

Szolnoki SZC Klapka György Technikum és Szakképző Iskola
5100 Jászberény, Hatvani út 2.

KÉPZÉSI PROGRAM

Egészségügy ágazat

5 0913 03 01

Általános ápoló

Felnőtt oktatás

2 év

jóváhagyta:

Tamás Zoltán
igazgató

1 A szakma alapadatai

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Egészségügy
- 1.2 A szakma megnevezése: Általános ápoló
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 0913 03 01
- 1.4 A szakma szakmairányai: –
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Egészségügy
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: –
- 1.9 Szakmai oktatás (ágazati alapoktatás és szakirányú oktatás együttes) foglalkozásainak száma (egybefüggő szakmai gyakorlat nélkül):
  - 1.9.1 Tanulói jogviszonyban: 6 éves technikumi oktatásban legalább 3200 óra megtartott foglalkozás (közismereti tartalom nélkül), 3 éves kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben legalább 3200 óra megtartott foglalkozás.
  - 1.9.2 Felnőttképzési jogviszonyban: az 1.9.1 pont alapján az adott iskola szakmai programjában felnőttképzési jogviszonyban folyó oktatásra meghatározott foglalkozásszám, amelynek 1/6-a kötelezően ágazati alapoktatásra fordítandó.
- 1.10 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: –, Technikumi oktatásban: 600 óra, Kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben: 320 óra

A szakmai oktatás teljes időtartama tanulói és felnőttképzési jogviszonyban egyaránt az 1.9 és 1.10 pontok alatti oktatási idők összege.

2 A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenység, valamint a munkaterület leírása

Az általános ápoló munkáját hivatásként az etikai normák betartásával gyakorolja, átfogó anatómiai, élettani és klinikumi ismeretekkel rendelkezik. Előkészít és segédkezik diagnosztikus és terápiás eljárásoknál. Sürgős és fenyegető esetet észlel, beavatkozik, asszisztál, fájdalmat felismer, mér és beavatkozik az utasításnak megfelelően. Megfelelően kommunikál a beteggel, a hozzátartozókkal, valamint az ellátó team tagjaival. Részt vesz a betegoktatásban és a leendő munkatársak gyakorlati oktatásában. Az általános ápoló részt vesz az egészségügyi ellátás során a megelőző, gyógyító-, gondozó-, és rehabilitációs folyamatokban. Tevékenységét a biztonságos és minőségi betegellátás szempontjainak figyelembevételével, a jogi szabályozások betartásával végzi. Papír alapú és elektronikus egészségügyi dokumentációt vezet a jogszabályi előírásoknak megfelelően. Folyamatosan bővíti tudását

szakmai képzéseken, továbbképzéseken. Önállóan, vagy team munkában minőségi, holisztikus szemléletű ellátást biztosít. Munkája során részt vesz az ápolási folyamat megvalósításában, a beteg szükségleteinek megfelelő, egyénre szabott ápolási terv alapján alapápolást és szakápolási feladatokat végez. Megfigyeli a beteg állapotát, állapotváltozásait. Pszichés támogatást nyújt a betegnek és családjának. Képes felnőtt-, csecsemő- és gyermekápolási feladatokat ellátni, valamint háziorvosi praxisban és az alapellátás más szinterein, otthonápolásban, geriátriai és hospice ellátásban, onkológiai ellátásban ápolóként tevékenykedni. Tevékenysége során betartja és betartatja a munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi szabályokat, előírásokat.

3 A szakmához rendelt legjellemzőbb FEOR szám

Szakma megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése
Általános ápoló	3311	Ápoló, szakápoló

4 A szakképzésbe történő belépés feltételei

4.1 Iskolai előképzettség:

6 éves képzés esetén alapfokú iskolai végzettség

3 éves képzés esetén érettségi végzettség

4.2 Alkalmassági követelmények

4.2.1 Foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges

Az egészségügyi tevékenység végzéséhez szükséges egészségi alkalmasság vizsgálatáról és minősítéséről szóló 40/2004. (IV.26.) ESZCSM rendeletben foglaltak szerint az egészségügyi tevékenységre való alkalmasságot kizáró korlátozások figyelembevételével történik.

A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 4. §. (3) a pontjában meghatározott szakmai alkalmassági vizsgálat.

4.2.2 Pályaalkalmassági vizsgálat a szakirányú oktatás megkezdése előtt: nem szükséges

5 A szakmai oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek

Az oktatás megszervezéséhez szükséges eszközök, anyagok mennyiségét a tanulói létszám figyelembevételével kell biztosítani.

5.1 Eszközjegyzék ágazati alapoktatáshoz

- Elméleti oktatóterem, demonstrációs terem/gyakorlóterem
- Oktatástechnikai eszközök, számítógépek perifériákkal, internet
- Műszer- és eszköztároló szekrények
- Elsősegélynyújtás eszközei: sürgősségi táska/kocsi BLS és PBLs végzéséhez felszerelve, oktató félautomata defibrillátor, egyszerű légútbiztosításhoz használt supraglottikus eszközök (oropharyngealis tubus, nasopharyngealis tubus, laryngealis maszk) különböző méretekben, lélegeztető ballon, maszk, csecsemő-, kisgyermek-, felnőtt újraélesztő fantom, légúti idegentest eltávolítás fantom vagy mellény, sebimitációs készlet, sérülések (sebek) ellátásához szükséges eszközök.
- Csecsemőgondozás eszközei: pólyázó, kiságy, csecsemőkád, csecsemőmérleg, test-

hosszmérés eszközei, csecsemőruházat, etetéshez, pelenkázáshoz, fürdetéshez szükséges eszközök, anyagok, gyermekjáték

- Betegazonosításhoz szükséges eszközök és dokumentáció
- A beteg mozgását segítő eszközök (járóbot, mankó, járókeret, rollátor, kerekesszék, kapaszkodó)
- Gyógyászati segédeszközök (kommunikációt és tájékozódást, személyi gondoskodást segítő eszközök)
- A betegmozgató eszközök: betegemelő, fordítókörong, betegcsúszató
- Az intézményen belüli betegszállítás eszközei (betegszállító kocsik, kerekesszék)
- Felszerelt ágyazó kocsik, szennyes ledobó kocsik, paraván, oktató termenként egy guruló kötöző/műszerelő kocsi
- Ágynemű és egyéb fehérnemű (matracvédők, párnák, takarók, plédok, ágyneműhuzatok, lepedők, műanyag/gumilepedők, hálóingek, pizsamák, törölközők, köntösök, mosdókesztyűk, borogatások)
- Gyakorlótermenként legalább 3 betegágy tartozékaival, éjjeliszekrény, ágyasztal, karrösszék
- Kötszerek (vatta, papírvatta, törölkő, különböző méretű mullpólyák, mull-lapok, rugalmas pólyák, rögzítő anyagok)
- A táplálkozási szükséglet kielégítéséhez szükséges alapápolási eszközök
- A nyomási fekély megelőzését szolgáló statikus eszközök (különböző matracok) és a beteg kényelmét szolgáló egyéb eszközök, a nyomási fekély felmérésének, kezelésének és megelőzésének eszközei, decubitus imitációs készlet
- A testi higiéne és a személyes gondoskodás biztosításához szükséges eszközök, anyagok, fürdető szék/ágy
- Váladékok felfogására szolgáló eszközök (egyszer használatos változatban is), váladékok gyűjtésére szolgáló eszközök, szoba WC
- Laboratóriumi minták vizsgálatra küldéséhez szükséges eszközök
- Egyéni védőeszközök (orr-szájmaszk, sapka, védőszemüveg, gumikesztyű, ujjvédő, köpeny, lábszák)
- Kézmosáshoz, kéz-, felület- és műszerfertőtlenítéshez szükséges eszközök, fertőtlenítőszer (bőr-, nyálkahártya-, kézfertőtlenítők, felület-, műszer-, eszközfertőtlenítők), fali adagolók, ágyvégi adagolók, kézfertőtlenítés hatékonyságát ellenőrző UV-bokszt
- Izolálás eszközei
- Betegvizsgálathoz, vizithez használatos eszközök
- Sztómaellátás eszközei (tracheostoma és gégekanül, colostoma, ileostoma, urostoma ápolásának, gondozásának eszközei)
- A veszélyes és kommunális hulladékok gyűjtéséhez szükséges eszközök
- A betegellátás részét képező dokumentumok, nyomtatványok
- Medikai rendszerek
- Egyszerű eszközös vizsgálatokhoz, vitális paraméterek méréséhez szükséges eszközök: vérnyomásmérők, fonendoszkópok, pulzoximéter, vércukorszintmérő, hőmérők, testsúly, testmagasság, testkörfogat mérésének eszközei
- Enteralis és parenteralis gyógyszerformák, gyógyszerelés és injekciózás eszközei a bejuttatási mód szerint
- Ápolási beavatkozások gyakorlására alkalmas felnőtt, csecsemő és gyermek betegápolási fantomok (injekciózás, sztómagondozás)
- Terhességi, öregségi modellek
- Anatómiai szemléltető ábrák és modellek
- Egészségfejlesztés témájú szemléltető ábrák, kiadványok, digitális ismeretterjesztő anyagok

- Digitális tananyagok

5.2 Eszközjegyzék a szakirányú oktatáshoz a 11-12. évfolyamon:

Az ágazati alapoktatás eszközei mellett az alábbiak:

- Az ápolói beavatkozások eszközei: gyógyszereléshez, vérvételhez szükséges eszközök (biztonsági rendszerrel ellátott tűk, tűharang is), gyógyszerelő kocsi/gyógyszerszekrény, gyógyszerek, injekciózás gyakoroltatására alkalmas fantomok, vérvételi kar
- Csapolások, biopsziák eszközei
- TENS-készülék, hideg - meleg borogatások, zselék
- Fájdalomfelmérő skálák
- Infúzió adásához szükséges eszközök (szerelékek, infúziós készítmények, infúziós állvány, fecskendő és volumetrikus infúziós pumpa, bejuttatás eszközei)
- Infúziómelegítés eszközei
- Betegmegfigyelő monitor és tartozékai, a monitorhoz EKG- és paraméter szimulációs jelgenerátor
- Oxigénterápia eszközei (oxigénpalack tartóval, reduktorral, flow meter, oxigénszonda, oxigénmaszkok, párasító készülékek)
- Inhalációs terápia, porlasztók, nebulizátorok, spirométer, légzési fizioterápia eszközei
- Mulázások és imitációs készletek (szubkután és intramuszkuláris, intraosseális, intravénás, gége és légcső, mellkas, sebimitációs)
- Laboratóriumi vizsgálatokhoz szükséges mintavételi eszközök (csecsemő, gyermek és felnőtt beteg esetén)
- 12 elvezetési EKG-készülék
- A sürgősségi állapotok ellátásának oktatási eszközei: gyakorló fantom, öntelődő lélegeztető ballon-maszk rezervoárral (felnőtt, gyermek és csecsemő), légúti leszívás eszköze, leszívó katéterek, lélegeztetőgép, idegentest-fogó. Tourniquet, intraosseális gyakorló fűrő torzóval, sürgősségi táskák legalább 2 darab, sürgősségi műszerelő/gyógyszerelő kocsi, hordágy.
- A sérülések rögzítésének eszközei (nyakrögzítő, lapáthordágy, fejrögzítő, medenceöv, húzó-sín, vákuum-sín)
- A betegellátás során alkalmazott dokumentációk

5.3 Általános ápoló szakma eszközjegyzék (az 5.1; és az 5.2. pontokban felsorolt eszközök mellett):

- Az ápolói beavatkozások eszközei: beöntéshez, katéterezéshez, gyomorszonda-levezetéshez, gyomormosáshoz, klinikai enterális tápláláshoz szükséges eszközök
- Parenterális táplálás eszközei
- Vércsoport meghatározáshoz, transzfúziós terápiához szükséges eszközök
- Sebkezelés, kötözés eszközei: a krónikus sebellátás eszközei, speciális kötszerek, krónikus seb torzó
- Sztómaterápia és gondozás eszközei (gastrostoma, PEG, PEJ, tápszerek, etetőzsák) gyakorló torzóval
- Oxigénterápia eszközei (magasáramlású rendszerek, oxigénpalack tartóval, reduktorral, flowmeter, oxigénszonda, oxigénmaszkok)
- Vénabiztosítás eszközei: perifériás vénabiztosítás eszközei (aktív, vagy passzív biztonsági rendszerrel ellátott) gyakorló torzóval, a centrális vénagondozás és kanülgondozás eszközei gyakorló torzóval
- Linton-szonda, Sengstaken-Blakemore-szonda
- A mellkasdrenázs eszközei és mellkasi szívótartály
- EDA-kanülálás és gyógyszerbejuttatás eszközei
- PCA-pumpa

- Punkciók eszközei, szettjei (lumbal, has, mellkas, sternum, crista, pericardium, ízület, tályog)
- A betegellátás során alkalmazott dokumentációk

6 Kimeneti követelmények

6.1 Ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása:

Alapápolási feladatokat lát el. Segíti a beteget az alapvető szükségletek (alvás, pihenés, mozgás, higiénés, táplálkozás, normál légzés, testhőmérséklet, ürítés, biztonság) kielégítésében. Szakszerűen alkalmazza az ápolási eszközöket és a gyógyászati segédeszközöket. Betegmegfigyelési tevékenységet végez, a beteg állapotában bekövetkezett változásokat azonnal jelzi az ápolónak, az orvosnak. Szükség esetén elsősegélyt nyújt, megkezdí az alapszintű újraélesztést. Közreműködik a gondozási és egészségfejlesztési tevékenységekben. Feladatait irányítás és felügyelet mellett végzi. Munkája során betartja a munka-, a tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi, a higiénés és ápolásszakmai szabályokat, előírásokat. Etikussá magatartást tanúsít a betegellátás során, valamint munkatársi kapcsolataiban.

6.2 Ágazati alapoktatás szakmai alapkövetelményei:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Az egyén életkorának (születéstől a halálig) és élethelyzetének megfelelő gondozási feladatokat végez.	Ismeri az egészséges ember pszichés és szomatikus fejlődésének jellemzőit, az adott életkorban és élethelyzetben megjelenő gondozási feladatokat.	Empátiával viszonyul a gondozást igénylő emberekhez, segítőkész.	A gondozási feladatokat az ápoló irányítása és ellenőrzése mellett, szakszerűen látja el.
2.	Részt vesz az egészség fejlesztését célzó rendezvények, szűrőprogramok lebonyolításában.	Ismeri az egészségkultúra elemeit, az egészséges életmód, életvitel jellemzőit. Tisztában van a környezet-szennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formáival, a megelőzés lehetőségeivel. Ismeri a prevenció szintjeit, a mentálhigiéné és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit.	Munkahelyén és magánéletében is egészségtudatos magatartást tanúsít. A rendezvények előkészítése és lebonyolítása során szem előtt tartja a környezetvédelmi szempontokat.	Az egészségfejlesztésre irányuló tevékenységeket az ápoló irányítása és ellenőrzése mellett végzi.
3.	Eligazodik az egészségügyi ellátórendszerben.	Ismeri az egészségügyi ellátórendszer struktúráját, működését. Ismeri	Igénye van a folyamatos szakmai fejlődésre. Folyamatosan együttműködik	Felelős a tudásának folyamatos fejlesztéséért.

		a team-munka alapjait, az együttműködés és problémamegoldás lehetőségeit.	a munkatársaival. A munkatársakkal konstruktív együttműködésre és a problémák hatékony megoldására törekszik.	
4.	Tevékenységéhez kapcsolódóan azonosítja a beteget.	Ismeri a betegazonosítás lényegét, szabályait, módszereit, a kapcsolódó dokumentációt.	A beteg jogait szem előtt tartva alkalmazza a betegazonosítás szabályait.	Önállóan azonosítja a beteget.
5.	Az ápolási munkasorán előforduló ápolásetikai és betegjogi problémákat jelzi.	Tudja az egészségügyi szakdolgozó tevékenységével kapcsolatos etikai normákat, magatartási elvárásokat. Ismeri az egészségügyi törvénynek az ápolói munkával összefüggő főbb előírásait, különös tekintettel a betegek jogaira. Ismeri a betegjogok érvényesítésének lehetőségeit. Érti a beteglátogatással kapcsolatos általános elvárásokat.	Magára nézve kötelezőnek érzi az etikai és jogi normák betartását. Fontosnak tartja a hivatásához méltó megjelenést, magatartást. Munkáját a beteg jogainak érvényesítésével végzi.	Betartja a munkájával kapcsolatos etikai és jogi követelményeket.
6.	Méréseit, megfigyeléseit lázlapon, betegmegfigyelő lapon dokumentálja.	Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, formáit (papír alapú, elektronikus), az adatvédelemmel kapcsolatos szabályokat. Ismeri a lázlap, betegmegfigyelő lap vezetésének szabályait.	Tiszteletben tartja az adatvédelmi szabályokat. Mérési eredményeit, megfigyeléseit pontosan dokumentálja.	Illetéktelen személynek nem szolgáltat ki betegekkel kapcsolatos információt, adatot és dokumentumot. Egyszerű vizsgáló eljárások eredményeit az ápoló ellenőrzése mellett dokumentálja.
7.	Előkészíti az eszközöket, anyagokat a megfelelő sterilizálási eljáráshoz. A steril anyagokat a	Tisztában van az aszepszis, antiszepszis lényegével. Ismeri a sterilizálás lehetséges	Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés szabályok betartását és betartatását. Belátja az	Felelős a kórházhigiénés rendszabályok betartásáért és a nosocomialis fertőzések kialakulásának

	szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	formáit, az eszközök sterilizálásra történő előkészítésének folyamatát. Tudja a steril anyagok kezelésének, szállításának, tárolásának szabályait. Tisztában van a fertőzések létrejöttének mechanizmusaival, a nosocomialis fertőzések jelentőségével, a megelőzést szolgáló rendszabályokkal. Ismeri a fertőtlenítőszer típusait és a fertőtlenítő eljárások módjait. Ismeri az egyes ellátási területek higiénés rendjét.	aszepszis jelentőségét, megsértésének lehetséges következményeit. Belátja a nosocomialis fertőzések megelőzésének fontosságát. Munkahelyén és magánéletében is környezettudatos magatartást tanúsít.	megelőzéséért munkája során. Önállóan és felelősen alkalmazza a steril anyagok kezelésének, tárolásának szabályait.
8.	Biztosítja a kórterem/vizsgáló-helyiség rendjét, biztonságos, nyugodt környezetet alakít ki a beteg számára. Fertőtleníti a beteggel közvetlenül, vagy közvetve érintkező tárgyakat, eszközöket, felületeket. A tiszta és használt textíliákat a szabályoknak megfelelően kezeli és tárolja.	Ismeri a kórterem és a vizsgáló felszerelését, az alkalmazott eszközök, berendezések fertőtlenítési lehetőségeit. Ismeri az előírt koncentrációjú fertőtlenítő oldatok elkészítésének előírásait. Ismeri a szennyes és tiszta textília kezelésének szabályait.		A kórterem, vizsgálóhelyiség rendjét következetesen, önállóan biztosítja.
9.	Részt vesz a fertőző beteg elkülönítésében, a fertőző beteg alapápolását végzi.	Ismeri a fertőző betegek elkülönítésére és ápolására vonatkozó előírásokat, higiénés és munkavédelmi szabályokat. Tudja az alapápolási műveletek szabályait, kivitelezését.	Magára nézve kötelezőnek érzi azoknak a rendszabályoknak a betartását, amelyek a fertőzések átvitelének megelőzését szolgálják. Megérti az elkülönített beteget, empátiával végzi	Az ápoló irányítása mellett végzi a fertőző beteg ellátását, betartja és betartatja a munka-, környezetvédelmi és higiénés szabályokat.

			<p>ápolását. Ügyel arra, hogy a fertőző beteg elkülönítése során érvényesüljenek a fenntarthatóság szempontjai, mind az eszközök, módszerek kiválasztásában, mind a keletkező hulladék kezelésében.</p>	
10.	<p>Elvégzi a beteg általános megtekintését, felméri a beteg fizikális állapotát. Részt vesz a beteg teljes körű megfigyelésében.</p>	<p>Alapvető ismeretekkel rendelkezik az emberi szervezet felépítéséről, működéséről. Ismeri az emberi test részeinek és működésének magyar és orvosi latin nyelvű megnevezéseit. Ismeri a testalkat, testtájékok, járás, a bőr és bőrfüggelék megfigyelésének szempontjait, ezekkel kapcsolatos fontosabb szak kifejezéseket. Felismeri a normálistól eltérő állapotokat. Ismeri a fájdalomra utaló jeleket, tüneteket, a jellegzetes fájdalmakat és az ahhoz kapcsolódó fontosabb szak kifejezéseket. Ismeri a tudat, a magatartás kóros elváltozásait és a kapcsolódó szak kifejezéseket.</p>	<p>Belátja a megfigyelés során nyert információk jelentőségét a beteg ellátásában. A megfigyelés során szakszerűen, pontosan, empátiával végzi feladatát.</p>	<p>A kóros elváltozásokat, állapotváltozásokat jelzi az orvos, vagy ápoló felé.</p>
11.	<p>Vizithez, konzíliumhoz előkészít.</p>	<p>Ismeri a vizit és a konzílium fogalmát. Tudja a vizit előkészítésével és megvalósításával kapcsolatos ápolói feladatokat.</p>	<p>Tisztában van a vizit és a konzílium céljával, szerepével, emiatt felelősen viszonyul az előkészítéséhez.</p>	<p>A team tagjaként részt vesz a vizitken, az ápoló utasítása és ellenőrzése mellett felkészíti a betegeket, előkészíti a</p>

				kórtermet és a szükséges eszközöket.
12.	A beteget vizsgálatra kíséri, szállítja, megfelelően alkalmazza a betegszállítás eszközeit.	Ismeri az intézményen belül használt betegszállító eszközök alkalmazását. Ismeri a betegszállítás módozatait. Ismeri az akadályozott ember szükségleteit, segítségi módjait.	A beteghez toleránsan, empatikusan viszonyul. A megfelelő óvintézkedés mellett kíséri/szállítja a beteget.	A beteg kísérését, szállítását az ápoló irányítása mellett végzi, közben fokozottan ügyel a beteg biztonságára és a betegdokumentációra, adatvédelemre.
13.	Egyszerű eszközös vizsgálatokat végez, vitális paraméterek megfigyelését végzi, és az eredményeket dokumentálja.	Ismeri a testtömeg, testmagasság, testkörfogat mérésének eszközeit, kivitelezésének, dokumentálásának előírásait. Ismeri a vitális paraméterek fogalmát, élettani alapjait, jellemzőit, főbb eltéréseit és megfigyelésének szempontjait. Tudja a kardinális tünetek non-invazív mérésének szabályait, ismeri a használható eszközöket. Ismeri és használja a kapcsolódó legfontosabb szakkifejezéseket.	Mérési feladatait pontosan végzi. Felismeri a megfigyelés során nyert információk jelentőségét. A rábízott feladatokat szakszerűen, az utasításoknak megfelelően végzi.	Egyszerű vizsgáló eljárásokat szakszerűen, a higiénés szabályok betartásával, az ápoló utasítása alapján, az ápoló ellenőrzése mellett végzi és dokumentálja. A vitális paraméterek megfigyelése során észlelt kóros eltéréseket azonnal jelzi az ápoló, vagy az orvos felé.
14.	Felfogja és szükség esetén gyűjti a beteg testvadásait, jelzi a vadasok kóros eltéréseit.	Ismeri a testvadások élettani jellemzőit, normálistól való eltéréseit és megfigyelésének szempontjait. Ismeri a kapcsolódó alapvető szakkifejezéseket. Tisztában van a vadasfelfogó eszközök típusaival, használatukkal, a tisztításuk és	Belátja a megfigyelés során nyert információk jelentőségét a beteg ellátásában. Fontosnak tartja a fertőtlenítőszeres környezetre gyakorolt hatásának a minimalizálását.	Megfigyeléseit dokumentálja, a testvadások kóros eltéréseit jelzi az ápoló felé. Önállóan, a szakmai, higiénés és munkavédelmi szabályok betartásával kezeli a beteg testvadásait.

		fertőtlenítésük szabályaival.		
15.	Méri és dokumentálja a beteg által bevitt és ürített folyadék mennyiségét.	Tisztában van a folyadékháztartással kapcsolatos leg- alapvetőbb ismeretekkel. Ismeri a vízfelvétel és vízleadás formáit, élettani mennyiségét. Ismeri a bevitt és ürített folyadék dokumentálásának szabályait.	A bevitt-ürített folyadék mérése és dokumentálása során gondosan és pontosan jár el.	A bevitt-ürített folyadék vezetését szakszerűen, az ápoló ellenőrzése mellett végzi el és dokumentálja.
16.	Segítséget nyújt és intimitást biztosít az alapvető szükségletek (táplálkozás, higiéné, alvás, pihenés, mozgás, ürítés, biztonság, normál légzés, testhőmérséklet) kielégítéséhez, biztosítja a beteg komfortját. Segítséget nyújt a különböző akadályozottsággal élő emberek számára a speciális szükségleteik kielégítésében.	Ismeri az egészséges és beteg ember szükségleteit, valamint a szükségletek kielégítésének, illetve a beteg segítségének lehetőségeit. Ismeri az inkontinens beteg ápolását. Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit.	Szem előtt tartja a beteg állapotát. Megfelelő toleranciával és empátiával rendelkezik a betegek irányában, feladatellátása során végig tekintettel van szeméremérzetükre, tiszteletben tartja emberi méltóságukat. Elkötelezett a betegek ápolásával kapcsolatban.	A szükségletek kielégítésének segítését az ápoló utasítása alapján, az ápoló ellenőrzése mellett végzi. Betartja a munka-, egészségvédelmi, higiénés szabályokat, valamint a betegbiztonság szempontjait a beteg ápolása, gondozása során. A tőle elvárható támogatást nyújtja az akadályozott beteg számára, ezt meghaladó esetekben segítséget kér az ápolótól.
17.	Sztómák mindennapi gondozási feladatait végzi sztómával élő betegnél, a beteg önálló képességének csökkenése esetén.	Tisztában van a különféle sztómák mindennapos gondozási feladataival.	Szem előtt tartja a beteg állapotát, tiszteletben tartja a szeméremérzetét, empátikusan segítkezik a beavatkozás során.	A sztóma gondozásában az ápoló utasításának megfelelően segítkezik.
18.	A nyomási fekély kialakulását megelőző eszközöket és ápolási technikákat alkalmazza a tartósan fekvő beteg ápolása során.	Ismeri a nyomási fekély fogalmát, rizikó tényezőit, stádiumait, megelőzésének lehetőségeit, valamint a megelőzésben használt	Elkötelezett az ápolási feladatok szakmai szabályoknak megfelelő végzése tekintetében.	A prevenció tevékenységet az ápoló utasítása alapján és ellenőrzése mellett végzi.

		eszközöket.	Felismeri a nyomási fekély megelőzésének fontosságát.	
19.	Decubitus jeleit felismeri és jelzi.	Ismeri a decubitus kialakulásának etiológiáját.	Szakmai ismereteit fejleszti, körültekintően végzi a munkáját.	Önálló megfigyelést végez. A nyomási fekély megjelenését jelzi orvos vagy ápoló felé.
20.	Gyógyászati segédeszközöket (mozgást, kommunikációt és tájékozódást, személyi gondoskodást segítő eszközök, műfogsor), kényelmi eszközöket alkalmaz a betegnél, vagy segíti a beteg annak használatában.	Ismeri a test közeli és test távoli gyógyászati segédeszközök csoportjait. Ismeri a mozgást, kommunikációt és tájékozódást segítő eszközöket, a személyi gondoskodás eszközeit. Ismeri a kényelmi eszközök fajtáit, jellemzőit, használatuk szempontjait.	A beteget a szükséges mértékben támogatja, segíti az eszközök használatában. Tájékozik a beteg komfortérzetéről.	Betartja az orvos/ápoló utasításait, az előírt gyógyászati segédeszközöket szabályszerűen alkalmazza. A kényelmi eszközöket az ápoló ellenőrzése mellett, szabályszerűen alkalmazza.
21.	Munkája során kulturált kommunikációt folytat a betegekkel, családtagjaikkal, munkatársakkal. Hatékonyan kommunikál látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.	Ismeri a kommunikáció jellemzőit, a hiteles kommunikáció feltételeit, a kommunikációs zavarokat. Tisztában van a beteggel, családtagokkal, munkatársakkal történő kommunikáció szempontjaival. Ismeri a kommunikáció módját látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.	Fontosnak tartja a betegek, családtagok, kollégák meghallgatását.	Tájékoztatót ad a betegnek és a hozzátartozóknak a beteg állapotával, gyógykezelésével kapcsolatban az ápoló és/vagy az orvos utasításának megfelelően.
22.	Alapszintű elsősegélyt nyújt.	Tisztában van az elsősegélynyújtási kötelezettséggel. Tudja az elsősegélynyújtó teendőit a beteg állapotának felmérése, betegvizsgálat, eszméletlenség, BLS, +	Elkötelezett az irányban, hogy elsősegélynyújtást igénylő esetekben megfelelő segítséget nyújtson. Az ellátás során mindvégig a beteg érdekeit szem előtt tartva,	Önállóan felméri a helyszín biztonságát, tájékozik a betegvizsgálatot végez, mentőt/orvost hív, a segítség érkezéséig megkezdi az elsősegélynyújtást.

		AED esetén. Ismeri a különböző sérülések, belgyógyászati balesetek, termikus traumák, mérgezések, roszszullétek első ellátását. Ismeri a teendőket tömeges balesetek, katasztrófák esetén.	empatikusan nyújt segítséget.	
23.	A betegek ápolása, gondozása során biztonságos környezetet és munkakörülményeket alakít ki.	Ismeri munkakörével kapcsolatos munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat. Tisztában van a biztonságos munkavégzés feltételeivel.	Elfogadja és kötelezőnek érzi a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályok betartását.	Felelős a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályok maradéktalan betartásáért.
24.	Előírásoknak megfelelően használja az egyéni védőeszközöket.	Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival.	Belátja az egyéni védőeszközök használatának jelentőségét a betegápolás során.	Munkáját a munkavédelmi szabályok betartásával végzi.
25.	A munkája során keletkezett kommunális és veszélyes hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri az egészségügyi intézményekben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.	A hulladékok kezelése során fontosnak tartja a munkavédelmi és környezetvédelmi szempontok betartását a saját, a munkatársak és a betegek érdekében.	Önállóan kezeli a munkája során keletkező, különböző típusú hulladékokat.
26.	A vizsgálati mintát a laboratóriumba eljuttatja.	Tisztában van a vizsgálati anyagok tárolásának és szállításának higiénés és munkavédelmi szabályaival.	Belátja a vizsgálati minta kezelésével kapcsolatos előírások jelentőségét.	A vizsgálati mintát az ápoló utasításának megfelelően szállítja. Betartja a vizsgálati minta megfelelő tárolásának és szállításának szabályait.
27.	Enteralis gyógyszereket, előre csomagolt formában adagolt készítményeket elrendelés alapján bead.	Ismeri a gyógyszerelés szabályait, a gyógyszereltárolás és kezelés szabályait, illetve a gyógyszerformákat.	Munkájára igényes és precízen hajtja végre a gyógyszerelő tevékenységet.	Előírásnak megfelelően felelteti utasításra a kliens rendszeresen szedett, kliens/hozzá tartozó által beadható enteralis

				gyógyszereit, illetve akut esetben elrendelt enterális gyógyszereket bead.
28.	Előre töltött adagban elérhető készítmény esetében subcutan, illetve intramuscularis injekciót (deltaizomba) bead, az injekciózás esetleges szövödményeit felismeri.	Ismeri az injekciózás eszközrendszerét és szabályait, ismeri a gyógyszerelés szabályait, és az emberi test felépítését, injekciózási módokat, protokollokat.	A legnagyobb szakmai körültekintés mellett végzi a beavatkozást. Munkája során szem előtt tartja a fel nem használt gyógyszerek környezetre gyakorolt hatásait.	Előírás alapján utasításra a hozzátartozó/beteg által is beadható készítmények beadását önállóan végzi el.
29.	Vércukorszintet mér, vizeletvizsgálatot végez gyors teszttel. Egyszerű, betegágy mellett végezhető labor-diagnosztikai módszereket alkalmaz.	Ismeri az ágy melletti vércukorszint-mérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.	A legnagyobb szakmai körültekintés mellett végzi a beavatkozást.	Elrendelés alapján utasításra önállóan elvégzi a beavatkozást.

6.3 Szakirányú oktatás szakmai követelményei:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Betegmegfigyelést végez, felismeri és jelzi a beteg állapotában bekövetkező változásokat. Megfigyeléseit dokumentálja.	Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testváladékok normális jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.	Határozott, megfigyeléseiben és a dokumentálási feladatokban pontosságra törekszik.	A beteg állapotában bekövetkező változásokat jelzi a felettes felé. Szükség esetén, a segítség érkezéséig köteles megkezdeni az elsősegélynyújtást.
2.	Laboratóriumi mintát vesz a betegről.	Ismeri a vénás vérvétel, a testváladékok mintavételének	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági,	A mintavétel előtt azonosítja a beteget.

		módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.	munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi. Laboratóriumi minták kezelése során törekszik a minimális környezeti terhelés elérésére.	A mintavételt a felettes utasítása szerint, felügyelettel végzi, tevékenységét dokumentálja.
3.	Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.	Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogát, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG-vizsgálat kivitelezését, eszközeit.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	Tevékenységét a felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja.
4.	Betegmegfigyelő monitorokat alkalmaz.	Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG-monitorozás ápolói/asszisztensi feladatait.		A beteg monitorozását felettes utasítása szerint végzi.
5.	Előkészíti a beteget diagnosztikai/terápiás beavatkozásokra, eljárásokra, elvégzi a vizsgálatok alatti és utáni ápolói/asszisztensi feladatokat.	Ismeri a fizika és a biofizika alapvető törvényszerűségeit és a leggyakoribb képző eljárásokat. Ismeri a csapások, biopsziák, képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói/asszisztensi feladatokat.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi. A beteget pszichésen támogatja.	A betegek előkészítését felettes utasítása alapján, felügyelettel végzi. A beavatkozások során az egészségügyi teammel együttműködik, asszisztál.
6.	A beteg és hozzátartozói számára pszichés támogatást nyújt.	Ismeri munkájának ápoláslélektani vonatkozásait, a segítő kapcsolat jellemzőit, a meghallgatás, segítő beszélgetés szabályait. Tisztában van a munkáját	Empátiával és türelemmel fordul a beteghez, figyelmes, fontosnak érzi a beteg meghallgatását. Hiteles kom-	Megelőzi a szorongás pszichikus ártalmak kialakulását felettese irányításával.

		érintő jogi és etikai követelményekkel.	munikációt folytat. Önmagára nézve kötelezőnek érzi a betegjogok tiszteletben tartását. Etikus viselkedés jellemzi.	
7.	Egyénre szabott betegoktatást és egészségfejlesztő tevékenységet végez.	Ismeri a betegoktatáshoz szükséges pszichológiai és pedagógiai alapokat, az oktatás, az egészségnevelés, egészségfejlesztés szintereit, módszereit, eszközeit, ezek megválasztásának és alkalmazásának szempontjait. Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.	A beteghez elfogadóan viszonyul, együttműködő, türelmes. Figyelembe veszi a beteg személyiségét, előzetes ismereteit, igényeit.	Felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi a betegoktatást, meggyőződik arról, hogy a beteg a szükséges tudást megszerezte.
8.	Részt vesz a korlátozó intézkedések végrehajtásában.	Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.	Betartja a jogi és etikai normákat.	A fizikai korlátozásra vonatkozó intézkedéseket felügyelettel utasításra végrehajtja.
9.	Terminális állapotú beteg ápolását végzi. Ellátja a halott körüli teendőket.	Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.	Etikus magatartást tanúsít. Tiszteletben tartja az emberi méltóságot, részvétellel fordul az elhunyt ember hozzátartozói felé.	Betartja az orvosi utasításokat. Enyhíti a beteg szenvedését.
10.	Gyógyszer nélküli fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.	Ismeri a fájdalom kórélettani alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert. Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel.	Fontosnak tartja a beteg szenvedésének enyhítését.	Felelős a beteg fájdalmának megfigyeléséért, állapotának követéséért. Tevékenységét felügyelettel dokumentálja.

		Átfogóan ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.		
11.	Enteralis és parenteralis gyógyszerelési feladatokat végez, inhalációs és oxigénterápiát alkalmaz. Közreműködik a gyógyszerelésben, segédkezik az infúziós terápia alkalmazásában, (infúziós palackot cserél; az infúzió csepszámát orvosi utasításra megváltoztatja; kötéscserét végez a perifériás vénakanül helyén; CVK-ból vért vesz; midline katétert és iv. kanült orvosi utasításra eltávolít.	Alapvető gyógyszer-tani ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszerbejuttatási módokat, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszer-tárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.	A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés, megbiztonsági szempontok, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályok betartását. Ügyel arra, hogy a gyógyszerelés-vel kapcsolatos tevékenysége ne legyen káros hatással az élő környezetre.	Felettes utasítására közreműködik a feladatokban, de nem indíthat új terápiát.
12.	Részt vesz az infekciókontroll feladataiban. Izolált fertőző beteget ápol.	Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét. Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását elősegítő tényezőket, a leggyakrabban előforduló nosocomialis infekciókat. Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, leggyakoribb izolációs formákat, a fertőző, beteg elkülönítésére és ápolására vonatkozó előírásokat.	Felelősséget érez a fertőzések kialakulásának és terjedésének megelőzésében. Környezettudatosságra törekszik a nosocomialis fertőzések elleni küzdelemben.	Betartja és betartatja a higiénés, megbiztonsági a munka- és környezetvédelmi szabályokat.
13.	Az egészségügyi ellátás során keletkező hulladékot az előírásoknak	Ismeri az egészségügyben keletkezett hulladékok fajtáit,	Elkötelezett a munka- és egészségvédelmi	A munkája során keletkezett hulladékokat önállóan kezeli, felelős a szabályos

	megfelelően kezeli.	kezelésük szabályait.	szabályok betartásában. Környezettudatos magatartást tanúsít.	hulladékkezelésért.
14.	Általános ápolási feladatokat végez. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolási feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.	Ismeri a kórképekhez kapcsolódó főbb ápolási feladatokat.	Megfelelő empátiával fordul a beteghez. Együttműködés, etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását.	A felettes utasítása alapján, a teammal együttműködve, vagy felügyelettel részt vesz a diagnosztikai és terápiás eljárásokban. Felettes ápoló irányításával végrehajtja a beteg ápolását. Felelős az orvosi utasítások, ápolási tevékenységek szakszerű végrehajtásáért, a szabályszerű dokumentálásért.
15.	Asszisztál invazív beavatkozásoknál.	Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, (perifériás és centrális vénakanülök, gyógyszerek bejuttatásának lehetőségei, vénás injekció, vizelet-katéterek és behelyezésük, hólyagkondicionálás, betegmegfigyelő monitor mérési lehetőségei, légúti váladékleszívás). Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.	Empátiával fordul a beteghez, segítőkész. Fontosak számára a beteg igényei, tudásának folyamatos fejlesztése a legújabb technikai eszközök és eljárások vonatkozásában. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Betartja és betartatja a munka-, környezetvédelmi, és betegbiztonsági szabályokat.	Az orvos utasítása alapján, az orvossal és/vagy az ápolóval együttműködve részt vesz (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttatás eszközeinek használata) az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért.
16.	Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis,	Ismeri a non-szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit,	A beteggel empatikus, segítőkész. A munka-	Megfelelő indikáció esetén felügyelet mellett részt vesz a

	vagy intramuscularis (deltaizom) injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát.	indikációit, kontra-indikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásaikat.	végzés során határozott, körültekintő, pontoságra törekszik.	fájdalomcsillapításban, non-szteroid gyulladáscsökkentő, vagy minor analgetikum adásában. Megfelelő indikáció esetén felügyelettel végez lázcsillapítást. Gyógyszerelő tevékenységét pontosan dokumentálja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.
17.	Allergiaellenes gyógyszereket utasítás szerint alkalmaz a betegnél (per os, sc., im.). Részt vesz a gyógyszeralkalmazásban reanimáció során.	Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit. Tisztában van a reanimáció során alkalmazott gyógyszerekkel. Ismeri az alkalmazott gyógyszerek jellemzőit, indikációit, hatásukat, mellékhatásaikat. Ismeri a gyógyszerek dokumentálásának szabályait.	A munkavégzés során együttműködő, határozott, körültekintő, pontos.	Felettes utasítása szerint vesz részt a gyógyszerelésben. Figyelembe veszi a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, betartja a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.
18.	Beadja az elrendelt gyógyszereket (fájdalomcsillapítót, hányáscsillapítót, antikoagulánst, diuretikumot, kortikoszteroidot, fiziológiás oldatot, heparinos fiziológiás oldatot és 14 éves kor felett glükózt)	Ismeri a gyógyszer-tani alapokat, a gyógyszerelést, a főbb gyógyszer-csoportokat, és lehetséges mellékhatásukat.	Munkáját precízen és körültekintően végzi.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi beavatkozást.
19.	Részt vesz a beteg műtéti elő-készítésében, a betegdokumentáció vezetésében, és a műtét utáni kötések cseréjében.	Ismeri a beteg műtéti előkészítését, a betegdokumentáció vezetésének szabályait, és a műtét utáni kötések cseréjének módját. Ismeri	Munkáját precízen és körültekintően végzi, a szakmai protokollok betartásával.	

		a dréngondozás menetét.		
20.	Mindennapi kommunikációjában használja a szakmai kifejezéseket.	Tudja az orvosi latin nyelvet, az anatómiai megnevezéseket, a kommunikáció formáit. Pszichológiai, etikai ismeretekkel rendelkezik.	Értékként tekint a helyes szaknyelvi kommunikációra.	Felelősséggel használja a szakmai nyelvet.

6.4 Általános ápoló szakma szakmai követelményei:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Betegfelvételt követően elhelyezi a beteget az osztályon, a gyógykezelést követően részt vesz az elbocsátás feladataiban.	Ismeri a betegfelvétel, betegelhelyezés, betegátadás, elbocsátás feladatait, dokumentációját.	Segítőképz, türelmes és empátikus a beteg irányában. Fontosnak tartja a beteg megfelelő tájékoztatását. Etikus viselkedés jellemzi.	Önállóan ad tájékoztatást a betegnek és a hozzátartozóknak saját hatáskörén és kompetencia határán belül.
2.	Felméri a beteg szükségleteit, ápolási igényeit, a szükségleteknek megfelelő ápolást végez. Értelmezi a beteg megváltozott szükségleteit.	Ismeri az alapvető szükségletek jellemzőit (higiéné, táplálkozás és folyadékbevitel, mozgás, megfelelő testhelyzet, ürités, normális légzés, testhőmérséklet alvás, pihenés, biztonság), kielégítésük lehetőségeit, eszközeit és azok használatát. Ismeri az egészséges ember testi-lelki-szociális sajátosságaitól való eltéréseket a különböző életkorokban, illetve akadályozottságok esetén. Ismeri az akadályozottsággal élők önállósági és együttműködési zavarainak okát és következményeit.	Az ápolás tervezésekor figyelembe veszi a szükségleteket módosító tényezőket, a beteg szociokulturális jellemzőit, fennálló akadályozottságát. Tevékenységét individuálisan, a szükségletekhez, igényekhez igazítva végzi. Munkavégzése során betartja a munka-, tűz-, környezet- és egészségvédelmi, higiénés és megbízhatósági szabályokat. A beteg szeméremérzetét figyelembe veszi.	A szükségletek kielégítésének segítését önállóan, az ellátó teammel együttműködve végzi. Az invazív ápolási eljárásokat igénylő esetekben orvos utasítása szerint önállóan cselekszik.
3.	Teljeskörű betegmegfigyelést végez, a megfigyelés eredményeit értelmezi. Felis-	Ismeri az életkoroknak megfelelő betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és	Határozott, megfigyeléseiben és a dokumentálási feladatokban pontosra törekszik.	Felelős a beteg állapotváltozásának felismeréséért. A beteg állapotában bekövetkező változásokat jelzi az orvos felé. Szükség esetén, a

	meri és jelzi a felnőtt beteg/beteggyermek állapotában bekövetkező változásokat.	bőrfüggelékek, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testváladékok jellemzőit, normálistól való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.		segítség érkezéséig megkezdi az elsősegélynyújtást.
4.	Laboratóriumi mintát vesz a beteg-től, a vizsgálati anyagot laboratóriumba juttatja, a vizsgálat eredményeit dokumentálja. Felismeri és jelzi a betegnél észlelt állapot-és/vagy paraméterváltozást.	Ismeri a vénás vérvétel, a testváladékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	A mintavétel előtt azonosítja a beteget. A mintavételt a kezelőorvos utasítása szerint, önállóan végzi, tevékenységét dokumentálja.
5.	Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.	Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogát, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG-vizsgálat kivitelezését, eszközeit.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	Tevékenységét a kezelőorvos utasításának megfelelően, önállóan végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja.
6.	Betegmegfigyelő monitorokat alkalmaz.	Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG monitorozás ápolói feladatait.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.	A beteg monitorozását az orvos utasítása szerint végzi.
7.	Előkészíti a gyermek vagy felnőtt beteget diagnosztikai eljárásokra, elvégzi a vizsgálatok alatti és utáni ápolói feladatokat.	Ismeri az életkorok szerinti csapolások, biopsziák, képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat.	Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi. A beteget pszichésen támogatja.	A betegek előkészítését orvos utasítása alapján, önállóan végzi. A beavatkozások során a kezelőorvossal együttműködik, asszisztál.
8.	A beteg és hozzátartozói számára	Ismeri munkájának ápo-	Empátiával és türelemmel fordul a	Megelőzi a szorongén

	pszichés támogatást nyújt.	láslélektani vonatkozásait, a segítő kapcsolat jellemzőit, a meghallgatás, segítő beszélgetés szabályait. Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.	beteghez, figyelmes, fontosnak érzi a beteg meghallgatását. Hiteles kommunikációt folytat. Önmagára nézve kötelezőnek érzi a betegjogok tiszteletben tartását. Etikus viselkedés jellemzi.	pszichikus ártalmak kialakulását.
9.	A beteg életkorának és szükségleteinek megfelelő betegoktatást és egészségfejlesztő tevékenységet végez.	Ismeri az életkorok szerinti betegoktatáshoz szükséges pszichológiai és pedagógiai alapokat, az oktatás, az egészségnevelés, egészségfejlesztés színtereit, módszereit, eszközeit, ezek megválasztásának és alkalmazásának szempontjait.	A beteghez elfogadóan viszonyul, együttműködő, türelmes. Figyelembe veszi a beteg személyiségét, előzetes ismereteit, igényeit.	Kezelőorvos utasításának megfelelően, önállóan végzi a betegoktatást, meggyőződik arról, hogy a beteg a szükséges tudást megszerzte.
10.	Részt vesz az osztályon tartózkodó tanuló ápolók gyakorlati oktatásában.	Ismeri a szakmai gyakorlatokra vonatkozó fontosabb szabályokat, az oktatási módszerek fajtáit.	A tanulókkal türelmes, segítőkész, etikus magatartást tanúsít. Felelősséget érez az utánpótlás neveléséért.	A tanulókkal való foglalkozás során következetesen betartatja a biztonságos munkavégzés szabályait.
11.	Szükség esetén tanácsot ad a betegnek szociális segítségnyújtás igénybeviteléhez.	Ismeri a szociológia, egészségszociológia és a szociálpolitika alapjait, a szociális ellátások formáit, jogi alapjait.	A beteggel szemben empatikus, etikus és segítőkész magatartást tanúsít.	A tanácsadást önállóan a kezelőorvos utasítása alapján végzi.
12.	Részt vesz a korlátozó intézkedések végrehajtásában.	Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a kapcsolódó ápolói feladatokat.	Betartja a jogi és etikai normákat.	A fizikai korlátozásra vonatkozó intézkedéseket önállóan és/vagy a beteg ápolásáért felelős ápolóval együttműködve végrehajtja.
13.	Terminális állapotú gyermek vagy felnőtt beteg ápolását végzi. Ellátja a halott körüli teendőket.	Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait életkoronként.	Etikus magatartást tanúsít. Tiszteletben tartja az emberi méltóságot, részvétellel fordul az elhunyt ember hozzátartozói felé.	Betartja az orvosi utasításokat. Enyhíti a beteg szenvedését.
14.	Gyógyszer nélküli fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.	Ismeri a fájdalom kórelélettani alapjait, jellemzőit, a fájdalom felméré-	Fontosnak tartja a beteg szenvedésének enyhítését.	Felelős a beteg fájdalomának megfigyeléséért, állapotának követéséért. Tevékenységét

		sét és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert. Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.		önállóan dokumentálja.
15.	Enteralis gyógyszerelési feladatokat végez, inhalációs és oxigénterápiát alkalmaz.	Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, a bejuttatás módjait, eszközeit az életkor függvényében. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltárolás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.	A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosra törekszik. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés, betegbiztonsági szempontok, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályok betartását.	Orvos utasítása alapján, önállóan végzi a gyógyszerelési tevékenységet.
16.	Közreműködik transzfúziós terápiánál. Felismeri az esetleges szövődményeket.	Ismeri a transzfúzió javallatait, a vércsoport-meghatározás és a transzfúziós terápia előkészítésének, kivitelezésének eszközeit, ápolói feladatait. Ismeri a vérkészítményeket, tárolásuk és felhasználásuk szabályait, a transzfúziós terápia lehetséges szövődményeit, ápolói teendőit.	A munkavégzés során együttműködő, határozott, körültekintő. Fontosnak tartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását.	Orvos utasítása alapján előkészít transzfúziós terápiahoz. Elvégzi a transzfúzió alatti és utáni ápolói feladatokat.
17.	A beteg állapotának megfelelő diétát és táplálási módot alkalmaz.	Alapvető táplálkozási ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a diéták formáit, a táplálás módjait.	Érti a diéta fontosságát, szerepét a beteg gyógykezelésében.	A diéta és a táplálási mód megválasztásánál az orvos utasítása szerint jár el.
18.	Megvalósítja az infekciókontroll célkitűzéseit. Izolált beteg szakápolását végzi.	Ismeri a nosocomialis fertőzések és ártalmak megelőzését célzó gyakorlat alapelveit, előírásait, eszközeit és eljárásait.	Felelősséget érez a fertőzések kialakulásának és terjedésének megelőzésében. Elhivatott az betegellátás minőségének fejlesztésében.	Betartja/betartatja a higiénés rend vonatkozó előírásait. Együttműködik az ellátás résztvevőivel az ellátási standardoknak való megfelelés érdekében.
19.	Biztosítja az egészségügyi ellátás során keletkező hulladékok előírásoknak	Ismeri a települési hulladéknak megfelelő hulladékok szelektív gyűjtésére vonatkozó előírásokat. Ismeri a veszélyes	Gondoskodik arról, hogy az egészségügyi ellátással összefüggésben keletkező hulladé-	A munkája során keletkezett hulladékokat önállóan kezeli, felelős a szabályos hulladékkezelésért.

	megfelelő gyűjtését, tárolását.	hulladékok, illetve a különleges kezelést igénylő (fertőző) hulladékok csoportjait, gyűjtésük/tárolásuk/átadásuk és szállításuk rendjét.	kok gyűjtése, tárolása elkülönítve, a környezet szennyezését vagy károsítását kizáró módon történjen. A munka- és egészségvédelmi, valamint a környezetvédelmi szabályokat maradéktalanul betartja, betartatja.	
20.	Alap- és szakápolási feladatokat végez. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.	Ismeri a kórképekhez kapcsolódó főbb ápolási és szakápolási feladatokat.	Megfelelő empátiával fordul a beteghez. Együttműködés, etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását.	Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy önállóan részt vesz a diagnosztikai és terápiás eljárásokban. Fellelős az orvosi utasítások, ápolási tevékenységek szakszerű végrehajtásáért, a szabályszerű dokumentálásért.
21.	Közösségi ápolást, otthoni szakápolást, otthoni hospice szakellátást végez.	Ismeri az alapellátás, a közösségi ápolás, az otthoni szakápolás és otthoni hospice ellátás filozófiáját, jogi kereteit, működésének személyi és tárgyi feltételeit, alapvető jellemzőit, a közösségi ápolás és a beteg otthonában nyújtható szakápolói feladatok körét.	Megfelelő empátiával fordul a beteghez. Együttműködés, etikus viselkedés jellemzi. Az ellátást igénybe vevő személy testi, lelki ápolását, gondozását, életminőségének javítását, szenvedéseinek enyhítését és emberi méltóságának haláláig való megőrzését tartja mindvégig szem előtt.	Az orvos utasítása alapján, részt vesz a beteg gyógykezelésében. Önállóan megtervezi és végrehajtja a beteg szakápolását.
22.	Invazív beavatkozásokról asszisztál.	Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, alkalmazásuk	Szem előtt tartja a beteg igényeit. A	Az orvos utasítása alapján (az orvossal és/vagy az ellátó team

		<p>indikációit, kontraindikációit. Átfogóan ismeri a perifériás és centrális vénakanülök, artéria punkció, artéria kanülálás és EDA-kanül/Port-a-cath beültetéshez kapcsolódó ápolói feladatokat. Tisztában van a betegmegfigyelő monitor invazív mérési lehetőségeivel. Részletesen ismeri a punkciók/biopsziák kivitelezésének módozatait és asszisztálási feladatait; az eszközös légútbiztosítás, a hemodialízis/a peritonealis dialízis kezelés módozatait, eszközeit, ápolói feladatait, lehetséges szövődményeit. Tisztában van az invazív beavatkozások jogi /etikai szabályaival.</p>	<p>jogi és etikai normák betartásával, empátiával fordul a beteghez, segítőkész. Fontos számára tudásának folyamatos fejlesztése, a legújabb technikai eszközök, eljárások, és protokollok vonatkozásában. A munkavégzés során aszeptikus technikát alkalmaz, határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, megbiztonsági szabályokat.</p>	<p>tagjaival együttműködve, vagy önállóan vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért.</p>
23.	<p>Invazív beavatkozásokat végez (vénakanült behelyez, vénapunkciót végez, női és férfi beteget hólyagkatéterez).</p>	<p>Részletesen ismeri a perifériás vénakanül behelyezésének, a vénapunkció kivitelezésének és a transurethralis katéter bevezetésének protokollját. Ismeri a beavatkozások indikációit, kontra-indikációit, és a lehetséges szövődményeket. Ismeri a beavatkozások ápolási vonatkozásait és dokumentálási követelményeit.</p>		<p>A beavatkozásokat fellettes utasítására, vagy a szervezeti egység protokollja alapján önállóan végzi, önálló felelősséggel.</p>
24.	<p>A gyógyszer bejuttatás eszközeit (infuzor, perfuzor) kezeli.</p>	<p>Ismeri a gyógyszer bejuttatás eszközeit, használatát (infuzor, perfuzor, volumetrikus-, illetve PCA-pumpa, és túlnyomásos szerelék).</p>		
25.	<p>Hatóanyag nélküli infúziót előkészít, bead. Előkészít, és segédkezik a</p>	<p>Ismeri a krisztalloid oldatok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásokat.</p>	<p>A beteggel empátikus, segítőkész. A munkavégzés során határozott,</p>	<p>Orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve vesz részt a hatóanyagot tartalmazó infúzió beadásánál. A</p>

	hatóanyagot tartalmazó infúziós oldat beadásánál.	Részletesen ismeri a gyógyszeres és hatóanyag nélküli infúzió előkészítésével, beadásával kapcsolatos ápolói feladatokat, az infúzió beadásának eszközeit, a lehetséges szövődmények, teendőket szövődmény esetén, a dokumentálás szabályait.	körültekintő, pontosságra törekszik.	hatóanyag nélküli infúziót orvosi utasításra önállóan beadja. Betartja a higiénés és megbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályokat.
26.	Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis úton, vagy intramuscularis injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát, közreműködik speciális fájdalomcsillapító eljárásokban (EDA-kanül, PCA-pumpa).	Ismeri a non- szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásokat. Ismeri a speciális fájdalomcsillapító eljárásokat (EDA, PCA) Ismeri a lázcsillapítók jellemzőit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásaikat.	A beteggel empátikus, segítőkész. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.	Megfelelő indikáció esetén önállóan végez fájdalomcsillapítást non-szteroid gyulladáscsökkentő, vagy minor analgetikum adásával. Megfelelő indikáció esetén önállóan végez lázcsillapítást. Gyógyszerelő tevékenységét pontosan dokumentálja. Betartja a higiénés és megbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályokat.
27.	Allergiaellenes gyógyszereket utasítás szerint alkalmaz a betegnél. Részt vesz a gyógyszeralkalmazásban reanimáció során.	Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit. Tisztában van a reanimáció során alkalmazott gyógyszerekkel. Ismeri az alkalmazott gyógyszerek jellemzőit, indikációit, hatásukat, mellékhatásaikat. Ismeri a gyógyszerek dokumentálásának szabályait.	A munkavégzés során együttműködő, határozott, körültekintő, pontos.	Orvos utasítása szerint vesz részt a gyógyszerelésben. Betartja a higiénés és megbiztonsági előírásokat, a munka, tűz-, és egészségvédelmi szabályokat.
28.	Krónikus sebbel rendelkező betegek ápolását végzi. Sebfelemérést készít, tevékenységét dokumentálja.	Ismeri a krónikus sebek típusait, a kialakulásukban szerepet játszó tényezőket, jellemzőiket. Ismeri a krónikus sebek felmérésének, kezelésének szempontjait, a felmérés dokumentációs rendszerét a megelőzéshez/ kezeléshez használt eszközöket, anyagokat.	A beteggel empátikus. Tudásának folyamatos fejlesztésére törekszik.	Orvos utasítása alapján végzi a krónikus sebek ápolását. Betartja a higiénés és megbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályokat.

29.	Inkontinens beteg ápolását végzi.	Ismeri az inkontinencia formáit, kezelési lehetőségeit, az inkontinencia ellátás invazív és non-invazív eszközeit	A beteggel empátiás, segítőkész, a beteg igényeit szem előtt tartja. A munkavégzés során határozott, körültekintő.	Az inkontinens beteg ápolását orvos utasításának megfelelően, önállóan végzi. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, valamint a munkavédelmi szabályokat.
30.	Megtervezi és a terv alapján megvalósítja a felnőtt, vagy gyermek beteg ápolását. Tevékenységeit és a betegmegfigyelés eredményeit dokumentálja.	Ismeri a főbb ápolási modelleket. Ismeri az ápolási folyamat szakaszait, az ápolási terv elkészítésének szempontjait. Ápolástani, kórtani, klinikumi ismereteinek segítségével felismeri a felmérés során kapott adatok összefüggéseit az ápolási diagnózisok megfogalmazása érdekében. Ismeri az elektronikus és papír alapú egészségügyi és ápolási dokumentáció részeit, EESZT-t, a dokumentálás szabályait.	Az ápolási anamnézis felvételénél körültekintő. A beteggel érthetően, kommunikál, türelmesen meghallgatja. A dokumentálási feladatoknál pontosságra törekszik.	A tervezést önállóan végzi. Felelős az általa elvégzett tevékenységek szabályos dokumentálásáért.
31.	Gyomorszondán keresztüli táplálást végez.	Ismeri a malnutritio tüneteit, a mesterséges táplálás indikációs körét. Ismeri a gyomorszondán keresztüli táplálás standardjait, menetét, és eszközrendszerét	Etikusan végzi a munkáját.	Utasítás alapján elvégzi a beavatkozást.
32.	Beöntést ad, sztómaszák ürítését, cseréjét végzi.	Ismeri a beöntés és a sztómaszák-csere indikációit, kontraindikációit, kivitelezésének módját, lehetséges szövődményeket.	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.
33.	Húgyhólyagot irrigál.	Ismeri az emberi test felépítését, a vizeletkatéter típusát és behelyezést követő gondozását.	A beteg jogait szem előtt tartva végzi a beavatkozást.	Utasítás alapján elvégzi a beavatkozást.
34.	Gyógyszert juttat parenteralisan a szervezetbe (fiziológiás infúziós oldatot, heparinos fiziológiás oldatot)	Ismeri a gyógyszeres alapokat, a gyógyszerelést, a főbb gyógyszer-csoportokat, és lehetséges mellékhatásukat.	Munkáját precízen, körültekintően és az érvényes szakmai protolloknak megfelelően végzi.	Utasítás alapján elvégzi a beavatkozást

	és 14 éves kor felett glukózt bead).			
35.	Műtéti előkészítést végez, a műtéti sebek kötés-cseréjénél asszisztál, tevékenységeit dokumentálja.	Ismeri az általános műtéti előkészítés jelentőségét, feladatait, a betegdokumentáció vezetésének szabályait, és a kötések cseréjének módját.	Munkáját precízen és körültekintően végzi, a szakmai protokollok betartásával.	Utasítás alapján elvégzi a beavatkozást.
36.	Felismeri a nyomási fekély kialakulásának jeleit. A kialakult nyomási fekély súlyosságát felméri, stádiumát megállapítja.	Ismeri a nyomási fekély kialakulásának etiológiáját és a stádiumait.	Munkáját a tőle elvárható módon végzi.	Önállóan megfigyeli a beteget.
37.	Alkalmazza a szakmai idegen nyelvet szóban és írásban.	Ismeri az egészségügyi ellátás alapvető szókincsét orvosi latin nyelven. Ismeri a kommunikáció formáit. Pszichológiai, etikai ismeretekkel rendelkezik.	Értékként tekint a helyes szaknyelvi kommunikációra. Jól használja a munkájához szükséges orvosi latin nyelvet.	Felelősséggel használja a szakmai nyelvet.
38.	Ellátja a praxis/praxisközösség ügyviteli teendőit (betegek ki- és bejelentkezése, heti, havi, éves praxisjelentések, betegregiszterek vezetése, ápolási dokumentáció, egészségügyi dokumentáció). Betegirányítást támogató eszközt használ.	Ismeri a praxis működtetéséhez szükséges dokumentáció vezetés szabályait, az ügyviteli feladatokat. Felhasználói szinten ismeri az akkreditált házi orvosi szoftve-reket, betegirányító rendszereket.	Törekszik a munkavégzés elemi szabályainak betartására. Szem előtt tartja a jogszabályi előírásokat. A határidőket precízen betartja.	Útmutatás alapján önállóan végzi el az ügyviteli feladatait. Betartja az adatvédelemre és a dokumentációra vonatkozó előírásokat.
39.	Figyeli a praxis közegészségügyi-, járványügyi viszonyait, felméri a hiányosságokat.	Ismeri a praxis közegészségügyi-járványügyi feladatait. Felsőrolja a fertőző betegekkel kapcsolatos tevékenységeket, a járványügyi érdekből végzett szűrővizsgálatokat és laboratóriumi vizsgálatokat. Ismeri a járványve-	Szem előtt tartja a jogszabályi előírásokat. Betartja a dokumentáció vezetésének szabályait.	Adminisztrációs és szakápolási tevékenységét orvosi utasításra önállóan végzi. Felelősséget vállal az általa vezetett dokumentáció tartalmáért.

		szély, vagy járvány eseteire vonatkozó rendelkezéseket. Ismeri a fertőző betegek be- és kijelentését az OSZIR rendszerbe.		
40.	Részt vesz a gondozási tevékenységekben. Ellenőrzi a gondozási naplót, egyes betegcsoportok gondozását protokoll alapján végzi.	Ismeri a leggyakrabban előforduló krónikus betegségek (szív- és érrendszeri, diabéteszes, gasztroenterológiai, légzőszervi, nefrológiai, urológiai, neurológiai, pszichiátriai és onkológiai) kóroktnát, ellátásuknak, gondozásuknak a szabályait, protokolljait, népegészségügyi vonatkozásait és preventációs lehetőségeiket.	Törekszik a dokumentáció pontos, szabályszerű vezetésére, elkötelezett a szabályok, protokollok betartására.	Önállóan végzi egyes, alacsony kockázatú betegek gondozását. Az orvossal együttműködve végzi a magas kockázatú betegek gondozását. A dokumentációt önállóan vezeti.
41.	Közreműködik a praxis hatáskörébe tartozó orvosszakértői és keresőképtelenséggel összefüggő feladatok elvégzésében, dokumentálja azokat és vezeti a nyilvántartást.	Ismeri a háziorvosi ellátáshoz tartozó orvosszakértői feladatokat, úgymint a halál megállapítása, látlelet felvétele, gépjárművezetői, belvízi hajózási szolgálati és belvízi kedvtelési célú vízi járművezetői alkalmassági vizsgálat, kézi lőfegyverek, lőszeres, gáz-, és riasztófegyverek megszerzésének és tartásának egészségi alkalmassági vizsgálata. Ismeri az orvosszakértői feladatok dokumentációjának szabályát. Ismeri a keresőképtelenség formáit, és az ezzel összefüggő ügyviteli feladatokat.	Elkötelezett a szakmája, szakterülete iránt.	Az orvossal együttműködve végzi a gondozási, az orvosszakértői és keresőképtelenséggel összefüggő adminisztrációs feladatokat. A dokumentációt önállóan vezeti. Betartja az adatkezelésre, adatvédelemre vonatkozó előírásokat.
42.	Részt vesz a prevenció különböző szintjein zajló munkában, betegklubok, színtér programok szervezésében, vala-	Ismeri a prevenció különböző szintjeit, szintereit és célcsoportjait. Ismeri a szűrővizsgálatok célját, módszerét, etikai és jogszabályi hátterét. Ismeri a kötelező, az életkorhoz kötött és	Elkötelezett a lakosság egészségének javításában.	Folyamatosan, belső indíttatásból szervezi az egészségfejlesztési programokat, életvitelével példát mutat. Betartja a szűrővizsgálatokra vonatkozó etikai

	mint az önszerveződő csoportok szakmai segítségével. Kommunikációs stratégiákat alkalmaz.	ajánlott szűrővizsgálókat. Ismeri az egészségfejlesztési programok szervezésének módját. Ismeri a prevencióstöbbletszolgáltatások igénybevételének.		és jogszabályi előírásokat.
43.	Elvégzi a védőoltások beszerzésével, tárolásával, nyilvántartásával és felhasználásával kapcsolatos feladatokat.	Ismeri a védőoltások beszerzésével, tárolásával, nyilvántartásával és felhasználásával kapcsolatos jogszabályi, hatósági és belső szervezeti előírásokat. Felsorolja az életkorhoz kötötten kötelező, a megbetegedésveszély elhárítása esetén kötelező, az önkéntesen igénybe vehető, a munkakörökhöz kapcsolódó védőoltásokat. Ismeri a térítésmentes influenza elleni oltásban részesülők körét.	Törekszik a szakmai szabályok szerint végzett tevékenységre.	Betartja a védőoltások beszerzésével, tárolásával, nyilvántartásával és felhasználásával kapcsolatos jogszabályi, hatósági és belső szervezeti előírásokat.
44.	Eligazodik az idős- és a krónikus ellátás rendszerében. Feltárja a beteg szempontjából kulcsfontosságú potenciális kockázatokat, azonosítja a szükséges beavatkozási területeket.	Ismeri a gerontológia és a geriátria definícióit, típusait, történetét, fejlődését, alapfogalmait. Felidézi a hazai és külföldi demográfiai, epidemiológiai, társadalmi, gazdasági mutatókat, elemzéseket, tanulmányokat. Átlátja a demográfiai, epidemiológiai, társadalmi-gazdasági összefüggéseket, a geriátriai ellátás rendszerét, annak szervezeti struktúráját, kapcsolódási pontjait.	Elfogadja és tiszteli az idős embereket, érdeklődő és segítőkész személyiség, aki elhivatott a szakterületen belül az idős és a krónikus betegellátás- ismereteinek elsajátítása iránt, nyitott a speciális szakmai tudás befogadására.	Tevékenységét önállóan végzi.
45.	Felvilágosítást ad az öregedés folyamatáról. Elemzi és értékeli az öregedés folyamatát befolyásoló tényezőket, az egyén szintjén.	Ismeri az öregedés folyamatának biológiai és élettani vonatkozásait, kockázatait. Felidézi az öregedés elméleteket, érti azok csoportosítását, lényegét. Ismeri az öregedést befolyásoló té-	Empatikus, ráhangolódik a gondjaira bízott páciensek helyzetébe, érzéseibe és ennek alapján motivált az egyéni segítségnyújtásra.	Felelős az idős, illetve krónikus betegek hollisztikus ellátásáért, gondozásáért, ápolásáért. Betartja a kompetenciahatárait a beteg, illetve hozzátartozók

		nyezőket és az idősellátás jogi-, etikai vonatkozásait		tájékoztatásakor, felvilágosításakor. Tevékenységét önállóan, illetve másokkal együttműködve, továbbá vezetői irányítással, utasítás alapján végzi.
46.	Elemzi az idős és krónikus betegek társaskapcsolatainak jellemzőit és feltárja a pszichológiai, illetve szociális zavarokat. Részt vesz a demens és Alzheimer-kórban szenvedő betegek ellátásában, illetve ezen betegek szakápolását végzi.	Ismeri az életkori sajátosságokat, a szakterületre jellemző klinikumi vonatkozásokat, az idős ember pszichológiáját, társas kapcsolatait, azok jellemzőit. Felismeri és azonosítja a pszichológiai és a szociális zavarokat. Ismeri a demencia és az Alzheimer kór kongitív és nem kongitív tüneteit, jellemzőit, a betegségek lefolyását, szakaszait, kockázati tényezőit, kezelési lehetőségeit, ezen betegek ellátásával kapcsolatos szakmai és társadalmi problémákat, az ellátással kapcsolatos szakápolói teendőket.	Türelmes az idős, krónikus beteg páciensekkel, gyakorolja a feltétel nélküli elfogadás módszerét, kerüli a stigmatizációt. Szakápolói tevékenységét a páciens állapotának, az életkori sajátosságainak, a pszichológiai jellemzőinek figyelembevételével, az elsajátított geriátriai klinikumi ismereteit alkalmazva végzi.	
47.	Menedzseli az idős emberek és a krónikus betegek ellátását. Érthető, szakszerű tájékoztatást nyújt az igénybe vehető szociális ellátási formákról. Közreműködik az egészségügyi és a szociális ellátások megszervezésében. Adatokat és dokumentumokat karbantart, továbbít, ment és archivál.	Ismeri az idős- és krónikus ellátás rendszerét, szervezeti struktúráját, kapcsolódási pontjait, ismeri a szakápolói tevékenységet szabályzó szakmai és jogszabályi környezetet. Ismeri az egészségügyi és a szociális ellátás helyét és szerepét a geriátriai és a krónikus beteg ellátásban. Tudja a betegmenedzselés elemeit, lépéseit, az ellátáson belül, illetve az egészségügyi és szociális ellátás közti határterületeket, koordinációs lehetőségeket, a kapcsolattartás formáit. Ismeri a kommunikációs és konfliktuskezelési módszereket. Beazonosítja a különböző ellátási	Betegmenedzselési és koordinációs feladatainak ellátása közben ügyel a kommunikációjára, a kompetencia-határainak betartására, tiszttelettudóan, de határozottan fellép a beteg érdekében. Empatikus, segítőkész és törekszik arra, hogy valamennyi intézkedése a beteg érdekeit szolgálja. Ügyel arra, hogy az ellátás folyamatos és szakszerű maradjon.	Önállóan, illetve másokkal együttműködve közreműködik a betegutak menedzselésében, a rehabilitációban, a közösségi-, és az otthoni szakápolásban, illetve a hospice szakellátásban. Önállóan végzi az adatok betáplálását, feldolgozását, átvitelét, fogadását és elemzését. Önállóan végzi az információforrások és információk felkutatását és beszerzését digitális hálózatokból, illetve az információk kiértékelését.

		igényt jelző, kezdeményező dokumentációs feladatokat.		
48.	Részt vesz és segítkezik a beteg egyéni foglalkozásain, illetve részt vesz a munkaterápiás, foglalkoztató terápiás és gyógyfoglalkoztató csoportok munkájában.	Ismeri a viselkedés mintákat, kulturális sémákat a geriátriában. Tisztában van a csoportszerep és csoportdinamika jelentésével. Felismeri a szerepek, szerepfeszültségek típusait, azok pszichológiai és szociológiai következményeit. Ismeri az idősök önértékelési és érzelmi kondicionálási módszereit, az idősellátásban alkalmazható szocioterápiás módszereket.	Viselkedését, kommunikációját kontrollálja. Hatékony módszerekkel meggyőzi mind az egyént, mind a csoporttagokat az új perspektívák megismerésére, új dolgok, új módszerek elsajátítására, megtanulására.	Önállóan, illetve a megfelelő szakmai tudással rendelkező szakember irányítása mellett vesz részt a terápiás ellátásban, illetve a csoportfoglalkozások munkájában.
49.	Tájékoztatja a beteget és a hozzátartozót a rákszűrés lehetőségeiről, a szűrőprogramokat propagálja. Közreműködik a rákbetegségek felderítésében.	Tisztában van a daganatos betegségek etiológiával, epidemiológiával diagnosztikus lehetőségeivel. Tudja a daganatok csoportosításának egységes rendszerét. Azonosítja a daganatkeltő ágenseket, a veszélyeztetett rizikócsoportokat. Ismeri az egyes kórképekhez kötődő szűrővizsgálati lehetőségeket, szűrési programokat. Érti a betegség korai felismerésének jelentőségét. Tisztában van a gyógyult betegek relapszus kialakulásának veszélyeivel.	Belátja a szekunder prevenció jelentőségét a daganatok korai szűrésében. Elhivatott a rákbetegségek felderítésében. Törökszik a gyógyult betegekben a metasztatikus kialakulásának megelőzésére. Vállalja és hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét. Következésképpen alkalmazza a szűrési elveket, technikákat.	Önállóan, illetve másokkal együttműködve végzi az egészség megőrzésére és fejlesztésére irányuló felvilágosító, tájékoztató tevékenységeket.
50.	Kompetenciájának megfelelően tájékoztatja a beteget és felkészíti (pszichésen, szomatikusan) kemo-, biológiai-, sugár-, hormon-, immun- és génterápia kezelésekre. A daganatos betegek	Eligazodik az onkológiai ellátás intézményrendszerében. Érti az onkológiai beavatkozások (kemo-, biológiai-, sugár-, hormon-, immun- és génterápia) célját, menetét, esetleges szövődeményeket, a mellékhatások kivédésének lehetőségeit.	Empatikusan, etikusan, segítőkészen, a beteg érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban, munkájára és önmagára igényes.	Orvosi utasításra, részben önállóan végzi munkáját.

	komplex kezelésében közreműködik.			
51.	Citosztatikus keverékinfúziót, gyógyszereket, vérkészítményt juttat be a beteg számára Port-a-Cath kanülön vagy érkatéteren (centrális, perifériás) infuzoron/perfuzoron át. A katétert, kanült ápolja, gondozza.	Magabiztosan ismeri a Port-a-Cath kanül és érkatéterek (centrális, perifériás) perfuzor, infuzor fajtáit, működésük, alkalmazásuk különbségeit és az egyes kanülok ápolási vonatkozásait.	Törekszik a citosztatikum érpályán kívülre kerülésének kivédésére, ezzel a súlyos szöveti károsodás megelőzésére. Magára nézve kötelezőnek érzi a kézhigiénés és aszepszis szabályok betartását.	Instrukció alapján részben önállóan végzi a beavatkozást. Betartja és betartatja az extravazáció megelőzésére, a steril anyagok kezelésére, tárolására vonatkozó eljárásrendek, protokollok előírásait, szabályait.
52.	Figyelemmel kíséri az onkológiai ellátásban alkalmazott kezelések betegekre gyakorolt hatását. A citosztatikus-, sugár-, illetve hormonkezelés akut és szubakut mellékhatásait felismeri, ellátja.	Felismeri a különböző szervi lokalizációjú szövődeményeket. Felismeri a kemo-, sugár-, hormonterápia akut és szubakut mellékhatásait. Felsorolja a szupportív kezelés elveit, a daganatos betegség, vagy a kezelés által okozott tünetek, panaszok csökkentését, megszüntetését célzó módszereit.	Felelősséggel, empátikusan, etikusán, segítőkészen, a beteg érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva végzi feladatait a szupportív kezelésben.	Orvosi utasításra részben önállóan végzi munkáját. Ápolói tevékenységet kezdeményez az onkológiai terápia mellékhatásainak kezelésére.
53.	Terminális állapotú daganatos gyermek és felnőtt beteg szakápolását, gondozását végzi. Támogatja a daganatos beteget és családját a haldoklás különböző szakaszaiban. Ellátja a halott körüli teendőket.	Megnevezi a haldokló beteg charta-ját, az életvégi döntésekhez kapcsolódó jogi szabályokat, etikai kódex vonatkozó részeit. Felismeri a haldoklás pszichológiai stádiumait, a haldoklás szakaszainak jellemzőit, a haldokló és terminális állapotban lévő beteg ápolását, a hospice filozófiáját és palliatív medicina jellemzőit.	Tiszteletben tartja a súlyosan beteg ember jogait élete végéig, a titoktartás követelményeit. Mélyszéges humánummal, empátiával fordul a haldokló beteg és családja felé. Kész az együttműködésre a beteggel, családtagjaival és a team tagokkal. Etikus, jogkövető magatartást tanúsít. Tiszteletben tartja és elfogadja a beteg döntéseit.	A haldokló ápolását, részben önállóan, a szakmai szabályok maradéktalan betartásával végzi.
54.	Daganatos fekélyeket, burjánzó	Behatóan ismeri a sebel-	Szem előtt tartja a	Önállóan végzi a sebel-

	tumorokat, műtéti sebeket szakszerűen kezel, sebellátással kapcsolatos edukációt végez.	látás korszerű elveit. Ismeri a modern kötszereket, ismeri a kötszerek és más gyógyászati segédeszközök rendelésére vonatkozó szabályokat.	szakápolási feladatok specialitárait. Minőségorientáltan végzi tevékenységét.	látást és a sebellátáshoz kapcsolódó edukációt.
55.	Tájékoztatást nyújt az igénybe vehető gyászta-mogató egyéni és csoportos lehetőségekről. Kapcsolatot tart az elhunyt családjával. Támogatja az elhunyt családját a gyász időszakában.	Ismeri a halálhoz kötődő rítusokat. Ismeri a gyászfázisait és azok jellemzőit. Felismeri a szövődmenyes gyászt. Ismeri az önszorgító csoportok tevékenységét, elérhetőségét.	Kész együttműködni az elhunyt családjával. Tiszteletben tartja a család gyászreakcióit.	Kompetenciájának megfelelően kommunikál. Javaslatot tesz mentálhigiénés szakember bevonására.
56.	Megfigyeli az újszülött és koraszülött életjelenségeit. Apgar-értéket számol.	Ismeri a koraszülött és az egészséges újszülött anatómiai és élettani jellemzőit, a vitális paraméterek korspecifikus normál értékeit. Részletesen ismeri a kora- és az újszülött állapotfelmérésének módjait, az újszülöttkor fiziológiás elváltozásait, valamint az esetleges adaptációs zavarokat. Komplexitásában ismeri az Apgarrendszert.	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitárait. Minőségorientáltan végzi tevékenységét. Kellő empátiával fordul a kora- és újszülöttekhez és szüleikhez/törvényes képviselőihez.	Önállóan végzi az újszülött és koraszülött megfigyelését, esetleges állapotváltozás esetén a kezelőorvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
57.	Kora- és újszülöttet ápol, ellátásában részt vesz.	Részletesen ismeri a kora- és az újszülött állapotfelmérésének módjait, az újszülöttkor fiziológiás elváltozásait, valamint az esetleges adaptációs zavarokat. Ismeri a koraszülött szülés utáni, valamint további speciális ellátási igényeit (PIC) ellátását. Ismeri a leggyakrabban előforduló veleszületett fejlődési rendellenességeket és szülési sérüléseket, valamint az egyéb újszülöttkori betegségeket.	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitárait. Minőségorientáltan végzi tevékenységét. Kellő empátiával fordul a kora- és újszülöttekhez és szüleikhez/törvényes képviselőikhez.	A kora- és újszülött ápolást önállóan végzi, a gyógykezelésben az kezelőorvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.

58.	Koraszülöttet, újszülöttet táplál.	Ismeri a kora- és újszülött táplálásának fogalmát, módjait, eszközeit.		
59.	A beteg csecsemő vagy gyermek állapotának megfelelő diéta és táplálási mód alkalmazásában részt vesz.	Rendelkezik az alapvető táplálkozási ismeretekkel. Ismeri a diéták formáit, a táplálás módjait.	Szem előtt tartja a táplálás és a diéta fontosságát, szerepét a beteg gyógykezelésében.	A táplálási mód megválasztásánál a kezelőorvos utasítása szerint jár el.
60.	Sajátos nevelési igényű gyermeket ápol, ellátását segíti.	Ismeri a sajátos nevelési igényű gyermek fogalmát, diagnosztikáját, ellátásának ápolói feladatait.	Körültekintő pontossággal figyeli meg a gyermeket és környezetét, amely ott körülveszi. Empatikus, precíz.	Orvosi utasítás szerint önállóan végzi az ápolást. Az ellátásban együttműködik.
61.	Felismeri és jelzi a gyermekbántalmazást, a gyermekelhanyagolást.	Ismeri a gyermekbántalmazás és gyermekelhanyagolás fogalmát, csoportosítását, fajtáit. Tudja azok alarmírózó jeleit. Ismeri az erre vonatkozó jogszabályokat.		Önállóan végzi a megfigyelést, az esetleges alarmírózó jeleket az orvosnak rögtön jelzi. Pontosan dokumentál.
62.	Gyermekekori fertőző betegségekben szenvedő gyermeket ápol, segédkezik az ellátásban.	Ismeri a gyermekekori fertőzőbetegségek okait, tüneteit, sajátosságait. Részletesen ismeri a fertőzőbetegek ápolásának specialitásait.	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitáit. Minőségorientáltan végzi tevékenységét.	Az ápolást önállóan végzi, a gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
63.	Gyermekesebészeti perioperatív ápolási feladatokat lát el.	Ismeri a főbb gyermeksebészeti betegségeket, az azokhoz kapcsolódó ápolási feladatokat, diagnosztikai és terápiás eljárásokat és azok ápolói vonatkozásait. Ismeri a műtét körüli teendőket, szervcsoportok szerint a műtétek fajtáinak alapjait.	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitáit. Minőségorientáltan végzi tevékenységét	Az ápolást önállóan végzi, a perioperatív gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.
64.	Traumatológiai gyermekbetegeket ápol, sérüléseket szakma szabályai szerint lát el.	Ismeri a főbb gyermekt traumatológiai betegségeket és azok ápolói feladatait, diagnosztikai és terápiás eljárásokat és azok ápolói vonatkozásait. Ismeri a sérülések fajtáit, lehetséges korai	Szem előtt tartja a szakápolási feladatok specialitáit. Minőségorientáltan végzi tevékenységét	Az ápolást önállóan végzi, a sebek ellátásában, valamint a gyógykezelésben az orvosi utasítások szerint, együttműködve jár el.

		szövődményeit, elsődleges ellátását és azok ápolói teendőit. Tudja az artériás nyomópontokat.		
65.	Palliatív és haldokló gyermeket ápol, a szülőt/törvényes képviselőt segíti a gyászfolyamatokban.	Ismeri a palliatív és haldokló gyermek ellátásának szabályait. Ismeri a haldoklás szakaszait, a gyászfolyamatokat, valamint a halott gyermek ellátásának ápolói feladatait.	Etikus, empátikus magatartást tanúsít. Emberi méltósággal végzi az ápolást. Tiszteletben tartja a haldokló beteg chartájában és a szakmai etikai kódexben foglaltakat.	Orvosi utasítás szerint, önállóan és részben önállóan végzi.
66.	A fájdalom tüneteit felismeri kor-specifikusan, a beteg gyermek fájdalmát monitorozza. Nem gyógyszeres fájdalomcsillapítást végez.	Ismeri a fájdalom kórtanának alapjait, vitális paraméterekben jelentkező változásait. A fájdalom objektivizálásának skáláit. Tudja a fájdalomcsillapítás lehetőségeit, esetleges korai szövődményeit, valamint a saját kompetenciáját a fájdalomcsillapításban.	Empátikus, odafigyelő módon végzi a fájdalom felmérését, nagyfigyelmet fordít a beteg gyermek fájdalmainak enyhítésére.	Önállóan végzi a fájdalom felmérését. A nem gyógyszeres fájdalomcsillapítást orvosi utasítás szerint önállóan végzi el.
67.	Életkorának megfelelően kommunikál a beteg gyermekkel, szüleivel/ törvényes képviselőjével, valamint az ellátó team tagjaival.	Ismeri a gyermekgyógyászat specifikumait a szakmai kommunikáció terén.	Empátikus, türelmes. Figyelmes és fontosnak érzi a betegre való odafigyelést és a kongruens kommunikációt. Etikus, a betegjogokat tiszteletben tartja.	Kompetenciájához mérten önállóan végzi. Betartja a betegjogokat, az etikai követelményeket.
68.	A beteg gyermek és szülei/törvényes képviselői számára pszichés támogatást nyújt. Közreműködik a szorongás pszichikus ártalmak kialakulásának megelőzésében.	Ismeri a segítő kapcsolatok pszichológiájának alapszabályait és munkájának ápoláslélektani vonatkozásait. Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.		
69.	Egészségnevelést, betegegyakultációt végez a beteg gyermek és szülei/törvényes képviselői részére.	Ismeri az egészségnevelés, egészségfejlesztés, betegoktatás színtereit, eszközeit és módszereit.	Szem előtt tartja a beteg gyermek szükségleteit, a szülő, vagy törvényes képviselő	Orvos utasítása alapján, önállóan végzi tevékenységét, önálló javaslatokat fogalmaz meg.

			igényeit. Elkötelezett az egészségügyi magatartás iránt.	
70.	Látásélesség vizsgálatot/ színlátás vizsgálatot/ szűrő audiometriás vizsgálatot/ Dopplervizsgálatot/ légzésfunkciós vizsgálatot végez.	Ismeri a főbb diagnosztikai módszerek indikációit, kontraindikációit, kivitelezésének módját.	Elkötelezett a magas szintű ellátás megvalósításában. Minőségi ellátást végez a szakmai irányelveknek megfelelően. Érdeklődik a munkakörnyezetében elérhető diagnosztikus módszerek iránt.	Önállóan alkalmazza szakterületén a szakmai irányelvekben rögzített tevékenységeket, módszereket hatás- és feladatkörében folyamatos önellenőrzés mellett. A vizsgálatokat önállóan végzi. Frissíti a diagnosztikával kapcsolatos szakmai ismereteit, követi a változásokat.

7 **Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai**

7.1 Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatásban való részvétele alapján bocsátható.

7.2 **Írásbeli vizsga**

7.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: **Egészségügyi alapismeretek**

7.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása

30 feladatból álló tesztfeladatsor megoldása papír alapon vagy elektronikus formában, mely az alább felsorolt ismeretanyagból kerül összeállításra:

- Emberi test működése, az emberi test részei, magyar és latin nyelvű megnevezésük.
- Betegmegfigyelés és vitális paraméterek: egyszerű eszközös vizsgálatok, vitális paraméterek normál értékei, mérésük szabályai, eszközök és tisztántartásukra vonatkozó szabályok, betegmegfigyelés alapjai, testvadászok megfigyelése.
- Gyógyszerelési ismeretek: gyógyszerbejuttatási módok, szabályok, gyógyászati segédeszközök.
- Ápolástani ismeretek: beteggondozás alapjai, betegmozgatás, pozicionálás, kórtermi környezet, szükségletek szerinti alapápolási feladatok, akadályozottság, asszisztensi feladatok, szállítási módok, inaktivitás.
- Társadalomtudományi ismeretek: etikai, jogi, munkavédelmi szabályok, balesetvédelem, megbízhatóság, higiéné, kommunikáció elemei, dokumentáció és adatvédelem.
- Elsősegélynyújtás: elsősegélynyújtás alapjai, a beteg állapotának felmérése, betegvizsgálat, eszméletlenség, újraélesztés, sérülések és ellátásuk, belgyógyászati esetek, mérgezések, mentőhívás, tömeges balesetek, katasztrófák.

Az elméleti ismeretanyag az alábbi súlyozással kerül a teszt feladatsorába:

- Emberi test működése és részei 20%
- Betegmegfigyelés és vitális paraméterek 20%
- Gyógyszerelési ismeretek 10%

- Ápolástani ismeretek 30%
- Társadalomtudományi ismeretek 10%
- Elsősegélynyújtás: 10%

7.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 45 perc

7.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes vizsgán belül: 50%

7.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése

Az értékelés az írásbeli feladatsor javítási-értékelési útmutatója alapján történik.

7.2.5.1 Az értékelés százalékos formában történik.

7.2.5.2 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerzhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

7.3 Gyakorlati vizsga

7.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: **Egészségügyi alapismeretek a gyakorlatban**

7.3.2 A vizsgatevékenység leírása

A vizsgatevékenység három részből áll:

A) feladat: Vitális paraméterek mérése imitátor segítségével és dokumentálása.

B) feladat: BLS +AED végrehajtása újraélesztő fantomon.

C) feladat: Szituációs feladat végrehajtása az alapápolási-gondozási, elsősegélynyújtási, gyógyszerelési, munkavédelem és higiéné tevékenységek köréből:

- Gondozási feladatok: újszülött-, csecsemő-, kisgyermek gondozási feladatai, idős ember gondozása, akadályozott ember segítése.
- Ápolási alapfeladatok: ágyazások, pihenés, mozgás, táplálkozási, higiénés, ürítési szükséglettel kapcsolatos feladatok, mindennapi sztómagondozás, inkontinens beteg ápolása, fizikális lázcsillapítás, tudat, magatartás, fájdalom, fekvés megfigyelése, egyszerű, eszközös vizsgálatok (testtömeg, testmagasság, testkörfogat mérése), eszközismeret (mozgást segítő eszközök, kényelmi eszközök, antidecubitus eszközök, betegmozgatást segítő eszközök és használatuk). Az ellátás során keletkező hulladékok szabályos kezelése, hulladékgyűjtő eszközök és használatuk, dokumentálás.
- Gyógyszerelési feladatok: gyógyszerek kezelésére vonatkozó előírások betartása, enterális gyógyszerelés lázlap alapján.
- Elsősegélynyújtás: tájékozódás, teendők a helyszínen, orvos/mentőhívás, kimentés, ABCDE szemléletű állapotfelmérés, eszméletlen beteg ellátása, sérültek állapotfelmérése, ellátása.
- Munkavédelem és higiénés feladatok: egyéni védőeszközök használata, fertőtlenítő eljárások alkalmazása, eszközök előkészítése sterilizálásra, steril anyagok kezelése.

A vizsgaszervező köteles megszervezni, minden tevékenységi körből legalább 1-1 szituációs feladat végrehajtását. A szituációs feladatot gyakorlóteremben, imitátor és gya-

korlófantomok, valamint a feladathoz szükséges szakmai eszközök, anyagok igénybevételével kell lebonyolítani.

7.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

7.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 50%

7.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése:

A) feladat: értékelési aránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 30%

Értékelési szempontok:

- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága
- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége
- Higiénés, munkavédelmi és megbiztonsági szabályok betartása

B) feladat: értékelési aránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 30%

Értékelési szempontok:

- Biztonságos környezet megítélése
- Reakcióképesség vizsgálat kivitelezése
- Helyszíni segítségkérés megvalósítása
- Átjárható légutak biztosítása
- Légzésvizsgálat kivitelezése
- Segítségkérés, mentőhívás
- Mellkaskompresszió kivitelezése
- AED használata

C) feladat: értékelési aránya gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 40%

Értékelési szempontok:

- A feladat megértése
- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció megfelelősége a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének pontossága, szabályossága, szükség szerint dokumentálása

- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- Higiénés, munkavédelmi és betégbiztonsági szabályok betartása

A tanulónak mindegyik feladat esetében legalább 51%-ot el kell érnie.

Az értékelés százalékos formában történik. Amennyiben a vizsgatevékenységhez tartozó valamely vizsgarész sikertelen, akkor a tanulónak az egész vizsgatevékenységet meg kell ismételnie.

7.4 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte, és minden vizsgarészt sikeresen teljesített. Alapvizsgával betölthető munkakör FEOR száma

Ágazati alapoktatás megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése	Alapvizsgával betölthető munkakör(ök), tevékenységek
Egészségügy	5222	Segédápoló, műtőssegéd	Segédápoló

7.5 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: –

8 A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

8.1 Szakma megnevezése: Általános ápoló

8.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

- 8.2.1 Valamennyi előírt képzési évfolyam, az egybefüggő és évközi szakmai gyakorlat sikeres és igazolt teljesítése.
- 8.2.2 Szakmához kötődő további sajátos követelmények: –

8.3 Központi interaktív vizsga

8.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Általános ápoló szakmai ismeret

8.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A vizsgatevékenység során számítógép által generált, 45 kérdésből álló vizsgafeladat-sort kell megoldani, amely különböző típusú (egyszeres feleletválasztó, többszörös feleletválasztó, sorrendbe helyezés, ábrafelismerés, igaz-hamis állítások, párosítás, csoportosítás, hozzárendelés, összehasonlítás, egyszerű számítás) feladatokat tartalmaz. Mindegyik feladattípus esetében az interaktív vizsgarendszer által előre megadott válaszlehetőségek közül kell kiválasztani a megfelelő válasz(oka)t.

A vizsgafeladat az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

- Szakirányú oktatás szakmai követelményei 10%
- Anatómia-élettan-kórélettan 20%
- Klinikumi ismeretek és diagnosztika 25%
- Gyógyszertani ismeretek 10%
- Szakápolástani ismeretek 25%
- Társadalomtudományi ismeretek 10%

8.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

8.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 30%

8.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az értékelés a központi interaktív vizsga összeállított javítási-értékelési útmutatója alapján történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

8.4 Projektfeladat

8.4.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Általános ápoló projektfeladat

8.4.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása

A projektfeladat két vizsgarészből áll:

- A) vizsgarész:** Gyakorlati vizsgamunka munkahelyi vagy szimulációs körülmények között
- B) vizsgarész:** Az A) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka munkahelyi vagy szimulációs körülmények között

A feladatsor a szakmai követelményeket tartalmazó táblázat készségeinek, képességeinek mérésére és értékelésére irányul.

Munkahelyi körülmények között zajló vizsga esetén (a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 100%, időtartama 25 perc):

A vizsgaközpont által összeállított feladatsorból, tételhúzással választott komplex ápolási tevékenység végzése valós munkahelyi környezetben (felnőttbeteg-ellátó osztályon). A kihúzott eseteleíráshoz/betegesethez kapcsolódó alapápolási, gondozási tevékenység végzése; diagnosztikus, terápiás, vagy egyéb invazív ápolási beavatkozások kivitelezése és ápolási-, gondozási-, vagy betegegyüdükációs terv elkészítése előre összeállított betegdokumentáció alapján.

Szimulációs körülmények között zajló vizsga esetén (a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 100%, időtartama maximum 25 perc):

A vizsgaközpont által összeállított feladatsorból, tételhúzással választott komplex ápolási tevékenység végzése demonstrációs teremben/skill laborban. A kihúzott eseteleíráshoz/betegesethez kapcsolódó alapápolási, gondozási tevékenység bemutatása imitátor bevonásával; diagnosztikus, terápiás, vagy egyéb invazív ápolási beavatkozások elvégzése fantomok, mulázok, vagy szimulációs eszközök használatával és ápolási-, gondozási-, vagy betegegyüdükációs terv elkészítése előre összeállított betegdokumentáció alapján.

A gyakorlati vizsgamunka értékelése a vizsgaközpont által összeállított szempontsor alapján történik.

B) vizsgarész: Az A) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A vizsgázó a vizsgabizottság által megfogalmazott kérdésekre válaszol, a vizsgabizottság tagjaival szakmai megbeszélést folytat. (Időtartama maximum 10 perc)

8.4.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 35 perc

8.4.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 70%

8.4.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 60%

B) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 40%

Értékelési szempontok:

A) vizsgarész:

- Eszközismeret az eszközök és a munkaterület előkészítése 30%
- A feladat pontos kivitelezése, protokollok alkalmazása az eszközök szakszerű használata 30%
- A munkavégzés ütemezése, határozottság 5%
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás 5%
- Kommunikáció 10%
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelése 10%
- Higiénés-, munka-, környezetvédelmi és betegegyüdükációs szabályok betartása 10%

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a vizsgarészenként megszerzhető pontszámok tekintetében külön-külön, és a megszerzhető összes pontszám

súlyozott átlagát tekintve legalább 40%-át elérte.

Amennyiben a vizsgatevékenységhez tartozó valamely vizsgarész sikertelen, akkor azvizsgázónak az egész vizsgatevékenységet meg kell ismételnie.

8.5 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: A központi interaktív vizsgán informatikus, rendszergazda vagy oktatástechnikus jelenléte javasolt a vizsga informatikai eszközeinek zavar- és akadálymentes használatához.

Munkahelyi körülmények között zajló vizsga esetén a technikai feltételek biztosításáért felelős személy és munkahelyi gyakorlatvezető, vagy szakirányú végzettséggel rendelkező szakember. A gyakorlati vizsga helyszínén a (beleegyező nyilatkozattal rendelkező) beteg/páciens/hozzátartozó, vagy azt helyettesítő imitátor jelenléte szükséges.

A szimulációs körülmények között zajló vizsga esetén a technikai feltételek biztosításáért felelős személy mellett a feladattól függően imitátor bevonása szükséges.

8.6 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

Interaktív vizsgatevékenységhez a vizsgacsoport létszámának megfelelő gépszám, internetelérés. Projektfeladathoz az 5. pont alatt felsorolt eszközök, valamint az eszközök, gépek használati leirata.

8.7 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

8.8 A szakmai vizsga eredményébe:

- az ágazati alapvizsgát 10% súlyarányval,
- a szakmai vizsgát 90% súlyarányval kell beszámítani.

8.9 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletesszabályok:

A központi interaktív vizsgán segédanyag nem használható. Projektfeladatnál használható: a GDPR-nak megfelelően előkészített betegdokumentáció, beleegyező nyilatkozatok. Az eszközök, gépek használati leirata.

9 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakra vonatkozó sajátos feltételek:

10. A beszámítható előzetes tanulmányok, ismeretek, követelmények elismerése:

Előzetes tanulmányok beszámítása

Formái:

- Megszerzett tapasztalat, az előzetes tanulmányok és az azokkal megegyező tartalmú követelmények teljesítésével a tanuló kérelme alapján. (pl. munkáltatói igazolás szakmai tapasztalatokról, bizonyítvány, tanulmányi könyv, leckekönyv)
- Előzetes tudásszint felméréssel.

A beszámítás menete:

A beszámítás iránti kérelmet a szakképző iskola vezetőjéhez írásban kell benyújtani. (Beszámítási és felmentési kérelem) A beszámítható előzetes tanulmányokról és teljesített követelményekről a szakképző iskola vezetője határozattal dönt.

A szakképző iskolában és a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokat a szakképesítésre előírt - megegyező tartalmú - követelmények teljesítésébe a szakképző iskola pedagógiai programja részét képező szakmai programban meghatározottak szerint be kell számítani.

A tantárgyak „tantermi témaköreire” és a „gyakorlati helyszíni témaköreire” vonatkozó elemeire külön is történhet felmentési kérelem, ebben az esetben a Kréta naplóban kell a Záradék fülön rögzíteni a felmentés határozatának szövegét.

Ha a tantermi tananyagra kér felmentést a bemutatott dokumentációja alapján kerül mentesítve. Ha a gyakorlati helyszíni vonatkozó témakörökből kér felmentést a bemutatott dokumentum alapján kerül értékelésre a tanulójogviszonnyal és a felnőttképzési jogviszonnyal rendelkező esetében is teljesítettnek számít.

Dokumentációja a Kréta naplóban, a Záradék részben dokumentáljuk, rögzítjük a határozat szövegét.

A tantárgy mentesítése során a szaktanár és az osztályfőnök egyeztet, és tesz javaslatot a mentességre, melyet az iskola igazgatója jóváhagyást követően határozattal megerősít. A határozatból egy példányt a felmentést adó szaktanár, egyet az osztályfőnök, egyet a tanuló, egy az irattár kap.

Ha tudásszint felmérés történik a megszerzett értékelés képezi a félévi és évvégi értékelést, tudásszint felmérés csak a elméleti témakörökből lehetséges.

Amennyiben a képzésben résztvevő teljes tantárgyi mentességet kér és kap a Kréta naplóba a Felmentések részben történik a dokumentációja.

A tudásszint felmérése a kért felmentésnek megfelelően, tantárgyanként, írásbeli feladatlap kitöltésével lehetséges. (A felmérő feladatlap a KKK, PTT tantárgyi követelményeit, témaköreit tartalmazza)

A felmentések során az alábbi rendeletek adnak segítséget:

Az emberi erőforrások minisztere ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2016. (IX. 16.) EMMI rendelet. A szakmai előképzettségnek tekintendő OKJ előtt szerzett szakképesítések, melyek a 27/2016. (IX.16.) EMMI rendelet 2.§ alapján biztosíthatnak belépést az OKJ-s szakképesítés ráépülésekbe.

A képzésben részvevő értékelése és minősítése

12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet - a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról, 60. § (1) bekezdéséhez 180. § (1) A szakképző intézmény szakmai programja a tanítási év közben történő értékelés során lehetővé teheti a tanuló kompetenciaalapú értékelését is, amelyhez kapcsolódóan az értékelésnél az Szt. 60. § (3) bekezdése alapján alkalmazható érdemjegyeknek való megfelelés szabályait meghatározza.. Magyar joganyagok - (2) A tanuló félévi és év végi osztályzatait a) évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy b) a tanulmányok alatti vizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

2019. évi LXXX. törvény - a szakképzésről 60. § [A tanuló értékelése és minősítése] (1) A tanuló teljesítményét, előmenetelét az oktató a tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. Ha a tanuló szakirányú oktatását nem a szakképző intézmény végzi, a szakirányú oktatással összefüggésben a tanuló teljesítményét, előmenetelét a duális képzőhely az oktatóval közösen értékeli és minősíti. Az ilyen értékelésre a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározott, elsajátított tananyagrészenként megszervezett beszámolás keretében kerül sor. Az előkészítő évfolyamon - a nyelvi előkészítés kivételével - a tanulót kizárólag a tanítási év végén kell szóvegesen minősíteni és dönteni az előrehaladásáról.

Az érdemjegyek és az osztályzatok a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

A tananyag számonkérésének formái:

- Folyamatos órai ellenőrzés és értékelés, például ellenőrző kérdések, gondolkodtató kérdések formájában vagy egy-egy részfeladat megoldása kapcsán.
- Írásbeli dolgozat egy-egy résztémából. A feladatok ne legyenek se túl szokatlanok, se túl bonyolultak, az órai munkához igazodjanak, emellett adjunk olyan feladatot is, amely a tehetségesebb és gyakorlottabb tanulóknak szól. Írásbeli munka lehet fogalmakat, ismereteket ellenőrző dolgozat vagy elméleti feladatlap is. Célja a az interaktív vizsgára való felkészítés.
- Témazáró dolgozat. Minden nagyobb témakör lezárásaként megírandó 45 perces dolgozat, amely a témakört lefedő feladatsorból áll.
- Szóbeli felelet (tartalma lehet részismeret pl. egy órai tananyag, lehet nagyobb témaismeret, illetve összefoglaló jellegű, tételszerű felelet): A szóbeli számonkérés a tanulásra szoktatja a diákokat, javítja beszédkészségüket, és a tantárgyi szaknyelv elsajátítását is szolgálja.
- A gyakorlati tudás számonkérése (tartalma lehet részismeret pl. egy órai tananyag, lehet nagyobb témaismeret, illetve összefoglaló jellegű gyakorlati tevékenység).
- Továbbá érdemjegyet kaphat a tanuló:
  - Tárgyi tanulmányi versenyeken való eredményes szereplésre.
  - Gyűjtőmunkára.
  - Egyéni kutatómunkára.
  - Házi dolgozatra.
  - Projekt munkára

A tanulók teljesítményét minden félévben tantárgyanként legalább *három érdemjeggyel* értékeljük. Az év végi és félévi osztályzatok megállapítása során az érdemjegyek nem egyenértékűek.

A félévi és évvégi értékelés során az elégséges osztályzatot 1,8-tól kapja meg a tanuló, egyéb osztályzatok esetében 6 tizedtől adható meg a jobb jegy. Írásbeli felelet, szóbeli felelet, egyéni felkészülés, projekt munka értékelése és ponthatárainak megállapítása az oktató mérlegelése alapján, egyéni skála szerint történik.

Általános ápoló tantárgyháló felnőttek esti oktatásához 2 év

Tantárgy név	Össz óraszám	Jelenléti óra	Demostrációs óra	Külső gyakorlat
13.év				
Munkavállalói ismeretek Álláskeresés, Munkajogi alapismeretek, Munkaviszony létesítése, Munkanélküliség	10	10		
Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek Etika és megbízhatóság, Betegjogok, Az egészségügyi dolgozó alapvető jogai és kötelezettségei, Az egészségügyi törvény alapvető szabályozási területei	10	10		
Kommunikáció alapjai Kommunikáció, Szociokulturális faktorok, Egészségügyi kommunikáció	10	10		
Az emberi test felépítése A mozgásrendszer alapjai, A keringés és légzés alapjai, Az emésztés, kiválasztás, szaporodás alapjai, Az idegrendszer, endokrin rendszer és az érzékszervek alapjai	40	40		
Elsősegélynyújtási alapismeretek Az elsősegélynyújtás története, alapfogalmai, Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái, ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás, Újraélesztés, Sérültek állapotfelmérése, ellátása, Rosszullétek, mérgezések, Tömeges balesetek, katasztrófák Egészségügyi	25	12	13	

intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBS)				
Munka -balesetvédelem, betegbiztonság A munkavédelem alapjai, A munkahelyek kialakítása, A munkaeszközök biztonsága, Balesetvédelem, Betegbiztonság Fertőtlenítés, Sterilizálás, Infekciókontroll	14	14		
Alapápolás -gondozás A betegmegfigyelés alapjai, Non -invazív mérések és dokumentáció, A beteggondozás alapjai, Betegápolási eljárások, Asszisztensi feladatok, Inaktivitási tünetcsoport, Az akadályozottság/korlátozottság alapfogalmai, Szállítási módok, betegszállítási alapok, Betegfektetési és más pozicionálási technikái, betegmozgatás	30	30		
Irányított gyógyszerelés A gyógyszerelés alapjai Gyógyszerbejuttatási módok Gyógyászati segédeszközök	25	25		
Komplex klinikai szimulációs gyakorlat Betegbiztonság szimulációs gyakorlat, Betegfektetési és más pozicionálási technikák szimulációs gyakorlat, Betegmozgatás szimulációs gyakorlat, Non -invazív mérések és dokumentáció szimulációs gyakorlat, Beteggondozás alapjai szimulációs gyakorlat, Betegápolási eljárások szimulációs gyakorlat, Asszisztensi feladatok szimulációs gyakorlat, Gyógyszerbejuttatási módok szimulációs gyakorlat, Gyógyászati segédeszközök szimulációs gyakorlat	40		40	
Vitális paraméterek és injekciós rendelőintézet gyakorlat Non -invazív mérések és dokumentáció klinikai gyakorlat, Gyógyszerbejuttatási módok klinikai gyakorlat	9	9		
ÁGAZATI ALAPOKTATÁS óraszám:	213	160	53	
Szakmai kémiai és biokémiai alapok Kémiai alapfogalmak, az atomok elektronszerkezete és a periódusos rendszer, A molekulák szerkezete, kémiai kötések és kémiai reakciók, Halmazállapotok, oldatok és kolloidok, A víz és a vizes oldatok (elektrolitok, savak, bázisok), kémiai egyensúlyok, Alkálifémek, alkáliföldfémek, szerepük a biológiai rendszerekben, Átmenetifémek, fémkomplexek, földfémek, Nemfémes elemek, Halogén elemek biológiai jelentősége, Kémiai termodinamika és Reakciókinetika, Az elektrokémia alapjai	10	10		
Szakmai fizikai és biofizikai alapok Sugárfizika alapjai, Röntgen képalkotó berendezések, Ultrahang fizikai alapjai, Fénytan alapjai, fényvisszaverődés, -elnyelés, -törés	10	10		
Egészségügyi informatika Egészségügyi informatikai alapok Adatvédelem, Informatika az egészségügyben	7	7		
Egészségügyi terminológia Az orvosi latin nyelv alapjai, Az emberi test részei, síkok, irányok, Szervek, szervrendszerek, Kórtani és klinikumi elnevezések, Gyógyítással kapcsolatos kifejezések	14	14		
Egészségügyi jog és etika alapjai Alapfogalmak, Az egészségügyi etika alapelvei, Szakmai etikai alapkövetelmények, Egészségügyi etikett, Az egészségügyről szóló törvény, A betegek jogai és	6	6		

kötelezettségei, Az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei				
Sejtbiológia A sejt felépítése (prokarióta, eukarióta), A növényi és az állati (humán) sejt összehasonlítása, A sejtmembrán szerkezete, transzportfolyamatok, A sejtalkotók és szerepük a sejt életében, A riboszómák szerkezete és működése, a gének kifejeződés, A sejtciklus és a sejtosztódás (mitózis, meiózis) A sejtpusztulás Mivel és hogyan vizsgálhatóak a sejtek, Évközi gyakorlat (sejtvizsgáló módszerek) szövettani laboratóriumban	14	7	7	
Emberi test és működése Általános ismeretek, Szervrendszerenkénti felépítési és működési ismeretek	14	14		
Alapvető higiénés rendszabályok Infekció - nosocomialis fertőzés Egyéni védőeszközök használata, Fertőtlenítés, sterilizálás alapjai, steril anyagok kezelése, Hulladékkezelés	7	7		
Általános ápolástan és gondozástan (csoportbontás) Diagnosztikai alapismeretek, A gondozás fogalma, célja és formái, A betegellátó osztály és működése, A betegmegfigyelés alapjai, Testvázlatok megfigyelése és kezelése, Általános ápolási beavatkozások, Haldoklás, halál, gyász	17+17	7	10	
Gyógyszertani alapismeretek (csoportbontás) Gyógyszertani alapfogalmak, Gyógyszerbejuttatási módok, Gyógyszerinterakciók és ellátásuk, A gyógyszerelés szabályai, Gyógyszerelő rendszerek	7+7	7		
Kommunikáció Kommunikációs zavarok, Egészségügyi szakmai kommunikáció, Speciális kommunikáció, Konfliktuskezelés	7	7		
Általános laboratóriumi alapismeretek A laboratóriumi munka eszközei, Tömeg- és térfogatmérés a laboratóriumban, Matematikai számítások a laboratóriumban, Oldatkészítés, oldatkonzentráció, Laboratóriumi alpműveletek: anyagok tisztítása és szétválasztása, Laboratóriumi vegyszerek és tárolásuk, Biztonságtechnika a laboratóriumban, Évközi orientációs gyakorlat szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumban, Informatika a laboratóriumban, Minőségbiztosítás a laboratóriumban	12	6	6	
Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia A rehabilitáció alapfogalmai, Az akadályozott ember sajátos ellátási igényei, szükségletei, Komplex, átfogó akadálymentesítés, A komplex (átfogó) rehabilitáció rendszere, A rehabilitációt támogató eszközök, Akadályozottságok az orvosi rehabilitációban, Fizioterápiáról általában, Fizioterápiás alapok	10		10	
Szociológia alapjai A szociológia alapjai, Egészségpszichológia, Családszociológia	4	4		
Pszichológia alapjai Általános lélektan, Személyiséglélektan, Fejlődéslélektan, Szociálpszichológia, Beteg ember lélektana	8	8		
Népegészségtan, egészségfejlesztés	8	8		

Az egészség, egészségkultúráltság, Az egészségi állapot mérési módszerei, Prevenció és egészségmegőrzés, Népegészségügyi programok, Életmód – egészségmagatartás, Szexuálhigiéné, Mentálhigiéné, Egészségkárosító tényezők, Egészségfejlesztés				
Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek Általános pedagógia alapismeretek, Andragógia, Betegoktatás, Egészségügyi szakdolgozók oktatása	4	4		
Belgyógyászat és ápolástana (csoportbontás) Szív -és érrendszeri megbetegedések, Vérképzőrendszeri megbetegedések, Légzőrendszeri megbetegedések, Emésztőrendszeri megbetegedések, Kiválasztórendszeri megbetegedések, Endokrinrendszeri megbetegedései, Daganatos megbetegedések, Fertőző betegek, infektológia, Belgyógyászati ápolási beavatkozások	22+10	10	12	
Sebészet és ápolástana (csoportbontás) Általános sebészeti alapismeretek, Részletes sebészet, Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolása , Sebészeti ápolási beavatkozások	14+4	14		
Kisklinikumi ismeretek és ápolásanuk (csoportbontás) Fül -orr -gégészeti betegek ápolása, Szemészeti betegek ápolása, Bőrgyógyászati betegek ápolása, Urológiai betegek ápolása, Ápolási beavatkozások	10+5	5	5	
Szülészet -nőgyógyászat klinikuma Nőgyógyászati vizsgáló eljárások, Várandós gondozás, Szövődményes/patológias terhesség, Hábóritatlan szülés folyamata, szülési rendellenessége, Szoptatástámogatás, gyerekbarát újszülött ellátás, gyermekágy, Nőgyógyászati betegségek	7	7		
Neurológia klinikuma Általános és speciális vizsgálatok, Tudatállapot változások, A koponyaűri nyomásváltozással járó állapot változások, Idegsebészeti beavatkozások, Fejfájás, epilepszia, Agyi érbetegségek, Neurotraumán átesett betegek, Neuroinfektológiai betegségek, Autoimmun betegségek, Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek	7	7		
Pszichiátria klinikuma A pszichiátriai története, előítéletek, stigmák, Szorongásos zavarok, Hangulatzavarok, Pszichoaktív szerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok, Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktus kezelés, Személyiség zavarok, Táplálkozási magatartás zavarai, Organikus pszichoszindrómák	7	7		
Geriátria klinikuma Bevezetés a geriátriába, Az idős kor jellegzetességei, Az öregedés biológiai folyamatát befolyásoló tényezők, az időskorra vonatkozó általános jellegzetességek, Veszélyeztető tényezők idős korban, Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leggyakrabban előforduló betegségek, Egészséggondozás idős korban, Idős betegek speciális ápolása	7	7		
Klinikai gyakorlat Belgyógyászat gyakorlat Sebészet gyakorlat Kisklinikum gyakorlat Egyéb klinikai gyakorlat	67			67

Munkavállalói idegen nyelv Az álláskeresés lépései, álláshirdetések, Önéletrajz és motivációs levél, „Small talk” – általános társalgás, Állásinterjú	20	20		
Biokémia A biokémia alapjai, Az anyagcsere folyamatok biokémiája, Homeosztázis	7	7		
Biofizika Az életfolyamatok biofizikai jelenségei Elektromos diagnosztikai módszerek fizikai alapjai, Képkalkó módszerek biofizikai alapjai	7	7		
Sejtbiológia II. Sejtani alapismeretek, Általános szövettani alapismeretek	7	7		
Mikrobiológia Bakteriológia, virológia és mikológia Parazitológia	7	7		
Közegészségtan - járványtan A közegészségtan alapjai, A fertőzés, fertőző betegségek, A járványfolyamat mozgatóerői Járványügyi feladatok, Kórházi fertőzések járványtana, Immunológia	14	14		
Egészségügyi etikai esettanulmányok Rendszerező ismeretek, Az egészségügyi etika alapjai, Az egészségügyi dolgozók tevékenységének etikai kérdései, Szakdolgozói etikett, Etikai esettanulmányok	6	6		
Egészségügyi jogi esettanulmányok A jog és a jogrend, Egészségügyi jogi ismeretek, Szociális ellátások jogi alapjai , Jogi esettanulmányok	6	6		
Egészségügyi informatika Egészségügyi informatikai ismeretek, Az egészségügyi dokumentáció, adatvédelem	6	6		
Egészségpszichológia Bevezetés a pszichológiába, Általános lélektan, Személyiséglélektan, Fejlődéslélektan, Szociálpszichológia, Beteg ember lélektana	13	13		
Népegészségtan Az egészség, egészségkultúráltság, Az egészségi állapot mérései, módszerei, Prevenció és egészségmegőrzés, Népegészségügyi programok	6	6		
Egészségügyi kommunikáció – konfliktuskezelés – krízis menedzsment (csoportbontás) A kommunikáció alapfogalmai, Kommunikációs zavarok, Egészségügyi szakmai kommunikáció, Speciális kommunikáció, Konfliktuskezelés	6+6	6+6		
Egészségnevelés - egészségfejlesztés Életmód – egészségmagatartás, Egészségfejlesztés, Mentálhigiéné, Szexuálhigiéné, Egészségkárosító tényezők	6	6		
Egészségszociológia A szociológia alapjai, Egészségszociológia, Családszociológia	6	6		
Anatómia -élettan –kórélettan Az anatómia és élettan tudománya, a szervezet morfológiai felépítése, Mozgásrendszer, Keringési rendszer, Légzőrendszer és emésztőrendszer, A vizeletkiválasztó rendszer és szaporodás szervrendszere, Endokrin rendszer és idegrendszer, Érzékszervek, Kórtani alapfogalmak, kórokozó tényezők, A betegségek	22	22		

lefolyása, A szervezet jelző reakciói, Védekező mechanizmusok, A szövetek kóros elváltozásai				
Elsősegélynyújtás -első ellátás (csoportbontás) Az elsősegélynyújtás története, alapfogalmak, Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái, ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás, Újraélesztés, Sérültek állapotfelmérése, ellátása, Rosszullétek, mérgezésekTömeges balesetek, katasztrófák, Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBS)	13+13		13+13	
Egészségügyi terminológia II. Az emberi test részei, síkok, irányok, Szervek, szervrendszerek, Kórtani és klinikumi elnevezések, Gyógyítással, ápolással kapcsolatos kifejezések	6	6		
Gyógyszertan - alkalmazott gyógyszer-tan (csoportbontás) Terápiás alapfogalmak, Gyógyszertani alapfogalmak, Gyógyszerformák Gyógyszerbejuttatási módok, Gyógyszerinterakciók és ellátásuk, A gyógyszerelés életkori sajátosságai, A gyógyszerelés szabályai, Gyógyszerelő rendszerek, Láz - és fájdalomcsillapítás, Transzfúziós terápia	14+7	14+7		
Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika A betegmegfigyelés általános szempontjai, Fizikális vizsgálatok, eszközös vizsgálatok, Labordiagnosztikai ismeretek, Radiológiai diagnosztikai ismeretek, Invazív diagnosztikai vizsgálatok, Állapotkövetés, betegmegfigyelés, betegmonitorozás, Ápolói betegmegfigyelés	14+14		14	
Sztóma ellátás és sebkezelés (csoportbontás) Krónikus sebek és ellátásuk, Szakápolási specialitások a sebkezelésben, Sztómaterápia, Katéterezés	48+48		48	
Klinikai táplálás Táplálkozás és táplálkozási szokások, Tápláltsági állapot felmérése, Tápanyagok, Étrend és energiatartalom, Speciális étrendek és táplálási formák	6	6		
Pedagógia Általános pedagógiai ismeretek, Andragógia, Betegoktatás, Egészségügyi szakdolgozók oktatása	6	6		
SZAKMAI OKTATÁS 13. évben összesen:	543	358	118	67
Egybefüggő szakmai gyakorlat	64			64
14.év				
Belgyógyászat és szakápolástana Szív -és érrendszeri betegek ápolása Vérképzőrendszeri betegek ápolása Légzőrendszeri betegek ápolása Emésztőrendszeri betegek ápolása Kiválasztórendszeri betegek ápolása Endokrinrendszeri betegek ápolása Mozgásrendszeri betegek ápolása Belgyógyászati ápolási gyakorlat	52	28		24
Sebészet és határterületeinek ápolástana Sebészeti beavatkozások alapjai Perioperatív ellátás alapjai Sebészeti betegek ápolása, Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolása, Kötözéstan és sebkezelési alapismeretek, Sebészeti ápolási gyakorlat	54	30		24
Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll Fertőző betegek ápolása, infektológia Infektológia és szakápolástana Infekciókontroll	19	11		8

Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana Sürgősségi állapotfelmérés, kritikus állapotú gyermek ellátása, Sürgősségi állapotok gyermekkorban, Mérgezések csecsemő – és gyermekkorban, Sürgősségi ápolástan gyakorlat	40	16		24
Gyermekbelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő- és gyermekkorban Szív - és érrendszer, Légzőrendszer, Emésztőrendszer, Idegrendszer, Endokrin rendszer, A leggyakrabban előforduló pszichiátriai betegségek gyermekkorban	27	11		16
Csecsemő és gyermekápolási ismeretek A gyermekkori betegségek sajátosságai, Kiterjesztett anatómiai és élettani ismeretek, Átfogó neonatológia ismeretek, Leggyakrabban előforduló betegségek koraszülöttség esetén, A koraszülött ellátás egyéb aspektusai, Invazív beavatkozások Fájdalomterápia csecsemő – és gyermekkorban, Haldokló gyermek ápolása	30	14		16
14.év óraszám összesen:	222	110		112
Egybefüggő szakmai gyakorlat	64			64
15.év				
Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan Szemészet és szakápolástana, Fül -orr -gégészet és szakápolástana Bőrgyógyászat és szakápolástana Urológia és szakápolástana	34	18		16
Szülészet -nőgyógyászati betegek ápolása Nőgyógyászati vizsgáló eljárások Várandós gondozás, Szövődményes/patológiás terhesség, Haborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenességek, Gyerekbarát újszülött ellátás, szoptatástámogatás, gyermekágy, Nőgyógyászati betegek ápolása	26	18		8
Pszichiátriai betegek ápolása Pszichiátriai ápolás története, előítéletek, stigmák, Szorongásos zavarok, Hangulatzavarok Pszichoaktív szerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok, Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktuskezelés, Személyiségzavarok, Táplálkozási magatartás zavarai, Organikus pszicho szindrómák, A pszichiátriai betegségek	30	14	8	8
Neurológia és szakápolástana Általános és speciális vizsgálatok neurológia betegségben szenvedő betegek esetén, A tudatállapot változások felismerése, mérésének lehetőségei, ápolói vonatkozásai, A koponyaúri nyomásváltozással járó állapot változások klinikai megjelenése, mérésük, ápolása Idegsebészeti beavatkozások, lokalizáció szerinti típusai, pre - postoperatív ápolás, Epilepsziák, epilepszia betegségben szenvedő beteg ápolása. Fejfájás típusai, ápolási specialitások, fejfájásban szenvedő betegek esetén, Agyi érbetegségek típusai. A kivizsgálás és ellátásuk sajátosságai, ápolási menedzsmenete, Neuroinfektológiai betegségek csoportosítása, és ápolásuk jellegzetességei, Autoimmun betegségek a neurológiaiellátás területén, Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek csoportosítása. Kivizsgálásuk és ápolásuk specialitásai. Agyidegek és perifériás idegbetegségekben szenvedők ápolása	40	16	16	8
Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana Az Alapellátás -közösségi ellátás kialakulása és fejlődése,	40	16		24

Az alapellátás -közösségi ellátás személyi, tárgyi és infrastrukturális feltételrendszere, Az otthoni szakápolás, hospice ellátás és a háziorvosi praxis kapcsolata, A szociális ellátás és az egészségügyi alapellátás kapcsolata, Közegészségügyi, járványügyi feladatok a háziorvosi praxisban, Háziorvosi praxisokban történő orvos szakértői, hatósági vizsgálatok, Alapellátási gyakorlat (intézménylátogatások), Háziorvosi, ügyeleti, otthoni szakápolási gyakorlat, A prevenció szintjei, szinterei és célcsoportjai Ápolási folyamatok tervezése, megvalósítása az alapellátásban, Az ápolói tevékenységet támogató eszközök				
Gerontológia és szakápolástana Általános gerontológiai alapok Geriátriai szakápolástan Geriátriai gyakorlat	40	8		32
Onkológia és szakápolástana Daganatos betegségek etiológiája, epidemiológiája, A daganatok szűrése és korai felismerés, A daganatos betegségek diagnosztikája, ápolói feladatok a diagnosztikus eljárások során, Daganatok csoportosításának egységes rendszere, Daganatos betegek kezelésének lehetőségei, Daganatos betegek szupportív (támogató) kezelése, Onkológiai gyógyszerterani ismeretek, Részletes klinikai onkológia és szakápolástanának alapjai Speciális onkológiai szakápolástan, Onko -hematológia - immunrendszer sajátosságai csecsemő- és gyermekkorban, Bevezetés az onkopszichológiába	37	15		32
Hospice ellátás és szakápolástana, otthonápolás A hospice -palliatív ellátás szellemisége, alapelvei a hospice mozgalom története, A Mo. -i hospice -palliatív ellátórendszer felépítése, törvényi és finanszírozási háttere, ellátási formák sajátosságai, Multidiszciplináris team tagjai, feladatai, jelentősége, Speciális klinikai és ápolási ismeretek, A palliatív és szupportív terápia orvosi és ápolói vonatkozásai, A fájdalomcsillapítás speciális vonatkozásai, Utolsó órák ellátása, halottellátás, Gyász, gyásztámogatás, Életvégi ellátással kapcsolatos jogi, etikai vonatkozások, Szakmai gyakorlat	39	15		24
Kritikus állapotú beteg ellátása Prehospitális sürgősségi ellátás, Intrahospitalis sürgősségi ellátás, Intenzív betegellátás, Aneszteziológia beavatkozások, Kritikus állapotú betegek ápolási gyakorlata	44	12		32
Általános Ápolástan II Non -invazív ápolói beavatkozások Invazív ápolói beavatkozások	36+36		36	
Klinikai gyakorlat II tantárgy	72			72
15.év	438	122	60	256

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13.	14.	A képzés összes óraszámja	1/13.	2/14.	3/15.	A képzés összes óraszámja
Évfolyam összes óraszámja		252	324	436	419	1219	949	3599	1144	1180	916	3240
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0	18	0	0	0	0	18	18	0	0	18
	Álláskeresés		5					5	5			5
	Munkajogi alapismeretek		5					5	5			5
	Munkaviszony létesítése		5					5	5			5
	Munkanélküliség		3					3	3			3
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	72	0	0	72	0	72	0	72
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések				11			13		13		13
	Önéletrajz és motivációs levél				21			23		23		23
	„Small talk” – általános társalgás				11			13		13		13
	Állásinterjú				21			23		23		23
Egészségügy ágazati alapoktatás	Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek	18	0	0	0	0	0	18	9	0	0	9
	Etika és megbízhatóság	4						4	2			2
	Betegjogok	7						7	4			4
	Az egészségügyi dolgozó alapvető jogai és kötelezettségei	4						4	2			2
	Az egészségügyi törvény alapvető szabályozási területei	3						3	1			1

Kommunikáció alapjai	9	0	0	0	0	9	9	0	0	9
Kommunikáció	3					3	3			3
Szociokulturális faktorok	3					3	3			3
Egészségügyi kommunikáció	3					3	3			3
Az emberi test felépítése	18	0	0	0	0	18	18	0	0	18
A mozgásrendszer alapjai	5					5	5			5
A keringés és légzés alapjai	4					4	4			4
Az emésztés, kiválasztás, szaporodás alapjai	5					5	5			5
Az idegrendszer, endokrin rendszer és az érzékszervek alapjai	4					4	4			4
Elsősegélynyújtási alapismeretek	36	0	0	0	0	36	18	0	0	18
Az elsősegélynyújtás története, alapfogalmi	2					2	1			1
Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái	4					4	2			2
ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás	4					4	2			2
Újraélesztés	10					10	5			5
Sérültek állapotfelmérése, ellátása	8					8	4			4
Rosszullétek, mérgezések	4					4	2			2
Tömeges balesetek, katasztrófák	2					2	1			1
Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBLIS)	2					2	1			1
Munka-balesetvédelem, betegbiztonság	36	0	0	0	0	36	27	0	0	27
A munkavédelem alapjai	4					4	4			4
A munkahelyek kialakítása	4					4	3			3
A munkaeszközök biztonsága	4					4	3			3
Balesetvédelem	4					4	4			4
Betegbiztonság	5					5	4			4

Fertőtlenítés	5						5	3			3
Sterilizálás	5						5	3			3
Infekciókontroll	5						5	3			3
Alapápolás-gondozás	36	72	0	0		0	108	72	0	0	72
A betegmegfigyelés alapjai	18						18	18			18
Non-invazív mérések és dokumentáció	18						18	14			14
A beteggondozás alapjai		15					15	6			6
Betegápolási eljárások		15					15	5			5
Asszisztensi feladatok		20					20	11			11
Inaktivitási tünetszoport		4					4	2			2
Az akadályozottság/korlátozottság alapfogalmai		5					5	3			3
Szállítási módok, betegszállítási alapok		6					6	6			6
Betegfektetési és más pozicionálási technikái, betegmozgatás		7					7	7			7
Irányított gyógyszerelés	0	36	0	0		0	36	36	0	0	36
A gyógyszerelés alapjai		14					14	14			14
Gyógyszerbejuttatási módok		19					19	19			19
Gyógyászati segédeszközök		3					3	3			3
Komplex klinikai szimulációs gyakorlat	0	63	0	0		0	63	52	0	0	52
Betegbiztonság szimulációs gyakorlat		6					6	5			5
Betegfektetési és más pozicionálási technikák szimulációs gyakorlat		6					6	5			5
Betegmozgatás szimulációs gyakorlat		6					6	5			5
Non-invazív mérések és dokumentáció szimulációs gyakorlat		8					8	7			7
Beteggondozás alapjai szimulációs gyakorlat		8					8	7			7
Betegápolási eljárások szimulációs gyakorlat		9					9	7			7

	Asszisztensi feladatok szimulációs gyakorlat		9					9	7			7
	Gyógyszerbejuttatási módok szimulációs gyakorlat		6					6	5			5
	Gyógyászati segédeszközök szimulációs gyakorlat		5					5	4			4
	Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat	0	35	0	0		0	35	21	0	0	21
	Non-invazív mérések és dokumentáció klinikai gyakorlat		22					22	7			7
	Gyógyszerbejuttatási módok klinikai gyakorlat		13					13	14			14
	Tanulási terület összórászáma	153	206	0	0		0	359	262	0	0	262
Alapudományok	Szakmai kémiai és biokémiai alapok	0	36	0	36		0	72	51	0	0	51
	Kémiai alapfogalmak, az atomok elektronszerkezete és a periódusos rendszer		12					12	5			5
	A molekulák szerkezete, kémiai kötések és kémiai reakciók		12					12	5			5
	Halmazállapotok, oldatok és kolloidok		12					12	5			5
	A víz és a vizes oldatok (elektrolitok, savak, bázisok), kémiai egyensúlyok				5			5	5			5
	Alkálifémek, alkáliföldfémek, szerepük a biológiai rendszerekben				5			5	5			5
	Átmenetifémek, fémkomplexek, földfémek				5			5	5			5
	Nemfémes elemek				8			8	8			8
	Halogén elemek biológiai jelentősége				4			4	4			4
	Kémiai termodinamika és Reakciókinetika				5			5	5			5
	Az elektrokémia alapjai				4			4	4			4
	Szakmai fizikai és biofizikai alapok	36	0	0	0		0	36	36	0	0	36
	Sugárfizika alapjai	10						10	10			10

Röntgen képalkotó berendezések	10						10	10			10
Ultrahang fizikai alapjai	10						10	10			10
Fénytan alapjai, fényvisszaverődés, -elnyelés, -törés	6						6	6			6
Egészségügyi informatika	9	0	0	0		0	9	9	0	0	9
Egészségügyi informatikai alapok	3						3	3			3
Adatvédelem	3						3	3			3
Informatika az egészségügyben	3						3	3			3
Egészségügyi terminológia	18	0	0	0		0	18	18	0	0	18
Az orvosi latin nyelv alapjai	3						3	3			3
Az emberi test részei, síkok, irányok	2						2	2			2
Szervek, szervrendszerek	8						8	8			8
Kórtani és klinikumi elnevezések	3						3	3			3
Gyógyítással kapcsolatos kifejezések	2						2	2			2
Egészségügyi jog és etika alapjai	0	0	18	0		0	18	18	0	0	18
Alapfogalmak			2				2	2			2
Az egészségügyi etika alapelvei			2				2	2			2
Szakmai etikai alapkövetelmények			3				3	3			3
Egészségügyi etikett			2				2	2			2
Az egészségügyről szóló törvény			2				2	2			2
A betegek jogai és kötelezettségei			4				4	4			4
Az egészségügyi dolgozók jogai és kötele- zettségei			3				3	3			3
Sejtbiológia	0	0	0	36(	0	0	36	36	0	0	36
A sejt felépítése (prokarióta, eukarióta)				1			1	1			1
A növényi és az állati (humán) sejt össze- hasonlítása				1			1	1			1
A sejtmembrán szerkezete, transzportfo- lyamatok				2			2	2			2

	A sejtalkotók és szerepük a sejt életében				1			1	1			1
	A riboszómák szerkezete és működése, a génkifejeződés				2			2	2			2
	A sejtciklus és a sejtosztódás (mitózis, meiózis)				7			7	7			7
	A sejtpusztulás				1			1	1			1
	Mivel és hogyan vizsgálhatóak a sejtek				3			3	3			3
	Évközi gyakorlat (sejtvizsgáló módszerek) szövettani laboratóriumban				18			18	18			18
	Tanulási terület összórászáma	63	36	18	72	0	0	189	168	0	0	168
Egészségügyi alapozó ismeretek	Emberi test és működése	0	64	0	0	0	0	64	36	0	0	36
	Általános ismeretek		6					6	6			6
	Szervrendszerenkénti felépítési és működési ismeretek		58					58	30			30
	Alapvető higiénés rendszabályok	18	0	0	0	0	0	18	18	0	0	18
	Infekció - nosocomiális infekció	9						9	9			9
	Egyéni védőeszközök használata	3						3	3			3
	Fertőtlenítés, sterilizálás alapjai, steril anyagok kezelése	5						5	5			5
	Hulladékkezelés	1						1	1			1
	Általános ápolástan és gondozástan	0	0	90	0	0	0	90	90	0	0	90
	Diagnosztikai alapismeretek			10				10	10			10
	A gondozás fogalma, célja és formái			5				5	5			5
	A betegellátó osztály és működése			5				5	5			5
	A betegmegfigyelés alapjai			15				15	15			15
	Testvadászatok megfigyelése és kezelése			15				15	15			15
	Általános ápolási beavatkozások			30				30	30			30
Haldoklás, halál, gyász			10				10	10			10	

Gyógyszertani alapismeretek	0	0	18	0	0	18	18	0	0	18
Gyógyszertani alapfogalmak			3			3	3			3
Gyógyszerbejuttatási módok			8			8	8			8
Gyógyszerinterakciók és ellátásuk			3			3	3			3
A gyógyszerelés szabályai			3			3	3			3
Gyógyszerelő rendszerek			1			1	1			1
Kommunikáció	18	0	0	0	0	18	18	0	0	18
Kommunikációs zavarok	3					3	3			3
Egészségügyi szakmai kommunikáció	3					3	3			3
Speciális kommunikáció	8					8	8			8
Konfliktuskezelés	4					4	4			4
Általános laboratóriumi alapismeretek	0	0	0	36 (9+27)	0	36	0	36	0	36
A laboratóriumi munka eszközei				1		1	1			1
Tömeg- és térfogatmérés a laboratórium- ban				1		1	1			1
Matematikai számítások a laboratórium- ban				3		3	3			3
Oldatkészítés, oldatkoncentráció				5		5	5			5
Laboratóriumi alapműveletek: anyagok tisztítása és szétválasztása				1		1	1			1
Laboratóriumi vegyszerek és tárolásuk				1		1	1			1
Biztonságtechnika a laboratóriumban				1		1	1			1
Évközi orientációs gyakorlat szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai labora- tóriumban				18		18	18			18
Informatika a laboratóriumban				2		2	2			2
Minőségbiztosítás a laboratóriumban				3		3	3			3
Rehabilitációs alapismeretek és fizio- terápia	0	0	0	54	0	54	54	0	0	54
A rehabilitáció alapfogalmai				4		4	4			4

	Az akadályozott ember sajátos ellátási igényei, szükségletei				20			20	20			20
	Komplex, átfogó akadálymentesítés				5			5	5			5
	A komplex (átfogó) rehabilitáció rend-szere				5			5	5			5
	A rehabilitációt támogató eszközök				5			5	5			5
	Akadályozottságok az orvosi rehabilitációban				3			3	3			3
	Fizioterápiáról általában				2			2	2			2
	Fizioterápiás alapok				10			10	10			10
	Tanulási terület összórászama	36	64	108	90	0	0	298	270	0	0	270
Társadalomtudományi ismeretek	Szociológia alapjai	0	0	18	0	0	0	18	18	0	0	18
	A szociológia alapjai			5				5	5			5
	Egészségpszichológia			8				8	8			8
	Családszociológia			5				5	5			5
	Pszichológia alapjai	0	0	36	0	0	0	36	18	0	0	18
	Általános lélektan			8				8	5			5
	Személyiséglélektan			5				5	2			2
	Fejlődéslélektan			10				10	4			4
	Szociálpszichológia			4				4	2			2
	Beteg ember lélektana			9				9	5			5
	Népegészségtan, egészségfejlesztés	0	0	18	0	0	0	18	18	0	0	18
	Az egészség, egészségkultúráltság			1				1	1			1
	Az egészségi állapot mérési módszerei			2				2	2			2
	Prevenció és egészségmegőrzés			2				2	2			2
	Népegészségügyi programok			1				1	1			1
	Életmód – egészségmagatartás			2				2	2			2
	Szexuálhigiéné			2				2	2			2
	Mentálhigiéné			3				3	3			3
Egészségkárosító tényezők			2				2	2			2	
Egészségfejlesztés			3				3	3			3	

	Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek		0	18	0		0	18	18	0	0	18
	Általános pedagógia alapismeretek			7				7	7			7
	Andragógia			3				3	3			3
	Betegoktatás			5				5	5			5
	Egészségügyi szakdolgozók oktatása			3				3	3			3
	Tanulási terület összórászáma		0	90	0		0	90	72	0	0	72
Klinikumi alapismeretek	Belgyógyászat és ápolástana		0	54	0		0	54	47	0	0	47
	Szív-és érrendszeri megbetegedések			5				5	5			5
	Vérképzőrendszeri megbetegedések			5				5	5			5
	Légzőrendszeri megbetegedések			5				5	5			5
	Emésztőrendszeri megbetegedések			5				5	5			5
	Kiválasztórendszeri megbetegedések			5				5	5			5
	Endokrinrendszeri megbetegedései			5				5	5			5
	Daganatos megbetegedések			5				5	5			5
	Fertőző betegek, infektológia			5				5	5			5
	Belgyógyászati ápolási beavatkozások			14				14	7			7
	Sebészet és ápolástana		0	54	0		0	54	36	0	0	36
	Általános sebészeti alapismeretek			15				15	7			7
	Részletes sebészet			15				15	10			10
	Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolása			10				10	5			5
	Sebészeti ápolási beavatkozások			14				14	14			14
	Kisklinikumi ismeretek és ápolásának		0	0	36		0	36	31	0	0	31
	Fül-orr-gégészeti betegek ápolása				6			6	6			6
Szemészeti betegek ápolása				6			6	6			6	
Bőrgyógyászati betegek ápolása				6			6	6			6	
Urológiai betegek ápolása				6			6	6			6	
Ápolási beavatkozások				12			12	7			7	

Szülészet-nőgyógyászat klinikuma		0	0	18		0	18	18	0	0	18
Nőgyógyászati vizsgáló eljárások				3			3	3			3
Várandós gondozás				3			3	3			3
Szövődményes/patológiás terhesség				3			3	3			3
Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenessége				3			3	3			3
Szoptatástámogatás, gyerekbarát újszülött ellátás, gyermekágy				3			3	3			3
Nőgyógyászati betegségek				3			3	3			3
Neurológia klinikuma		0	0	18		0	18	0	18	0	18
Általános és speciális vizsgálatok				1			1	1			1
Tudatállapot változások				2			2	2			2
A koponyaűri nyomásváltozással járó állapot változások				1			1	1			1
Idegsebészeti beavatkozások				1			1	1			1
Fejfájás, epilepszia				2			2	2			2
Agyi érbetegségek				3			3	3			3
Neurotraumán átesett betegek				1			1	1			1
Neuroinfektológiai betegségek				2			2	2			2
Autoimmun betegségek				2			2	2			2
Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek				3			3	3			3
Pszichiátria klinikuma		0	0	18		0	18	0	18	0	18
A pszichiátriai története, előítéletek, stigmák				2			2	2			2
Szorongásos zavarok				2			2	2			2
Hangulatzavarok				2			2	2			2
Pszichoaktív szerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok				3			3	3			3

Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktus kezelése							3	3			3
Személyiség zavarok							2	2			2
Táplálkozási magatartás zavarai							2	2			2
Organikus pszichoszindrómák							2	2			2
Geriátria klinikuma		0	0	18		0	18	18	0	0	18
Bevezetés a geriátriába							2	2			2
Az idős kor jellegzetességei							2	2			2
Az öregedés biológiai folyamatát befolyásoló tényezők, az időskorra vonatkozó általános jellegzetességek							3	3			3
Veszélyeztető tényezők idős korban							2	2			2
Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leggyakrabban előforduló betegségek							2	2			2
Egészség gondozás idős korban							2	2			2
Idős betegek speciális ápolása							5	5			5
Klinikai gyakorlat		0	112	77		0	189	168	0	0	168
Belgyógyászat gyakorlat			56				56	56			56
Sebészet gyakorlat			56				56	56			56
Kisklinikum gyakorlat				56			56	35			35
Egyéb klinikai gyakorlat				21			21	21			21
Tanulási terület összóraszáma		0	220	183		0	405	354	0	0	354

Ápolói alapozó ismeretek

Biokémia		0	0	0	18	0	18		18	0	18
A biokémia alapjai					6		6		6		6
Az anyagcsere folyamatok biokémiája					4		4		4		4
Homeosztázis					8		8		8		8
Biofizika		0	0	0	18	0	18		18	0	18
Az életfolyamatok biofizikai jelenségei					6		6		6		6
Elektromos diagnosztikai módszerek fizikai alapjai					6		6		6		6
Képalkotó módszerek biofizikai alapjai					6		6		6		6
Sejtbiológia II.		0	0	0	18	0	18		18	0	18
Sejtteni alapismeretek					8		8		8		8
Általános szövettani alapismeretek					10		10		10		10
Mikrobiológia		0	0	0	18	0	18		18	0	18
Bakteriológia, virológia és mikológia					10		10		10		10
Parazitológia					8		8		8		8
Közegészségtan - járványtan		0	0	0	36	0	36		36	0	36
A közegészségtan alapjai					10		10		10		10
A fertőzés, fertőző betegségek					5		5		5		5
A járványfolyamat mozgatóerői					5		5		5		5
Járványügyi feladatok					5		5		5		5
Kórházi fertőzések járványtana					6		6		6		6
Immunológia					5		5		5		5
Egészségügyi etikai esettanulmányok		0	0	0	18	0	18		18	0	16
Rendszerező ismeretek					2		2		2		2
Az egészségügyi etika alapjai					3		3		3		3

Az egészségügyi dolgozók tevékenységének etikai kérdései					7		7		5		5
Szakdolgozói etikett					2		2		2		2
Etikai esettanulmányok					4		4		4		4
Egészségügyi jogi esettanulmányok		0	0	0	18	0	18		18	0	16
A jog és a jogrend					2		2		2		2
Egészségügyi jogi ismeretek					7		7		5		5
Szociális ellátások jogi alapjai					5		5		5		5
Jogi esettanulmányok					4		4		4		4
Egészségügyi informatika		0	0	0	18	0	18		18	0	16
Egészségügyi informatikai ismeretek					10		10		8		8
Az egészségügyi dokumentáció, adatvédelem					8		8		8		8
Egészségpszichológia		0	0	0	36	0	36		36	0	32
Bevezetés a pszichológiába					10		10		8		8
Általános lélektan					4		4		4		4
Személyiséglélektan					8		8		8		8
Fejlődéslélektan					4		4		4		4
Szociálpszichológia					10		10		8		8
Beteg ember lélektana							0				0
Népegészségtan		0	0	0	0	16	16		0	16	16
Az egészség, egészségkultúráltság						3	3			3	3
Az egészségi állapot mérési módszerei						4	4			4	4
Prevenció és egészségmegőrzés						5	5			5	5
Népegészségügyi programok						4	4			4	4
Egészségügyi kommunikáció – konfliktuskezelés – krízis menedzsment		0	0	0	0	16	16		0	16	16
A kommunikáció alapfogalmai						4	4			4	4

	Kommunikációs zavarok						2	2			2	2	
	Egészségügyi szakmai kommunikáció						3	3			3	3	
	Speciális kommunikáció						5	5			5	5	
	Konfliktuskezelés						2	2			2	2	
	Egészségnevelés - egészségfejlesztés		0	0	0	0	16	16		0	16	16	
	Életmód - egészségmagatartás						3	3			3	3	
	Egészségfejlesztés						4	4			4	4	
	Mentálhigiéné						4	4			4	4	
	Szexuálhigiéné						2	2			2	2	
	Egészségkárosító tényezők						3	3			3	3	
	Egészségpszichológia		0	0	0	0	16	16		0	16	16	
	A pszichológia alapjai						5	5			5	5	
	Egészségpszichológia						6	6			6	6	
	Családpszichológia						5	5			5	5	
	Tanulási terület összórászáma		0	0	0	198	64	262		0	188	64	252
Ápolói szakmai ismeretek	Anatómia-élettan-kórélettan		0	0	0	54	0	54		63	0	54	
	Az anatómia és élettan tudománya, a szervezet morfológiai felépítése					3		3		3		3	
	Mozgásrendszer					8		8		8		8	
	Keringési rendszer					8		8		8		8	
	Légzőrendszer és emésztőrendszer					8		8		8		8	
	A vizeletkiválasztó rendszer és szaporodás szervrendszere					5		5		5		5	
	Endokrin rendszer és idegrendszer					8		8		8		8	
	Érzékszervek					3		3		3		3	
	Kórtani alapfogalmak, kórokozó tényezők, A betegségek lefolyása					4		4		4		4	
	A szervezet jelző reakciói, Védekező mechanizmusok					3		3		3		3	
	A szövetek kóros elváltozásai					4		4		4		4	

Elsősegélynyújtás-első ellátás		0	0	0	36	0	36		36	0	32
Az elsősegélynyújtás története, alapfogalmai					2		2		2		2
Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái					2		2		2		2
ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás					4		4		4		4
Újraélesztés					4		4		4		4
Sérültek állapotfelmérése, ellátása					10		10		8		8
Rosszullétek, mérgezések					8		8		6		6
Tömeges balesetek, katasztrófák					4		4		4		4
Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBS)					2		2		2		2
Egészségügyi terminológia II.		0	0	0	18	0	18		18	0	16
Az emberi test részei, síkok, irányok					2		2		2		2
Szervek, szervrendszerek					10		10		8		8
Kórtani és klinikumi elnevezések					3		3		3		3
Gyógyítással, ápolással kapcsolatos kifejezések					3		3		3		3
Gyógyszertan - alkalmazott gyógyszer-tan		0	0	0	36	0	36		45	0	34
Terápiás alapfogalmak					2		2		2		2
Gyógyszer-tani alapfogalmak					3		3		3		3
Gyógyszerformák					3		3		3		3
Gyógyszerbejuttatási módok					8		8		8		8
Gyógyszerinterakciók és ellátásuk					2		2		2		2
A gyógyszerelés életkori sajátosságai					3		3		3		3
A gyógyszerelés szabályai					2		2		2		2
Gyógyszerelő rendszerek					2		2		2		2
Láz- és fájdalomcsillapítás					5		5		5		5
Transzfúziós terápia					6		6		4		4

Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika					0	0	0	36	0	36		36	0	36
A betegmegfigyelés általános szempontjai								7		7		7		7
Fizikális vizsgálatok, eszközös vizsgálá-tok								8		8		8		8
Labordiagnosztikai ismeretek								4		4		4		4
Radiológiai diagnosztikai ismeretek, Inva-zív diagnosztikai vizsgálatok								4		4		4		4
Állapotkövetés, betegmegfigyelés, beteg-monitorozás								5		5		5		5
Ápolói betegmegfigyelés								8		8		8		8
Sztóma ellátás és sebkezelés					0	0	0	0	126	126		0	56 e/64 gy 120	120
Krónikus sebek és ellátásuk								34	34	34		32	32	32
Szakápolási specialitások a sebkezelésben								45	45	45		42	42	42
Sztómaterápia								32	32	32		30	30	30
Katéterezés								15	15	15		16	16	16
Klinikai táplálás					0	0	0	0	16	16		0	16	16
Táplálkozás és táplálkozási szokások								3	3	3		3	3	3
Tápláltsági állapot felmérése								4	4	4		4	4	4
Tápanyagok								3	3	3		3	3	3
Étrend és energiatartalom								2	2	2		2	2	2
Speciális étrendek és táplálási formák								4	4	4		4	4	4
Pedagógia					0	0	0	0	16	16		0	16	16
Általános pedagógiai ismeretek								5	5	5		5	5	5
Andragógia								3	3	3		3	3	3
Betegoktatás								5	5	5		5	5	5
Egészségügyi szakdolgozók oktatása								3	3	3		3	3	3

	Általános Ápolástan II		0	0	0	36	0	36		36	0	36
	Non-invazív ápolói beavatkozások					18		18		18		18
	Invazív ápolói beavatkozások					18		18		18		18
	Tanulási terület összórászáma		0	0	0	216	158	374		208	151	359
Klinikumi és szakápolástani ismeretek	Belgyógyászat és szakápolástana		0	0	0	144(36+108)	0	144		150(54/96)	0	150
	Szív-és érrendszeri betegek ápolása					16		16		16		16
	Vérképzőrendszeri betegek ápolása					10		10		10		10
	Légzőrendszeri betegek ápolása					10		10		10		10
	Emésztőrendszeri betegek ápolása					16		16		16		16
	Kiválasztórendszeri betegek ápolása					10		10		10		10
	Endokrinrendszeri betegek ápolása					10		10		10		10
	Mozgásrendszeri betegek ápolása					10		10		10		10
	Belgyógyászati ápolási gyakorlat					62		62		48		48
	Sebészet és határterületeinek ápolás-tana		0	0	0	144(36+108)	0	144		136(54/82)	0	136
	Sebészeti beavatkozások alapjai					10		10		10		10
	Perioperatív ellátás alapjai					12		12		12		12
	Sebészeti betegek ápolása					24		24		20		20
	Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolása					20		20		20		20
	Kötözéstan és sebkezelési alapismeretek					6		6		6		6
	Sebészeti ápolási gyakorlat					72		72		68		68
	Pszichiátriai betegek ápolása		0	0	0	72(45+27)	0	72		55(27/28)	0	55
	Pszichiátriai ápolás története, előítéletek, stigmák					5		5		3		3
	Szorongásos zavarok					4		4		3		3
	Hangulatzavarok					5		5		4		4
Pszichoaktív szerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok					5		5		4		4	

Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktuskezelés					5		5		4		4
Személyiségzavarok					4		4		3		3
Táplálkozási magatartás zavarai					4		4		3		3
Organikus pszicho szindrómák					4		4		3		3
A pszichiátriai betegségek					36		36		28		28
Neurológia és szakápolástana	0	0	0	0	72 (45+27)	0	72	0	63 (36/27)	0	63
Általános és speciális vizsgálatok neurológia betegségben szenvedő betegek esetén					8		8		7		7
A tudatállapot változások felismerése, mérésének lehetőségei, ápolói vonatkozásai					10		10		9		9
A koponyaűri nyomásváltozással járó állapot változások klinikai megjelenése, mérésük, ápolása					8		8		7		7
Idegsebészeti beavatkozások, lokalizáció szerinti típusai, pre -postoperatív ápolás					8		8		7		7
Epilepsziák, epilepszia betegségben szenvedő beteg ápolása. Fejfájás típusai, ápolási specialitások, fejfájásban szenvedő betegek esetén					9		9		7		7
Agyi érbetegségek típusai. A kivizsgálás és ellátásuk sajátosságai, ápolási menedzmentje					5		5		5		5
Neuroinfektológiai betegségek csoportosítása, és ápolásuk jellegzetességei					6		6		6		6
Autoimmun betegségek a neurológiaellátás területén					8		8		7		7

Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek csoportosítása. Kivizsgálásuk és ápolásuk specialitásai. Agyidegek és perifériás idegbetegségekben szenvedők ápolása					10		10		8		8
Infektológia és szakápolástana, infé- ciókontroll		0	0	0	54(18+36)	0	54		48 (27/21)	0	48
Fertőző betegek ápolása, infektológia					21		21		18		18
Infektológia és szakápolástana					21		21		18		18
Infekciókontroll					12		12		12		12
Kisklinikumi ismeretek és szakápolás-tan- tana		0	0	0	85 (45+40)	0	85		76 (45/37)	0	76
Szemészet és szakápolástana					21		21		19		19
Fül-orr-gégészlet és szakápolástana					22		22		19		19
Bőrgyógyászat és szakápolástana					21		21		19		19
Urológia és szakápolástana					21		21		19		19
Gyermekbelgyógyászati alapok és ápo- lási sajátosságok csecsemő- és gyermek- korban		0	0	0	72(36+36)	0	72	0	68 (36/32)	0	68
Szív- és érrendszer					11		11		10		10
Légzőrendszer					15		15		15		15
Emésztőrendszer					12		12		11		11
Idegrendszer					11		11		10		10
Endokrin rendszer					12		12		11		11
A leggyakrabban előforduló pszichiátriai betegségek gyermekkorban					11		11		11		11
Csecsemő és gyermekápolási ismeretek		0	0	0	90(45+45)	0	90		76 (45/31)	0	76
A gyermekkorú betegségek sajátosságai					8		8		7		7
Kiterjesztett anatómiai és élettani ismeretek					8		8		7		7
Átfogó neonatológia ismeretek					8		8		7		7
Leggyakrabban előforduló betegségek ko- raszülettség esetén					20		20		15		15

6	A koraszülött ellátás egyéb aspektusai					13		13		11		11
	Invazív beavatkozások					17		17		15		15
	Fájdalomterápia csecsemő- és gyermekkorban					10		10		9		9
	Haldokló gyermek ápolása					6		6		5		5
	Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana		0	0	0	72 (45+27)	0	72		60 (36/24)	0	60
	Sürgősségi állapotfelmérés, kritikus állapotú gyermek ellátása					13		13		11		11
	Sürgősségi állapotok gyermekkorban					20		20		20		20
	Mérgezőcsecsemő- és gyermekkorban					7		7		5		5
	Sürgősségi ápolástan gyakorlat					32		32		24		24
	Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása		0	0	0	0	46 (24+22)	46		0	16 e/32 g	48
	Nőgyógyászati vizsgáló eljárások						4	4			3	3
	Várandós gondozás						6	6			5	5
	Szövődményes/patológiás terhesség						4	4			3	3
	Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenességek						5	5			4	4
	Gyerekbarát újszülött ellátás, szoptatástámogatás, gyermekágy						3	3			3	3
	Nőgyógyászati betegek ápolása						24	24			24	24
	Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana		0	0	0	0	108	108		0	93	93
	Az Alapellátás-közösségi ellátás kialakulása és fejlődése						7	7			6	6
	Az alapellátás-közösségi ellátás személyi, tárgyi és infrastrukturális feltételrendszere						7	7			6	6
	Az otthoni szakápolás, hospice ellátás és a házi orvosi praxis kapcsolata						7	7			6	6
A szociális ellátás és az egészségügyi alapellátás kapcsolata						7	7			6	6	
Közegészségügyi, járványügyi feladatok a házi orvosi praxisban						7	7			6	6	

Háziorvosi praxisokban történő orvos szakértői, hatósági vizsgálatok						7	7			6	6
Alapellátási gyakorlat (intézménylátogatások)						20	20			20	20
Háziorvosi, ügyeleti, otthoni szakápolási gyakorlat						20	20			20	20
A prevenció szintjei, szinterei és célcsoportjai						6	6			6	6
Ápolási folyamatok tervezése, megvalósítása az alapellátásban						15	15			10	10
Az ápolói tevékenységet támogató eszközök						5	5			5	5
Gerontológia és szakápolástana		0	0	0		(155(40+115))	155		0	48 e/104gy	152
Általános gerontológiai alapok						50	50			48	48
Geriátriai szakápolástan						49	49			48	48
Geriátriai gyakorlat						56	56			56	56
Onkológia és szakápolástana		0	0	0		(150(40+110))	140		0	32 e/104 gy	136
Daganatos betegségek etiológiája, epidemiológiája						8	8			8	8
A daganatok szűrése és korai felismerés						8	8			7	7
A daganatos betegségek diagnosztikája, ápolói feladatok a diagnosztikus eljárások során						8	8			7	7
Daganatok csoportosításának egységes rendszere						8	8			7	7
Daganatos betegek kezelésének lehetőségei						15	15			15	15
Daganatos betegek szupportív (támogató) kezelése						15	15			15	15
Onkológiai gyógyszerterapeutika ismeretek						15	15			15	15
Részletes klinikai onkológia és szakápolástanának alapjai						25	25			25	25
Speciális onkológiai szakápolástan						15	15			15	15

Onko-hematológia- immunrendszer sajátosságai csecsemő- és gyermekkorban						8	8			7	7
Bevezetés az onkopszichológiába						15	15			15	15
Hospice ellátás és szakápolástana, otthonápolás		0	0	0		85 (32+53)	85		0	32 e/48 gy	80
A hospice-palliatív ellátás szellemisége, alapelvei a hospice mozgalom története						7	7			5	5
A Mo.-i hospice-palliatív ellátórendszer felépítése, törvényi és finanszírozási háttere, ellátási formák sajátosságai						7	7			7	7
Multidiszciplináris team tagjai, feladatai, jelentősége						5	5			5	5
Speciális klinikai és ápolási ismeretek						7	7			7	7
A palliatív és szupportív terápia orvosi és ápolói vonatkozásai						5	5			5	5
A fájdalomcsillapítás speciális vonatkozásai						10	10			9	9
Utolsó órák ellátása, halottellátás						7	7			7	7
Gyász, gyásztámogatás						8	8			7	7
Életvégi ellátással kapcsolatos jogi, etikai vonatkozások						8	8			7	7
Szakmai gyakorlat						21	21			21	21
Kritikus állapotú beteg ellátása		0	0	0		93 (32+61)	93		0	8 e/88 gy	96
Prehospitalis sürgősségi ellátás						6	6			6	6
Intrahospitalis sürgősségi ellátás						12	12			12	12
Intenzív betegellátás						12	12			12	12
Aneszteziológia beavatkozások						6	6			6	6
Kritikus állapotú betegek ápolási gyakorlata						57	57			57	57

	Klinikai gyakorlat II tantárgy		0	0	0	0	100	100	0	0	136	136
	Irányított gyakorlat						76	76			76	76
	Orientációs gyakorlat						24	24			60	60
	Tanulási terület összórászama		0	0	0	805	727	153	0	712		1413
	Egybefüggő szakmai gyakorlat:		140	140	160	160			160	160		

A 2023-24 es tanévben az Általános laboratóriumi ismeretek 36 óra, Neurológia klinikuma 18 óra, Pszichiátria klinikuma 18 óra tantárgyak a 13. évfolyamból a 14. évfolyamba kerültek át. A következő évfolyamban ennek áthelyezése nem indokolt.

Tanulási terület / témakör megnevezése		Gyakorlati helyszínen, duális képzőhelyen lebonyolított foglalkozások (óra)										
		Technikumi képzés					Felnőttek esti szakmai oktatása			Felnőttek esti szakmai rövidített képzési idejő oktatása		
		10.	11.	12.	13.	14.	1/13.	2/14.	3/15.	1/13.	2/14.	3/15.
Egészségügyi ágazati alapok												
1.	Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat	36*					8			8*		
2.	Sejtbiológia			14			7			7		
3.	Általános laboratóriumi alapismeretek			28			6			6		
Klinikumi alapismeretek												
4.	Klinikai gyakorlat (belgyógyászat, sebészet kisklinikum, egyéb klinikai gy.)		126	77			67			67		
Klinikumi és szakápolástani ism.												
5.	Belgyógyászat és szakápolástana				108			24			24	
6.	Sebészet és határterületeinek ápolástana				108			24			24	

7.	Pszichiátriai betegek ápolása				27							8
8.	Neurológia és szakápolástana				27							8
9.	Infektológia és szakápolástana, infékcókontroll				36			8			8	
10.	Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan				40							16
11.	Gyermekbelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő- és gyermekkorban				36			16			16	
12.	Csecsemő és gyermekápolási ismeretek				45			16			16	
13.	Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana				27			24			24	
14.	Szülészet -nőgyógyászati betegek ápolása					22			8			8
15.	Gerontológia és szakápolástana					115			32			32
16.	Onkológia és szakápolástana					110			32			32
17.	Hospice ellátás és szakápolástana, otthonápolás					53			24			24
18.	Kritikus állapotú beteg ellátása					61			32			32
19.	Klinikai gyakorlat II					100			59			72
Egybefüggő szakmai gyakorlat		140*	140	160	160		64	64	0	64	64	0
Tanulási terület / témakör évfolyamomkénti összes óraszám:		176*	252	282	614	461	144+8			144+8*	176	232

*Intézmény látogatás

Esti RÁÁ – Lakatosné TA osztálya

Nappali 12.E. Pappné HT osztálya

Esti 15. ÁÁ. Pappné HT osztálya ??????

3 A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

3.1 Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezetének munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy

3.1.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskereső módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

3.1.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

3.1.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.1.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerte alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafogott. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett.	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	
Felismeri, megnevezi és leírja az álláskereső módszereit.	Ismeri a formális és informális álláskereső technikákat.	Teljesen önállóan		Internetes álláskereső portálokon információkat keres, rendszerez.

3.1.1.6 A tantárgy témakörei

3.1.1.6.1 Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete
Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

3.1.1.6.2 Munkajogi alapismeretek

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai ideny munka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

3.1.1.6.3 Munkaviszony létesítése

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai

A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma. A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Probaidő

A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei A munkaszerződés módosítása

Munkaviszony megszűnése, megszüntetése Munkaidő és pihenőidő

A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

3.1.1.6.4 Munkanélküliség

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel Az álláskeresési ellátások fajtái

Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazási költség-támogatások)

Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás) Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

3.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák ese-tén)

Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

3.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy

3.2.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, valamint főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókinccset is alkalmazva gyakorolja.

3.2.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

3.2.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Idegen nyelvek

3.2.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.2.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláske-reső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	Ismeri az álláske-resést segítő fórumokat, álláshirdetése-ke tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy állás-keresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügy-nökségeket.	Teljesen önállóan		Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és szemé-lye kompetenciái- nal fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg ér-tése, íráskészség, valamint beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyezethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CV- sablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, me-lye a megpályá-zandó állás sajátos-ságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményét, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.
Kitölti és a munka-adóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskeresés folyamata-nak figyelembevételével.	Ismeri az álláske-resés folyamatát.	Teljesen önállóan		Digitális forma-nyomtatványok ki-töltése, szövegek formai követelmé-nyeknek megfelelő létrehozása, e-mai-lek küldése és foga-dása, csatolmányok letöltése és hozzá-adása.
Felkészül az állásin-terjúra a megpályá-lyázni kívánt állás-nal megfelelően, a céljai szem előtt tartva kommunikál az interjú során.	Ismeri az állásin-terjú menetét, tisztá-ban van a lehetsége-kérdésekkel. Az adott szituáció meg-valósításához meg-felelő szókinccsel és nyelvtani tudás-sal rendelkezik.	Teljesen önállóan		A megpályázni kí-vánt állással kap-csolatban képes az internetről informá-ciót szerezni.

Az állásinterjú, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenn tartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókinccsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		
Az állásinterjúhoz kapcsolódóan telefonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz.	Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.	Teljesen önállóan		
A munkaszerződés munkaköri leírás szókinccsét munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.	Ismeri a munkaszerződés főbb elemeit, leggyakoribb idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződés, munkaköri leírások szókinccsét értelmezni tudja.	Teljesen önállóan		

3.2.1.6 A tantárgy témakörei

3.2.1.6.1 Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókinccset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).

Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (írás-készség).

3.2.1.6.2 Önéletrajz és motivációs levél

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.

Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartalmi és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

3.2.1.6.3 „Small talk” – általános társalgás

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segít a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passz-szoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania.

A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során receptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

3.2.1.6.4 Állásinterjú

A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonyan, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.

A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához kötődhetnek.

A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze. A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszhető.

3.3 Egészségügy ágazati alapoktatás megnevezésű tanulási terület

Az ágazati alapozó ismeretek tartalmazza mindazon ismereteket, melyek elengedhetetlenek egy egészségügyi ellátó intézményben történő képzett segédápolói munkakör betöltéséhez. A tan- anyag elsajátításával a tanulók képessé válnak megérteni a betegellátás alap pilléreit, etikusan empatikusan és a betegjogok, munkavédelmi alapok betartásával végezni kompetencia szintű beavatkozásait, megismerik az emberi test felépítését, a kórházi aszepszist, az alapvető ápo- lási-gondozási beavatkozásokat, és azok kivitelezését, illetve gyakorolják ezeket szimulációs és klinikai környezetben.

3.3.1 Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek tantárgy

3.3.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja az egészségügyi etikába és a betegjogokba történő betekintés nyúj- tása, illetve képessé tenni a tanulót ezen ismeretek figyelembevételével ellátni mindennapi feladataikat.

3.3.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonat-kozó speciális elvárások

Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzett- séggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.3.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.3.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemb.) kell lebonyolítani.

3.3.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő di- gitális kompeten- ciák
Alkalmazza az alap- vető etikai normá- kat.	Ismeri az alapvető etikai normákat, ismeri a normáktól való eltérés követ- kezményeit.	Teljesen önállóan	A tanuló folyamato- san aktualizálja tu- dását, a megfelelő ismereteit bővíti.	
Betartja a betegjo- gokat.	Ismeri az ellátot- takra vonatkozó jo- gokat.	Teljesen önállóan		
Érvényesíti a jogait. Betartja a kötelessé- geit.	Ismeri az egészség- ügyi/egészség-ügy- ben dolgozók jogait és alapvető köteles- ségeit.	Teljesen önállóan		

Alkalmazza a rá vonatkozó egészségügyi törvényi szabályozást.	Ismeri az egészségügyi törvény főbb rendelkezéseit.	Teljesen önállóan		Elektronikus adatforrásokat használ a jogi szabályozás nyomonkövetésére
Érvényesíti a beteg jogokat, és a beteg látogatás szabályait.	Ismeri a beteg-jogokat.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.3.1.6 A tantárgy témakörei

3.3.1.6.1 Etika és megbízhatóság

Alapvető etikai fogalmak. Az egészségügyi személyzettől elvárható etikus viselkedés, alapvető etikai szabályok. Etikai vétség és következményei.

3.3.1.6.2 Betegjogok

A betegek törvény által előírt jogai és azok alkalmazása a gyakorlatban. Esetismertetés.

3.3.1.6.3 Az egészségügyi dolgozó alapvető jogai és kötelezettségei

Az egészségügyi és egészségügyben dolgozók alapvető jogai, és azok érvényesítése a gyakorlatban, esettanulmányokkal szemléltetve. Érdekvédelmi szervezet.

3.3.1.6.4 Az egészségügyi törvény alapvető szabályozási területei

A magyar egészségügyi törvény főbb szabályozási körei, ezek vonatkozásai a munkavállalók kapcsán.

3.3.2 Kommunikáció alapjai tantárgy

9/9 óra

3.3.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló megismeri a tantárgy kapcsán a kollégákkal és a kliensekkel történő kommunikáció főbb alapvetéseit, mely segíti a későbbi beilleszkedését, a feladatok megértését, az ápolási do-kumentáció értelmezését.

3.3.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pedagógia tanár / Pszichológus (kommunikáció, konfliktuskezelés) / Egészségügyi szak-tanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló Msc / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.3.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Magyar nyelv és irodalom

3.3.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.3.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
ul-turált kommunikációt folytat a betegekkel, családtagjaikkal, munkatársakkal. Hatékonyan kommunikál látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.	Ismeri a speciális kommunikációs technikákat.	Teljesen önállóan	A munkájához etikusan áll, tudását folyamatosan fejleszti.	
Hiteles kommunikációt folytat betegekkel, hozzátartozókkal, munkatársakkal.	Ismeri az ellátó csapat tagjait és az azokkal történő kommunikáció alapjait.	Teljesen önállóan		Hiteles digitális kommunikációt folytat
Alkalmazza a különböző kultúrkörből érkező betegekkel történő megfelelő kommunikációs szabályokat.	Ismeri a különböző kultúrkörből érkező betegekkel történő kommunikáció alapjait.	Teljesen önállóan		

3.3.2.6 A tantárgy témakörei

3.3.2.6.1 Kommunikáció

A kommunikáció fogalma, a kommunikáció általános elméleti modellje
A kommunikációs folyamat dinamikai alapelvei

A kommunikáció csatornái: verbális, nonverbális csatornák
A kulturális szignálok jelentősége a kommunikációban
Kongruens kommunikáció az ellátók és kliensek között.

3.3.2.6.2 Szociokulturális faktorok

A kliensekkel történő kommunikáció sajátosságai a különböző kultúrkörből érkező betegek körében.
Speciális kommunikáció beszéd-, hallás-, látássérültekkel

Kommunikációs korlátok leküzdése autizmus spektrumzavar esetén
Infokommunikációs akadálymentesítés

A segítő beszélgetés.

3.3.2.6.3 Egészségügyi kommunikáció

Kompetencia körbe tartozó munkafolyamatokkal kapcsolatos kommunikáció, kliensek és hozzátartozóik tájékoztatásának módjai, és hatáskörök. A kapcsolatfelvétel, bemutatkozás jelentősége, általános szabályai

Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és beteg gyermekkel, a gyermekek sajátos kommunikációs formái

Kommunikáció hozzátartozóval

Kommunikáció idős beteggel, az idős kor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek.

3.3.3 Az emberi test felépítése tantárgy

3.3.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók megismerik az emberi test és a szervrendszerek főbb részeit, elkülönítik az egészséges és a kóros állapotokat.

3.3.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Biológia szakos tanár / Általános orvos / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Bsc ápolói végzettség / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.3.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia

3.3.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemb.) kell lebonyolítani.

3.3.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Meg tudja határozni az egyes testrészek szervek elhelyezkedését, egymáshoz való viszonyát.	Ismeri az emberi szerveket, és elhelyezkedésüket.	Teljesen önállóan	Tudása szempontjából fejlesztő szemléletű, a megszerzett információkat integrálja a munkája során.	Digitális segédanyagokat és atlaszokat használ
Csoportosítja a törzs, végtagok, koponya csontjait, izmait.	Ismeri a mozgásrendszer alapjait.	Teljesen önállóan		
Bemutatja a szív felépítését. Értelmez a vérköroket és az érrendszert, és a nyirokrendszert.	Ismeri a szív felépítését, a vérköroket és az érrendszert. Ismeri a nyirokrendszert. Ismeri a véralkotó elemeit, a véralvadás alapjait és a vércsoportokat.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a légzőrendszer részeit, a mellhártyát, a tüdő szerkezetét és érrendszerét.	Ismeri a légzőrendszer részeit, a mellhártyát, a tüdő szerkezetét és az érrendszerét.	Teljesen önállóan		

Bemutatja az emésztőrendszer részeit, illetve a főbb tápanyagokat.	Ismeri az emésztőrendszer részeit, továbbá a májat, hasnyálmirigyet, hashártyát.	Teljesen önállóan	
Meghatározza a normák vizeletet.	Ismeri a vese szerkezetét, és az általa előállított normál vizelet mennyiségi és minőségi jellemzőit.	Instrukció alapján részben önállóan	
Meghatározza a férfi és női nemi szerveket, másodlagos jellegeket.	Ismeri a női és férfi nemi szerveket és másodlagos nemi jellegeket.	Teljesen önállóan	
Értelmezi az idegrendszer felépítését és részeit.	Ismeri az idegrendszer felépítését és részeit, a reflexeket, a központi, környéki és vegetatív idegrendszert.	Teljesen önállóan	
Értelmezi az endokrin rendszer főbb részeit.	Felismeri az endokrin rendszer főbb részeit.	Teljesen önállóan	
Bemutatja az érzékszerveket, és a hőszabályozást.	Tisztába van az érzékszervekkel és a hőszabályozással.	Teljesen önállóan	

3.3.3.6 A tantárgy témakörei

3.3.3.6.1 A mozgásrendszer alapjai

Az emberi csontváz főbb részei, az ízületek és mozgásuk, az izomzat, illetve ezek magyar nyelvű megnevezése.

3.3.3.6.2 A keringés és légzés alapjai

Szív felépítése, vérerek, vérkörök, vér alkotóelemei, véralvadás alapjai, vércsoportok, nyirokrendszer. Légzőrendszer felépítése, tüdő szerkezete, érrendszere, mellhártya.

3.3.3.6.3 Az emésztés, kiválasztás, szaporodás alapjai

Emésztőrendszer szakaszai, máj, hasnyálmirigy, hashártya. Vese főbb szerkezete, normál vizelet mennyiségi és eszköz nélkül meghatározható minőségi jellemzői. Női nemi szervek, férfi nemi szervek, másodlagos nemi jellegek. Magyar nyelvű megnevezések.

3.3.3.6.4 Az idegrendszer, endokrin rendszer és az érzékszervek alapjai

Idegrendszer felosztása, gerincvelői reflexek. Agyvelő lebenyei és az agykamrák megnevezése. Érzékszervek megnevezése. Hőszabályozás.

3.3.4

Isősegélynyújtási alapismeretek tantárgy

E

36/18 óra

3.3.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló legyen képes a környezetében bekövetkező balesetek, hirtelen egészségkárosodások korai felismerésére, a környezet, beteg/sérült

állapotának

szakszerű felmérésére, pontos, tárgyilagos segítségkérésre, mentőhívásra, a szükséges elsősegélynyújtási beavatkozások szabályos elvégzésére, és az ellátásban résztvevő laikusok irányítására.

3.3.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Mentőtiszt Bsc / kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló (sürgősségi/intenzív/aneszteziológiai specializációval) / Általános orvos / Mentőorvos / Oxyológia és sürgősségi orvostan szak-orvos

3.3.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Az emberi test felépítése

3.3.4.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.3.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az elsősegélynyújtás szükségét.	Ismeri az életveszélyes állapotokra utaló jeleket, tüneteket.	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, gyors döntéshozatal, magabiztosság, jó kommunikáció, irányító képesség.	Applikációk alkalmazásával vagy digitális eszközök segítségével mentőt hív.
Felismeri és elhárítja a veszélyforrásokat.	Ismeri a veszélyforrásokat és azok elhárításának elemeit.	Teljesen önállóan		
Elsődleges állapot felmérést követően szükséges beavatkozásokat elvégzi.	ABCDE algoritmus és az azonnali beavatkozások ismerete.	Teljesen önállóan		
Felnőtt és gyermek újraélesztést végez.	BLS, PBL, AED algoritmus ismerete.	Teljesen önállóan		Újraélesztést oktató eszközök és szoftverek használata.
Sebellátást végez.	Ismeri a sebek típusait, jellemzőit.	Teljesen önállóan		
Vérzést csillapít.	Ismeri a vérzések ellátási stratégiáit.	Teljesen önállóan		
Sérültet ellát.	Ismeri a sérültellátási algoritmust.	Teljesen önállóan		
Roszcullétet, mérgezést felismeri.	Ismeri a hirtelen roscullétek ellátási stratégiáit, a mérgezésre utaló tüneteket, jeleket.	Teljesen önállóan		
Tömeges baleseti ellátásban részt vesz.	Ismeri a tömeges ellátás szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		

HBLB-ben résztvesz.	Ismeri a riasztási kritériumokat és a kompetencia szintű eszközök alkalmazását.	Teljesen önállóan		
---------------------	---	-------------------	--	--

3.3.4.6 A tantárgy témakörei

3.3.4.6.1 Az elsősegélynyújtás története, alapfogalmai Az elsősegélynyújtás jellemzői a különböző történelmi korokban
A nemzetközi és hazai elsősegélynyújtás és mentés fejlődésének fontosabb állomásai Mária Terézia Mentési rendelete
Flór Ferenc, Kresz Géza munkássága
A Nemzetközi Vöröskereszt, Magyar Vöröskereszt elsősegélynyújtói tevékenysége A Mentőszolgálat kialakulás (BŐME, VVOME, OMSZ)
Az elsősegélynyújtás társadalmi jelentősége, szerepe napjainkban
Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, színterei, helye a mentési láncban Az elsősegélynyújtás jogi, etikai vonatkozásai
Az elsősegélynyújtó személyisége, kompetenciái

3.3.4.6.2 Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái
Az elsősegélynyújtás helyszínei, baleseti helyszín és jellemzői A helyszín biztonsága, veszélyei
Veszélyforrások felmérése, elhárítása Kimentés során alkalmazható műfogások
Veszélyzóna, biztonsági zóna fogalma, jellemzői
A mentőhívás szabályai, a mentésirányító támogató tevékenysége Speciális vészhelyzetek, események jelentési specialitásai Kommunikáció a beteggel/sérülttel, hozzátartozóval, ellátókkal
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.4.6.3 ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás Az ABCDE algoritmus alkalmazásának szabályai
A légutak átjárhatóságának megítélése, átjárhatóság biztosítása eszköz nélkül
A légzés vizsgálata hármasszérzékeléssel, légzési nehezítettség jeleinek felismerése, ellátása A keringés jeleinek vizsgálata, a sokk jeleinek felismerése, ellátása
Az eszmélet és tudat megítélése, eszméletlen ellátása Az egész test vizsgálata, sérülések, kihűlés védelem Leggyakoribb pozícionálások
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.4.6.4 Újraélesztés
A hirtelen halál, hirtelen szívhalál fogalma, jellemzői, kórélettani alapjai Pre-arrest jelek, tünetek
Az újraélesztés fogalma, célja, szintjei A felnőtt BLS érvényes algoritmus
Az AED alkalmazásának jelentősége, szabályai
A csecsemő és kisgyermek újraélesztés (PBLB) algoritmus
A légúti idegentest eltávolítás felnőtt, gyermek algoritmus
Eszméletlen beteg ellátása, pozícionálása
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.4.6.5 Sérültek állapotfelmérése, ellátása Baleseti mechanizmusok és lehetséges sérülések

A sebek típusai, jellemzői, ellátásuk Vérzések ellátása

Amputált végtag, amputátum ellátása Rándulás, ficam, törés ellátása

Koponya, gerinc, mellkas, has, medence és végtag sérülések ellátása, pozicionálása Termikus sérülése ellátása

Elektromos balesetek ellátása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.4.6.6 Rosszullétek, mérgezések

Hirtelen fellépő fájdalmak (fejfájás, mellkasi fájdalom, hasi fájdalom, végtag fájdalom) és ellátásuk

Görcsrohammal járó állapotok és ellátásuk Életveszélyes allergiás reakciók és ellátásuk

A mérgezés fogalma, formái, jellemzői, behatolási kapuk, mérgezésre utaló jelek, tünetek

Leggyakoribb mérgezések (gáz, gyógyszer, drog, alkohol, marószerek, vegyi anyag, gomba, étel) és ellátási stratégiájuk

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.4.6.7 Tömeges balesetek, katasztrófák A tömeges balesetek fogalma, jellemzői

A helyszín és a sérültek felmérésének szabályai, a sérült osztályozás szempontjai A tömeges baleseti ellátás főbb szabályai

A katasztrófa fogalma, formái, főbb jellemzői Együttműködés a társszervekkel

3.3.4.6.8 Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBLIS) Az egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok jellemzői, ellátási rendszere (MET)

A sürgősségi ellátók riasztásának kritériumai Az IHBLIS algoritmusai és kompetenciái

Egyszerű, eszközös légútbiztosítás (OPA, NPA) alkalmazása Maszkos-ballonos lélegeztetés alkalmazása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.5 Munka-balesetvédelem, betegbiztonság tantárgy

3.3.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló sajátítsa el az egészséges és biztonságos munkavégzéshez szükséges kompetenciákat, megfelelő viselkedésével segítse elő a balesetek megelőzését, és képes legyen balesetek esetén az előírásoknak megfelelően eljárni, ismerje meg és alkalmazza a betegbiztonságot szolgáló eszközöket, technikákat és viselkedésmódot. A tanulók szerezzenek ismereteket a fertőtlenítés, sterilizálás és infekciókontroll kapcsán. Megszerzett ismereteiket eredményesen tudják alkalmazni mindennapi munkájuk során a nosocomialis infekciók megelőzése érdekében.

3.3.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel) / Munkavédelmi-balesetvédelmi előadó.

3.3.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Alapápolás-gondozás

3.3.5.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Munkatevékenysége során biztonságos környezetet és munkakörülményeket alakít ki.	Ismeri munkakörével kapcsolatos munka-, tűz- és balesetvédelmi szabályokat, a biztonságos munkavégzés feltételeit.	Teljesen önállóan	Magára nézve kötelezőnek érzi a munka-, tűz-, balesetvédelmi és megbiztonsági szabályok betartását.	Munkavédelemmel kapcsolatos szakmai tájékoztatók, jogszabályok keresése az interneten.
Munkája során az előírásoknak megfelelően alkalmazza az egyéni védőeszközöket.	Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival.	Teljesen önállóan		
A betegellátás során gondoskodik a beteg, az ellátó személyzet és a környezet biztonságáról, megakadályozza a sérülések kialakulását.	Ismeri a megbiztonság formáit, a megbiztonságosítási módjait, jogi szabályozását.	Teljesen önállóan		
Megfelelő viselkedésével és eszközök használatával megelőzi a balesetek kialakulását.	Ismeri a balesetvédelmi, a megbiztonsági előírásokat, és azok alkalmazását.	Teljesen önállóan		
Megfelelően alkalmazza a higiénés protokollokat.	Tisztában van a nosocomialis fertőzések fogalmával, kialakulásának megelőzésével. Ismeri a fertőtlenítő szereket és eljárásokat.	Teljesen önállóan	Felelősséget érez a beteg és a saját biztonsága iránt. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés szabályok betartását.	
Az eszközöket előkészíti sterilizálásra, a steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri a sterilizálás fogalmát, formáit, az eszközök előkészítését sterilizálásra, valamint a steril anyagok kezelését, tárolását.	Teljesen önállóan		

<p>Szakmai tevékenysége során megfelelően alkalmazza a nosocomiális infekciók megelőzésének szabályait.</p>	<p>Ismeri a nosocomiális infekció fogalmát, jelentőségét, a leggyakrabban előforduló nosocomiális infekciókat. Tisztában van az infekciókontroll fogalmával, alapelemeivel, a fertőzések megelőzésének ápolói feladataival.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		
---	---	--------------------------	--	--

3.3.5.6 A tantárgy témakörei

3.3.5.6.1 A munkavédelem alapjai

A munkahelyi biztonság és egészség megtartásának jelentősége
A munkavédelem jogi szabályozása

A munkavédelem területei, fogalomrendszere
A munkavédelem intézményrendszere

3.3.5.6.2 A munkahelyek kialakítása

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek. A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

3.3.5.6.3 A munkaeszközök biztonsága Munkaeszközök

üzemeltetésének, használatának feltételei
A munkaeszközök dokumentációi

A munkaeszközök veszélyessége, veszélyes munkaeszközök használata

3.3.5.6.4 Balesetvédelem

Veszélyek és veszélyforrások a munkahelyeken

Fizikai, biológiai, kémiai veszélyforrások az egészségügyi munkavégzés során
Pszichés igénybevétel, a stressz

Kockázatfelmérés és kezelés

Balesetvédelmi előírások az egészségügyben
Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Teendők munkabaleset esetén

3.3.5.6.5 Betegbiztonság

Biztonságos betegmozgatás eszközei, és módszerei. Biztonságos környezet és kialakítása, egészségvédelmi szempontok betegmozgatás betegszállítás esetén.

3.3.5.6.6 Fertőtlenítés Asepsis, antisepsis fogalma

A fertőtlenítés fogalma, a fertőtlenítő eljárások hatékonyságát befolyásoló tényezők
A fertőtlenítő eljárások hatáserősségének fokozatai

A fertőtlenítés módjai, fizikai, kémiai, kombinált és speciális fertőtlenítő eljárás

A leggyakrabban alkalmazott fertőtlenítő eljárások: higiénés kézfertőtlenítés, műtéti kézfertőtlenítés, bőrfelület fertőtlenítése beavatkozások előtt, váladékfertőtlenítés, váladékfel-fogó eszközök fertőtlenítése, felületfertőtlenítés, fertőtlenítő mosás, mosogatás, takarítás, műszer- és eszközfertőtlenítés

A fertőtlenítés végrehajtásának formái: Folyamatos és záró fertőtlenítés, szigorított folya- matos és záró fertőtlenítés

3.3.5.6.7 SterilizálásA sterilizálás fogalma

Eszközök, műszerek, anyagok sterilizálhatóságaFőbb sterilizáló módszerek

A sterilizálandó eszközök előkészítése, csomagolásaA steril anyagok utókezelése

Steril anyagok szállítása, tárolása

3.3.5.6.8 Infekciókontroll

A nosocomiális fertőzés fogalma, jelentősége

A nosocomiális fertőzések epidemiológiai sajátosságai

A nosocomiális fertőzés kialakulását elősegítő tényezők, a fertőzés terjedésének leggyako- ribb módjai

Az fertőzés kontroll fogalma, feladata Az fertőzés kontroll tevékenységi elemei

A nosocomiális surveillance. Kockázati tényezők meghatározása, a kockázatok kivédésére vonatkozó szabályozás és a végrehajtás ellenőrzése. Megelőző tevékenység Izolációs szabá- lyok a betegellátás során, környezeti fertőzéskontroll, fertőtlenítés, sterilizálás, egészség- ügyi kártevők elleni védekezés. Antibiotikum politika. Az egészségügyi dolgozók noso- comiális fertőzéseinek megelőzése. Képzés, továbbképzés.

A leggyakoribb nosocomiális fertőzések: húgyúti fertőzések, pneumóniák, műtéti sebfertőzés, bőr és lágyrész, véráram fertőzés okai, hajlamosító tényezők, jellemzői, az fertőzések meg- előzésének lehetőségei, ápolói feladatai

Fertőző beteg elkülönítése, izolált beteg ápolásának specialitásai

3.3.6 Alapápolás-gondozás tantárgy

3.3.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

Képessé tenni a tanulót az alapvető szükséglet alapú alapápolási-gondozási feladatok elvégzé- sére, valamint egyes ápolói beavatkozások elvégzésére. Képessé tenni a tanulót a betegmegfi- gyelésre különböző non-invazív vitális paraméterek mérésére szolgáló eszközök segítségével, és alkalmassá tenni arra, hogy a mért értéket szükség esetén jelezze felettese számára, illetve az elvégzett feladatokat szakszerűen dokumentálja. Felkészíteni a tanulót a rehabilitáció kap- csán a megfelelő gondozási feladatok elvégzésére. Támogató szemléletet biztosítani a család számára. A tanuló sajátítsa el a betegszállítás lehetőségeket, az intézményen belül, és intézmé- nyen kívül, szükség esetén alkalmazza a megszerzett ismereteit. Képessé váljon a szakszerű betegmozgatás kivitelezésére, a beteg pozicionálására és kényelmének biztosítására.

3.3.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonat- kozó speciális elvárások

Bsc ápoló/Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamintévi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.3.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test felépítése, Munka-balesetvédelem, megbiztonság, Betegszállítás-mozgá-
tás-
pozícionálás

3.3.6.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem
stb.) kell lebonyolítani.

3.3.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvart viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő di- gitális kompeten- ciák
Elvégzi a kliens szükségeinek megfelelő alapvető gondozási feladato- kat. Felismeri a decubitus jeleit.	Ismeri az alapvető emberi szükséglete- ket, és azok ellátá- sára vonatkozó sza- bályokat, a kivitele- zés menetét, és esz- közeit. Ismeri a decubitus kialakulá- sát elősegítő ténye- zőket, annak elője- leit, és a kialakult decubitust felismeri.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a gyorsteszteket vize- let, széklet és ujj- begyből történő vér mintavétellel. Az ápolói beavatkozása- kapcsán asz- szisztál.	Ismeri a beavatko- zás eszközrendsze- rét, és kivitelezésé- nek protokollját, a beavatkozás doku- mentálásának mód- ját. Ismeri a beavat- kozások eszköz- rendszerét, előké- szítésének eszközös kliensoldali vetü- letét a környezet előkészítését a be- teggjogok vonatkozá- sában.	Instrukció alapján részben önállóan	A kliensekhez, em- patikusan segítőké- szen áll, a munkájá- tudásának megfe- lelő legmagasabb szinten végzi el, minden körülmé- nyek között szem előtt tartja a beteg jogait, és szemér- mének védelmét. Munkájára pontos, precíz, a vele szem- ben támasztható el- várásoknak megfe- lelően végzi a be- avatkozásokat.	Elektronikus doku- mentációt kompe- tenciaszintjének megfelelően vezeti.
Nem steril kötése- ket, fedőkötéseket helyez fel. Elvégzi a beavatkozások kap- csán keletkező hull- adékot és az újra- hasznosítható esz- közök kezelését.	Ismeri a nem steril szigetkötszereket, és azok felhelyezésé- nek menetét. Ismeri a fedőkötés elkészítését. Ismeri az újrahasznosítás menetét, az eszkö- zök tisztítására, vo- natkozó előírásokat,és az egészségügyi hulladékkezelés szabályait, eszkö- zeit.	Teljesen önállóan	Empatikusan, fej- lesztő szemlélettel végzi munkáját.	

Alapvető ápolói szempontból jelentős betegmegfigyelés végez.	Ismeri a betegmegfigyelés jelentőségét, kivitelezésének főbb lépéseit.	Irányítással	
Non-invazív méréseket végez el. Segítséget nyújt a különböző akadályozottsággal élő emberek számára a speciális szükségleteik kielégítésében. Segít az ápolónak az egészség fejlesztését célzó rendezvények, szűrőprogramok lebonyolításában.	Ismeri a szükséges eszközparkot, és a beavatkozások protokolljait. Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit. Ismeri az egészségkultúra elemeit, az egészséges életmód, életvitel jellemzőit. Tisztában van a környezet-szennyezés és az egyéb egészségkárosító tényező formáival, a megelőzés lehetőségeivel. Ismeri a prevenció szintjeit, a mentálhigiéné és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan	
Elvégzi a beavatkozások kapcsán felmerülő dokumentációs feladatokat.	Ismeri az ápolási és orvosi dokumentációt, illetve a vezetésükre vonatkozó szabályokat.	Teljesen önállóan	Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.
Megérti az inaktivitáskáros hatásait az emberi szervezetre	Felsorolás szerűen ismeri az inaktivitás negatív hatásait.	Instrukció alapján részben önállóan	
Alkalmazza a betegmozgatási technikákat és eszközöket.	Ismeri a megfelelő mozgatási technikát és eszközparkot.	Instrukció alapján részben önállóan	
Meghatározza a betegszállítás módját megrendeli a betegszállítást. Diagnosztikus és terápiás beavatkozásokat követően pozicionálja a beteget.	Felismeri a betegszállítás megrendelő dokumentációt, ismeri a kitöltésére vonatkozó szabályokat. Ismeri a betegpozicionálási lehetőségeket.	Irányítással	Elektronikus dokumentáció esetén is képes elvégezni a szállítás megrendelését.

<p>Biztosítja a beteg kényelmét és a megfelelő kényelmi eszközöket alkalmazza. A nyomási fekély kialakulását megelőző eszközöket és ápolási technikákat alkalmazza a tartósan fekvő beteg ápolása során.</p>	<p>Ismeri a betegpozícionálás lehetőségeit, és a kényelmi eszközöket. Ismeri a nyomási fekély fogalmát, rizikótényezőit, stádiumait, megelőzésének lehetőségeit, valamint megelőzésben használt eszközöket.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		
--	---	--------------------------	--	--

3.3.6.6 A tantárgy témakörei

3.3.6.6.1 A betegmegfigyelés alapjai

Alapfogalmak: panasz, tünet, szindróma, kardinális tünetek

A beteg általános megtekintése, a testalkat, járás, arckifejezés, beszéd megfigyelése
Testtájak megfigyelése: fej, nyak, mellkas, has, végtagok

A bőr és bőrfüggelékek megfigyelése

Érzékszervek megfigyelése: a látás, hallás megfigyelése
A fekvés megfigyelése

A fájdalomra utaló jelek, jellegzetes fájdalmak felismerése
A tudat, a magatartás megfigyelése
Testváladékok és megfigyelésük.

3.3.6.6.2 Non-invazív mérések és dokumentáció Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálása

Testkörfogat mérése és dokumentálása

Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálása:

A pulzus jellemzői, megfigyelésének szempontjai, a pulzusvizsgálat módja

A légzés megfigyelése: a légzés megfigyelésének szempontjai, a megfigyelés módja
A vérnyomás jellemzői, a vérnyomásmérés

A testhőmérséklet élettani értékei, eltérések az élettani értéktől
A láz fogalma, jellemzői, tünetei, a testhőmérséklet mérése

Egészségügyi dokumentáció vezetése, típusai, formái.

3.3.6.6.3 A beteggondozás alapjai

Beteg szükségletei, és szükségletek kielégítése. Beteggondozás az életkorok függvényében. Fürdetés, speciális gyógyfürdetés (kiütéses, elvékonyodott/száraz bőrű beteg fürdetése, fertőtlenítő fürdetés fertőző beteg esetén, fürdető kendős fürdetés kivitelezése). Hajápolás, gyógyszamponok, körömgondozás, borotválás, genitáliák tisztán tartása. Ürítési szükséglet biztosítása, eszközök. Ágyazás, kórtermi környezet, vizsgáló helyiség kialakítása, vizitek előtti teendők, textília kezelés. Öltöztetés. Táplálkozási szükséglet kielégítése, szájápolás, protézisgondozás.

3.3.6.6.4 Betegápolási eljárások

Decubitus/bőrelváltozások jeleinek felismerése. Mintagyűjtés módjai, széklet, vizelet, vér (ujjbegyéből) és gyorseszettel történő vizsgálatuk, minta laborba juttatása, fedőkötések felhelyezése, nem steril kötések felhelyezése. Sztómazsák csere, bőrápolás. Bevitt-ürített folyadék egyensúly monitorizálása.

3.3.6.6.5 Asszisztensi feladatok

Alapvető ápolási beavatkozások eszközei, és előkészítésük, egyszer és többször használatos eszközök kezelése, hulladékok kezelése az egészségügyben. Ápolási beavatkozásokban történő asszisztálás/részvétel: perifériás és midline kanül behelyezés/eltávolítás, katéterezés, beöntés, NG szonda behelyezés, i.v. injekciózás, infúziós és oxigénterápia, bőrteszt kivitelezés. Az egészségfejlesztés alapjai. Az egészségkultúra elemei, az egészséges életmód, életvitel jellemzői. A környezet szennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formái, a megelőzés lehetőségei. A prevenció szintjei, a mentálhigiéné és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit.

3.3.6.6.6 Inaktivitási tünetcsoport

A főbb szervrendszerek kapcsán kialakuló negatív hatások az inaktivitás kapcsán és azok megelőzési lehetősége, beteg mozgatási ismeretek kontextusba hozása az inaktivitás kapcsán.

3.3.6.6.7 Az akadályozottság/korlátozottság alapfogalmai

Bevezetés az akadályozottság/korlátozottság témakörébe, alapfogalmak (integráció, szegregáció, előítélet, diszkrimináció, stigmatizáció, esélyegyenlőség)

Mozgásképességükben akadályozott személyekLátássérült személyek

Hallássérült személyek

Értelmileg akadályozott személyekAkadálymentesség meghatározása Az akadályok főbb formái Egyetemes tervezés filozófiája

3.3.6.6.8 Szállítási módok, betegszállítási alapok

Intézményen belüli és intézményen kívüli szállítási módok lehetőségek, szabályok. Beteg vizsgálatra kísérésének szabályai, oxigénpalack kezelése a szállítás alkalmával. Elérhető szállítási eszközök.

Betegszállítás megrendelése, ülő, fekvő szállítás feltételei, speciális betegszállítás megrendelése (oxigén igényes beteg szállítása).

3.3.6.6.9 Betegfektetési és más pozicionálási technikák, betegmozgatás

Kényelmi eszközök és alkalmazásuk, nyomási fekély prevenciók eszközök és használatuk. Betegpozicionálási lehetőségek az ápolói beavatkozások alatt (fürdetés oldalra fordítható/felülthető beteg esetén, fektetés beöntés, sztomaellátás, EKG készítés, enterális gyógyszerelés, ágy melletti és egyszerű eszközös vizsgálatok kivitelezése közben, pozicionálás I.V. perifériás kanülok behelyezése, vérvétel, injekciózás, infúziós terápia és oxigén terápia során. Betegmozgatás kivitelezésének helyes technikái, különböző önellátási képességekkel rendelkező vagy akadályozott ember ágyban történő mozgatása, felültetése, kiültetése, felállásban, mozgásban történő segítése emberi erővel és betegemelő eszközök és mozgatást segítő eszközök használatával.

3.3.7 Irányított gyógyszerelés tantárgy

36/36 óra

3.3.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulót felkészíteni az előre csomagolt enterális gyógyszerek előírászerű bejuttatására, segédkezik különböző gyógyszerek bejuttatása kapcsán. Megismertetni a gyógyászati segédeszközöket és használatukat.

3.3.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Gyógyszerész / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.3.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Matematika, Munka-balesetvédelem, Betegbiztonság

3.3.7.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemb.) kell lebonyolítani.

3.3.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elvégzi az előre csomagolt enterális készítmények beadását, előírásnak megfelelően.	Ismeri a gyógyszerelés alapszabályait, a beadás menetét.	Instrukció alapján részben önállóan		
Elvégzi a subcutan, intracutan és intramusculáris (deltaizom) injekciózást, előre töltött fecskendők esetén. Szövődményeket felismer.	Ismeri a beavatkozási eszközöket, használatukra vonatkozó protokollokat, ismeri az esetleges szövődményeket, és megfigyeli azok jeleit, ismeri a dokumentáció vezetésére vonatkozó előírásokat.	Instrukció alapján részben önállóan		Elektronikus dokumentációt kompetenciaszintjének megfelelően vezet.
Segédkezik a különböző gyógyszerbejuttatások kapcsán.	Ismeri a hüvely, fül-orr-szem, rectalis és transzdermális gyógyszerbejuttatás lehetőségeit, a megfelelő gyógyszerformákat, képes az eszközöket, a kliens a kórtermet és a gyógyszereket megfelelően előkészíteni, és asszisztálni a beavatkozás kapcsán.	Irányítással	Precízen, szakmai tudásának legmagasabb szintjén végzi a gyógyszerelő tevékenységét, együttműködik a team tagjaival, empátikus a kliensekkel szemben.	
Megfelelően tárolja a gyógyszereket.	Ismeri a gyógyszerek tárolására vonatkozó előírásokat.	Teljesen önállóan		

Alkalmazza a gyógyászati segéd-eszközöket	Ismeri a gyógyászati segéd-eszközök használatának indikációit és alkalmazási körét	Irányítással		
---	--	--------------	--	--

3.3.7.6 A tantárgy témakörei

3.3.7.6.1 A gyógyszerelés alapjai

Szilárd-, lágy-, folyékony gyógyszerformák, törzskönyvezett gyári készítmény, kémiai-, generikus-, gyári név fogalma, rövidítések, gyógyszeradagok és számításuk, gyógyszerelés eszközei, használatuk, gyógyszerelés szabályai, gyógyszereltárolás szabályai, higiénés szabályok.

3.3.7.6.2 Gyógyszerbejuttatási módok

A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallati, Per os adagolható gyógyszerformák,

Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata, Az injekciózás fogalma, formái,

Az egyes bejuttatások helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusai, szabályai, Az injekciós szövődmények és megelőzésük

Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai Az inzulin beadás szabályai

Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt készítmények beadási technikája

Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezelés intravénás injekciózásnál)

Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, életkori sajátosságai

A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai

A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.7.6.3 Gyógyászati segédeszközök

Gyógyászati segédeszközök fajtái. A betegmozgatást, betegfürdetést segítő eszközök használata. Gyógyászati segédeszközökkel szemben támasztott követelménye.

3.3.8 Komplex klinikai szimulációs gyakorlat tantárgy

3.3.8.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulási terület tantárgyai kapcsán megszerzett ismeretek készség szintű gyakorlati elsajátítása szimulációs környezetben.

3.3.8.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamintévi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.3.8.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test felépítése, Munka-balesetvédelem, betegbiztonság, Betegszállítás-mozgás- pozícionálás, alapápolás-gondozás, irányított gyógyszerelés,

3.3.8.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.8.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Készség szinten alkalmazza a biztonságos betegmozgatót és eszközeit, használja az egyéni védő felszereléseket.	Széles körű betegbiztonsági ismeretekkel rendelkezik.	Instrukció alapján részben önállóan		
Készség szinten alkalmazza a kényelmi eszközöket, és pozícionálja a beteget.	Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a kényelmi eszközök és betegpozícionálás terén.	Instrukció alapján részben önállóan		
Készség szinten alkalmazza a betegbiztonsági és munkavédelmi szabályokat.	Ismeri a munka-baleset és tűzvédelmi előírásokat és a betegbiztonságra vonatkozó szabályokat.	Teljesen önállóan	Munkájára, környezetére és önmagára precíz, a szakma elvárásainak megfelelő viselkedést tanúsít a szimuláció	
Készség szinten non-invazív eszközök segítségével vitális paramétereket mér és egyszerű eszközös vizsgálatokat végez	Ismeri a beavatkozások protokollját, eszközeit és azok használatának szabályait.	Teljesen önállóan	körülmények között.	
Készség szinten alkalmazza a szükségletek szerinti alapápolási-gondozási feladatokat és a betegápolási eljárásokat.	Ismeri a beavatkozások jogi és etikai hátterét, a beavatkozások kivitelezésének módját és eszközeit.	Teljesen önállóan		

Készség szinten asszisztál az ápolási beavatkozások (perifériás és midline-kanül behelyezés/eltávolítás, katéterezés, beöntés, NG szonda behelyezés, i.v. injekciózás, infúziós és oxigénterápia, bőr-teszt kivitelezés kapcsán.	Ismeri az ápolási beavatkozások eszközparkját, eszközös, környezeti és kliens előkészítésekre vonatkozó szabályokat. A hulladékgyűjtést, és az újrahasznosítást, és az eszközök kezelését.	Instrukció alapján részben önállóan	
Alkalmas a gyógyszerbejuttatásokban történő segédkezés kivitelezésére, és az enterális gyógyszerbejuttatás megvalósítására.	Ismeri a gyógyszerelés szabályait, a gyógyszerártározás szabályait, a gyógyszer formákat, és a gyógyszerbejuttatás módjait, valamint az asszisztálás menetét egyes beavatkozások kapcsán.	Instrukció alapján részben önállóan	
Készség szinten alkalmazza a gyógyászati segédeszközöket.	Ismeri a gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatos elvárásokat és használatukat.	Instrukció alapján részben önállóan	

3.3.8.6 A tantárgy témakörei

3.3.8.6.1 Betegbiztonság szimulációs gyakorlat

Egészségügyi védőfelszerelések használata. Biztonságos környezet és kialakítása, egészség-védelmi szempontok betegmozgatás betegszállítás esetén.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.8.6.2

Betegfektetési és más pozicionálási technikák szimulációs gyakorlat

Kényelmi eszközök és alkalmazásuk, nyomási fekély prevenciós eszközök és használatuk.

Betegpozicionálási lehetőségek az ápolói beavatkozások alatt (fürdetés oldalra fordítható/feülülthető beteg esetén, fektetés beöntés, sztómaellátás, EKG készítés, enterális gyógyszerelés, agy melletti és egyszerű eszközös vizsgálatok kivitelezése közben, pozicionálás I.V. perifériás kanülok behelyezése, vérvétel, injekciózás, infúziós terápia és oxigén terápia során ***A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.***

3.3.8.6.3

Betegmozgatás szimulációs gyakorlat

Betegmozgatás kivitelezésének helyes technikája és eszközei.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.8.6.4

Non-invazív mérések és dokumentáció szimulációs gyakorlat

Testmagasság mérése és dokumentálása

Testkörfogat mérése és dokumentálása

Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálása: A pulzusvizsgálat módja

A légzés megfigyelése, a megfigyelés módjai

A vérnyomásmérés kivitelezése

A testhőmérséklet mérése, mérésének módjai, eszközei.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.8.6.5 Beteg gondozás alapjai szimulációs gyakorlat

Beteg szükségletei, és szükségletek kielégítése. Beteg gondozás az életkorok függvényében. Fürdetés, speciális gyógyfürdetés (kiütéses, elvékonyodott/száraz bőrű beteg fürdetése, fertőtlenítő fürdetés fertőző beteg esetén, fürdető kendős fürdetés kivitelezése). Hajápolás, gyógyszamponok, körömgondozás, borotválás, genitáliák tisztán tartása. Ürítési szükséglet biztosítása, eszközök. Ágyazás, kórtermi környezet, vizsgáló helyiség kialakítása, vizitek előtti teendők, textília kezelés. Öltöztetés. Táplálkozási szükséglet kielégítése, szájápolás, protézis gondozás.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.8.6.6 Betegápolási eljárások szimulációs gyakorlat

Decubitus/bőrelváltozások jeleinek felismerése. Mintagyűjtés módjai, széklet, vizelet, vér (ujjbegyéből) és gyorseszettel történő vizsgálatuk, minta laborba juttatása, fedőkötések felhelyezése, nem steril kötések felhelyezése. Sztómazsák csere, bőrápolás. Bevitt-ürített folyadék egyensúly monitorizálása.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.8.6.7 Asszisztensi feladatok szimulációs gyakorlat

Alapvető ápolási beavatkozások eszközei, és előkészítésük, egyszer és többször használatos eszközök kezelése, hulladékgazdálkodás az egészségügyben. Ápolási beavatkozásokban történő asszisztálás/részvétel: perifériás és midline kanül behelyezés/eltávolítás, katéterezés, beöntés, NG szonda behelyezés, i.v. injekciózás, infúziós és oxigénterápia, sztóma gondozás, bőrteszt kivitelezés.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.8.6.8 Gyógyszerbejuttatási módok szimulációs gyakorlat

A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallati,
Per os adagolható gyógyszerformák,
Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata, Az injekciózás fogalma, formái,
Az egyes bejuttatások helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusai, szabályai, Az injekciós szövődmények és megelőzésük
Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai Az inzulin beadás szabályai
Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt készítmények beadási technikája
Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezelés intravénás injekciózásnál)
Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, életkori sajátosságai
A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai
A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.8.6.9 Gyógyászati segédeszközök szimulációs gyakorlat
 Leggyakoribb gyógyászati segédeszközök használatuk indikációs köre és alkalmazásuk.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.3.9 Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat tantárgy 35/21 óra

3.3.9.1 A tantárgy tanításának fő célja

A készség szintű ismeretek klinikai körülmények között történő alkalmazásának elsajátítása, megismerkedés a klinikai környezettel és a team munkával.

3.3.9.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően) legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.3.9.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test felépítése, Munka-balesetvédelem, betegbiztonság, Betegszállítás-mozgás-pozicionálás, alapápolás-gondozás, irányított gyógyszerelés, Komplex klinikai szimulációs gyakorlat tantárgy

3.3.9.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.9.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elvégzi a klinikai környezetben a vitális paraméterek mérését kivitelezését, a megfelelő dokumentáció vezetésével.	Ismeri a beavatkozások kivitelezésének módját.	Instrukció alapján részben önállóan	Kliensközpontúan áll a munkájához, a beavatkozásokat precízen végzi. A szakma elvárásainak megfelelő viselkedést tanúsít a klinikai körülmények között.	Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.
Elvégzi klinikai körülmények között az injekciós terápia kivitelezését, s.c.; i.m. (deltai-tom) injekciózás esetén előre töltött fecskendővel.	Ismeri az injekciózás és gyógyszerelés szabályait, annak ápolói vonatkozásait, illetve az esetleges szövődmények kialakulásának lehetséges tüneteit.	Instrukció alapján részben önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.

3.3.9.6 A tantárgy témakörei

3.3.9.6.1 Non-invazív mérések és dokumentáció klinikai gyakorlat

Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálásának kivitelezése
 Testkörfogat mérése és dokumentálásának kivitelezése
 Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálásának kivitelezése
 A pulzus vizsgálat kivitelezése
 A légzés megfigyelés kivitelezése
 A vérnyomásmérés kivitelezése
 A testhőmérséklet mérésének kivitelezése.

3.3.9.6.2 Gyógyszerbejuttatási módok klinikai gyakorlat
 Az injekciós bejuttatásának helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusai, szabályai, az injekciós szövődmények és megelőzésük. Az injekciós terápia biztonsági és higiénésszabályai a gyakorlatban.

3.4 Alaptudományok megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

189/168 óra
 A tanulási terület tartalmi összefoglalója
 A tanulási területen belül a tanuló elmélyíti tudását az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkedik az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével, valamint ezek biokémiai, biofizikai alapjaival. A tanulási terület a mikrobiológia-járványtan és általános kórtan, higiéné tantárgy segítségével bevezeti a tanulót a kóros folyamatokba és a fertőzések, járványok megelőzésével kapcsolatos feladatokba.

3.4.1 Szakmai kémiai és biokémiai alapok tantárgy 72/51 óra

3.4.1.1 A tantárgy tanításának fő célja
 A tanulók sajátítsák el a laboratóriumi munkához, a laboratóriumban használt berendezések működéséhez kapcsolódó fizikai-kémiai elméleti alapokat. A tanulók sajátítsák el az általános kémiai ismereteket. Ismerjék meg a kémia elemek élettani hatásait.

3.4.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
 Általános orvos / Biokémikus / Kémikus / Kémia szakos tanár /
 Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus Bsc

3.4.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
 Komplex természettudományos tárgy, biológia

3.4.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.4.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Ismerteti a termodinamika és reakciókinetika törvényszerűségeit, folyamatait.	Termodinamika és reakciókinetika elmélete.	Teljesen önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, szaknyelv pontos és szakszerű használatára, pontos logikusan gondolkodik.	Felhasználói szintű számítógépezés Szövegszerkesztő táblázatkezelő szoftver használat
Ismerteti az elektromos vezetők csoportjait, az elektród-folyamatokat és az elektrolízis folyamatát.	Elektrokémiai ismeretek.	Teljesen önállóan	A használt eszközöket, berendezéseket és a munkaterület tisztán és rendezetten tartja.	Laboratóriumi eszközöket használja.
Ismerteti az atomok és molekulák felépítését.	Ismeri az általános kémia alapjait, a molekulák jellemzőit.	Teljesen önállóan	A hulladékokat szakszerűen kezeli. Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy csoportfeladat esetén.	Az adatokat digitálisan is dokumentálja, prezentálja.
Ismerteti a halmazállapotokat és azok változásait.	Ismeri a halmazállapotok jellemzőit.	Teljesen önállóan		
Ismerteti az oldatok tulajdonságait, a kolloidoldatok jellemzőit.	Elsajátította az oldatokkal kapcsolatos kémiai ismereteket.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a vizes oldatok jellemzőit.	Elsajátította a vizes oldatokkal kapcsolatos ismereteket.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a periódusos rendszer főcsoportjaira jellemző tulajdonságokat, egyes elemek élet-tanhatását.	Ismeri a periódusos rendszer elemeinek fizikai, kémiai és élettani hatását.	Teljesen önállóan		

3.4.1.6 A tantárgy témakörei

3.4.1.6.1 Kémiai alapfogalmak, az atomok elektronszerkezete és a periódusos rendszer

Tudománytörténet Mennyiségek, mértékegységek

Az atomok felépítése, az elemi részecskék

Az elektronszerkezet. Az atomok gerjesztett állapota Az elemek periódusos rendszere

Az anyagmennyiség

Kémiai képlet, kémiai egyenlet

3.4.1.6.2 A molekulák szerkezete, kémiai kötések és kémiai reakciók Elsőrendű kémiai kötéstípusok

Másodrendű kémiai kötéstípusok Molekulák képződése Kölcsönhatás a molekulák között Kristályrács

Molekulapolaritás

3.4.1.6.3 Halmazállapotok, oldatok és kolloidok

Az anyagok halmazállapotai, az egyes halmazállapotok jellemzői Halmazállapot változások

Elegyek és oldatok Oldatok összetevői

Oldódás folyamata, az oldhatóság Az oldódást kísérő energiaváltozások

A kolloid rendszer fogalma, legfontosabb általános tulajdonságai

3.4.1.6.4 A víz és a vizes oldatok (elektrolitok, savak, bázisok), kémiai egyensúlyok
A víz tulajdonságai
Elektrolitok Savak és bázisok
Vizes oldatok kémhatásának meghatározása
Elektrolitok, elektrolitos disszociáció
Kémiai egyensúlyi állapotok

3.4.1.6.5 Alkálifémek, alkáliföldfémek, szerepük a biológiai rendszerekben
Elhelyezkedésük a periódusos rendszerben
Alkálifémek általános jellemzői
Alkálifémek legfontosabb vegyületei és azok mindennapi felhasználása, élettani szerepük
Alkáliföldfémek általános jellemzői
Alkáliföldfémek legfontosabb vegyületei és azok mindennapi felhasználása, élettani szerepük

3.4.1.6.6 Átmenetifémek, fémkomplexek, földfémek
Fémes anyagok jellemzői
Átmeneti fémek általános tulajdonságai
Átmeneti fémek felhasználása a hétköznapokban
Komplexbépzés
Fémkomplexek a mindennapokban
A földfémek általános jellemzői
A bór és az alumínium szerepe, felhasználási területei a hétköznapokban
A félfémek általános tulajdonságai
A félfémek gyakorlati hasznosítása

3.4.1.6.7 Nemfémes elemek
Nitrogén legfontosabb vegyületei és ezek felhasználása a gyakorlatban
A foszfor fizikai és kémiai tulajdonságai
A foszfor allotróp módosulatai és tulajdonságaik
A foszfor előfordulása a természetben
A foszfor legjelentősebb vegyületei
A foszfor élettani jelentősége
Az oxigén molekulaszervezete, fizikai és kémiai jellemzői
Az oxigén előfordulása, felhasználása
Oxigén és ózon élettani szerepe
Szabad oxigéngyökök és jelentőségük
Kén fizikai és kémiai tulajdonságai
Kén előfordulása és felhasználása
Kén legfontosabb vegyületei
A kén élettani hatásai

3.4.1.6.8 Halogén elemek biológiai jelentősége
Halogénelemek fizikai és kémiai tulajdonságai
A fluor, a klór, a bróm és a jód felhasználása a hétköznapokban
A fluor, a klór, a bróm és a jód élettani hatása

3.4.1.6.9 Kémiai termodinamika és Reakciókinetika
A termodinamika 3 főtétele
A kémiai reakciók iránya, egyensúlyi állapot kialakulása
Termodinamikai rendszerek típusai (izolált, zárt, nyitott)
Reakcióhő fogalma
Termodinamika és az ember - Hogyan fogyjunk le (termodinamikai magyarázat)
A reakciók feltételei
A reakció sebességét befolyásoló tényezők
Megfordítható kémiai reakciók
A reakciósebességét befolyásoló tényezők változásának hatása
Katalizátor hatása
Kémiai reakciók csoportosítása a reakcióban részt vevő anyagok szerint

(egyesülés, bomlás, cserebomlás, helyettesítés)

Kémiai reakciók csoportosítása a lejátszódó kémia folyamat szerint – redoxi és sav-bázisreakciók

Kémiai reakciók csoportosítása a reakció termodinamikai jellege szerint

3.4.1.6.10 Az elektrokémia alapjai Az elektrokémia fogalma

Mi az elektromos áram

Első- és másodfajú vezetők

Elektródok, elektródfolyamatok Elektrolízis

Az elektrolízis gyakorlati alkalmazása

3.4.2 Szakmai fizikai és biofizikai alapok tantárgy

36/36 óra

3.4.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók tisztában legyenek a képalkotó berendezések működésével, annak felépítésével. Ismerje a sugárvédelmi szabályokat, hogy azokat betartsa és betartassa.

3.4.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Fizikus / Biofizikus / Fizika szakos tanár / Orvosi diagnosztikai analitikus Bsc

3.4.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Komplex természettudományos tárgy, biológia

3.4.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.4.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja az atomok szerkezetét, az elektromágnesesség alapjait.	Ismeri a főbb atom szerkezeti részeket, az izotópok fogalmát, az elektromágneses képi diagnosztika alapjait.	Instrukció alapján részben önállóan	Önmagára és környezetére figyelmes szem előtt tartja a sugárvédelmi szempontokat.	
Ismerteti a röntgen sugárzással működő készülékeket, és bemutatja a sugárvédelmi előírásokat.	Ismeri a röntgen képalkotás eszközeit és a sugárvédelmi eszközöket, szabályokat.	Teljesen önállóan		
Ismerteti az ultrahang-diagnosztika fizikai alapjait.	Ismeri az ultrahang diagnosztika fizika alapjait.	Teljesen önállóan		

Ismerteti és jellemzi a fény tulajdonságait, elektromágneses jellemzőit.	Fénytani alapismeretek.	Teljesen önállóan	Adatok digitális rendszerekben történő dokumentálása, prezentációs programok használata.
--	-------------------------	-------------------	--

3.4.2.6 A tantárgy témakörei

3.4.2.6.1 Sugárfizika alapjaiAz atom szerkezete

Atommag Elektronhéj

Az atommag szerkezeteNukleonok

Izotóp

A mag energiaállapota, stabilitás

Természetes és mesterséges radioaktivitásMagsugárzások

Bomlási törvény, felezési idő Az elektromágneses sugárzásokKeletkezés

Hullámhossz

A röntgensugár fizikai tulajdonságai, kölcsönhatása az élő és élettelen anyaggal.

3.4.2.6.2 Röntgen képalkotó berendezésekRöntgensugárzás

alkalmazása a gyógyászatban

Röntgensugárzást használó készülékek, és alkalmazásuk főbb indikációi

Sugárvédelmi szabályok és alkalmazásuk, eszközrendszerek.

3.4.2.6.3 Ultrahang fizikai alapjaiUltrahang vizsgálatok feltételei:

Ultrahang vizsgáló helység, ultrahang készülék Ultrahangdiagnosztikai alapok, az ultrahang kép keletkezése:

Ultrahang fizikai jellemzői (frekvencia, terjedési sebesség, hullámhossz, intenzitás).

3.4.2.6.4 Fénytan alapjai, fényvisszaverődés, -elnyelés, -törésA fény jellemző tulajdonságai, a látható fény

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fénytörés

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényfelbontás

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényvisszaverődésA fény, mint elektromágneses sugárzás – fényelnyelés.

3.4.3 Egészségügyi informatika tantárgy

3.4.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók szerezzenek ismereteket és tapasztalatokat az egészségügyi dokumentáció kezelésével, az egészségügyi szoftverek alkalmazásával kapcsolatban.

3.4.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások.

Informatikus / Informatika tanár

3.4.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.4.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.4.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az egészségügyi dokumentációt az adatvédelmi szabályok betartásával kezeli.	Ismeri az egészségügyi dokumentáció részeit, a dokumentálás és adatvédelem szabályait.	Irányítással	Munkájára igényes, precíz, figyelmes.	Digitális források használata.
Munkája során medikai rendszerek alkalmazásában közreműködik.	Ismeri az egészségügyi informatikának a felhasználó szempontjából lényeges alapjait, a szakmai szoftverek típusait.	Irányítással		Medikai rendszerek használata.

3.4.3.6 A tantárgy témakörei

3.4.3.6.1 Egészségügyi informatikai alapokAz egészségügyi informatika tárgya

Elektronikus egészségügyi dokumentáció részei

3.4.3.6.2 AdatvédelemAdatvédelem, adattovábbítás

Az elektronikus levél küldésének szabályai

3.4.3.6.3 Informatika az egészségügybenEgészségügyi kódrendszerek

Szoftverek az egészségügyben (orvosi, gazdasági, pénzügyi, személyügyi rendszerek)

Egészségügyi Elektronikus Szolgáltatási Tér (EESZT) fogalma, moduljai

E-recept

Medikai rendszerek típusai

Tetszőlegesen kiválasztott medikai rendszer alkalmazása

3.4.4 Egészségügyi terminológia tantárgy

18/18 óra

3.4.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az alapvető orvosi latin nyelvi ismereteinek megszerzése, valamint a szakkifejezések helyeshasználata.

3.4.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Ápoló Bsc / Mentőtiszt Bsc / Latin szakos tanár

3.4.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmakAz emberi test felépítése

3.4.4.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.4.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megérti és ismerteti a latin szakkifejezéseket az emberi test részeinek megnevezésére, és egyes klinikumi, ápolástani szakkifejezéseket megért.	Ismeri a főbb anatómiai, ápolástani és klinikumi latin kifejezéseket.	Teljesen önállóan	Megfelelő minőségű szakmai kommunikációra törekszik a csapat tagjai-val szemben.	
Szakmai tevékenysége során megfelelően alkalmazza a latin szakkifejezéseket.	Ismeri az orvosi latin szakkifejezéseket, a latin nyelv alapvető nyelvtani szabályait.	Teljesen önállóan		Digitális tananyagok használata.

3.4.4.6 A tantárgy témakörei

3.4.4.6.1 Az orvosi latin nyelv alapjaiAz orvosi latin nyelv kialakulása és fejlődése A latin szavak írása és olvasása
Írásjelek és helyesírásA kiejtés és hangsúly.

3.4.4.6.2 Az emberi test részei, síkok, irányokAz emberi test főbb részeinek latin megnevezése Anatómiai gyűjtőnevek
Az emberi test fő síkjai és irányaiA főnevek szótári alakja és nemeA főnevek declinációi
Birtokos jelzős szerkezetekMinőségjelzős szerkezetek.

3.4.4.6.3 Szervek, szervrendszerek A mozgásrendszer anatómiai szakkifejezései
A keringési rendszer anatómiai szakkifejezéseiA légzőrendszer anatómiai szakkifejezései
Az emésztőrendszer anatómiai szakkifejezései
A vizeletkiválasztó és elvezető rendszer anatómiai szakkifejezéseiA nemi szervek anatómiai szakkifejezései
Az endokrin rendszer anatómiai szakkifejezéseiAz idegrendszer anatómiai szakkifejezései
Az érzékszervek anatómiai szakkifejezéseiMelléknevek képzése főnevekből
Az igék szótári alakja, főnevek képzése igékből.

3.4.4.6.4 Kórtani és klinikumi elnevezések
A betegség, a betegség lefolyásának szakaszai - latin elnevezései
A mozgásrendszer, keringési rendszer, légzőrendszer, emésztőrendszer, vizeleti rendszer betegségeinek gyakrabban előforduló szakkifejezései.

3.4.4.6.5 Gyógyítással kapcsolatos kifejezések
Alapvető szakkifejezések: kórelőzmény, fizikális vizsgálat, tünet, tünetegyüttes, jelen állapot, kórisme, diagnózis, gyógykezelés
A latin számnevek.

3.4.5 Egészségügyi jog és etika alapjai tantárgy

3.4.5.1 A tantárgy tanításának fő célja
Az egészségügyi etika vonatkozásainak ismertetése a tanulókkal. A tantárgy

felkészíti a tanulókat az alapvető egészségügyi jogszabályok megismerésére és betartására.

3.4.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Ápoló MSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): leg- alább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.4.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek tantárgy

3.4.5.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.4.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák	
Ismerteti az etikai alapfogalmakat, és alapelveket.	Ismeri az etika alapfogalmakat és alapelveket.	Teljesen önállóan	Munkája során a lehető legmagasabb		
	Munkáját az etikai normák és az egészségügyi dolgozóktól elvárt viselkedési szabályok betartásával végzi.	Ismeri az egészségügyi szakdolgozó tevékenységével kapcsolatos etikai normákat, magatartási és kommunikációs szabályokat. Érti a beteglátogatásra vonatkozó általános elvárásokat.	Teljesen önállóan	etikai ismereteit használja fel.	Ápolók etikai kódexének keresése interneten.
	Szakmai munkáját az alapvető jogi normák betartásával végzi.	Ismeri az egészségügyi örvény betegjogokkal, valamint az egészségügyi dolgozók jogaival kapcsolatos előírásait. Ismeri a betegjogok érvényesítésének lehetőségeit.	Teljesen önállóan	A munkáját mindig a jogi normák szemelőtt tartásával végzi.	Digitális jogtár használata.
	Érvényesíti a saját és a beteg jogait.	Ismeri a saját és a betegjogok érvényesítésének módját.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.4.5.6 A tantárgy témakörei

3.4.5.6.1 AlapfogalmakErkölc

MoralitásÉrték Norma Etika Bioetika

Ápolásetika

3.4.5.6.2 Az egészségügyi etika alapelvei Autonómia tisztelete
"Ne árts" elve Jótékonyosság elve Igazságosság elve

3.4.5.6.3 Szakmai etikai alapkövetelmények
Előítélet mentesség, másság elfogadása, tolerancia, humanitás, empátia, karitativitás, intimitás, esélyegyenlőség biztosítása
Az orvos - szakdolgozó - beteg közötti munkakapcsolat etikai normái
A team munka alapjai, együttműködés az egészségügyi dolgozók között Személyiségi jogok, titoktartás, adatvédelem
Tájékozott beleegyezés, az egészségügyi szakdolgozó kompetenciája a beteg tájékoztatásban

3.4.5.6.4 Egészségügyi etikett
Az egészségügyi dolgozó megjelenése, az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt magatartás, viselkedés
A beteg látogatás viselkedési szabályai Etikai kódex

3.4.5.6.5 Az egészségügyről szóló törvény Céljai
Alapelvei Szerkezete

3.4.5.6.6 A betegek jogai és kötelezettségei
A beteg jogok és érvényesítése, betegjogi képviselő, szakmai szervezetek. A betegek kötelezettségei

3.4.5.6.7 Az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei
Az egészségügyi dolgozókra vonatkozó jogszabályok, és azok érvényesítése

3.4.6 Sejtbiológia tantárgy

3.4.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a sejtnak, mint az élő szervezet alapegységének felépítését működését, az alapvető biológiai folyamatok alapjait. Ismerkedjen meg a sejtek vizsgálatára szolgáló eljárásokkal.

3.4.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Biológus / Általános orvos / Biológia szakos tanár

3.4.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia, szerves és biokémia

3.4.6.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.4.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Jellemzi a növényi és állati (humán) sejteket.	Ismeri a növényi és állati (humán) sejt felépítése közötti azonosságokat, különbségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, szaknyelv pontos és szakszerű használatára, pontosan és logikusan dolgozik.	
Felsorolja a sejtalkotókat, azok működését.	Ismeri a sejt organelumokat.	Teljesen önállóan	A használt eszközöket, berendezéseket és a munkaterület tisztán és rendezetten tartja.	
Ismerteti a sejt alapvető biológiai funkcióit.	Ismeri a sejtosztódás és a sejtpusztulás folyamatát.	Teljesen önállóan	A hulladékokat szakszerűen kezeli.	Adatok digitális rendszerekben történő dokumentálása, prezentációkészítő programok használata.

Ismerteti a sejt különböző vizsgálómódszereit.	Ismeri, hogy milyen főbb módszerekkel lehet sejteket vizsgálni.	Teljesen önállóan	Érti a munkavédelmi szabályok jelentőségét. Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy csoportfeladat esetén.
--	---	-------------------	---

3.4.6.6 A tantárgy témakörei

3.4.6.6.1 A sejt felépítése (prokarióta, eukarióta)A prokarióta sejt felépítése, jellemzői
Az eukarióta sejt felépítése jellemzői

3.4.6.6.2 A növényi és az állati (humán) sejt összehasonlítása
Különbségek és azonosságok a növényi és állati (humán) sejt felépítésében, működésében

3.4.6.6.3 A sejtmembrán szerkezete, transzportfolyamatokA foszfolipid kettősréteg felépítése
A membránfehérjék
A sejtmembrán fluiditásaTranszportfolyamatok

3.4.6.6.4 A sejtalkotók és szerepük a sejt életében
A citoplazmában elhelyezkedő sejtorganellek és azok funkciójaA sejt váz szerkezete

3.4.6.6.5 A riboszómák szerkezete és működése, a gén kifejeződéseA génexpresszió fogalma
A génátíródás (transzkripció) folyamata, az mRNS szerepeA riboszómák szerkezete, a transláció lépései

3.4.6.6.6 A sejt ciklus és a sejt osztódás (mitózis, meiózis)A sejt ciklus fogalma, fázisai
A meiózisA mitózis

3.4.6.6.7 A sejt pusztulásA necrosis
Az apoptózis

3.4.6.6.8 Mivel és hogyan vizsgálhatóak a sejtek
A sejtalkotók centrifugális ülepítéssel történő elkülönítése (sejtfractionálás)Fénymikroszkópia
Fáziskontraszt mikroszkópiaElektronmikroszkópia
Citokémiai módszerek alapjai

3.4.6.6.9 Évközi gyakorlat (sejt vizsgáló módszerek) szövettani laboratóriumban
Szövettani laboratóriumban megismerkednek a tanulók:

A centrifugákkal, a centrifugálássalA különböző mikroszkópokkal
Betekintést nyernek a citokémiai módszerekbe

3.5 Egészségügyi alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási területen belül a tanulók elmélyítik tudásukat az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkednek az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével. A tanulási terület megismerése során alapismereteket adunk át a laboratóriumi és az ápolói munka gyakorlati megvalósításához. Az ápolás történetén keresztül eljutunk a ma alkalmazott ápolási folyamatokhoz. A tanulók elsajátítják a betegmeg-

figyelés, állapotkövetés alapjait, képesek lesznek a szükségletek felmérésére, azok kielégítésére.

3.5.1 Emberi test és működése tantárgy

3.5.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az egészséges ember testi működésének alapjait.

3.5.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképzésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Biológia szakos tanár / Általános orvos / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Bscápolói végzettség.

3.5.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Komplex természettudományos tantárgy, biológia, emberi test felépítése

3.5.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.5.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja az emberi szervezet struktúráját, ismerteti az életműködések lényegét. Ez irányú tudását az alapozó tárgyak során alkalmazza.	Ismeri az emberi test felépítésének és működésének alapjait.	Teljesen önállóan	Tudását fejleszti, elhivatott munkája iránt.	Anatómiai oktatóprogramok, elektronikus tananyagok használata.
Felsorolja az emberi szervezet főbb részeit, és azok főbb funkcióit	Ismeri az emberi test felépítését és az egyes szervek főbb feladatait.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.5.1.6 A tantárgy témakörei

3.5.1.6.1 Általános ismeretek Szervek, szervrendszerek fogalma, felépítése

3.5.1.6.2 Szervrendszerenkénti felépítési és működési ismeretek A mozgásrendszer felépítésének alapjai

A keringési rendszer feladata, felépítésének, működésének alapjai A légzőrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai

Az emésztőrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai A vizeleti rendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai A nemi szervek feladata, felépítése

Az idegrendszer feladata, felépítésének és működésének alapjai A belső elválasztású mirigyek

3.5.2 Alapvető higiénés rendszabályok tantárgy

3.5.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók szerezzenek ismereteket a nosocomialis infekciók kialakulásáról, az infekciókontroll ápolói feladatairól.

3.5.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Kórházhygiénikus / Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.5.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészséges ember és környezete, Az ápolás és gondozás alapjai.

3.5.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Munkája során az előírásoknak megfelelően alkalmazza az egyéni védőeszközöket.	Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályaival.	Teljesen önállóan		
Megfelelően alkalmazza a higiénés protokollokat.	Ismeri a mikroorganizmusok típusait, a fertőzések, járványok létrejöttének alapjait. Tisztában van a nosocomialis fertőzések fogalmával, kialakulásának megelőzésével. Ismeri a fertőtlenítő szereket és eljárásokat.	Teljesen önállóan	Magára nézve kötelezőnek érzi a munkában, tűz-, balesetvédelmi és higiénés szabályok betartását.	Szakmai oldalak felkeresése, oktató videók alkalmazása fertőtlenítés, higiénés kézfertőtlenítés témakörében.

Az eszközöket előkészíti sterilizálásra, a steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri a sterilizálás fogalmát, formáit, az eszközök előkészítését sterilizálásra, valamint a steril anyagok kezelését, tárolását.	Teljesen önállóan		Sterilizáló berendezés használatának megtekintése.
Részt vesz a fertőző betegek elkülönítésében.	Ismeri a fertőző betegek elkülönítésére és ápolására vonatkozó alapvető előírásokat, higiénés és munkavédelmi szabályokat.	Irányítással		

3.5.2.6 A tantárgy témakörei

3.5.2.6.1 Infekció - nosocomiális infékcóA kórokozók csoportosítása, főbb jellemzői

A fertőzés fogalma

A járványfolyamat mozgató erői

A fertőzés terjedési módjai gyakoriság és kiterjedés szerintA fertőző betegség és szakaszai

A fertőző betegségek előfordulási módjaiJárványügyi teendők

Bejelentési kötelezettség

A fertőző betegek elkülönítése

A fertőző betegségek megelőzése

Nosocomialis infékcó fogalma, leggyakoribb formáiInfékcókontroll

3.5.2.6.2 Egyéni védőeszközök használataMunkaruha, védőruha

Egyéni védőeszköz fogalma, használatának jellemzői

Az egészségügyben használt egyéni védőeszközök típusai, jellemzőiEgyéni védőeszközök használatának gyakorlása

3.5.2.6.3 Fertőtlenítés, sterilizálás alapjai, steril anyagok kezeléseA fertőtlenítés fogalma

A fertőtlenítő eljárások hatékonyságát befolyásoló tényezőkFizikai, kémiai fertőtlenítő eljárások, fertőtlenítés gázzal

A gyakoribb fertőtlenítőszer hatóanyagok és készítményekA fertőtlenítőszer alkalmazása

Kombinált fertőtlenítő eljárások: fertőtlenítő mosás, mosogatás, takarításHigiénés

kézfertőtlenítés, fertőtlenítő kézmosás

Fertőző beteg elkülönítésének és ápolásának alapvető szabályaiFolyamatos és záró fertőtlenítés

A sterilizálás alapfogalmai

A sterilizálás gyakorlata: előkészítés, fertőtlenítés, tisztítás, eszközök átvizsgálása, karbantartása, csomagolás

A sterilizáló eljárások alapjai

Steril anyagok szállítása, tárolásaA sterilitás ellenőrzése

3.5.2.6.4 Hulladékkezelés

A hulladék fogalma, a hulladékok csoportosítása (a keletkezés forrása szerint, halmazállapot szerint, környezetre gyakorolt hatás szerint)

A hulladékok környezeti hatásai

A települési hulladékok gyűjtése, elszállítása, ártalmatlanításaA szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás

Az egészségügyben keletkező hulladékok fajtái

3.5.3 Általános ápolástan és gondozástan tantárgy

3.5.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók szerezzék meg az egészséges és a beteg ember gondozásához, ápolásához szükséges elméleti és gyakorlati alapokat. Fejlődjön problémaérzékenységük, felelősségérzetük, empátiás készségük, törekedjenek a precíz munkavégzésre. Sajátítsák el az intramusculáris injekciózást, kanülbehelyezést, bólus gyógyszerbejuttatást (fájdalomcsillapítók, hányáscsillapítók, antikoagulánsok, diuretikumok, kortikoszteroidok, fiziológiás oldatok, heparinos fiziológiás oldatok és 14 éves kor felett glukóz).

3.5.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamintévi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.5.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test működésének alapjai, ágazati alapozó képzés

3.5.3.4 A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.5.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák	
Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolói feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.	Ismeri a kórképek-hez kapcsolódó főbb alapápolási feladatokat.	Teljesen önállóan	Nytított, az egészséges, a beteg ember életét befolyásoló tényezők megfelelő módon való befolyásolására. Támogatja az előítélet mentes viselkedést munkatársai és a gondozottak körében	Digitális mérőeszközöket használ munkája során.	
Biztosítja az egyén komfortját különböző életszakaszokban, élethelyzetekben.	Ismeri az egyén komfortját biztosító tényezőket.	Instrukció alapján részben önállóan			
Elvégzi a perifériás rövid kanül behelyezését, gondozását, eltávolítását, valamint intramuscularis injekciót ad. Elvégzi a gyógyszer beadást, az előírásoknak megfelelően. (fájdalomcsillapító, hányáscsillapító, antikoaguláns, diuretikum, kortikoszteroid, fiziológiás oldat, heparin, fiziológiás oldat és 14 éves kor felett glukóz esetén).	Ismeri a perifériás vénakanül, az injekciózás, a gyógyszerelési beavatkozások eszközeit, azok használatát, előkészítésük menetét, és a beavatkozást követő ápolói teendőket.	Instrukció alapján részben önállóan			
Segítséget nyújt különböző akadályozottsággal élő emberek számára speciális szükségleteik kielégítésében.	Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit.	Teljesen önállóan			
Biztosítja a kórterem rendjét, biztonságos, nyugodt környezetet alakít ki.	Ismeri a betegosztály felépítését és működését. Ismeri a kórterem és a vizsgáló felszerelését, a berendezések fertőtlenítését, a szennyes és tiszta textília kezelését.	Teljesen önállóan			Prezentáció készítése.

Segédkezik a vizitek előkészítésében, és diagnosztikus eljárások kapcsán.	Ismeri a vizit és konzílium fogalmát, a vizit előkészítésével kapcsolatos ápolói feladatokat. Ismeri a diagnosztikus beavatkozások során az asszisztensi feladatokat.	Irányítással	Előkészíti az elektronikus dokumentáció áttekintéséhez szükséges eszközöket a vizit során, kinyomtatja a szükséges tartalmakat
A beteg általános megtekintése során felismeri a főbb kóros eltéréseket, észleli a beteg magatartásának, tudatállapotának változásait, a jellegzetes fájdalmakat.	Ismeri a testalkat, testtájékok, járás, a kültakaró, a tudat, a magatartás és a fájdalom megfigyelésének szempontjait, a kóros eltéréseket, a kóros eltérések szakkifejezéseit.	Instrukció alapján részben önállóan	
Felsorolja a testvéradékok típusait, és mintavételek általános szabályait, részt vesz a minták laboratóriumba juttatásában.	Ismeri a testvéradék mintavételének általános alapjait, és a CVK-ból történő vérvétel kivitelezésének protokollját. Tisztában van a véradékfelfogó eszközök használatával, tisztításuk és fertőtlenítésük módjával. Ismeri a vizsgálati minta tárolásának, szállításának szabályait.	Teljesen önállóan	
Részt vesz a terminális állapotú beteg alapápolásában, a halott körüli teendők ellátásában.	Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló és terminális állapotban lévő beteg ápolását. Ismeri a halott körüli teendőket, a család támogatásának szempontjait.	Irányítással	

3.5.3.6

A tantárgy témakörei

3.5.3.6.1

Diagnosztikai alapismeretek

Diagnosztikai alapfogalmak: Anamnézis, auto-, hetero anamnézis, az anamnézis főbb elemei, objektív tünet, szubjektív panasz, tünet, tünet együttes

Labordiagnosztikai ismeretek: A beteg előkészítés szempontjai különböző laborvizsgálatoknál. Vérvétel gyakorlata zárt vérvételi rendszer alkalmazásával, aktív-, passzív biztonsági rendszerek. Hiba lehetőségek és azok megelőzése vérvételnél. Testvéradékok mintavételi technikái, szabályai. Point Of Care Testing (betegágy melletti labordiagnosztika) fogalma, célja, módszerei, jelentősége a betegellátásban. Betegágy melletti vércukor és vizelet meghatározás kivitelezése
Radiológiai diagnosztikai ismeretek: A Rtg, CT, MR, PET, SPECT, Doppler UH, UH vizsgálati modalitások jellemzői, indikációi, kontraindikációi, biztonsági specialitásai,
A beteg előkészítésének és vizsgálat utáni megfigyelésének szempontjai

3.5.3.6.2

A gondozás fogalma, célja és formáiAz ember és környezete

Az ember, mint biopszicho-szociális lény Az egészség fogalma, értelmezése (WHO Az egészséges életmód, életvitel összetevőiA prevenció fogalma, szintjei

A gondozás fogalma, célja és formái, a gondozó jellemzői
A gondozás és nevelés egysége
Gondozói hálózat
Gondozás, fejlődés életkoronként
Akadályozott ember gondozása
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.5.3.6.3 A betegellátó osztály és működése
A kórterem felszerelése
A vizsgáló, kezelő felszerelése
Higiénés követelmények a betegosztályon: takarítás, fertőtlenítés, tiszta és szennyes textília kezelése, hulladékkezelés
A beteg távozása, áthelyezés más osztályra
A kórházi házirend
Látogatás szabályai
Vizit, konzílium ápolói feladatai
A betegosztályok munkarendje

3.5.3.6.4 A betegmegfigyelés alapjai
Alapfogalmak: panasz, tünet, szindróma, kardinális tünetek
A beteg általános megtekintése, a testalkat, járás, arckifejezés, beszéd megfigyelése
Testtájak megfigyelése: fej, nyak, mellkas, has, végtagok
A bőr és bőrfüggelékek megfigyelése
Érzékszervek megfigyelése: a látás, hallás megfigyelése
A fekvés megfigyelése
A fájdalomra utaló jelek, jellegzetes fájdalmak felismerése
A tudat, a magatartás megfigyelése
betegmegfigyelő monitor mérési lehetőségei
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.5.3.6.5 Testváladékok megfigyelése és kezelése
Vérvétel elméleti alapjai és kivitelezése
Vérvétel CVK-ból
A testváladék mintavétel általános alapjai, minta típusok (széklet vizelet, hányadék, köpet, sebtorok-orr-fül-szemváladék)
A laboratóriumi minták kezelésének, tárolásának, szállításának szabályai
Asszisztálás punkciók, biopsziák, spirometria során
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.5.3.6.6 Általános ápolási beavatkozások
Alapápolási feladatok szükségletek szerint
Perifériás rövid kanül behelyezése, gondozása, eltávolítása
Intramusculáris injekció kivitelezése
Beteg előkészítés
Beadás kivitelezése ventrogluteális régióba, vastus lateralisba és rectus femorisba.
Inkontinens beteg ellátása, ennek non-invazív eszközei és alkalmazásuk (váladék felfogóeszközök).
Hólyagkondicionálás
Gyógyszerelés eszközei, előkészítése és kivitelezése, beavatkozás dokumentálása
Asszisztálási feladatok diagnosztikus beavatkozások során (képalkotó diagnosztika, labor-diagnosztika)
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.5.3.6.7 Haldoklás, halál, gyász
A haldoklási folyamat szakaszai
A terminális állapot fogalma
A haldokló beteg ápolási igényei
A halál klinikai és biológiai jelei
A halott körüli teendők
A család támogatása, a gyász

3.5.4 Gyógyszertani alapismeretek tantárgy

3.5.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg a különböző gyógyszerformák és bejuttatási módok fontosabb jellemzőit, azok esetleges indikációit, kontraindikációit. Képesé váljanak szabályos és felelősségteljes kompetencia szintű gyógyszerelés kivitelezésére, az esetleges interakciók, szövődmények megelőzésére, felismerésére. Ismerjék meg az infúziós oldatokat és azok típusait, az oxigén és inhalációs terápia elméleti alapjait.

3.5.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Gyógyszerész / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló

3.5.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, biokémia, biofizika, egészségügyi jog, Anatómia, élettan, ápolástan

3.5.4.4 A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemb.) kell lebonyolítani.

3.5.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Enterális és parenterális gyógyszerelés végezt	Ismeri a gyógyszerelés szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan	Precizitás, pontosság, felelősségtudat, logikus gondolkodás, megfigyelőképesség, felismerő képesség, szabálykövetés.	Medikai gyógyszerelő programokat használ.
Oxigén és inhalációs terapiát végezt alacsony áramlású rendszerekkel	Ismeri az oxigén és inhalációs terápia gyakorlatát, és az alacsony nyomású rendszereket.	Instrukció alapján részben önállóan		

Előkészít infúzió, terápiahoz, segédkezik a kivitelezésben, és infúziós palackot cserél.	Ismeri az infúziók típusait és adagolásuk szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		Infúzió adagoláshoz kapcsolódó számításokat végez digitális eszközökön.
Gyógyszerinterakciókat felismer és jelent.	Ismeri a leggyakoribb gyógyszerinterakciók tünetét, azok ellátásának kompetenciáit.	Teljesen önállóan		
Felismeri az invazív beavatkozások szövődményeit.	Ismeri az invazív beavatkozások helyi és általános szövődményeit.	Teljesen önállóan		

3.5.4.6 A tantárgy témakörei

3.5.4.6.1 Gyógyszertani alapfogalmak

A farmakológia, tárgya, célja, tudomány ágai, főbb területei Farmakodinámia fogalma, jellemzői Farmakokinetika fogalma, fázisa és az egyes fázisok jellemzői Felezési idő, biológiai hasznosulás, terápiás dózis, toxicus dózis

A gyógyszerabúzus fogalma, leggyakoribb formái, jellemzői, megelőzési lehetőségek

Törzskönyvezett gyári készítmény, kémiai-, generikus-, gyári név fogalma

ATC rendszer fogalma, lényege

Magisztrális készítmény, Fo-No készítmény fogalma

A beteg gyógyszereszedési compliance lényege és jelentősége

3.5.4.6.2 Gyógyszerbejuttatási módok Gyógyszerformák áttekintő ismételése

A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallatai Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata

A parenterális gyógyszer bejuttatás formái, előnyei, javallatai Az inhalációs terápia formái, előnyei, javallatai

Az oxigén terápia célja, javallatai, kompetenciái

Oxigénvételi formák (palack, központi oxigén rendszer, oxigén fejlesztő) Az oxigén adagolás eszközei (reduktor)

Az oxigén bejuttatás eszköze (orrkanül, egyszerű arcmaszok, reservoáros arcmaszok, Venturi maszk, aeroszol maszk, T-szár, Hi-flow rendszerek), az egyes bejuttatási eszközök alkalmazásának javallatai, ellenjavallatai

Az oxigénterápia gyakorlata, algoritmusai Az oxigénterápia hatékonyságának követése

Az inhalációs terápia fogalma, célja, az inhalációs terápia főbb gyógyszercsoportjai

Az inhalációs terápiás eszközök (kézi adagolók -MDI, DPI, nebulizátorok, köd porlasztók, UH porlasztók, JET porlasztók) főbb jellemzői, alkalmazásának javallatai, ellenjavallatai

Az inhalációs terápia algoritmusai, gyakorlata, hatékonyságának követése

Az oxigén- és inhalációs biztonsági és higiénés szabályai Az injekciózás fogalma, formái

Az injekciós készítmények felszívása, injekciós oldatok elkészítése

Az egyes bejuttatások helyei, kimérési technikái, a bejuttatás algoritmusai, szabályai Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai

Az injekciós szövődmények és megelőzésük

Az inzulin beadás szabályai, inzulin adagok kiszámítása

Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt készítmények beadási technikája, adagok kiszámítása nagy dózisú kiszerelés esetén

Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezés intravénás)

injekciózásnál)

Az infúziós terápia fogalma, formái, lehetséges bejuttatási módok, azok jellemzői,

Az infúziós szerelékek jellemzői (mikro-, makro cseppes szerelék, cseppszám faktor fo-galma)

Az infúziós terápia során alkalmazható egyéb eszközök és jellemzőik (intravasculariskanülök, összekötők, tűmentes csatlakozók, csatlakozók, infúzióadagoló készülékek)

Az infúziós oldatok adagolásának számítási képletei

Perifériás rövid kanülök jellemzői (nyitott, zárt kanül, aktív-passzív biztonsági rendszerűkanül, biokompatibilitás)

A kanülök alkalmazásának indikációi, kontraindikációi, a behelyezés algoritmusa

Az intravasalis érkatéterek kezelésének, gondozásának és gyógyszer bejuttatásának szabá-lyai, kanülök bemosásának, lezárásának szabályai

Az infúziós terápia követése, megfigyelési szempontok, vizuális infúziós phlebitis score al-kalmazása

Az infúziós terápia szövődményei és azok megelőzésének szempontjai, teendők szövődmé-nyek esetén

Az infúzió összeállításának algoritmusa, gyakorlata

Az perifériás vénakanülálás és az infúziós terápia kivitelezésének algoritmusa, gyakorlata

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.5.4.6.3 Gyógyszerinterakciók és ellátásuk

Főbb gyógyszercsoportok (fájdalomcsillapító, hányáscsillapító, antikoaguláns, diuretikum, kortikoszteroid) és lehetséges legjellemzőbb mellékhatásaik és megfigyelése

A gyógyszerelés tényezői

A gyógyszer interakció fogalma, lényege, elősegítő tényezőiA szervezet és a gyógyszerek kölcsönhatásai:

- receptor-elmélet, dózis hatás, fogalma, lényege
- szinergizmus, antagonizmus fogalma, jellemzői
- antagonisták, kompetitív antagonisták fogalma

A gyógyszer mellékhatás kialakulása, jellemzői, mellékhatásra utaló tünetekAz allergiás reakciók fogalma, formái, azok jellemzői

Allergiás reakcióra utaló tünetek Teendők gyógyszer allergia esetén

3.5.4.6.4 A gyógyszerelés szabályai

A gyógyszer rendelés jogi, minőségirányítási szabályai, kompetenciái

A gyógyszer elrendelésének formái (azonnali, egyszeri, folyamatos, szükség szerinti)

Gyógyszerelés elrendelésének szabályai speciális esetekben (szóban vagy telefonon történelrendelés)

A gyógyszerrendelés szabályai, gyakorlata az alap és járóbeteg ellátásbanA gyógyszerrendelés szabályai, gyakorlata a fekvőbeteg ellátásban

A gyógyszerek tárolásának szabályai, specialitásaiA kábítószerekkel való gyógyszerelés szabályai

A gyógyszerelés 3-as, 5-ös, 9-es szabályaiA gyógyszer helyettesítés szabályai

Lejárt gyógyszerekkel történő feladatok szabályaiA gyógyszerelés dokumentálásának szabályai

A gyógyszer interakciók, gyógyszer tévesztés esetén követendő szabályokA gyógyszereléshez kapcsolódó betegoktatás szempontjai, szabályai

3.5.4.6.5 Gyógyszerelő rendszerek A gyógyszerrendelés és vényírás gyakorlata

A vényírás nyelvezete, az egyes kifejezések értelmezése Gyógyszerelrendelő, vényíró rendszerek az alapellátásban

Az EESZT funkciói a gyógyszer felírásban, kiváltásban és követésbenA gyógyszer elrendelés szabályai a fekvőbeteg ellátásban

Gyógyszerelrendelő rendszerek a fekvőbeteg ellátás medikai programjaiban

Kórházi gyógyszerelő rendszerek (Unit dose) alkalmazásának lényege, hatékonysága, gyógyszerelés biztonsági tényezői.

3.5.5 Kommunikáció tantárgy

3.5.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségügyi szakmák gyakorlásához szükséges kommunikációs képességek fejlesztése

3.5.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pedagógia tanár / Pszichológus (kommunikáció, konfliktuskezelés) / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló Msc / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.5.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Magyar nyelv

Történelem

Az emberi test és működése

3.5.5.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.5.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Hiteles kommunikációt folytat betegekkel, hozzátartozókkal, munkatársakkal, munkatársakkal	Ismeri a kommunikáció jellemzőit, a hiteles kommunikáció feltételeit, a kommunikációs zavarokat. Tisztában van a beteggel, családtagokkal, munkatársakkal történő kommunikáció szempontjaival.	Teljesen önállóan	Fontosnak érzi a beteg meghallgatását. A betegekkel, hozzátartozókkal történő kommunikáció során nem lépi túl a hatáskörét.	
Speciális kommunikációt folytat, segítőkommunikációs technikákat alkalmaz.	Ismeri a kommunikáció módját látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel. Ismeri a segítő beszélgetés alapjait.	Teljesen önállóan		Digitális kommunikációs lehetőségek hallás-, látássérültek esetében. A kommunikáció sajátosságait bemutató videók.
Hatékony konfliktuskezelési technikákat alkalmaz.	Ismeri a konfliktusok típusait, a konfliktuskezelés módjait.	Teljesen önállóan		

3.5.5.6 A tantárgy témakörei

3.5.5.6.1

Kommunikációs zavarok Kóros kommunikáció
A nyelvi szocializáció hiányosságai Szégyenlősség, gátlásosság
Kommunikációs gátak és közléssorompók

3.5.5.6.2

Egészségügyi szakmai kommunikáció Az egészségügyi
dolgozók közötti kommunikáció
Az egészségügyi dolgozó és a beteg közötti kommunikáció
A kapcsolatfelvétel, bemutatkozás jelentősége, általános szabályai
Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és beteg gyermekkel, a gyermekek sajátos kommunikációs formái
Kommunikáció hozzátartozóval
Kommunikáció idős beteggel, az idős kor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek
Kommunikáció eltérő kultúrából érkező beteg esetén Kommunikáció zaklatott beteggel, indulatos beteggel
A telefonos kommunikáció szabályai az egészségügyben

3.5.5.6.3

Speciális kommunikáció
Speciális kommunikáció beszéd-, hallás-, látássérültekkel Kommunikációs korlátok leküzdése
autizmus spektrumzavar esetén Infokommunikációs akadálymentesítés
A segítő beszélgetés Esettanulmányok

3.5.5.6.4

Konfliktuskezelés Konfliktus fogalma
Konfliktusok típusai
Konfliktuskezelési stratégiák: elkerülő, versengő, együttműködő, kompromisszumkereső, alkalmazkodó
A konfliktushelyzetek megelőzése és feloldása hatékony kommunikáció segítségével

3.5.6 Általános laboratóriumi alapismeretek tantárgy

3.5.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az alapvető laboratóriumi munkafolyamatokat, Tevékenységük során az elsajátított elméleti ismereteiket képesek legyenek a laboratóriumi gyakorlatban hasznosítani. Tanulják meg milyen minőségbiztosítási feladatokat és munkavédelmi szabályokat kell a laboratóriumokban alkalmazni. Legyenek tisztában a környezetvédelmi előírásokkal.

3.5.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus / egészségügyi szakoktató szakirányú végzettséggel / szövettani szakasszisztens minimálisan 5 év gyakorlattal / klinikai kémiai laboratóriumi szakasszisztens minimálisan 5 év gyakorlattal

3.5.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az emberi test felépítése, kórházi aszeptikus, Munka-balesetvédelem, megbízhatóság

3.5.6.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.5.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tömeget és térfogatot mér a laboratóriumban használt mérőeszközökkel.	Ismeri a laboratóriumi tömeg- és térfogatmérő eszközöket.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, pontos, logikusan gondolkodik, szabályokat betartja.	Az adatok feldolgozását és megjelenítését digitálisan is elvégzi.
Oldatokat készít.	Elsajátította a kapcsolódó matematikai és kémiai ismereteket.	Instrukció alapján részben önállóan	Feladatait pontosan precízen, az utasításoknak megfelelően, fegyelmezetten látja el	Digitális laboratóriumi eszközök használata.
Elvégzi az alapvető anyagtisztítási és anyagszétválasztási műveleteket.	Ismeri az anyagoltszétválasztására és szűrésére használt eszközöket.	Irányítással	A használt eszközöket, berendezéseket és a munkaterület tisztán és rendezetten tartja.	Internetes információforrások keresése és használata.
Munka- és környezetvédelmi előírásokat, szabályokat alkalmaz.	Ismeri a biztonsági technikai előírásokat.	Instrukció alapján részben önállóan	A hulladékokat szakszerűen kezeli. Érti a munkavédelmi szabályok jelentőségét. Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy csoportfeladat esetén	

3.5.6.6 A tantárgy témakörei

3.5.6.6.1 A laboratóriumi munka eszközei

A laboratóriumokban használt üveg fém és műanyag eszközök

3.5.6.6.2 Tömeg- és térfogatmérés a laboratóriumban Tömegmérés eszközei - a mérlegek típusai, jellemzői

Folyadékok térfogatmérésére használt eszközök típusai, tulajdonságai. Használatuk szabályai

3.5.6.6.3 Matematikai számítások a laboratóriumban

Elegyek és oldatok százalékos összetételével kapcsolatos számítások
Oldatok koncentrációjával kapcsolatos számítások

Normál oldat számítása

3.5.6.6.4 Oldatkészítés, oldatkonzentráció Az oldódás folyamata
Az oldatkészítés alapvető szabályai Százalékos összetétel és típusai Oldatkonzentráció és típusai
Normál oldat
Hígítás, töményítése

3.5.6.6.5 Laboratóriumi alapműveletek: anyagok tisztítása és szétválasztása Szűrés
Bepárlás Ülepítés
Extrakció (kioldás) Centrifugálás
Dekantálás (szilárd anyagok oldódási különbségén alapuló szétválasztása) Többfázisú elegyek
szétválasztása
Egyszerű és frakcionált desztillálás

3.5.6.6.6 Laboratóriumi vegyszerek és tárolásuk Laboratóriumban használt szervetlen
vegyszerek
Laboratóriumban használt szerves vegyszerek A vegyszerek szabályszerű tárolása

3.5.6.6.7 Biztonságtechnika a laboratóriumban
Az emberre és környezetre veszélyes anyagok kezelése tárolása Használt veszélyes anyagok
kezelése
Munka a biológia anyagokkal

3.5.6.6.8 Évközi orientációs gyakorlat szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai
laboratóriumban
Látogatás szövettani, klinikai kémiai és mikrobiológiai laboratóriumokba.
Tájékozódás a munkakörnyezetről, az egyes területeken zajló munkáról, munkafolyamatokról

3.5.6.6.9 Informatika a laboratóriumban
A szövettani és klinikai kémiai laboratóriumban használatos informatikai eszközök alkalmazási
területe.

3.5.6.6.10 Minőségbiztosítás a laboratóriumban Minőség fogalma
Minőségbiztosítás fogalma
Minőségbiztosítás módszerei (minőségellenőrzés, minőségirányítás) Minőségbiztosítási
szabványok

3.5.7 Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia tantárgy

3.5.7.1 A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló ismerje meg az akadályozott ember gondozásával kapcsolatos alapvető fogalmakat és
gondozási feladatokat. A tantárgy során a tanulók megismerkednek a re/habilitációt érintő leg-
fontosabb fogalmakkal, meghatározásokkal. Továbbá elsajátítják a fizioterápia alapjait.

3.5.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonat-
kozó speciális elvárások
Bsc ápoló / Gyógytornász Bsc / Gyógypedagógus

3.5.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Egészségügyi terminológia, Szakmai kémiai és biokémiai alapok, Szakmai fizikai és bio- fizikai
alapok, Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető
higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszer-
tani alapismeretek, Kommunikáció, Pszichológia alapjai, Belgyógyászat és ápolástan, Se-beszét és ápolástan.

3.5.7.4 A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem

stb.) kell lebonyolítani.

3.5.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A rehabilitációs alapfogalmakat helyesen értelmezi, és ennek megfelelően cselekszik	Ismeri a rehabilitáció alapfogalmait.	Teljesen önállóan	Mindennapi élete és munkája során empátikusan és diszkrimináció mentesen cselekszik, erre ösztönzi környezetét. Elkötelezett a morális akadálymentesítés és az integráció eszméjével, - munkája során önkritikusan szembe nézve önmagával szemben.	A betegségek és fogyatékoságok nemzetközi osztályozásának rendszerét az informatikai rendszeren keresztül tanulmányozza.
A komplex rehabilitáció rendszerében az akadályozott emberek fejlesztését végzi.	Ismeri az átfogó rehabilitációs rendszer működését.	Instrukció alapján részben önállóan		Internet alapú szakmai anyagokat olvas.
Kiválasztja a megfelelő segédeszközöket.	Áttekintéssel rendelkezik a segédeszközök alkalmazására és beszerzésére vonatkozólag.	Instrukció alapján részben önállóan		Internet segítségével segédeszköz forgalmazó cégeket keres.
A különböző típusú akadályozottságokkal élő kliensekkel megfelelően kommunikál.	Ismeri a sajátos ellátású igényű kliensek segítségének, kommunikációjának technikáit.	Teljesen önállóan		Tájékoztató, oktató jellegű filmeket keres az internet segítségével.
Feladatokat végez az akadályozott emberek sajátos szükségleteinek kielégítésénél.	Tisztában van a különböző akadályozottságok jellegzetes megjelenési formáival.	Instrukció alapján részben önállóan		Oktatófilmek keresése az interneten.

Alkalmazza az akadálymentes környezet lehetőségei gondozási tevékenység folyamatában.	Ismeri az akadálymentes környezet kialakításának főbb szempontjait.	Instrukció alapján részben önállóan		Akadálymentes környezet kialakítása- vagy kapcsolatos fel- mek keresése az interneten.
A fizioterápia területén tanult fogalmakat helyesen értelmezi.	Ismeri a fizioterápia alapfogalmait.	Teljesen önállóan		
Felsorolja a fizioterápiás eljárások főbb csoportjait, és azok legfőbb alkalmazási köreit.	Ismeri a fizioterápiás eljárások főbb csoportjait és azok alkalmazási köreit.	Teljesen önállóan		
Gyógyszer nélküli fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.	Ismeri a fájdalom alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.	Teljesen önállóan		

3.5.7.6 A tantárgy témakörei

3.5.7.6.1 A rehabilitáció alapfogalmai A re/habilitációs tevékenység fogalma, tartalma

A betegségek és fogyatékoságok nemzetközi osztályozása (BNO)

A tevékenység akadályozottsága, a részvétel korlátozottsága, az FNO kódrendszer gyakorlati jelentősége

Az akadályozottságok formái, tipológiák (orvosi rehabilitáció, gyógypedagógia) Különböző akadályozottságok, és rehabilitációjuk főbb sarokpontjai

A re/habilitációs team és szerepe

A rehabilitációs szakemberek főbb tevékenységei, kompetenciái, képzési sajátosságai A rehabilitációt akadályozó és támogató tényezők

Támogató tényezők: empátia, önrehabilitációs akarat, együttműködés, érdekvédelem, ismeretterjesztés, felvilágosítás, jó szociális körülmények

Akadályozó tényezők: az izoláció, a viktimizáció, stigmatizáció, álrehabilitáció, rossz életkörülmények, az önrehabilitációs akarat hiánya

3.5.7.6.2 Az akadályozott ember sajátos ellátási igényei, szükségletei Az akadályozottság lelki vonatkozásai

A felnőttkori akadályozottságok lelki vonatkozásai (betegség, akadályozottság elfogadásának folyamata,)

Sérülésspecifikus pszichológiai következmények:

Kommunikációjukban (hang-, beszéd- és nyelvi zavarban) akadályozott személyek

Mozgásképességükben akadályozott személyek

Látássérült személyek Hallássérült személyek

Értelmileg akadályozott személyek

3.5.7.6.3 Komplex, átfogó akadálymentesítés Akadálymentesség meghatározása

Az akadályok főbb formái
Egyetemes tervezés filozófiája

3.5.7.6.4 A komplex (átfogó) rehabilitáció rendszere A rehabilitáció komplexitása, - jellemzői meghatározói

A rehabilitáció intézményrendszere, főbb feladataik
Az orvosi rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, és módszerei
A pszichológiai rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, és módszerei
Az oktatási, nevelési rehabilitáció célja, feladata, és eszközrendszere, módszerei
A foglalkozási rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, módszerei
A szociális rehabilitáció célja, feladata, eszközrendszere, módszerei
A lakóközösségi rehabilitáció elmélete, hazai vonatkozásai
Az Önálló Életvitel Mozgalmak és az új paradigmák Az életminőség jelentősége
A civil szervezetek szerepe a rehabilitációban, az akadályozott emberek érdekvédelmi szervezetei
Aktivizáló/rehabilitációs szemléletű gondozási feladatok

3.5.7.6.5 A rehabilitációt támogató eszközök Test távoli és test közeli segédeszközök

A mobilitás segédeszközei Az önellátás segédeszközei
A kommunikáció és az információ eszközei Kényelmi eszközök

3.5.7.6.6 Akadályozottságok az orvosi rehabilitációban Az orvosi rehabilitáció tipológiája szerint felosztás területei:

Speciális funkciózavarok (pl.: spaszticitás, inkontinencia) Pszichológiai problémák (pl.: viselkedés zavarok)

Tartós akadályozottságot okozó állapotok (pl.: stroke)
Az életkorral összefüggő akadályozottságok (pl.: cerebral paresis)

3.5.7.6.7 Fizioterápiáról általában

A fizioterápia fogalma és felosztása a bevitt energia szerint, feladata. A fájdalomcsillapítás nem gyógyszeres formáinak, jellemzői, indikációi-kontraindikációi, alkalmazásának algoritmusai (pozíciós terápia, felszíni kezelés, hideg-meleg terápiás alkalmazások, masszázs, fizio-oterápia, hidroterápia, TENS, alternatív medicina módszerei).

3.5.7.6.8 Fizioterápiás alapok

Hidroterápia, Balneoterápia, Mechanoterápia, Klímaterápia Inhalációs kezelések
Mágneses és elektroterápia, Fototerápia, Termoterápia fogalma Legfőbb alkalmazási területeik

3.6 Társadalomtudományi ismeretek megnevezésű tanulási terület

A	tanulási	terület	tantárgyainak	összóraszáma:
---	----------	---------	---------------	---------------

9

0/72 óra A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület összefogja azokat a pszichológiai, pedagógiai, szociológiai ismereteket, amelyek nélkülözhetetlenek a segítő hivatást választók számára. Az itt tanult tantárgyak azokra a témákra helyezik a hangsúlyt, amelyek az egészségügyi szakdolgozó munkájára közvetlenül, vagy közvetett módon hatással vannak. A pszichológiai, pedagógiai ismeretek megalapozzák betegvezetést, a betegoktatást, egészségfejlesztés tevékenységét, a szociológiai, közigazgatási, valamint szociális joggal foglalkozó témák a szociális segítségnyújtás lehetőségeibe vezetnek be

tanulókat.

3.6.1 Szociológia alapjai tantárgy

3.6.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik nyitottak a szociális különbségek felismerésére, megfelelő ismerettel rendelkeznek ezen egyenlőtlenségek kezelésére, ismerik a szociológia alapjait, a családot, mint a társadalom legkisebb egységét, védik a társadalmi értékeket és képesek összefoglalni a magyar társadalomra jellemző egészségpszociológiai ismereteiket.

3.6.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociológus / Szociális Munkás Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár / Egészségügyi szakoktató.

3.6.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.6.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.6.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felsorolja a szociológia alapfogalmait, és jellemzi azokat.	Ismeri a szociológia, a társadalmi rétegződés és szocializáció, deviancia fogalmát és tárgykörüket röviden jellemzi.	Teljesen önállóan	Munkája során figyelembe veszi a kulturális különbségeket, biztosítja az ellátás során az esélyegyenlőséget, segítő magatartást tanúsít a kollégáival és a kliensekkel egyaránt.	
Használja a mortalitást, morbiditást, meghatározza a szociális intézményrendszereket, és azok működésének főbb szempontjait.	Ismeri az alapfogalmakat, a szociális intézményeket és rendszerüket.	Teljesen önállóan		Elektronikus adatbázisokat kezel, elektronikus formában tartja a kapcsolatot egyes kliensekkel.

Munkája során alkalmazza az egészségszociológiai ismereteit.	Ismeri a társadalmi rétegződést, az egészséget, mint értéket, az egészségi állapotot az életmódot és a betegek/fogyatékkal élők társadalmi helyzetét.	Teljesen önállóan		
Jellemzi a családot, mint a társadalom legkisebb egységét és megítéli a családban bekövetkező szerepkonfliktusokat.	Ismeri a család egységét és a szerepkonfliktusokat.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a családmodelleket, és a házasság intézményét szociológiai szempontból.	Ismeri a családmodelleket, és a házasság intézményét.	Teljesen önállóan		

3.6.1.6 A tantárgy témakörei

3.6.1.6.1 A szociológia alapjai

A szociológia lényege, tárgya, jelentősége. Társadalmi rétegződés és mobilitás. Társadalmiegyenlőtlenségek és a szegénység. A szocializáció fogalma és elméletei; szinterei, intézményei. Deviáns magatartás fogalma, formái.

3.6.1.6.2 Egészségsszociológia

Mortalitás, Morbiditás, Társadalmi rétegződés és az egészség kapcsolata, az egészség, mint érték, az életkor és az egészségi állapot, életmód a különböző társadalmi rétegekben, betegek, fogyatékkal élők társadalmi helyzete. Biomedikális szemlélet.

3.6.1.6.3 Családszociológia

Családszociológia. Család intézménye. Családon belüli szerepek és szerepkonfliktusok, a család funkciói. Házasság intézménye. Családmmodellek: Klasszikus, egyszülős, mátrix családok szociológiai jelentősége.

3.6.2 Pszichológia alapjai tantárgy

3.6.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az ember pszichikus működésének, pszichikus fejlődésének alapjait, a személyiség jellemzőit. Pszichológiai ismereteik járuljanak hozzá a betegekkel, munkatársakkal való együttműködési képesség fejlődéséhez. Fejlődjön empátiás készségük, a beteg ember lélektanával kapcsolatos ismereteik segítsék őket a megfelelő beteg-szakdolgozó kapcsolat kialakításában, a betegvezetés és a betegek lelki támogatása során.

3.6.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pszichológus / Mentálhigiénés szakember / Pedagógia tanár

3.6.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Általános ápolástan és gondozástan, Kommunikáció

3.6.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Általános lélektan-nal kapcsolatos ismereteit felhasználja a betegekkel való kapcsolat kialakítása, a betegoktatás és egészségnevelés során.	Ismeri a megismerő folyamatok működésének alapjait.	Teljesen önállóan	Megértő, empátikus magatartást tanúsít a betegekkel szemben. Korrekt munkahelyi kapcsolatokra törekszik.	Online pszichológiai tesztek keresése, kitöltése.
Felismeri a személyiség típusokat.	Ismeri a legalapvetőbb személyiségelméletek lényegét.	Teljesen önállóan		
Munkáját az életkor sajátosságok figyelembevételével végzi.	Ismeri a pszichikus fejlődés törvényszerűségeit, a pszichikus fejlődés főbb mozzanatait.	Teljesen önállóan		Fejlődéslélektan-nal kapcsolatos videók keresése és megtekintése a világhálón.
Megfelel a munkahelyi szerep elvárásoknak, hatékonyan együttműködik az egészségügyi team tagjaként.	Ismeretekkel rendelkezik a szerepekről, szereptanulásról. Ismeri a formális kiscsoportok jellemzőit, a csoportok alakulásának folyamatát.	Teljesen önállóan		
Felismeri a betegnek a betegségre adott reakcióját, amegfelelő segítséget, pszichés támogatást nyújtja ezzel kapcsolatban.	Ismeri a beteg embe lélektani folyamatait. Ismeri a szororigén pszichikus ártalmakat.	Teljesen önállóan		

3.6.2.6 A tantárgy témakörei

3.6.2.6.1 Általános lélektan
A megismerő folyamatok rendszere
Az érzékelés és észlelés
A figyelem
Alvás, álom
Emlékezés, tanulás
Képzület
Gondolkodás, intelligencia és kreativitás
Motiváció és érzelmek

3.6.2.6.2 Személyiséglélektan
A személyiség fogalmának ismételése. A személyiségelméletek csoportjai. Típuselméletek ismételése
Pszichoanalitikus elméletek: Sigmund Freud, Carl Gustav Jung személyiségelmélete
Humanisztikus elméletek: Rogers, Maslow elmélete
A jellem. Az érett személyiség jellemzői

3.6.2.6.3 Fejlődéslélektan
A fejlődéslélektan fogalma. Pszichikus fejlődéstörvények. Életkori periodicitás
A szenzomotoros fejlődés. A mozgásfejlődés főbb jellemzői. Az érzékszervi-mozgásos ér-

telmi fejlődés periódusai

A beszéd és nonverbális kommunikáció fejlődéseGyermeki világkép és gondolkodás

Az énkép és éntudat fejlődése

Az érzelmek és az akarat fejlődéseA játék, a rajz és a mese szerepe

A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége. Az apa szerepe

A szocializáció fogalma, szinterei. Utánzás, azonosulás, identifikáció

3.6.2.6.4 Szociálpszichológia

A szociálpszichológia tárgya. A személyészlelés ismétléseSzerepek, szereptanulás, szerepkonfliktus

Az emberi kollektívák. A csoport fogalma, csoporttípusok. A formális kiscsoport rétegződése. A csoportnormák, csoportszerepek. A formális kiscsoport fejlődése.

3.6.2.6.5 Beteg ember lélektana

A gyógyítók személyisége. Nővértípusok. A gyógyítók közösségeA beteggel való kommunikáció. Empátia és tolerancia

A betegség hatása a személyiségre. Betegségélmény és magatartás. A fájdalom. A krónikus betegség hatása a személyiségre. A haldoklás, halál és gyász

Az egészségügyi szakdolgozók feladatai a betegvezetés során

Az egészségügyi dolgozó mindennapos feladatai elvégzésével kapcsolatos lélektani vonatkozások

Szororigén pszichikus ártalmak

3.6.3 Népegészségtan, egészségfejlesztés tantárgy

3.6.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanulása egészsítse ki és mélyítse el a tanulók egészséges életmóddal, életvitellel kapcsolatos ismereteit, járuljon hozzá az egészségtudatos magatartás formálásához.

3.6.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Népegészségügyi ellenőr Bsc / Ápoló Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.6.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia, Általános ápolástan és gondozástan, Emberi test és működése

3.6.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemb.) kell lebonyolítani.

3.6.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az egészséget hátrányosan befolyásoló tényezőket.	Ismeri az egészség, és az egészségkultúra fogalmát, elemeit.	Teljesen önállóan		

Értelmezi a lakosság egészségi állapotát leíró mutatókat, statisztikai adatokat, diagramokat.	Ismeri az egészségi állapot mérési módszereinek lényegét, a főbb mutatókat.	Teljesen önállóan		A lakosság egészségi állapotával kapcsolatos adatok keresése digitális adatbázisokban.
Felismeri az egyéni magatartásában az egészséget veszélyeztető tényezőket, rizikófaktorokat.	Ismeri a prevenció fogalmát, szintjeit, eszközeit, az egészségmegőrzési programokat.	Teljesen önállóan	Belátja az egészséges életmód, életvitel jelentőségét. Életvitelében törekszik ennek betartására, és a környezetével való kiegyensúlyozott kapcsolatra.	
Egészséges életmóddal, szexuálhigiénnel, káros szenvedélyekkel kapcsolatos ismereteit alkalmazza az egészségfejlesztő tevékenység során.	Tisztában van az egészséges életmód elemivel, a modern nemzedék egészség magatartásával, a szexuálhigiénnel. Ismeri a káros szenvedélyek formáit, jellemzőit.	Teljesen önállóan		Internetes kutatómunka, prezentációkészítés egészséges életmód, vagy káros szenvedélyek témában.
Megelőzi a kiégés kialakulását.	Ismeri a stressz és a konfliktusok lelki egészségre gyakorolt hatását, a lelki egyensúly fenntartásának, helyreállításának lehetőségeit.	Teljesen önállóan		

Munkájához kapcsolódó egészségfejlesztési tevékenységet folytat.	Ismeri az egészségfejlesztés módszereit, eszközeit, színtereit.	Instrukció alapján részben önállóan		
--	---	-------------------------------------	--	--

3.6.3.6 A tantárgy témakörei

3.6.3.6.1 Az egészség, egészségkultúráltság

Az egészségkultúra fogalma, összetevői, helye a kultúrábanAz egészség fogalmának értelmezése

Az egészséget meghatározó tényezők: életmód, környezet (társadalmi, természeti), egészségügyi ellátórendszer, egyéni sajátosságok

A népegészségtan fogalma, feladatai

3.6.3.6.2 Az egészségi állapot mérési módszereiA magyar lakosság egészségi állapotának jellemzői

Az egészségi állapot mérésének módszerei

Statisztikai módszerek: statisztikai adat, adatgyűjtés, csoportosítás, statisztikai sorok

Szociológiai módszerek

Demográfiai módszerek: a demográfia fogalma, demográfiai adatgyűjtés, a strukturális demográfia, népmozgás, a természetes népmozgás mutatói (születési, halálozási mutatók)

Epidemiológiai módszerek: morbiditás, morbiditási adatok forrásai

3.6.3.6.3 Prevenció és egészségmegőrzésA prevenció fogalma, szintjei

A primer, secunder és terciar prevenció célja, lényege és eszközeiVédőoltások típusai, életkorhoz kötött védőoltások

Szűrővizsgálatok célja, fajtái

A szív- és érrendszeri, emésztőszervi, légzőszervi megbetegedések kialakulásának okai és kockázati tényezői

Daganatos betegségek megelőzése

3.6.3.6.4 Népegészségügyi programok

Az egészségfejlesztés alapidokumentumai (Alma-Ata, Ottawai Charta, Dzsakartai Nyilatkozat)

Hazai népegészségügyi programok

3.6.3.6.5 Életmód - egészségmagatartás

Az életmód fogalma, objektív és szubjektív meghatározói

Az egészségmagatartás. Preventív magatartás, kockázati magatartásEgészségtudatos magatartás fogalma, jellemzői. Az életminőség

A modern nemzedék egészség-magatartása. A digitális nemzedék jellemzői. A számítógép használatának egészségügyi vonatkozásai, az egészségügyi problémák megelőzése. Elhúzó serdülőkor. Modern kori evés- és testképzavarok.

3.6.3.6.6 SzexuálhigiénéA szexuális identitás

A pubertás élettani változásai

Intim higiéné. Menstruációs higiénéAz emlő és a here önvizsgálata

Partnerkapcsolatok

Családtervezés. A fogamzásgátlás módszereiFelkészülés a nőgyógyászati vizsgálatra

Szexuális úton terjedő betegségek és megelőzésük

3.6.3.6.7 MentálhigiénéA mentálhigiéné fogalma

Az egészséges lelki egyensúly fenntartása

A stressz. Megküzdési stratégiák, énvédő technikák
Konfliktushelyzetek és kezelésük
A burn-out szindróma. A kiégés megelőzése

3.6.3.6.8 Egészségkárosító tényezők

A környezetszennyezés egészségre gyakorolt hatásainak ismételése
Addikció fogalma. A függőségek fajtái. Hajlamosító tényezők
Kémiai függőségek: nikotin, alkohol, pszichoaktív szerek
Viselkedéses függőségek

3.6.3.6.9 Egészségfejlesztés

Az egészségfejlesztés fogalma, célja, feladata
Az egészségfejlesztés módszerei, eszközei
Az egészségfejlesztés szinterei, szervezeti formái
Egészségfejlesztő foglalkozások tervezése

3.6.4 Pedagógiai – betegoktatási alapismeretek tantárgy

3.6.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók sajátítsák el a betegek és hozzátartozók oktatásához szükséges alapvető pedagógiai ismereteket. Lássák át a területükön gyakorlatot teljesítő tanulókkal kapcsolatos alapvető feladatokat, értsék meg a szakmai gyakorlat pályaszocializációban betöltött szerepét, jelentőségét.

3.6.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló MSc / kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Pedagógia tanár (általános pedagógia, andragógia) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.6.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Pszichológiai ismeretek, Általános ápolástan és gondozástan, Kommunikáció

3.6.4.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.6.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

A nevelés és oktatás alapelveit, módszereit alkalmazza a betegek oktatása során.	Ismeri a nevelés fogalmát, alapelveit, módszereit, a nevelői attitűdöket. Ismeri az oktatás alapelveit, főbb módszereit, munkaformáit.	Irányítással	A betegekkel és a hozzátartozókkal empatikus, toleráns. Figyelembe veszi egyéni tanulási igényeiket és szükségleteiket. Fontos számára a szakmai utánpótlás nevelésében való szerepvállalás.	Prezentációkészítés, oktatástechnikai eszköz használata.
A felnőtt beteg oktatásánál figyelembe veszi a felnőttekre jellemző sajátos igényeket.	Ismeri az andragógia alapfogalmait, a felnőttek tanulásának jellegzetességeit.	Irányítással		Felnőttképzési, felnőttoktatási lehetőségek keresése az interneten.
Részt vesz a betegek oktatásában, a beteg otthonában önállóan végezhető egyszerűbb műveletek tekintetében.	Ismeri a betegek oktatásának főbb elveit, módszereit.	Irányítással		
Részt vesz a területre érkező tanulóval való foglalkozásban.	Tisztában van a gyakorlatot teljesítő tanulók gyakorlati foglalkoztatásának alapvető szabályaival.	Irányítással		

3.6.4.6 A tantárgy témakörei

3.6.4.6.1 Általános pedagógiai alapismeretek
A pedagógia tárgya, tudományterületei
A nevelés fogalma, célja, alapelvei
A nevelés főbb módszerei
A módszerek megválasztásának elvei
A nevelői attitűdök
A didaktika fogalma, alapelvei. A tanulási-tanítási folyamat
Az oktatás leggyakoribb módszerei (előadás, magyarázat, megbeszélés, vita, szemléltetés, munkáltatás), megválasztásuk elvei. Az oktatás szervezeti formái
Oktatástechnikai eszközök

3.6.4.6.2 Andragógia
Az andragógia fogalma, területei (felnőttoktatás, felnőttképzés)
A lifelong learning elve. A távoktatás és e-learning jellemzői
A tanulás típusai: formális, informális, nonformális
A felnőtt tanulók és a felnőttkori tanulás főbb jellemzői
A felnőttoktató szerepe

3.6.4.6.3 Betegoktatás
A betegoktatás célja
Beteg és hozzátartozójának oktatása során alkalmazott módszerek
Krónikus betegek oktatása (diabétesz, onkológiai, nefrológiai, pulmonológiai)
A betegnapló vezetésének megtanítása
Gyógyászati segédeszközök alkalmazásának megtanítása

3.6.4.6.4 Egészségügyi szakdolgozók oktatása
A szakmai gyakorlatok célja, feladatai
A szakmai gyakorlatok etikai és jogszabályi előírásai (felelősségbiztosítás, szerződések, a tanuló gyakorlati foglalkoztatásának szabályai)
Az egészségügyi intézményben folytatott gyakorlatok személyi és tárgyi feltételei, adminisztrációs feladatai (foglalkozási napló, jelenléti ív)
Az intézményi gyakorlatok sajátos módszerei: előmegbeszélés, gyakorlás, utómegbeszélés, esetbemutatás

3.7 Klinikumi alapismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszámja:
terület tartalmi összefoglalója

A tanulási

A tanulási terület tárgyainak oktatása során a tanuló megismeri belgyógyászat-, sebészet és háttérterületeinek, valamint a gyermekgyógyászatban leggyakrabban előforduló kórképeket.

3.7.1 Belgyógyászat és ápolástana tantárgy

3.7.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanítása során a tanulók megismerik a leggyakoribb belgyógyászati betegségek mortalitási és morbiditási mutatóin túl azok kórélettani és patofiziológiai alapjait, a szükséges diagnosztikai, valamint terápiás specialitásait. Képesé válnak az oxygénterápia, a húgyhólyag irrigálás, az infúziós terápia, az EKG kivitelezésére és a széklet, vizelet, hányadék felfogására, mintavételére.

3.7.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelelő az alábbi feltételeknek: legalább 3 év belgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan

3.7.1.4 A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.7.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Részt vesz a szív-, és érrendszeri betegek ellátásában.	Ismeri keringési rendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empatikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség.	Kórházi informatika rendszerek használata.
Részt vesz a vérképző rendszeri betegek ellátásában.	Ismeri vérképző rendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a légző rendszeri betegek ellátásában	Ismeri légző rendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz az emésztőrendszeri betegek ellátásában.	Ismeri az emésztőrendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a kiválasztó rendszeri betegek ellátásában.	Ismeri a kiválasztó rendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz az endokrin rendszeri betegek ellátásában.	Ismeri az endokrin rendszer klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		

Részt vesz a daganatos betegek ellátásában.	Ismeri a daganatos megbetegedések klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a fertőző betegek ellátásában.	Ismeri a fertőző betegségek klinikumi specialitásait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Belgyógyászati ápolási beavatkozások végzője (EKG készítés részvétel az infúziós terápiában: palack csere, cseppszám szabályozás, húgyhólyag öblítés, széklet vizelet hányadék mintavétel, felfogása, oxigénterápia alacsony nyomású rendszerekkel).	Ismeri a beavatkozások elméleti és gyakorlati kivitelezésének menetét, az esetleges szövődményeket megfigyeli.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.7.1.6 A tantárgy témakörei

3.7.1.6.1 Szív- és érrendszeri megbetegedések

A leggyakoribb szívérrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosza, terápiája

Koszorúér-betegségek (Atherosclerosis, ISZB, akut coronária szindróma /angina, infarctus), Koronarográfia

A pericardium betegségei (pericarditis, pericardiális tamponád, pericardiocentesis)A myocardium betegségei (myocarditis, cardiomyopathia)

Az endocardium betegségei (endocarditis, rheumás láz)

Szívhibák/vitiumok (veleszületett vitiumok, shunt nélkül, jobb-bal, bal-jobb shunttel, szerzett vitiumok stenosis, insuffitientia)

Az ingerképzés, ingerületvezetés zavarai, csoportosítása (bradycardiával, tachycardiávaljáró ritmuszavarok

A szívelégtelenség okai, kialakulásának folyamata, tünettana, teráoiuája, stádium beosztásaA hypertónia betegség (primer, secunder, hypertoniás sürgösségi állapotok)

Az érrendszeri betegségek (az artériás és vénás rendszer betegségei, rizikó tényezői, Virchow triász, thrombo-emboliás állapotok, mélyvénás thrombozis, thrombophlebitis, varicositas, artériás embolizáció)

Anticoaguláns terápiák (thrombolysis, thrombocita aggregációgátló-, anticoaguláns- és profilaktikus terápiák és jellemzőik

A szív-érrendszeri betegek educatiójának specialitásai Szív-érrendszeri betegségek időskori vonatkozásai

3.7.1.6.2 Vérképzőrendszeri megbetegedések

A vérképzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezőiA vérképzőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb vérképzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosza, terápiája

A vörösvértestek betegségei – anaemiák (vashiányos, megaloblastos, hemolyticus, corpuscularis, renalis, aplasticus)

A fehérvérsejtek betegségei – leukaemiák, malignus lymphomák

Heamorrhagiás diathesisek (coagulopathiák, haemophilia, DIC, thrombocytopeniák, throm-

bocytopathiák)

A vérképzőrendszeri betegek edukációjának specialitásai

3.7.1.6.3 Légzőrendszeri megbetegedések

A légzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A légzőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb légzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, terápiája

A felsőlégutak lázzal és láz nélkül járó betegségei

Obstruktív tüdőbetegségek – COPD (asthma bronchiale, krónikus bronchitis, emphysema)

Restriktív tüdőbetegségek (pneumóniák, tbc, fibrosis, tumorok)

A tüdő keringési zavarai (pulmonális hypertonia, cor pulmonale)

A pleura betegségei (pleuritis, tumor, pleurális folyadékgyülem)

A légzőrendszeri betegek edukációjának fontosabb elemei (steroid, bronchodilatátor és profilaktikus terápiák, a légzésfunkció önellenőrzése, a köpet kezelése)

3.7.1.6.4 Emésztőrendszeri megbetegedések

Az emésztőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

Az emésztőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb emésztőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, terápiája

A nyelőcső betegségei (gyulladás, diverticulum, achalasia, reflux, szűkület, tumor, hiatus hernia)

A gyomor betegségei (gastritisek, ulcus ventriculi, stenosis, tumor)

A belek betegségei (IBD, ulcus duodeni, colitis ulcerosa, M. Chron, diverticulosis, diverticulitis, polyposis, tumor)

Emésztőrendszeri vérzések (occult vérzés, oesophagus varix ruptura, haematemezis, melena, haematokézia)

A székletürítés zavarai (hasmenés, székrekedés, bélférgesség, fertőző betegségek)

A hasnyálmirigy betegségei (acut és krónikus pancreatitis, tumor)

A májelégtelenséghez vezető kompenzált és dekompenzált állapotok (cirrhosis, portális hypertonia, hepaticus encephalopathia, coma hepaticum)

Az epeutak betegségei (epekövesség, cholecystitis, cholangitis)

Az emésztőrendszeri betegek edukációjának specialitásai

3.7.1.6.5 Kiválasztórendszeri megbetegedések

A kiválasztórendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A kiválasztórendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb kiválasztórendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája

A vese gyulladáshoz vezető betegségei (glomerulonephritis, pyelonephritis)

Nephrosis syndroma

Vesekövesség

Vese cysta, polycistás vese, vese daganatok

Acut veseelégtelenség prerenális, renális és postrenális formái

Krónikus veseelégtelenség, uraemia

Vesepótlókezelés (haemodialízis, peritoneális dialízis, CAPD)

A dializált betegek edukációjának specialitásai

A vizeletkiválasztó rendszeri betegségek időskori vonatkozásai

3.7.1.6.6 Endokrinrendszeri megbetegedések

Az endokrinrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

Az endokrinrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb endokrinrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnózisa, terápiája

A diabetes mellitus (formái, diagnosztika, terápia, szövődmény, crisis állapotok)A diabetes terápiainak csoportosítása, jellemzői

A diabetes szövődményei, azok megelőzésének feladatai, diabeteses beteg educatioja

A pajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, strumák, Basedow-kór, gyulladások, daganatok, crisis állapotok)

A mellékpajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, tetánia)

A mellékvesekéreg betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, Cushing syndroma, Phaeromocytoma, Addison kór, crisis állapotok)

A hypothalamus és hypophysis endokrin zavarai (nanizmus, gigantizmus, acromegália, diabetes insipidus)

Az endokrinrendszeri betegek educatiojának specialitásai

3.7.1.6.7 Daganatos megbetegedések

A daganatos betegségek epidemiológiája (morbidity és mortality mutatói, rizikó tényezői)

Daganatos betegségek diagnosztikája

Daganatos betegségek szűrővizsgálata (formái, jelentősége, a szűrési programokkal kapcsolatos követelmények,)

Daganatok nevezéktana és stádium beosztása

A daganatos betegségek jelei, tünetei (általános tünetek, szervspecifikus tünetek, áttétek tünetei, paraneoplasias jelenségek)

Daganatos betegségek kezelésének módszerei (sebészeti kezelés, sugárterápia, kemoterápia, hormonkezelés, daganatok célzott kezelése: biológiai kezelés, immunterápia, génterápia, gyógyszeres kezeléssel)

Terápiás mellékhatások és kezelésük (hányinger, hányás, hasmenés, nyálkahártya elváltozások, bőrtünetek)

Fájdalomcsillapítás

Táplálás terápia az onkológiai betegségben szenvedőknél

Daganatos betegek lelki gondozása (daganatos betegségek pszichoszociális jellemzői, halálkló betegek pszichoszociális ellátása)

3.7.1.6.8 Fertőző betegek, infektológia

A fertőző betegségek epidemiológiai vonatkozásai

A fertőző betegségek kialakulásának tényezői, lefolyásának jellemzői

A fertőző betegségeket megelőző közegészségügyi – járványügyi tevékenységek

A védőoltások elméleti alapjai (aktív, passzív immunizálás, életkorhoz kötött és felnőttkori védőoltások)

Fertőzésre utaló tünetek Kiütéssel járó fertőző betegségek

Hasmenéssel, hányással járó fertőzések

Élősködők, kullancsok által terjesztett megbetegedésekBakteriális meningitis klinikai specialitásai

Influenza klinikai specialitásai

A fertőző betegek ellátásának jogi és etikai aspektusaiFertőzőbeteg, fertőző forrás elkülönítése, az izoláció

A kórházi infekciók, járványok megelőzésére irányuló intézkedések.

3.7.1.6.9 Belgyógyászati ápolási beavatkozásokOxygénterápia eszközei, használatuk

Húgyhólyaöblítés eszközei használata, előkészítés és asszisztálásEKG készítés eszközei, használatuk

Betegedukáció a vizsgálat alatt, eszközök kezelése.Széklet, vizelet, hányadék felfogása

Mintavétel eszközei és azok alkalmazása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.7.2 Sebészet és ápolástana tantárgy

3.7.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

Megismertetni a tanulókat a sebészeti osztályon történő gyógyító tevékenységekkel, a sebészeti területek sajátosságaival. Megtanítani a legfőbb kórképek klinikai jellemzőit terápiás vonatkozásait. Betekintést nyújtani a műtét alatti folyamatokba és azok hatásaival emberi szervezetre. Elsajátítja a tanuló a sebkezelés, a stómaterápia alapjait, a beöntés adás módját, a gyomorszonda levezetését, a sebváladékok megfigyelését, a decubitus jeleit és súlyosságát, a műtéti előkészítés ápolási vonatkozásait.

3.7.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év sebészeti területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan

3.7.2.4 A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.7.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfigyeli és felméri a beteg állapotát és szükségleteit a perioperatív időszakban.	Állapot felmérés szabályai, módszerei, a perioperatív és a posztoperatív ellátás főbb szempontjai.	Teljesen önállóan	Empatikusan, etikusan, segítőkészen kliens érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban, munkájára és önmagára igényes, tiszta, ápolt	Egészségügyi dokumentációt vezet, felhasználói szintű számítógépes ismeretei vannak.
Műtét előtti betegtájékoztatót végez.	A kliensek műtét előtti és utáni sajátos igényei.	Instrukció alapján részben önállóan		

Segédkezik a műtét utáni seb-kötözésben, sebek megfigyelésében.	Az akut sebek jellemzőit, a szövetegegyesítő eljárásokat, a sebgyógyulási zavarokat, sebváladék minta-vétel menete, a vérzési rendellenességek, a sebek típusai, varratszedés típusai.	Irányítással	megjelenésű, tudás folyamatosan bővíti, fogékony az innovatív eljárásokra és alkalmazásukra.	
Részt vesz a hassebészeti betegterápiájában.	Hasi műtét típusok és eljárások, a fektetés módok, a kliens műtét utáni szükségletei, a mobilizációs lehetőségek, megnevezi a dietetikai meg-szorítások.	Instrukció alapján részben önállóan		Egészségügyi informatikai rendszereket használ.
Részt vesz a mellkasi-, szívsebészeti betegek terápiájában.	A mellkasi-szívsebészeti műtét típusok és a műtét utáni teendők, ismeri a kliens szükségletei, mellkas punctió/csapolás asszisztálásának módjai, a mellkasi szívás típusai, alkalmazása. Átlátja a mellkasi fizioterápiás lehetőségeket.	Instrukció alapján részben önállóan		Egészségügyi informatikai rendszereket használ.
Részt vesz a mozgásrendszeri betegellátásában.	Ismeri a mozgásrendszer klinikumi specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Akut és műtéti sebbekezelést, kötőscserét végez, sebváladékból mintát vesz. Decubitust megfigyel, súlyosságát felméri.	Ismeri a beavatkozások protokollját, ismeri a sebekre vonatkozó alapvető ismereteket, és a decubitus felmérésének lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Ápolási beavatkozásokat végez, nazogasztrikus szondán keresztül táplál, sztómazsákot cserél, gondoz, beöntést ad műtéti előkészítés végeztéig.	Ismeri az ápolási beavatkozások kivitelezésének protokolljait, eszköz igényét.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.7.2.6

A tantárgy témakörei

3.7.2.6.1

Általános sebészeti alapismeretek

A sebek klinikuma, a

sebgyógyulás folyamata

A sebek fajtái

A sebgyógyulás zavarai, gyulladásos sebek kezelése

Sebészeti fertőzések (anaerob, vírus, gombás) Hőhatás okozta sérülések és ellátásuk (égés, fagyás)

Vegyhatások, sugárhatások és elektromos áram okozta sérülések
Műtét előtti kivizsgálás, anamnézis felvétele
Posztoperatív betegfogadás, megfigyelés
Műtét utáni szövődmények

3.7.2.6.2 Részletes sebészet

A fej sebésze (fejlődési rendellenességek, daganatok, agy sebészeti betegségei)
A nyak sebésze (pajzsmirigy, mellékpajzsmirigy)
Az emlő sebésze (gyulladásos megbetegedések, jó- és rosszindulatú daganatok)
Gyomor és nyombél fekélybetegsége, kezelése
Gyomor daganatos betegségei
Vékonybél sebészi betegségei (fejlődési rendellenességek, Crohn-betegség, féregnyúlványgyulladás)
Vastagbél sebészi betegségei (colitis ulcerosa, jó- és rosszindulatú daganatok, FAP szindróma)
Anorectum sebészi betegségei (nodus haemorrhoidalis, fistulák, fissurák)
A máj sebésze (sérülés, tályogok, ciszták, daganatok)
Epehólyag, epeutak sebésze (epékövesség, carcinoma)
Hasnyálmirigy sebésze (pancreatitis, carcinoma)
Lép sebésze
Sérvek sebésze (hasfali sérvek, lágyék-, femoralis sérvek)
Akut hasi katasztrófák sebésze (bélzáródás, peritonitis, gastrointestinalis vérzések)
A mellkas sebésze (mellkasfal, mellhártya, mediastinum)
A tüdő sebésze
Szívsebészeti betegségei (fejlődési rendellenességek, zárt és nyitott szívű műtétek, coronaria elváltozások)
Érsebészet (arteriális rendszer betegségei, vénás rendszer betegségei)

3.7.2.6.3 Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolása

Csonttörés típusok, rögzítési lehetőségük, konzervatív módszerek (gipszrögzítés, húzatásos módszer) külső csonttörő eszközök ápolása
Leggyakoribb törési típusok csecsemő- és gyermekkorban
Ortopédiai műtétet igénylő kórképek, ízületek betegségei és ápolásuk
Protézisek fajtái, ortézisek és használatuk
Politraumázált beteg ellátásának specifikumai
Végtag amputált beteg ápolása
Sebészeti ellátást igénylő mozgásrendszeri fejlődési rendellenességek műtét utáni ápolása
Gerinc és mellkas deformitásai
Termikus sérülések és ellátásuk

3.7.2.6.4 Sebészeti ápolási beavatkozások

Akut és műtét utáni sebek ellátása, fedőkötés felhelyezése, asszisztálás
drain gondozás, sebkötözés, PTX, HTX ellátásának ápolói vonatkozásai, mellkas szívás, csapolás; biopsziák
asszisztálási feladatai
Kötéscsere
Enterosztóma gondozás, zsák csere, beöntések típusai, kivitelezésük eszközei, menete
Gyomor szonda levezetésének eszközei, menete
Sebváladék mintavétel eszközei, menete
Decubitus jelei és súlyosságának meghatározása
Kliens műtét előkészítésének menete
Nazogasztrikus szondán keresztül táplálás menete, és eszközei
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.7.3 Kisklinikumi ismeretek és ápolásuk tantárgy

3.7.3.1 A tantárgy tanításának fő célja
A tanulót képessé tenni a kisklinikumi tárgyak tekintetében az ápolási-asszisztensi feladatok elvégzésére, bőrteszt, testváladék mintavételek, gyógyszerelés kivitelezésére.

3.7.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év kisklinikumi területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan

3.7.3.4 A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.7.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szemészeti és FOC kliensek ápolásában részt vesz.	Ismeri az anatómiai élettani alapfogalmakat, a szemöblítő formáit, a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, fülcsepp alkalmazásának szabályait, speciális kötözési lehetőségeket, gégekanül tisztításának lépéseit.	Instrukció alapján részben önállóan	Empatikusan, előítéletektől mentesen áll a beteghez, munkájára precíz, az etikai vonatkozásokat szem előtt tartja.	E-ápolási dokumentációt vezet

Közreműködik Bőrgyógyászati és Urológiai kliensek ápolásában.	Felismeri a bőrgyógyászati műtétet követő kliens ápolási szükségleteit, felsorolja a vizeletvizsgálat lehetőségeit, ismerteti a vizelet mintavétel szabályait, ismeri a non-invazív vizeletfelfogó eszközöket, és alkalmazásukat, urosztómák ápolói teendőit.	Instrukció alapján részben önállóan	E-ápolási dokumentációt vezet
Bőrtesztet végez (Prick-teszt, tuberculin próba).	Ismeri a bőrteszt kivitelezésének eszközeit és módjait.	Instrukció alapján részben önállóan	E-ápolási dokumentációt vezet
Testvialadékokat felfog, mintát vesz (köpet, torok, szem, orr, fül vialadék).	Ismeri a testvialadékok felfogásának módját és a mintavételek kivitelezésének protokollját.	Instrukció alapján részben önállóan	E-ápolási dokumentációt vezet

3.7.3.6 A tantárgy témakörei

3.7.3.6.1 Fül-orr-gégészeti betegek ápolása

A műtétet igénylő kórképek klinikumi és ápolási vonatkozása
Fülmosás, gége kanül tisztítása, orrszívás, kötözés típusok

3.7.3.6.2 Szemészeti betegek ápolása

Műtétet igénylő szemészeti kórképek klinikumi és ápolói vonatkozása
Szemöblítés, szemcsepp, szemkenőcs, kötözések alkalmazása
Szemészeti műtétek perioperatív ápolása

3.7.3.6.3 Bőrgyógyászati betegek ápolása

Műtétet igénylő bőrelváltozások klinikumi és ápolói vonatkozása
Bőrelváltozások ápolása
Plasztikai sebészet specifikumai
Bőrtranszplantáció

3.7.3.6.4 Urológiai betegek ápolása

Műtétet igénylő urológiai betegségek klinikumi és ápolási vonatkozása
Urostoma
Non-invazív eszközök Vizeletmintavétel/gyűjtés
Vizeletvizsgálatok kivitelezése Vesebiopsia asszisztálási feladatai

3.7.3.6.5 Ápolási beavatkozások

Bőrteszt kivitelezésének indikációi, menete, eszközei,
A szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp alkalmazása
Köpet, torokszem-orr-fül vialadék mintavétel eszközei, előkészítés és kivitelezés
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.7.4 Szülészet-nőgyógyászat klinikuma tantárgy

3.7.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy megismertessük a tanulókkal a nőgyógyászati intézmények munkáját, a nőgyógyászat eszközrendszerét, valamint meg tudják különböztetni az élettani várandósságot/szülést a patológiástól. Cél továbbá, hogy megismertessük a tanulókat a reprodukciós szervrendszer kóros működésével, a diagnosztika, terápia lehetőségeiről.

3.7.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos, szülésznő Bsc (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szak-oktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év szüléset-nőgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia, emberi test és működése, Klinikai gyakorlat

3.7.4.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemb.) kell lebonyolítani.

3.7.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tevékenysége során tájékoztatást nyújt a női reprodukciós szervekről és működésükről.	Ismeri a női reprodukciós szerveket és működésüket, eszközparkot, kliens pozícionálásának lehetőségeit.	Teljesen önállóan	Munkája során, valamint a mindennapi életében empátiákkal segít a fiziológiai és a patológiai várandós embe-életét, különös tekintettel a saját ellátási igényű embe- berekre.	Internet használata az adott témában, tájékoztató-oktatási segédletek használata.
Tevékenysége során tájékoztatást nyújt a fogamzás és a magzati fejlődéséről.	Érti a fogamzás feltételeit, a fiziológiai várandósságot, diagnosztikáját, szűrővizsgálatok menétét, magzat fejlődését, anyai szervezet változásait.	Teljesen önállóan		
Tevékenysége során tájékoztatást nyújt a várandósság leggyakoribb szövődményeiről.	Ismeri a várandósság alatti leggyakoribb szövődményeket és a mesterséges megtermékenyítés okait.	Teljesen önállóan		
Akadályozott/korlátozott pacienseket tájékoztat a szülés szakaszairól.	Ismeri a szülés szakaszait, az aranyóra jelentőségét hormonális és pszichés szempontból.	Teljesen önállóan		

Tájékoztatja a saját- ellátási igényű pácienseket az érett újszülött paraméte- reiről, az alapvető gondozási felada- tokról.	Ismeri az érett új- szülött jellemzőit ismeri az újszülött ellátás menetét. Is- meri a női mell ana- tomiáját és étetta- tát, a szoptatás je- lentőségét, a tejter- melődés folyamatát, tejtermelést segítő tényezőket, mennyi- ségét, az újszülött fiziológiás változá- sait. Ismeri az új- szülött kori szűrő- vizsgálatok kivitele- zésének módját.	Teljesen önállóan		
Tevékenysége sorána várandós pácién- sek állapot változá- sait észleli, és je- lenti az orvosnak.	Ismeri a leggyako- ribb nőgyógyászati betegségeket (fertő- zés, PCOS, endo- metriózis), az élet- kori fiziológiás vál- tozásokat, a vérzési rendellenességeket, ismeri a leggyako- ribb nőgyógyászati daganatos betegsé- geket a petesejt tá- rolás lehetőségeit.	Teljesen önállóan		

3.7.4.6 A tantárgy témakörei

3.7.4.6.1 Nőgyógyászati vizsgáló eljárások
Nőgyógyászati anamnézis felvétel lépései, elemei

Külső, belső női nemi szervek megtekintésének lépései, fiziológiás kinézete, vizsgáló eszközök felsorolása

Hüvely kenet mintavétel menete

Tapintásos vizsgálat menete, diagnosztikai jelentősége
Nőgyógyászati vizsgáló eszközök

3.7.4.6.2 Várandós gondozás
Élettani fogamzás

Várandósság jelei, otthoni és klinikai diagnosztikája

Fiziológiás anyai változások a várandósság egyes szakaszaiban
Várandósság alatti kötelező szűrővizsgálatok és ápolói vonatkozásaik
Magzat fejlődésének mérföldkövei a várandósság során

3.7.4.6.3 Szövődményes/patológiás terhesség
Patológiás terhesség fogalma, diagnosztikája

Veszélyeztetett terhesség meghatározása

Várandósság alatt fellépő leggyakoribb szövődmények és ápolói vonatkozásaik
Vetélés típusai

3.7.4.6.4 Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenessége

Háborítatlan szülés fogalma, menete, szülés szakaszai, kísérése. Vertikális szülési módok, szülőszoba felszereltsége. Szülés alatti vizsgáló eljárások, lehetséges szövődmények, beavatkozások és ápolói vonatkozásaik. Anyai-magzati sérülések a szülés alatt.

3.7.4.6.5

Szoptatástámogatás, gyerekbarát újszülött ellátás,

gyermekágy

Érett újszülött jellemzői, Apgar, aranyóra és hormonális-pszichés jelentősége, újszülött ellátása, szűrővizsgálatai, fiziológiás sárgaság, súlyvesztés

Női mell anatómiája és élettana, tejtermelés folyamata, ingerei Szoptatás elősegítése (bőrkontaktus, rooming-in, pszichés támogatás).Gyermekágyas anya fiziológiás változásai

3.7.4.6.6

Nőgyógyászati betegségek

Reprodukciós és hormonrendszer életkori fiziológiás változásai Vértelési rendellenességek

A leggyakoribb nőgyógyászati fertőzések, gyulladáscsökkentő kórképek, PCOS, endometriózis, HPV klinikai vonatkozása

Leggyakoribb nőgyógyászati daganatos betegségek klinikai vonatkozásai

3.7.5 Neurológia klinikuma tantárgy

3.7.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása képessé teszi az asszisztenseket, hogy alapvetően megértsék, és elsajátítsák a neuroanatómiai, neurofiziológiai és neurodiagnosztikai eljárások mibenlétét, a betegek felkészítését a beavatkozásokra. Képessé válnak a neurológiai problémák azonosítására, a betegek idegrendszeri funkcióinak és egészségügyi állapotának folyamatos értékelésére. Az ellátó team többi tagjával együttműködve, kompetencia szintjének megfelelő alapvető ellátást nyújtson.

3.7.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló, egészségügyi szakoktató/ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év neurológiai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai kémiai és biokémiai alapok, Szakmai fizikai és biofizikai alapok, Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Pszichológia alapjai, Belgyógyászat és ápolástan, Sebészet és ápolástan

3.7.5.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.7.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és mához kötött kompetenciák
Az alapvető kóros tünetek azonosítási tudja.	Betegmegfigyelés, állapotkövetés.	Instrukció alapján részben önállóan	Határozottság, em-	e-ápolási dokumentációt vezet

Asszisztál a diagnosztikai vizsgálatoknál.	Ismeri diagnosztikai beavatkozások előkészítésére, kivitelezésére vonatkozó feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan	pátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési készség, higiénés szabályok betartása.
Felismeri az életveszélyes állapotokat, és közreműködik annak elhárításában kompetenciájának megfelelően.	Ismeri az életveszélyes állapot tüneteit.	Instrukció alapján részben önállóan	

3.7.5.6 A tantárgy témakörei

3.7.5.6.1 Általános és speciális vizsgálatok

Az egészségi állapot felmérés, a fizikális vizsgálatok neurológiai sajátosságai
 Neurológiai diagnosztikai vizsgáló módszerek, berendezések
 Betegek előkészítésének specialitásai diagnosztikus vizsgálatokra

3.7.5.6.2 Tudatállapot változások A beteg tudat éberségének megfigyelése

Neurológia állapot felmérő skálák használatának megismerése, a kapott eredmények értékelése
 A beszédzavarok típusainak felismerése

3.7.5.6.3 A koponyaűri nyomásváltozással járó állapot változások

Koponyaűri nyomásváltozással járó kórképek
 Diagnosztikus lehetőségek

Koponyaűri nyomásemelkedésben szenvedő beteg megfigyelése

3.7.5.6.4 Idegsebészeti beavatkozások Idegsebészeti beavatkozást

igénylő kórképek Idegsebészeti beavatkozások típusai Koponyanyitástájanatómiája

3.7.5.6.5 Fejfájás, epilepszia Fejfájás típusai

Különböző roham típusok Epilepszia betegség Status epilepticus

3.7.5.6.6 Agyi érbetegségek Az agyi vérellátás zavarai

Ischaemiás stroke típusai, vizsgálatok, ellátás lehetőségei Koponyaűri vérzés típusai

3.7.5.6.7 Neurotraumán átesett betegek Koponyasérülések

Az agy traumás sérülései

Gerincvelő traumás sérülései

3.7.5.6.8 Neuroinfektológiai betegségek Vírusfertőzések

Bakteriális fertőzések Gombás fertőzések

Egyéb kórokozók által indukált agyi fertőzések

3.7.5.6.9 Autoimmun betegségek Sclerosis multiplex

Myasthenia gravis Guillien-Barré szindróma

3.7.5.6.10 Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek Primer

agydaganatok típusai

Más helyen keletkezett tumorok agyi áttéti
Gerincvelői tumorok
Parkinson betegség Amyotrophic lateral sclerosis
Alzheimer betegség

3.7.6 Pszichiátria klinikuma tantárgy

3.7.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje a pszichiátriai betegek ellátásának hazaisztereit, azok diagnosztikus és terápiás specialitásait. Legyen képes felismerni a pszichiátriai tüneteket és kórképeket a különböző életkorokban, képes legyen a mentális zavarokkal küzdő betegek megfigyelésre és felismerje a pszichiátriai sürgősségi ellátást igénylő állapotokat. Ismerje meg a komplex pszichiátriai eljárásokat, mely a beteg/kliens intézeti felvételétől hazabocsátásáig tart.

3.7.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év pszichiátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Szociológia alapjai, Pszichológia alapjai, Népegészségtan, egészségfejlesztés, Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek, Belgyógyászat és ápoláстана, Sebészet és ápoláстана

3.7.6.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.7.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és mához kötődő kompetenciák
Felismeri és feleltésének jelenti a krízisveszélyeztető magatartást.	Önkárosító magatartásformák, presuicidális szindróma, NSS.	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési készség, higiénés szabályok betartása.	Elektronikus dokumentációt alkalmaz
Felismeri a pszichiátriai gyógyszerek hatásait, mellékhatásait, azt dokumentálja.	A pszichiátriai ellátásban alkalmazott gyógyszerek hatásai mellékhatása.	Teljesen önállóan		A gyógyszerek kapcsolatos elektronikus információkat értelmezi.
Felismeri a pszichotikus tüneteket s kompetenciájának megfelelően kezeli azokat.	Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok.	Teljesen önállóan		Elektronikus szakirodalmat olvas

3.7.6.6 A tantárgy témakörei

3.7.6.6.1 Pszichiátriai története, előítéletek, stigmák A magyar pszichiátriai gondozás történeti áttekintése

A pszichiátriai gondozás főbb szinterei

Előítéletek a pszichiátriával kapcsolatban, stigmák

A pszichiátria és a jog, cselekvőképesség, a pszichiátriai betegek jogai, korlátozó intézkedések

Sürgősségi és kötelező intézeti gyógykezelés

3.7.6.6.2 Szorongásos zavarok

A szorongás jellemzői, etiológiája, neurobiológiája, epidemiológiája

Gyermekeknél jelentkező szorongásos zavarok: szeparációs szorongás, szelektív mutizmus Generalizált szorongásos zavar

Pánikzavar

Fóbiák: szociális szorongásos zavar (szociális fóbia), Agorafóbia, Specifikus fóbiák, kevertszorongásos és depressziós zavar

Kényszeres és kapcsolódó zavarok: OCD-obszesszív-kompulzív zavar etiológia, epidemio-lógia, diagnosztika/tünettan, komorbiditás, differenciáldiagnosztika, terápia

3.7.6.6.3 Hangulatzavarok

Epidemiológia, etiológia (genetikai tényezők, pszichoszociális tényezők), patogenezis, ko-morbiditás, diagnosztika, differenciáldiagnosztika

Depresszió, Bipoláris zavar: Depressziós epizódok, Mániás epizódok, Kevert epizódok Diszruptív hangulatszabályozási zavar (DMDD), Disztímia, ciklotímia

A kórképek terápiája: biológiai terápiák, pszichoterápiák

Öngyilkosság (suicidum): öngyilkos magatartás, epidemiológia, az

öngyilkosság rizikó- és védőfaktorai, presuicidális szindróma felismerése – Ringel triász

3.7.6.6.4 Pszichoaktív szerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok Addikció fogalma, neurobiológiája, a kémiai hozzászokás ismérve

Alkohol, koffein, kannabisz, fenciklidin (és rokon vegyületei), hallucinogének, inhalánsok, opiátok, nyugtató-, altató és szorongásoldószeres, stimulánsok és nikotin használatával össz-szefüggő zavarok

A zavarok etiológiája, epidemiológiája, diagnosztikája és tünettana, differenciáldiagnosztika és terápia

3.7.6.6.5 Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktuskezelés

A pszichotikus állapotok meghatározása, epidemiológia, etiológia, tünetek, diagnosztika, a pszichotikus zavarok osztályozása a DSM-V alapján: Téveszmés zavar, Rövid pszichotikus zavar, Szkizofreniform zavar, Szkizofrénia, Szkizoaffektív zavar, Differenciáldiagnózis

A szkizofrénia lefolyása, kezelés: gyógyszeres kezelés, pszicho és szocioterápiák, ECT, agresszió

3.7.6.6.6 Személyiség zavarok Történeti vonatkozások

Klasszifikáció

Kóreredet (genetikai, biológiai, pszichológiai faktorok) Terápiás lehetőségek

A személyiségzavarok típusai:

- A csoport: Paranoid, szkizoid, szkizotípiás személyiségzavar
  - B csoport: antiszociális, borderline, hisztrionikus, narcisztikus személyiségzavar
  - C csoport: elkerülő, dependens, kényszeres személyiségzavar
- Nem meghatározott, egyéb személyiségzavar
NSSI: nem szuicidális önsértések

3.7.6.6.7 Táplálkozási magatartás zavarai

A gyermekkori evészavarok diagnosztikájának nehézségei, gyermekkori és serdülőkori kezdetű Anorexia nervosa, Bulimia nervosa, Pica, Ételelutasítással járó érzelemzavar, Szelektív evés, Fóbiás típusú evészavar, Falászavar, Izomdiszmorfia, Orthorexia nervosa. A tanulók megismerik a kórképek epidemiológiáját, etiológiáját, klinikai tüneteiket, a kórlefolyást, prognózist az alkalmazott terápiákat.

3.7.6.6.8 Organikus pszichoszindrómák A betegvizsgálat sajátosságai Demenciák, a demenciák osztályozása, felosztása (tünetek, kóreredet, életkor és gyógykezelhetőség alapján)

A demenciák differenciáldiagnózisa

A demenciákhoz társuló pszichológiai és magatartási zavarok

Alzheimer demencia, vaszkuláris demenciák, frontális demenciák, Lewy-testes demencia A delírium-szindróma, delíriumok okai, terápia

Egyéb organikus mentális zavarok (organikus hallucinózis, organikus (deluzív) paranoid zavar)

Intellektuális képesség zavarok, okai, súlyosság

3.7.7 Geriátria klinikuma tantárgy

3.7.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy a tanuló tisztában legyen az öregedési folyamatok tudományos vizsgálatának szakterületével, ezen belül az idősgyógyászat típusaival, a témával kapcsolatos fogalmak definícióival. Ismerje meg az idősödő társadalmakra jellemző demográfiai helyzet

mutatóit. Ismerje meg az idősek helyzetét a mai társadalomban, az öregedő társadalmak kihívásait, problémáit, az erre adható társadalmi, szociális egészségügyi válaszokat és segítségnyújtási lehetőségeket. Ismerje az idős kor jellegzetességeit, az öregedés biológiai folyamatát, az érzék-szervek, szervrendszerek, a viselkedés és az emberi kapcsolatok idősődéssel járó változásait. Ismerje fel az idős kor veszélyeztető tényezőit. Legyen képes részt venni az egészséges idősök egészséggondozásában, illetve sajátítsa el az idős betegek megfigyelésének, speciális ápolásának, gondozásának alapjait.

3.7.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos (kizárólag a klinikum) vagy BSc ápoló/egészségügyi szakoktató, ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év geriátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítése.

3.7.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolásban és gondozásban,

Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Szociológia alapjai, Pszichológia alapjai, Népegészségtan, egészségfejlesztés, Pedagógiai-betegoktatási alapismeretek, Belgyógyászat és ápolástana, Sebészet és ápolástana, Pszichiátria klinikuma

3.7.7.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.7.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és mához kötött digitális kompetenciák
Bemutatja a geriátriát és elhelyezi a gerontológián belül, Ismerteti az egyes országok, illetve Magyarország demográfiai jellemzőit.	A gerontológia és a geriátria története. Gerontológiai ismeretek, a gerontológia definíciója, típusai, rendszerszemlélete. Az idősödés folyamata a világ országaiban, Európában és Magyarországon, Népegészségügyi ismeretek.	Teljesen önállóan	Jó megfigyelő készség, képesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, kritikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, képesség, együttműködési készség, képesség, határozottság, türelem, empátia,	Informatikai ismeretek, informatikai eszközök alkalmazása, kereső funkciók, programok kalmazása.
Felismeri az idős kor testi-, szellemi és működésbeli változásainak jellegzetességeit és elkülöníti egyes betegségektől, kórképektől.	Biofizika, biokémia. Anatómia- élettan, kórélettan. A test külső jegyeinek, jellegzetességeinek változása, érzékszervi változások, testtömeg-, izomzat, csontrendszer-, immunrendszer változása. Mozgás és reflexek idős korban. Időskori akklimatizáció sajátosságai, közérzet-, figyelem-, hangulatváltozások, alvás és életritmus változásai, társas kapcsolatok, elszigetelődés. Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leggyakrabban előforduló betegségek.	Teljesen önállóan	feltétel nélküli elfogadás képessége.	Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi ábrák, potfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése.

<p>Felméri és felismeri az időseket veszélyeztető tényezőket, egyénre szabott prevencióst tervez és kivitelez.</p>	<p>A biztonság szűk ségletének változása idős korban. Az idősök testi, lelki és pszichés állapotát veszélyeztető tényezők. Az időskori balesetek okai, formái. A balesetek megelőzésének lehetőségei. Baleseti veszélyforrások. Az időskorúakra irányuló agresszió okai és megjelenési formái. Az időseket érintő családon belüli erőszak. Az idős ember védekező, elhárító magatartásának jellemzői. Az ápoló szerepe az önveszélyeztető, illetve az idősök elleni agresszió felismerésében és megszüntetésében. Az abúzus fogalma. Az időskori szenvedélybetegségek kialakulásának okai, lelki háttere, megjelenési formái. Öngyilkosság okai idős korban. Az idős emberek érdeke-, és jogvédelme.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>Informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi ápolás, potfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése.</p>
<p>Ismerteti az időskori gyógyszerfelhasználási zavarokat, interakciókat.</p>	<p>A gyógyszerek hatásai, mellékhatásai idős korban, idős betegek gyógyszerelésének sajátosságai. A gyógyszereléshez kapcsolódó dokumentációs feladatok.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>Informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi ápolás, potfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése.</p>

3.7.7.6 A tantárgy témakörei

3.7.7.6.1

Bevezetés a geriátriába Magyarország jellemző

demográfiai adatai

A korfa fogalma, típusai, Magyarország korfájának jellemzői, nemzetközi összehasonlítás A magyar társadalom életkor szerinti megoszlása, sajátosságai

Az időskorúak számarányának alakulása Magyarországon belül

A nemek arányának alakulása az időskorúak körében A népesség elöregedésének okai

A kettős öregedés értelmezése

Európai és világ trendek az időskorúak számarányában
Az elöregedés és a népességfogyás társadalmi és gazdasági következményeiAz időskor felosztása, az egyes szakaszok sajátosságai
Az idősek helyzete a mai társadalomban Időseket ellátó hazai intézményrendszere
A gerontológia definíciója, típusai, rendszerszemléleteA geriátria fogalma, kapcsolata a gerontológiával Klinikai geriátria
Geriátriai ápolás

3.7.7.6.2 Az idős kor jellegzetességei
Szerepváltozások, magatartások, hiedelmek, veszteségek, krízisek, a gazdasági tényezők hatása, a jövedelmi viszonyok változása, nyugdíjazás, az életmód változás hatása, az életminőség, társas kapcsolatok, munkavégzés idős korban.

3.7.7.6.3 Az öregedés biológiai folyamatát befolyásoló tényezők, az időskorra vonatkozó általános jellegzetességek
A test külső jegyeinek, jellegzetességeinek változása, érzékszervi változások, testtömeg-, izomzat-, csontrendszer változása, mozgás, reflexek idős korban, időskori akklimatizáció sajátosságai, szervek- szervrendszerek, immunrendszer működésének változásai, érdeklődés, közérzet, figyelem, érzelmek/ hangulat-, alvás-, életritmus változása, elszigetelődés.

3.7.7.6.4 Veszélyeztető tényezők idős korbanA biztonság szükségletének változása idős korban
Az idősek testi, lelki épségét veszélyeztető tényezőkAz időskori balesetek okai, formái
Baleseti veszélyforrások
A balesetek megelőzésének lehetőségei
Az időskorúakra irányuló agresszió okai, megjelenési formáiAz időseket érintő családon belüli erőszak
Az idős ember védekező, elhárító magatartásának jellemzői
Az ápoló szerepe az önveszélyeztető, illetve az idősek elleni agresszió felismerésében és megszüntetésében
Az abúzus fogalma
Az időskori szenvedélybetegségek kialakulásának okai, lelki háttere, megjelenési formái
Öngyilkosság okai idős korban
Az idős emberek érdek-, és jogvédelme

3.7.7.6.5 Szervek, szervrendszerek és a homeosztázis változásai idős korban, leg-gyakrabban előforduló betegségek
Keringés rendszereIdegrendszer
Érzékszervek rendszere
Mozgás-, csontok, izomzat szervrendszereZsigeri rendszer: emésztő rendszer
Légzőrendszer
Vizeletkiválasztó rendszer
Nemi szervek rendszereEndokrin rendszer

3.7.7.6.6 Egészség gondozás idős korbanAz egészség definíciói
Ember és környezet
Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők
Az egészséges életvitel kialakításának lehetőségei idős korbanAz egészség fenntartása
A betegségek kialakulása, rizikótényezőiEgészséges életmód összetevői
Egészségkárosító tényezők Népegészségügyi mutatók Egészségtudatos magatartás
A testtartás és a rendszeres mozgás jelentősége a mindennapi életbenAz életmód keringési szervekre és a légzőrendszerre gyakorolt hatása A táplálkozás, az életmód és az

emésztőrendszer közti összefüggésekA túlzott tápanyagbevitel következményei
Az egészséges étrend, napirend összeállítása
Segítségnyújtás az idős emberek szükségleteinek kielégítésében, ápolási feladatok

3.7.7.6.7 Idős betegek speciális ápolása Segítségnyújtás az idős emberek szükségleteinek kielégítésében
Demenciában, Alzheimer kórban szenvedő betegek speciális ápolása Neurológiai kórképek fennállása esetén nyújtott egyénre szabott ápolásEmésztőrendszeri kórképek speciális ápolása Akut és krónikus sebek ellátása ápolásaEsések megelőzése, kezelése
Meváltozott ürítési szükséglet és megváltozott ürítés ellátásaDecubitus prevenciója, ellátása Segédeszközök, ápolási eszközök alkalmazása az idősellátásbanSegélyhívó eszközök alkalmazása az idősellátásban

3.7.8 Klinikai gyakorlat tantárgy

3.7.8.1 A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy célja, hogy szintézisbe hozza az elsajátított ismereteket, ápolási és asszisztensi ismereteket gyakorlati készségekké kovácsolja össze. Továbbá betekintést enged a tanulóknak a munkahelyi környezetben történő betegellátásba és a kliensekkel történő interakcióba.

3.7.8.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Ápoló Bsc 2 év klinikai adott osztályon eltöltött klinikai gyakorlattal / felsőfokú végzettséggel, szakirányú középfokú szakképzettséggel, egészségügyi gyakorlatvezető végzettséggel és legalább ötéves szakirányú szakmai gyakorlattal.

3.7.8.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Egészségügyi etika alapjai, Egészségügyi jog alapjai, Emberi test és működése, Alapvető higiénés rendszabályok, Általános ápolástan és gondozástan, Gyógyszertani alapismeretek, Kommunikáció, Szociológia alapjai, Pszichológia alapjai, Népegészségtan, egészségfejlesztés, Pedagógiai - betegoktatási alapismeretek, Belgyógyászat és ápolástan, Sebészet és ápolástan, Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk

3.7.8.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.8.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
------------------------------	------------------	--	--	---

Készség szintű belgyógyászati ápolási beavatkozásokat végez (EKG készítés, részvétel az infúziós terápiában: palack csere, cseppszám szabályozás, húgyhólyag irrigálás, széklet vizelet hányadék mintavétel, felfogása, oxigén terápia alacsony nyomású rendszerekkel).	Ismeri a beavatkozások elméleti és gyakorlati kivitelezésének menetét, az esetleges szövődményeket megfigyeli.	Instrukció alapján részben önállóan	Munkájára és önmagára precíz, szem előtt tartja az etikai normákat és jogi követelményeket, empatikusan előítéletektől mentesen viszonyul a kliensekhez és a team tagjaihoz.	Betegmegfigyelő monitorral EKG-t készít, kinyomtatja a szükséges anyagokat
Készség szintű ápolási beavatkozásokat végez, nasogasztrikus szondán keresztül táplál, sztómazsákot cserél, gondoz, beöntést ad, műtéti előkészítést végez.	Ismeri az ápolási beavatkozások kivitelezésének protokolljait, eszköz igényét.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
Készség szinten bőrtesztet végez.	Ismeri a bőrteszt kivitelezésének eszközeit és módjait.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
Készség szinten testvázadékokat felfog, mintát vesz (köpet, torok, szem, orr, fül váladék).	Ismeri a testvázadékok felfogásának módját és a mintavételek kivitelezésének protokollját.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet
Részt vesz az osztályok, szakrendelők mindennapjaiban, a klienssel történő interakciókban.	Ismeri az egészségügyi ellátórendszer működésének alapjait a helyét és szerepét az ellátásban.	Instrukció alapján részben önállóan		E-ápolási dokumentációt vezet

3.7.8.6 A tantárgy témakörei

3.7.8.6.1 Belgyógyászat gyakorlat

A tanuló betekintést nyer az alábbi osztályok működésébe: Kardiológia, pulmonológia, nefrológia, és elsajátítja az oxigénterápia, infúziós terápia, húgyhólyag irrigálás, EKG

készítés, széklet, vizelet és hányadék mintavételeket, és laborba juttatásukat. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát.

Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyiben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

3.7.8.6.2 Sebészet gyakorlat

A tanuló betekintést nyer a sebészeti, ortopédiai és traumatológiai osztályok mindennapjaiban, elsajátítja az akut és műtéti sebkezelést, decubitus felmérést, sztómagondozást, beöntés adását, gyomorszondán keresztüli táplálást, sebvázadék mintavételt és a beteg műtéti előkészítését. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát.

Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyi-ben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

3.7.8.6.3 Kisklinikumi gyakorlat

A tanuló betekintést nyer a szemészeti, urológiai, orr-fül-gégészeti, bőrgyógyászati ellátás menetébe, gyakorolja a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp be-adását, a bőrtesztek kivitelezését, valamint köpetet, torok-szem-orr-fül váladékot vesz, és laborba juttat.

Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyi-ben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

3.7.8.6.4 Egyéb klinikai gyakorlat

A tanuló betekintést nyer az alábbi osztályok működésébe: Pszichiátria, neurológia, geriátria, szülészet-nőgyógyászat.

Melynek legfeljebb 50%-át klinikai szimulációs gyakorlatként is megszervezhető, amennyi-ben rendelkezésre áll megfelelő tárgyi és személyi feltétel.

3.8 Ápolói alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület célja megalapozni a szakápolástani és ápolástani feladatokat, megfelelően rávilágítva milyen széles körű ismeret integrációra van szükség az ápolói hivatáshoz. Lehetővé tenni, hogy a tanuló megfelelő jogi, etikai, biokémiai, biofizikai, sejtbiológiai, mikrobiológiai, közegészségtani, informatikai, pszichológiai, népegészségtani, kommunikációs, egészségnevelési-egészségfejlesztési, egészségpszichológiai ismereteket felhasználva részt vegyen a gyógyítóteam munkájában.

3.8.1 Biokémia tantárgy

3.8.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik képesek holisztikusan szemlélni az egyént és annak ellátását. Akik képesek megfelelő ismereteik révén körültekintéssel felkészíteni a klienseket a rájuk váró vizsgálatokra, hiszen ismerik azok biokémiai hatásait. Megismertetni a tanulókkal a szervezet belső egyensúlyának alappilléreit.

3.8.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Általános orvos / Biokémikus / Kémikus / Kémia szakos tanár.

3.8.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Kémia (szerves kémia), Biológia (sejttan, emberi test)

3.8.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.8.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Önállóság és fele-lősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szak-mához kötődő di-gitális kompeten-ciák
-------------------------------	------------------	---	---	--

Saját szavaival megfogalmazza az élő szervezet biokémiai alapjait.	Felismeri az élő szervezetben a biokémiai tényezőket, tudja azok meghatározásának módját, az alapvető tápanyagok, emberi testre kifejtett hatásait.	Teljesen önállóan	A vizsgálatok során holisztikusan szemléli az egyént, figyelve sajátos reakciókra melyet a vizsgáló eljárások váltanak ki. Preventív szemléletű ösztönzi a klienst a szükséges beavatkozásokon való részvételre, pszichésen támogató, szakmája iránt elkötelezett.	
Jellemzi az anyag-csere folyamatok alapvető tulajdonságait.	Ismeri az anyag-csere elemeit, a szervezet szempontjából nélkülözhetetlen biokémiai folyamatokat.	Teljesen önállóan	Folyamatos tanulásra törekszik.	Homeosztázis monitorozást végez diagrammok segítségével.
Felméri az emberi szervezet homeosztázistól eltérő állapotait.	Ismeri a homeosztázis elemeit, a legfontosabb vizsgálati eljárásokat, és azok használatát ápolói szempontból.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.8.1.6 A tantárgy témakörei

3.8.1.6.1 A biokémia alapjai

Az élőszervezet építőanyagainak és biokémiai alapfolyamatainak jellemzői, élettani szerepe, makromolekulák, enzimek, vitaminok

3.8.1.6.2 Az anyagcsere folyamatok biokémiája

Fehérjék jellemzői, csoportjai. A hemoglobin szerkezete, jellemzői. Aminosavak csoportosítása, anyagcsere folyamatainak jellemzői. Az emberi szervezet nitrogén anyagcsereje, karbamid szintézise. A glukóz oxidációja és szintézise. Lipidek jellemzői, csoportosításuk, lipid anyagcsere folyamata, módszerei. Oxigén és széndioxid anyagcsere jellemzői. Enzimek és működésük.

3.8.1.6.3 Homeosztázis

A homeosztázis fogalma, alkotói, élettani jellemzői, diagnosztikai módszerei

3.8.2 Biofizika tantárgy

3.8.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik képesek holisztikusan szemlélni az egyént és annak ellátását. Akik képesek megfelelő ismereteik révén körültekintéssel felkészíteni a klienseket a rájuk váró vizsgálatokra, hiszen ismerik azok biofizikai hátterét. Szintézisbe hozni az anatómiai ismereteket a diagnosztikai eljárásokkal.

3.8.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Fizikus / Biofizikus / Fizika szakos tanár.

3.8.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika (elektromosság, mágnesesség, rezgések, hullámok, kinematika,

vektorok, erő, munka, kommunikációs eszközök, képalkotás, képrögzítés, fény jellemzői, radioaktivitás), Biológia (sejt, emberi test)

3.8.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemb.) kell lebonyolítani.

3.8.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Jellemzi az életfolyamatok biofizikáját	Ismeri a különböző fizikai alapfogalmakat, megfelelő használatukat.	Teljesen önállóan	A vizsgálatok során holisztikusan szemléli az egyént, figyeli sajátos reakciókra	
Meghatározza az EKG, EEG, EMG, ENG működési elvét	Ismeri a szervezetben keletkező elektromosságot, és ezek rögzítésének módjait.	Teljesen önállóan	melyet a vizsgáló eljárások váltanak ki. Preventív szemléletű ösztönzi a klienst a szükséges beavatkozásokon való részvételre,	E-ápolási dokumentációt vezet
Ismerteti a képalkotó vizsgálatok elméleti alapjait, használatuk indikációit, kontraindikációit és szövődményeit.	Ismeri a képalkotó eljárásokat, a működési elvüket, hatásukat az emberi szervezetre, szövődmények kialakulásának lehetőségeit	Teljesen önállóan	pszichésen támogató, szakmája iránt elkötelezett. Folyamatos tanulásra törekszik.	

3.8.2.6 A tantárgy témakörei

3.8.2.6.1 Az életfolyamatok biofizikai jelenségei

Az emberi szervezet élettani működésének biofizikai jelenségei, Inger, ingerület, ingerelhetőség, a szenzoros működés tulajdonságai. Mozgás, helyváltoztatás, izomműködés. Légzés (mechanika, gázcseré, nyomásviszonyok, felületi feszültség). Keringés (szívműködés, szisztolés-diastolés, szív munka, vérnyomás, folyadék-áramlás). Látás (optikai alapok, akkomodáció, fotoreceptorok, fényérzékelés, látómező). Hallás (hallásméret, audiometria)

3.8.2.6.2 Elektromos diagnosztikai módszerek fizikai alapjai

Elektromos diagnosztikai eszközök (EKG, EEG, EMG, ENG) működési elvének jellemzői

3.8.2.6.3 Képalkotó módszerek biofizikai alapjai

Radiológiai alapismeretek. A Rtg, CT, MR, PET, SPECT, UH, Angiográfiás és Mammográfiás radiológiai vizsgálati eszközök működési elvének jellemzői. A vizsgálati módszerek főbb indikációi, kontraindikációi. A kontrasztanyagok helye, szerepe a képalkotó diagnosztikában. A kontrasztanyagok főbb jellemzői és típusai Az endoszkópos vizsgálatok alkalmazásának elméleti alapjai, indikációi, céljai

3.8.3 Sejtbiológia II. tantárgy

3.8.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az emberi szervezetben a sejtek, szövetek szerveket, funkcionális egységben szervrendszeret, az emberi szervezetet alkotják. A patológiai diagnosztika ennek a legkisebb egységeire, a sejtekre és szövetekre épül. A szövettani asszisztens feladata ezeknek az emberi szöveteknek diagnosztikára való előkészítése. A tanítás célja, hogy a hallgató megismerje a szöveteket alkotó sejtek működését, biokémiai összetevőit.

3.8.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Általános orvos / Biológia szakos tanár.

3.8.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Sejtbiológia, szakmai kémia és biokémiai alapok

3.8.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elsajátítja a sejtek alkotóelemeit, szerkezetüket, és azok funkcióit	Ismeri a sejtteni alapismereteket	Teljesen önállóan	A vizsgálatok során holisztikusan szemléli az egyént, figyelt sajátos reakciókra	Digitális atlaszok segítségével sajátítja el a sejtek alkotórészeit
Megismeri a sejt életjelenségeit, azok folyamatát, összefüggéseit	Ismeri a sejtteni alapismereteket	Teljesen önállóan	melyet a vizsgáló eljárások váltanak ki. Preventív szemléletű ösztönzi a klienst a szükséges beavatkozásokon való részvételre,	
Elsajátítja a sejtcik-lu és a sejtosztódás formáit, folyamatát, működési zavarait	Ismeri a sejtteni alapismereteket	Teljesen önállóan	pszichésen támogató, szakmája iránt elkötelezett. Folyamatos tanulásra törekszik.	
Felidéli a külön- böző szövettípusokat és azok jellemzőit	Ismeri a szövettani alapismereteket	Teljesen önállóan		

3.8.3.6 A tantárgy témakörei

3.8.3.6.1 Sejtteni alapismeretekA sejt molekuláris összetevői

A sejt strukturális alapjaiA sejtmembrán.

A citolazma

Lizoszómák, mitokondriumok szerkezete, működésükAnyagtranszport a membránon keresztül

Autofágia, heterofágia Golgi-apparátus működése

A sejtmag szerkezete, a kromoszómák jellemzése.Fehérjeszintézis és anyagtermelés

A sejtek mozgása

Sejtosztódás típusai, folyamata

3.8.3.6.2 Általános szövettani alapismeretekHámszövet jellemzői, csoportosítása.

Sejtkapcsolódási módok.Speciális hámok.

Kötő-és támasztó szövetek jellemzőiA kötőszövetek osztályozása

Sejttípusok, sejt közötti állomány Vér és vértképző szövetek jellemzése

Simaizomszövet, harántcsíkolt izomszövet és a szívizom jellemzői

Idegyszövet jellemzőiIdegrostok

Az idegvégkészülékek jellemzői.A szinapszis

3.8.4 Mikrobiológia tantárgy

3.8.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók mélyítsék el a fertőzésről, fertőző betegségekről korábban megszerzett ismereteiket.A tantárgy tanulása járuljon hozzá a klinikai tantárgyak megalapozásához. Ismerjék meg a kórokozókat, jellemzésüket és vizsgálati módjaikat.

3.8.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Mikrobiológus / Biológia szakos tanár.

3.8.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia

3.8.4.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A mikrobák tulajdonságaival, ellenálló képességével kapcsolatos ismereteit összekapcsolja az infekciókontroll ismereteivel.	Ismeri a baktériumok, vírusok, gombák és paraziták alapvető jellemzőit, tulajdonságait, szerepüket a betegség kialakulásában, a kórokozók kimutatásának lehetőségeit.	Teljesen önállóan	Felelősséget érez a fertőzések és járványok megelőzése iránt, törekszik azoknak a tényezőknél a kiiktatására, amelyek ezek kialakulásában, terjedésében szerepet játszanak. Belátja a megelőzés szerepét a betegségek kialakulásában.	Videók, képek keresése az Internetről, prezentáció készítés
Felsorolja és jellemzi a kórokozókat, és azok vizsgáló módszereit.	Ismeri a kórokozókat és azok jellemzését vizsgálatát.	Teljesen önállóan		

3.8.4.6 A tantárgy témakörei

3.8.4.6.1 Bakteriológia, virológia és mikológia A baktériumok osztályozása, elnevezése A baktériumok alakja, szerkezete, anyagcseréje, szaporodása, kórokozó képessége, ellenálló képessége

A szervezet normál baktériumflórája

A bakteriológiai vizsgálati módszerek típusai Antibiotikus kezelés, antibiotikum rezisztencia

A vírusok jellemzői, szerkezetük, osztályozásuk A vírusok ellenálló képessége

A vírusbetegségek patogenezeise, kimutatása, kezelése, megelőzése

A gombák általános tulajdonságai, a gombasejt felépítése, szaporodásuk A gombák osztályozása

A gombák kórokozó képessége, a gombafertőzések rizikófaktora A mycosisok kimutatása, kezelése, megelőzése

A gombák ellenálló képessége

3.8.4.6.2 Parazitológia

A parazitológia tárgya, felosztása

A paraziták rendszerezése, protozoonok, parazita férgek, parazita ízeltlábúak főbb jellemzői A paraziták behatolása a szervezetbe, hatásuk a szervezetre

A paraziták ellenálló képessége

A paraziták kimutatása, kezelés, megelőzés elvei

3.8.5 Közegészségtan - járványtan tantárgy

3.8.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

Ismeri a levegő-, víz-, talajszennyeződés emberre és a környezetre gyakorolt hatásait. Ismeri az élelmiszerekkel kapcsolatos egészségkárosodásokat, azok vizsgálati módszereit, továbbá az ételfertőzésre, ételmérgezésre gyanús megbetegedések tüneteit, valamint a szükséges intézkedéseket.

3.8.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Népegészségügyi ellenőr Bsc / Ápoló Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.8.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Mikrobiológia, biológia, komplex természettudományos tárgy,

3.8.5.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemb.) kell lebonyolítani.

3.8.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a közegészségtani alapfogalmakat, elhelyezi a tárgyat az orvostudományban.	Ismeri a közegészségtani alapokat	Teljesen önállóan	Preventív szemléletű a kórokozók terjedésének megelőzésére törekszik.	
Felismeri a fertőzés terjedési lehetőségeit, a fogékony embereket	Ismeri a fertőzés, fertőző betegség fogalmát, a fertőző betegségek kialakulását, előfordulási módjait, a járványfolyamat mozgatóerőit.	Teljesen önállóan		Naprakészen tájékozódik a digitálisan elérhető járványügyi helyzetekről, amennyiben felmerül, hogy a kliens utazás közben fertőződött meg.
Ismerteti az enterális kültakarón keresztül terjedő és légúti rendszer járványtanának főbb tényezőit	Ismeri az enterális, kültakarón keresztül terjedő és légúti rendszer járványtani jellemzőit.	Teljesen önállóan		
Munkaterületén részt vesz a fertőző betegségek terjedésének megelőzésében.	Ismeri az alapvető járványügyi feladatokat, járványellenes teendőket	Instrukció alapján részben önállóan		Járványügyi szervezet honlapjának keresése az Interneten.
Ismerteti az immunvédekezés lényegét, az immunrendszer szerepét a védekezésben.	Ismeri az immunrendszer működésének alapjait, az immunitás fajtáit, az immunrendszer kóros működésének formáit	Teljesen önállóan		

3.8.5.6 A tantárgy témakörei

3.8.5.6.1 A közegészségtan alapjai

A közegészségtan fogalma, története, részterületei, helye és feladatai az orvostudományban. A magyar népegészségügy felépítése és szervezeti rendszere

Humán ökológia.

A légkör felépítése, tulajdonságai és hatása a szervezetre.

A levegőt szennyező legfontosabb anyagok és források, globális következmények. Ivóvíz nyeres és ivóvíz ellátás helyzete Magyarországon

A talaj környezet-egészségügyi hatásai

3.8.5.6.2 A fertőzés, fertőző betegségek A fertőzés, fertőző betegség fogalma

A fertőző betegség létrejöttének feltételei: kórokozók száma, virulencia, behatolás helye, szervezet ellenállása

A fertőző betegségek csoportosítása járványtani szempontból

A fertőző betegségek előfordulási módjai: sporadikus, endémiás előfordulás, epidémia, pandémia, szezonális, ciklicitás

A fertőzésekről általában, járványtan felosztása. Járványfolyamat elsődleges és másodlagos mozgatóerői. A fertőző betegségek és járványok megelőzése, járványügyi intézkedések

Enterális fertőzések járványtana (Bakteriális fertőzések: Hastífusz, Paratyhus, Dysenteria, Coli enteritisek

Enterális fertőzések járványtana (Bakteriális fertőzések: Yersiniosis, Campylobacteriosis, Helicobacteriosis, Kolera, Toxikoinfekciók; Vírusfertőzések; Féregfertőzések)

Légutakon keresztül terjedő fertőzések járványtana (Torokgyík, Mumpsz, Rubeola, Kanyaró, Szamárköhögés, Bárányhimlő, Skarlát, Meningitis epidemica, Haemophilus influenzae

Légutakon keresztül terjedő fertőzések járványtana (Influenza, Mononucleosis infectiosa, Legionellosis, Tuberculosis, Streptococcus fertőzés).

A kültakarón keresztül terjedő fertőző betegségek járványtana

3.8.5.6.3 A járványfolyamat mozgatóerői Elsődleges mozgató erők:

A fertőző forrás

A fertőzés terjedésének lehetséges módjai A fogékony emberi szervezet

Másodlagos mozgató erők: természeti, társadalmi, egyéni tényezők

3.8.5.6.4 Járványügyi feladatok A fertőző betegségek megelőzése

Járványügyi teendők fertőző betegségek előfordulásakor - teendők a beteggel és a beteg környezetében

A fertőző beteg bejelentése

Az izoláció, annak szakmai és jogi vonatkozásai. A fertőző betegségek megelőzése, immunizálás, oltások és azok formái, jellemzői, oltási naptár.

3.8.5.6.5 Kórházi fertőzések járványtana A nosocomiális infekció fogalma, jelentősége

A nosocomiális fertőzések epidemiológiai sajátosságai

A nosocomiális infekció kialakulását elősegítő tényezők, a fertőzés terjedésének leggyakoribb módjai

Az infekció kontroll fogalma, feladata Az infekció kontroll tevékenységi elemei

A nosocomiális surveillance. Kockázati tényezők meghatározása, a kockázatok kivédésére vonatkozó szabályozás és a végrehajtás ellenőrzése. Megelőző tevékenység Izolációs szabályok a betegellátás során, környezeti infekciókontroll, fertőtlenítés, sterilizálás, egészségügyi kártevők elleni védekezés. Antibiotikum politika. Az egészségügyi dolgozók nosocomiális fertőzéseinek megelőzése. Képzés, továbbképzés.

A leggyakoribb nosocomiális infekciók: húgyúti infekciók, pneumoniák, műtéti sebfertőzés, bőr és lágyrész, véráram fertőzés okai, hajlamosító tényezői, jellemzői, az infekciók megelőzésének lehetőségei, ápolói feladatai

Fertőző beteg elkülönítése, izolált beteg ápolásának specialitásai.

3.8.5.6.6 Immunológia Az immunrendszer működése Az immunitás formái

A szervezet immunizálása

Az immunrendszer megváltozott működése: allergia, autoimmun betegségek, immunhiányos állapotok

3.8.5.7 Egészségügyi etikai esettanulmányok tantárgya tantárgy tanításának fő célja

A tárgy tanítása elsődlegesen a tanulók attitűdjének formálását, általános tájékozottságuk szélesítését szolgálja. Az etikai ismeretek elmélyítése.

3.8.5.8 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.8.5.9 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem (állampolgári ismeretek, Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek, Egészségügyi etika és jog alapjai)

3.8.5.10 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemb.) kell lebonyolítani.

3.8.5.11 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Jellemzi az egészségügyben az alapvető viselkedési normákat.	Ismeri az egészségügyi etika alapfogalmait.	Teljesen önállóan	Felelős és etikus viselkedés, magabiztos kiállás.	
Megítéli a munkája kapcsán leggyakrabban jelentkező etikai dilemmákat.	Ismeri a leggyakoribb egészségügyi munka során fellépő etikai dilemmákat, és kompetencia szintű kontextusát. A dolgozótól elvárt viselkedésmódot megérti.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a munkája során rá vonatkozó etikai normákat	Ismeri az egészségügyi dolgozókkal szemben támasztott etikai elvárásokat, és a be nem tartásukból származó következményeket.	Teljesen önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet az etikai normák betartásával.

3.8.5.12 A tantárgy témakörei

3.8.5.12.1 Rendszerező ismeretek

Alapfogalmak: erkölcs, moralitás, érték, norma, etikaA bioetika, ápolásetika fogalma

Az egészségügyi etika alapelvei: autonómia tisztelete, "ne árts" elve, jótekonyság elve, igazságosság elve

Szakmai etikai alapkövetelmények: előítélet mentesség, másság elfogadása, tolerancia, humanitás, empátia, karitativitás, intimitás, esélyegyenlőség biztosítása

Az orvos és szakdolgozó, illetve a szakdolgozó és beteg közötti kapcsolat etikai normái

A team munka alapjai, együttműködés az egészségügyi dolgozók között Személyiségi jogok, titoktartás, adatvédelem

Tájékozott beleegyezés, az egészségügyi szakdolgozó kompetenciája a beteg tájékoztatásban
Egészségügyi etikett: az egészségügyi dolgozó megjelenése, az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt magatartás, viselkedés

A beteglátogatás viselkedési szabályai Etikai kódex

Etikai sajátosságok időskorban

3.8.5.12.2 Az egészségügyi etika alapjai

Az egészségügyi etika alapelvei. Etikai értékek az egészségügyben. Etikai szabályozás. Eti-kai kódex.

3.8.5.12.3 Az egészségügyi dolgozók tevékenységének etikai kérdései

Az egészségügyi dolgozók tevékenységének etikai elvei és problémái: titoktartás etikai vonatkozásai, tájékoztatás etikai kérdései, haldokló beteg ápolásának etikai kérdései, gyermekek ápolásának etikai vonatkozásai, különleges esetek/akadályozott emberek ápolásának etikai problémái, fizikai/kémiai korlátozó intézkedések alkalmazásának etikai kérdései etikai kérdései. Az egészségügyi sztrájk. Etikai dilemmák és bioetikai kérdések. Az abortusz etikai kérdései. Eutanázia formái és etikai vonatkozásai. Társadalmon belüli szubkultúrák etikai vonatkozásai.

3.8.5.12.4 Szakdolgozói etikett

Az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt magatartás, viselkedés. Szakmai etikai alapkövetelmények: előítélet mentesség, másság elfogadása, tolerancia, humanitás, empátia, karitativitás, intimitás

3.8.5.12.5 Etikai esettanulmányok

Az egészségügyi dolgozók tevékenységével kapcsolatos esettanulmányok ismertetése, kötetlen beszélgetés formájában történő elemzése, a szakdolgozói etikettel kapcsolatos esettanulmányok ismertetése, és kötetlen beszélgetés formájában történő beszélgetés elemzése. Abortusszal kapcsolatos, eutanáziával kapcsolatos esettanulmányok.

3.8.6 Egészségügyi jogi esettanulmányok tantárgy

3.8.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tárgy tanítása elsődlegesen a tanulók attitűdjének formálását, általános tájékozottságuk szélesítését szolgálja. Olyan szakemberek oktatásának szerves részét képezi, akik ismerik és magukra nézve kötelezően alkalmazzák a betegjogokat, tisztában vannak az ellátó személyzet jogaiival és kötelességével.

3.8.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.8.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem (állampolgári ismeretek, Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek, Egészségügyi etika és jog alapjai)

3.8.6.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megnevezi és leírja a magyar jogrend- szer alapvető fogal- mait, és az alaptör- vényi szabályozáso- kat	Ismeri Magyaror- szág alaptörvényé- nek főbb szabályait, ismeri a jogot, a jogrendet és a jog- forrásokat.	Teljesen önállóan	Felelős és etikus vi- selkedés, magabiz- tos kiállás.	Ismeri a jogszabá- lyok elektronikus elérhetőségeit.
Betartja az egész- ségügyi dolgozókra vonatkozó speciális jogszabályokat.	Ismeri a betegjogo- kat, az egészségügyi dolgozó jogait és kötelességeit, az adatvédelmi szabá- lyokat.	Teljesen önállóan		Ismeri az elektroni- kus adatvédelmi szabályozást.
Ismerteti a szociális ellátások jogi alap- jait.	Ismeri az állam sze- repét a szociális el- látások tekinteté- ben, felsorolja a szociális intézmé- nyeket	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a mun- kája során rá vonat- kozó etikai normá- kat	Ismeri az egészség- ügyi dolgozókkal szemben támasztott etikai elvárásokat, és a be nem tartá- sukból származó következményeket	Teljesen önállóan		
Ismerteti a főbb szociális ellátásokat	Ismeri a szociális törvény által szabá- lyozott ellátásokat, a társadalombiztosí- tás nyugellátásokat, egészségbiztosítási támogatásokat, csa- ládi ellátásokat, a gyermekvédelmi törvény és a munka- nélküliek támogató- sával kapcsolatos szabályozásokat. A közszolgáltatások rendszerét.	Teljesen önállóan		

3.8.6.6 A tantárgy témakörei

3.8.6.6.1 A jog és a jogrend

Jogi normák fogalma. A jog és a jogrend fogalma, a belső jogforrások rendszere. Magyaror- szág Alaptörvényében meghatározott alapvető jogok és kötelezettségek.

3.8.6.6.2 Egészségügyi jogi ismeretek

Az egészségügyre és az egészségügyi szolgáltatásra vonatkozó fontosabb jogi szabályozások. A betegek jogai és a betegjogok érvényesítése. Egészségügyi sztrájkjog. Az egészségügyi dokumentáció kezelése. Információbiztonság és adatvédelem. Egészségügyi dokumentációval kapcsolatos jogok. Az idősellátás jogi vonatkozásai.

3.8.6.6.3 Szociális ellátások jogi alapjai

A szociálpolitika intézményrendszere és az állam szerepe. A szociális ellátások rendszerei: biztosítási ellátások, költségvetésből finanszírozott ellátások. A szociális szempontból főbb ellátások és jellemzőik: A szociális tv. által szabályozott ellátások, a társadalombiztosítási nyugellátások, egészségbiztosítási támogatások, családi ellátások, a gyermekvédelmi tv. és a munkanélküliek támogatásával kapcsolatos szabályozások. A közszolgáltatások rendszere: az egészségügy és a szociális ellátás intézményei és azok alapvető követelményei, jogi alapjai. Az állami szervek rendszere, jellegük és egymáshoz való viszonyuk. Az állam felelőssége a lakosság egészségi állapotáért. Esélyegyenlőség biztosítása.

3.8.6.6.4 Jogi esettanulmányok

Az egészségügyi szolgáltatásra vonatkozó esettanulmányok és ismertetésük, az egészségügyi sztrájkokkal kapcsolatos esettanulmányok és érdekvédelmi szervezetek szerepe, a szociális ellátásokkal kapcsolatos esettanulmányok.

3.8.7 Egészségügyi informatika tantárgy

3.8.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanulásának célja, hogy a tanulók szerezzenek ismereteket és tapasztalatot az egészségügyi dokumentáció kezelésével, az egészségügyi szoftverek alkalmazásával kapcsolatban.

3.8.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Informatikus, Informatika tanár.

3.8.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Társadalomismeret

3.8.7.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elektronikus ápolási dokumentációt vezet, felhasználói szinten használja a táblázatkezelő és szövegszerkesztő programokat	Ismeri a felhasználói szintű táblázatkezelő, szövegszerkesztő programokat és az elektronikus ápolási dokumentáció vezetését.	Teljesen önállóan	Magára nézve kötelezőnek érzi és betartja a munkájával kapcsolatos jogi, etikai, magatartási következményeket.	
Az egészségügyi dokumentációt az adatvédelmi szabályok betartásával kezeli.	Ismeri az egészségügyi dokumentáció részeit, a dokumentálás és adatvédelem szabályait.	Irányítással		

Munkája során medikai rendszerek alkalmazásában közreműködik.	Ismeri az egészségügyi informatikának a felhasználó szempontjából lényeges alapjait, a szakmai szoftverek típusait.	Irányítással	Medikai rendszerek használata.
---	---	--------------	--------------------------------

3.8.7.6 A tantárgy témakörei

3.8.7.6.1 Egészségügyi informatikai ismeretek
 Az egészségügyi informatika tárgya
 Elektronikus egészségügyi dokumentáció részei
 Adatvédelem, adattovábbítás
 Az elektronikus levél küldésének szabályai
 Egészségügyi kódrendszerek
 Szoftverek az egészségügyben (orvosi, gazdasági, pénzügyi, személyügyi rendszerek)
 Egészségügyi Elektronikus Szolgáltatási Tér (EESZT) fogalma, moduljai
 E-recept
 Medikai rendszerek típusai
 Tetszőlegesen kiválasztott medikai rendszer alkalmazása

3.8.7.6.2 Az egészségügyi dokumentáció, adatvédelem
 Az egészségügyi dokumentáció fogalma, részei
 A dokumentálás alapvető követelményei
 Adatok az egészségügyben: személyazonosító adat, egészségügyi adat GDPR. Az egészségügyi adatkezelés, adattovábbítás céljai, alapszabályai

3.8.8 Egészségpszichológia tantárgy

3.8.8.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az ember pszichikus működésének, pszichikus fejlődésének alapjait, a személyiség jellemzőit. Pszichológiai ismereteik járuljanak hozzá a betegekkel, munkatársakkal való együttműködési képesség fejlődéséhez. Fejlődjön empátiás készségük, a beteg ember lélektanával kapcsolatos ismereteik segítsék őket a megfelelő betegszakdolgozó kapcsolat ki-alkításában, a betegvezetés és a betegek lelki támogatása során.

3.8.8.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
 Pszichológus

3.8.8.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Társadalomismeret, egészségfejlesztés, betegoktatás, betegápolás alapjai, klinikumok és ápolástan

3.8.8.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.8.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Általános lélektan-nal kapcsolatos ismereteit felhasználja a betegekkel való kapcsolat kialakítása, a betegoktatás és egészségnevelés során.	Ismeri a megismerő folyamatok működésének alapjait.	Teljesen önállóan	Megértő, empátikus magatartást tanúsít a betegekkel szemben. Korrekt munkahelyi kapcsolatokra törekszik.	Online pszichológiai tesztek keresése, kitöltése.
Felismeri a személyiség típusokat.	Ismeri a legalapvetőbb személyiségelméletek lényegét.	Teljesen önállóan		
Munkáját az élet-korsajátosságok figyelembevételével végzi	Ismeri a pszichikus fejlődés törvényszerűségeit, a pszichikus fejlődés főbb mozzanatait.	Teljesen önállóan		Fejlődéslélektanral kapcsolatos videók keresése és megtekintése a világhálón.
Megfelel a munkahelyi szerep várásoknak, hatékonyan együttműködik az egészségügyi team tagjaként.	Ismeretekkel rendelkezik a szerepekről, szereptanulásról. Ismeri a formális kiscsoportok jellemzőit, a csoportok alakulásának folyamatát.	Teljesen önállóan		
Felismeri a betegnek a betegségre adott reakcióját, amegfelelő segítséget, pszichés támogatást nyújtja ezzel kapcsolatban.	Ismeri a beteg embeléletani folyamatait. Ismeri a szorongás pszichikus ártalmakat.	Teljesen önállóan		

3.8.8.6 A tantárgy témakörei

3.8.8.6.1 Bevezetés a pszichológiába

A pszichológia fogalma, tárgya, tudományterületei, irányzatai

A személyiség fogalma, a személyiség kialakulásában és fejlődésében szerepet játszó tényezők (külső, belső tényezők, érés, tanulás, fejlődés, differenciálódás, integrálódás)

Személyiség tipológiák: Hippokratesz-Galenosz - féle, Kretschmer - féle és Jung féle tipológia

Önismeret fogalma, énkép, önértékelés Az önismeret fejlesztésének lehetőségei.

Énvédő technikák: elhárító mechanizmusok, coping stratégiák

Társismeret, más személyek megismerésének sajátosságai: személyészlelés, első benyomás, kategorizálás és gondolkodási sztereotípiák

A motiváció fogalma, alapvető és magasabb rendű motívumok, motívumok hierarchiája

3.8.8.6.2 Általános lélektan

A megismerő folyamatok rendszere

Az érzékelés és észlelés

A figyelem Alvás, álom

Emlékezés, tanulás Képzelet

Gondolkodás, intelligencia és kreativitás Motiváció és érzelmek

3.8.8.6.3 Személyiséglélektan

A személyiség fogalmának ismételése. A személyiségelméletek csoportjai. Típuselméletek ismételése.

Pszichoanalitikus elméletek: Sigmund Freud, Carl Gustav Jung személyiségelmélete

Humanisztikus elméletek: Rogers, Maslow elmélete

A jellem. Az érett személyiség jellemzői.

3.8.8.6.4 Fejlődéslélektan

A fejlődéslélektan fogalma. Pszichikus fejlődéstörvények. Életkori periodicitás.

A szenzomotoros fejlődés. A mozgásfejlődés főbb jellemzői. Az érzékszervi-mozgásos értelmi fejlődés periódusai.

A beszéd és nonverbális kommunikáció fejlődése. Gyermekei világgép és gondolkodás.

Az énkép és éntudat fejlődése.

Az érzelmek és az akarat fejlődése. A játék, a rajz és a mese szerepe

A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége. Az apa szerepe.

A szocializáció fogalma, szinterei. Utánzás, azonosulás, identifikáció.

3.8.8.6.5 Szociálpszichológia

A szociálpszichológia tárgya. A személyészlelés ismétlése. Szerepek, szereptanulás, szerepkonfliktus.

Az emberi kollektívák. A csoport fogalma, csoporttípusok. A formális kiscsoport rétegződése. A csoportnormák, csoportszerepek. A formális kiscsoport fejlődése

3.8.8.6.6 Beteg ember lélektana

A gyógyítók személyisége. ápoló típusok. A gyógyítók közössége A beteggel való kommunikáció. Empátia és tolerancia

A betegség hatása a személyiségre. Betegségélmény és magatartás. A fájdalom, krónikus fájdalom hatása a beteg ember személyiségére. A krónikus betegség hatása a személyiségre. A haldoklás, halál és gyász

Az egészségügyi szakdolgozók feladatai a betegvezetés során

Az egészségügyi dolgozó mindennapos feladatai elvégzésével kapcsolatos lélektani vonatkozások

Szororigén pszichikus ártalmak

3.8.9 Népegészségtan tantárgy

3.8.9.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanulása egészsíttse ki és mélyítse el a tanulók egészséges életmóddal, életvitellel kapcsolatos ismereteit, járuljon hozzá az egészségtudatos magatartás formálásához.

3.8.9.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Népegészségügyi ellenőr Bsc / Ápoló Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.8.9.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.8.9.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.8.9.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az egészséget hátrányosan befolyásoló tényezőket.	Ismeri az egészség, és az egészségkultúra fogalmát, elemeit.	Teljesen önállóan	Belátja az egészségre	

Értelmezi a lakosság egészségi állapotát leíró mutatókat, statisztikai adatokat, diagramokat.	Ismeri az egészségi állapot mérési módszereinek lényegét, a főbb mutatókat.	Teljesen önállóan	életmód, életvitel jelentőségét. Életvitelében törekszik ennek betartására, és a környezetével való kiegyensúlyozott kapcsolatra.	A lakosság egészségi állapotát-va kapcsolatos keresés az interneten.
Felismeri az egyén magatartásában az egészséget veszélyeztető tényezőket, rizikófaktorokat.	Ismeri a prevenció fogalmát, szintjeit, eszközeit, az egészségmegőrzési programokat.	Teljesen önállóan		

3.8.9.6 A tantárgy témakörei

3.8.9.6.1 Az egészség, egészségkultúráltság

Az egészségkultúra fogalma, összetevői, helye a kultúrábanAz egészség fogalmának értelmezése

Az egészséget meghatározó tényezők: életmód, környezet (társadalmi, természeti), egészségügyi ellátórendszer, egyéni sajátosságok

A népegészségtan fogalma, feladatai

3.8.9.6.2 Az egészségi állapot mérési módszereiA magyar lakosság egészségi állapotának jellemzői

Az egészségi állapot mérésének módszerei: a demográfia, szomatometria fogalma, célja, jellemzői

Statisztikai módszerek: statisztikai adat, adatgyűjtés, csoportosítás, statisztikai sorok

Szociológiai módszerek

Demográfiai módszerek: a demográfia fogalma, demográfiai adatgyűjtés, a strukturális demográfia, népmozgás, a természetes népmozgás mutatói (születési, halálozási mutatók)

Epidemiológiai módszerek: morbiditás, morbiditási adatok forrásai

3.8.9.6.3 Prevenció és egészségmegőrzésA prevenció fogalma, szintjei

A primer, secunder és terciar prevenció célja, lényege és eszközeiVédőoltások típusai, életkorhoz kötött védőoltások

Szűrővizsgálatok célja, fajtái

A szív- és érrendszeri, emésztőszervi, légzőszervi megbetegedések kialakulásának okai és kockázati tényezői

Daganatos betegségek megelőzése

3.8.9.6.4 Népegészségügyi programok

Az egészségfejlesztés alapidokumentumai (Alma-Ata, Ottawai Charta, Dzsakartai Nyilatkozat)

Hazai népegészségügyi programok

3.8.10 Egészségügyi kommunikáció – konfliktuskezelés – krízis menedzsment tantárgy

3.8.10.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségügyi szakmák gyakorlásához szükséges kommunikációs képességek fejlesztése.

3.8.10.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pedagógia tanár / Pszichológus (kommunikáció, konfliktuskezelés) / Egészségügyi szaknár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló Msc / Egészségügyi szakoktató (egész-

ségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.8.10.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Magyar nyelv, Történelem

3.8.10.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.10.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Hiteles kommunikációt folytat betegekkel, hozzátartozókkal, munkatársakkal	Ismeri a kommunikáció jellemzőit, a hiteles kommunikáció feltételeit, a kommunikációs zavarokat. Tisztában van a beteggel, családtagokkal, munkatársakkal történő kommunikáció szempontjaival.	Teljesen önállóan	Fontosnak érzi a beteg meghallgatását. A hozzátartozókkal történő kommunikáció során nem lépi túl a hatáskörét.	
Speciális kommunikációt folytat, segítőkommunikációs technikákat alkalmaz.	Ismeri a kommunikáció módját látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel. Ismeri a segítő beszélgetés alapjait.	Teljesen önállóan		Digitális kommunikációs lehetőségek hallás-, látássérültek esetében. A kommunikáció sajátosságait bemutató videók.
Hatékony konfliktuskezelési technikákat alkalmaz.	Ismeri a konfliktusok típusait, a konfliktuskezelés módjait.	Teljesen önállóan		

3.8.10.6 A tantárgy témakörei

3.8.10.6.1 A kommunikáció alapfogalmai

A kommunikáció fogalma, a kommunikáció általános elméleti modellje
A kommunikációs folyamat dinamikai alapelvei

A kommunikáció csatornái: verbális, nonverbális csatornák
A kulturális szignálok jelentősége a kommunikációban
Kongruens kommunikáció

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni

3.8.10.6.2 Kommunikációs zavarok Kóros kommunikáció

A nyelvi szocializáció hiányosságai Szégyenlősség, gátlásosság

Kommunikációs gátak és közléssorompók

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni

3.8.10.6.3 Egészségügyi szakmai kommunikáció Az egészségügyi dolgozók közötti kommunikáció

Az egészségügyi dolgozó és a beteg közötti kommunikáció

A kapcsolatfelvétel, bemutatkozás jelentősége, általános szabályai

Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és beteg gyermekkel, a gyermekek sajátos kommunikációs formái

Kommunikáció hozzátartozóval

Kommunikáció idős beteggel, az idős kor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek

Kommunikáció eltérő kultúrából érkező beteg esetén

Kommunikáció zaklatott beteggel, indulatos beteggel vagy hozzátartozóval
A telefonos kommunikáció szabályai az egészségügyben

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni

3.8.10.6.4 Speciális kommunikáció

Speciális kommunikáció beszéd-, hallás-, látássérültekkel
Kommunikációs korlátok leküzdése autizmus spektrumzavar esetén
Infokommunikációs akadálymentesítés

A segítő beszélgetés

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni

3.8.10.6.5 Konfliktuskezelés
Konfliktus fogalma

Konfliktusok típusai

Konfliktuskezelési stratégiák: elkerülő, versengő, együttműködő, kompromisszumkereső, alkalmazkodó

A konfliktushelyzetek megelőzése és feloldása hatékony kommunikáció segítségével

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni.

3.8.11 **Egészségnevelés – egészségfejlesztés tantárgy**

3.8.11.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanulása egészsítse ki és mélyítse el a tanulók egészséges életmóddal, életvitellel kapcsolatos ismereteit, járuljon hozzá az egészségtudatos magatartás formálásához.

3.8.11.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Ápoló Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár (Ápoló Bsc előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.8.11.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Biológia

3.8.11.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.8.11.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Egészséges életmóddal, szexuálhigiéniával, káros szenvedélyekkel kapcsolatos ismereteit alkalmazza az egészségfejlesztő tevékenység során.	Tisztában van az egészséges életmód elemivel, a modern nemzedék egészség magatartásával, a szexuálhigiéniával. Ismeri a káros szenvedélyek formáit, jellemzőit.	Teljesen önállóan	Megértő, empátikus magatartást tanúsít a betegekkel szemben Korrekt munkahelyi kapcsolatokra törekszik.	Internetes kutatómunka, prezentációkészítés egészséges életmód, vagy káros szenvedélyek témában.

Megelőzi a kiégés kialakulását.	Ismeri a stressz és a konfliktusok lelki egészségre gyakorolt hatását, a lelki egyensúly fenntartásának, helyreállításának lehetőségeit.	Teljesen önállóan		
Munkájához kapcsolódó egészségfejlesztési tevékenységet folytat.	Ismeri az egészségfejlesztés módszereit, eszközeit, színtereit	Instrukció alapján részben önállóan		

3.8.11.6 A tantárgy témakörei

3.8.11.6.1 Életmód - egészségmagatartás

Az életmód fogalma, objektív és szubjektív meghatározói

Az egészségmagatartás. Preventív magatartás, kockázati magatartás. Egészségtudatos magatartás fogalma, jellemzői. Az életminőség.

A modern nemzedék egészség-magatartása. A digitális nemzedék jellemzői. A számítógép használatának egészségügyi vonatkozásai, az egészségügyi problémák megelőzése. Elhúzó serdülőkor. Modern kori evés- és testképzavarok

3.8.11.6.2 Egészségfejlesztés

Az egészségfejlesztés fogalma, célja, feladataAz egészségfejlesztés módszerei, eszközei

Az egészségfejlesztés színterei, szervezeti formáiEgészségfejlesztő foglalkozások tervezése

Egészségfejlesztés idős korban

3.8.11.6.3 MentálhigiénéA mentálhigiéné fogalma

Az egészséges lelki egyensúly fenntartása

A stressz. Megküzdési stratégiák, énvédő technikák.Konfliktushelyzetek és kezelésük

A burn-out szindróma. A kiégés megelőzése

3.8.11.6.4 SzexuálhigiénéA szexuális identitás

A pubertás élettani változásai

Intim higiéné. Menstruációs higiéné.Az emlő és a here önvizsgálata Partnerkapcsolatok

Családtervezés. A fogamzásgátlás módszerei.Felkészülés a nőgyógyászati vizsgálatra

Szexuális úton terjedő betegségek és megelőzésük

3.8.11.6.5 Egészségkárosító tényezők

A környezetszennyezés egészségre gyakorolt hatásainak ismételéseAddikció fogalma. A

függőségek fajtái. Hajlamosító tényezők.Kémiai függőségek: nikotin, alkohol, pszichoaktív szerekViselkedéses függőségek

3.8.12 Egészségszociológia tantárgy

3.8.12.1 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik nyitottak a szociális különbségek felismerésére, megfelelő ismerettel rendelkeznek ezen egyenlőtlenségek kezelésére, ismerik a szociológia alapjait, a családot, mint a társadalom legkisebb egységét, védik a társadalmi értékeket és képesek összefoglalni a magyar társadalomra jellemző egészségszociológiai ismereteiket.

3.8.12.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociológus / Szociális munkás / Egészségügyi szaktanár/tanár / Egészségügyi szakoktató.

3.8.12.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.8.12.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.12.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felsorolja a szociológia alapfogalmait, és jellemzi azokat.	Ismeri a szociológia a társadalmi rétegződés és szocializáció, deviancia fogalmát és tárgykörüket röviden jellemzi.	Teljesen önállóan	Munkája során figyelembe veszi a kulturális különbségeket, biztosítja az ellátás során az esélyegyenlőséget, segítő magatartást tanúsít a kollégáival és a kliensekkel egyaránt.	
Használja a mortalitást, morbiditást, meghatározza a szociális intézményrendszereket, és azok működésének főbb szempontjait.	Ismeri az alapfogalmakat, a szociális intézményeket és rendszerüket.	Teljesen önállóan		
Munkája során alkalmazza az egészségszociológiai ismereteit.	Ismeri a társadalmi rétegződést, az egészséget, mint értéket, az egészségi állapotot az életmódot és a betegek/fogyatékkal élők társadalmi helyzetét.	Teljesen önállóan		Digitális forrásokat használ az ismeretek fejlesztésére.
Jellemzi a családot, mint a társadalom legkisebb egységét és megítéli a családban bekövetkező szerepkonfliktusokat.	Ismeri a család egységét és a szerepkonfliktusokat.	Teljesen önállóan		

Ismerteti a családmodelleket, és a házasság intézményét szociológiai szempontból	Ismeri a családmódelleket, és a házasság intézményét.	Teljesen önállóan		
--	---	-------------------	--	--

3.8.12.6 A tantárgy témakörei

3.8.12.6.1 A szociológia alapjai

A szociológia lényege, tárgya, jelentősége. Társadalmi rétegződés és mobilitás. Társadalmi egyenlőtlenségek és a szegénység. A szocializáció fogalma és elméletei; szinterei, intézményei. Deviáns magatartás fogalma, formái.

3.8.12.6.2 Egészségszociológia

Mortalitás, Morbiditás, Társadalmi rétegződés és az egészség kapcsolata, az egészség, mintérték, az életkor és az egészségi állapot, életmód a különböző társadalmi rétegekben, betegek, fogyatékkal élők társadalmi helyzete. Biomedikális szemlélet

3.8.12.6.3 Családszociológia

Családszociológia. Család intézménye. Családon belüli szerepek és szerepkonfliktusok, a család funkciói. Házasság intézménye. Családmódellek: Klasszikus, egyszülős, mátrix családok szociológiai jelentősége

3.9 Ápolói szakmai ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület elsajátítása során a tanuló megismeri és képessé válik az emberi test élettani-kórélettani működésének értelmezésére. A különböző betegségek, kórállapotok kialakulásának, tünettanának ok-okozati összefüggéseinek felismerésével és azok értelmezésével alkalmas lesz a kompetencia szintű betegmegfigyelésre, vizsgálatra, valamint az elrendelt diagnosztikai és terápiás beavatkozások megtervezésére és azok preanalitikai feladatainak szabályos kivitelezésére. Az elsajátított szakmai ismereteken túl mindennapi munkáját a jogi, etikai, beteglélektani, kommunikációs és betegeducációs ismereteinek adaptálásával, valamint a biztonságos betegellátás szabályainak betartásával végzi.

3.9.1 Anatómia-élettan-kórélettan tantárgy

3.9.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg az emberi szervezet felépítését és működését, szerezze meg azokat a nélkülözhetetlen ismereteket, amelyek a betegmegfigyelés, diagnosztika és a klinikai tantárgyak eredményes tanulásához szükségesek. A tantárgy tanulása járuljon hozzá a klinikai tantárgyak megalapozásához.

3.9.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Biológia szakos tanár / Általános orvos / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Bscápolói végzettség

3.9.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia

3.9.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A síkok, irányok ismeretében meg tudja határozni az egyes testrészek, szervek elhelyezkedését, egymáshoz való viszonyát.	Ismeri az emberi szervezetet alkotó sejtek, szövetek felépítésének alapjait, tisztában van a test felépítésének alapelveivel, a főbb síkokkal, irányokkal	Teljesen önállóan	Belátja a tantárgy jelentőségét, alapozó szerepét. Pontosságra törekszik, tanulmányai és munkája során szem előtt tartja az ember anatómiai-élettani sajátosságait. Elkötelezett a szakmai nyelvhasználat mellett.	Anatómiai tananyagok latala digitális haszná
Csoportosítja a törzs, végtagok, koponya csontjait, izmait. Alkalmazza az anatómiai szakkifejezéseket.	Ismeri a mozgásrendszer felépítését és működését.	Teljesen önállóan		Anatómiai tananyagok latala digitális haszná
Bemutatja a szív felépítésének és működésének összefüggéseit. Értelmezi a vérkeringést. Alkalmazza az anatómiai szakkifejezéseket adekvátan.	Ismeri a szív és erek, a vér és nyirokrendszer jellemzőit, feladatát, a keringési rendszer működését, a működéssel kapcsolatos alapvető élettani paramétereket. Tisztában van a magzati vérkeringés jellemzőivel.	Teljesen önállóan		Anatómiai tananyagok latala digitális haszná
Megmagyarázza a légzőrendszer lényegét. Értelmezi a légzés és a szív működés összefüggéseit	Ismeri a légzőrendszer feladatát, felépítését és működését, a légzés szabályozását.	Teljesen önállóan		Anatómiai tananyagok latala digitális haszná
Ismerteti az emésztési folyamatát és az anyagcsere lényegét	Ismeri az emésztőrendszer feladatát, felépítését, működését. Ismeri a tápanyagokat, sejtépítőket, enzimek szerepét.	Teljesen önállóan		Anatómiai tananyagok latala digitális haszná
Elmagyarázza a vizeletképzés folyamatát és a vizeletürítés mechanizmusát.	Ismeri a vizeleti szervek feladatát, felépítését és működését, a vizelet jellemzőit. Ismeri a vese szerepét a homeosztázis fenntartásában.	Teljesen önállóan		Anatómiai tananyagok latala digitális haszná
Elmagyarázza a menstruációs ciklus szakaszainak jellemzőit.	Ismeri a férfi és női nemi szervek felépítését, a petefészkek és a here hormontermelését, a szaporodás élettanát.	Teljesen önállóan		Anatómiai tananyagok latala digitális haszná

Ismerteti az idegrendszer, endokrin rendszerszabályozó szerepét az emberi szervezet működésében. Elmagyarázza az érzékelési folyamatokat.	Ismeri az idegrendszer és a hormonális rendszer felépítését, a szabályozó működések alapjait Ismeri az érzékszervek felépítését és működését.	Teljesen önállóan		Anatómiai tananyagok használata
Felismeri és jellemzi a kórokozó tényezőket. Felismeri a daganatok korai figyelmeztető jeleit. Megfelelően használja a szövetek kóros elváltozásainak szakkifejezéseit.	Ismeri a betegségek kialakulásának és lefolyásának jellemzőit, a betegségek lefolyását módosító tényezőket. Ismeri a szövetek kóros elváltozásait és azok jellemzőit.	Teljesen önállóan		
Helyesen értelmezi a szervezet jelző reakcióit. Megmagyarázza a gyulladás klasszikus tüneteit. Érti a transsudatum és exsudatum közötti különbséget.	Ismeri a szervezet jelző és védekező mechanizmusait és azok jellemzőit.	Teljesen önállóan		

3.9.1.6 A tantárgy témakörei

3.9.1.6.1 Az anatómia és élettan tudománya, a szervezet morfológiai felépítéseAz anatómia és élettan fogalma, felosztása

Az emberi test fő részei, felépítésének általános jellemzőiAz emberi test fő síkjai és irányjai
A sejt szerkezete, alkotórészei, sejtjelenségekA szövetek típusai, főbb jellemzői

3.9.1.6.2 MozgásrendszerÁltalános csonttan és ízülettan

A törzs nagyobb csontjai és ízületei

A végtagok nagyobb csontjai és ízületeiA koponya csontjai, összeköttetései

A magzati koponya

Az izmok általános jellemzőiAz izomműködés élettana

A törzs és a végtagok nagyobb izmaiA fej és a nyak nagyobb izmai

3.9.1.6.3 Keringési rendszerA keringési rendszer részei, feladata

A szív felépítése és működése, a szív működés szabályozása A vérerek fajtái és jellemzése, az erek közötti összeköttetésekVérkörök

A nagyvérkör főbb artériái és vénáiA perifériás vérkeringés

A vérnyomás

Az érműködés szabályozása

A magzati vérkeringés jellemzői

A vér összetétele, az alakos elemek és a vérplazma jellemzéseA vértképző szervek

A véralvadás A vércsoportok

A nyirokrendszer felépítése, a nyirokkeringés és szabályozása

3.9.1.6.4 Légzőrendszer és emésztőrendszerA légzőrendszer feladata, részei

A légzőszervek anatómiai felépítéseA légzés mechanizmusa

A külső és belső légzésA légzés szabályozása

Az emésztőrendszer részei, feladata Tápanyagok, sejtépítők, enzimek
A tápcsatorna szakaszai, felépítése
A máj, a hasnyálmirigy felépítése és működése
Az epe termelés és az enterohepatikus körforgás jellemzői
A hashártya szerepe, a hasúri szervek elhelyezkedésének hashártyai viszonya Az emésztés folyamata
Az anyagcsere folyamatok élettani jellemzői

3.9.1.6.5 A vizeletkiválasztó rendszer és szaporodás szervrendszere A vizeletkiválasztó rendszer élettani szerepe, részei

A vese anatómiai felépítése, működése A vizeletelvezető rendszer felépítése
A vizelet képződés és ürítés mechanizmusa A vizelet összetétele
A nemi jellegek
A külső és belső női nemi szervek felépítése A petevezető, petefészek jellemzői
A petefészek hormontermelése, a petefészek működésének szabályozása A menstruációs ciklus
A külső és belső férfi nemi szervek felépítése A szaporodás élettana

3.9.1.6.6 Endokrin rendszer és idegrendszer

A neuroendokrin rendszer fogalma, a hormonok általános jellemzői A hormonszekréció szabályozása
A hypophysis felépítése és működése A pajzsmirigy felépítése és működése
A mellékpajzsmirigy felépítése és működése A mellékvese felépítése és működése
A hasnyálmirigy, mint belső elválasztású szerv Az ivarmirigyek hormonjai és hatásuk
A csecsemőmirigy, a tobozmirigy Az idegrendszer feladata, felosztása Az idegrendszer szöveti felépítése Az ingerületvezetés élettana
A reflex, reflexív
A gerincvelő anatómiai felépítése, pályarendszerei Gerincvelői reflexek
Az agyvelő felépítése és működése Agykamrák
Liquor és liquorkeringés Az agy vérellátása
Az agy és gerincvelő burkai
A környéki idegrendszer - agyidegek, gerincvelői idegek A vegetatív idegrendszer felosztása, működése

3.9.1.6.7 Érzékszervek A látószerv felépítése, működése

A halló és egyensúlyozó szerv felépítése, működése Szaglószer, ízlelőszer jellemzői, szaglás és ízlelés A bőr feladata, felépítése
A bőr, mint érzékszerv Az emlő

3.9.1.6.8 Kórtani alapfogalmak, kórokozó tényezők, A betegségek lefolyása A kórtan tárgya, területei

Egészség, betegség, kóros állapot A kórok csoportosítása
Elsődleges, másodlagos kórokok Élő és élettelen kórokok
A betegségek csoportosítása lefolyásuk időtartama szerint Az akut, szubakut, krónikus betegség jellemzői
A kórokok behatolási kapuja, hatásai
A betegségre való hajlam, fogékonyság A betegség szakaszai, kimenete
A betegségek lefolyását befolyásoló tényezők

3.9.1.6.9 A szervezet jelző reakciói, Védekező mechanizmusok A szervezet reakcióinak csoportjai

A fájdalom szerepe, okai, formái, hatása a szervezetre A láz fogalma, kialakulása, szerepe, fokozatai

A gyulladás fogalma, okai és klasszikus tünetei
 A gyulladást kísérő jelenségek
 Az akut gyulladások típusai, jellemzői
 Krónikus gyulladások okai, jellemzői, következményei
 Az allergiás reakció fogalma, okai, formái, folyamatának jellemzői, tünettana

3.9.1.6.10 A szövetek kóros elváltozásai

Hypertrophia, hyperplasia, aplasia, hypoplasia, atrophia, degeneratio, necrosis
 A szövetek regenerációs képessége

A daganat fogalma, a daganatok kialakulása, karcinogén tényezők
 A daganatok általános jellemzése, terjedése, hatása a szervezetre
 Rákmegelőző állapotok

A szűrővizsgálatok jelentősége

Hám eredetű benignus és malignus daganatok
 Kötő-, támasztószövet eredetű benignus és malignus daganatok

3.9.2 Elsősegélynyújtás-első ellátás tantárgy

3.9.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló legyen képes a környezetében bekövetkező balesetek, hirtelen egészségkárosodások korai felismerésére, a környezet, beteg/sérült állapotának szakszerű felmérésére, pontos, tárgyilagos segítségkérésre, mentőhívásra, a szükséges elsősegélynyújtási beavatkozások szabályos elvégzésére, és az ellátásban résztvevő laikusok irányítására.

3.9.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Mentőtiszt Bsc 6 kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló (sürgősségi/intenzív specializációval)

3.9.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi jogi, etikai ismeretek, az emberi test működésének alapjai

3.9.2.4 A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az elsősegélynyújtás szükségét	Ismeri az életveszélyes állapotokra utaló jeleket, tüneteket	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, gyors döntéshozatal, magabiztosság, jó kommunikáció, irányító képesség	Mentőhívás
Felismeri és elhárítja a veszélyforrásokat.	Ismeri a veszélyforrásokat és azok elhárításának elemeit	Teljesen önállóan		
Elsődleges állapotfelmérést követően a szükséges beavatkozásokat elvégzi	ABCDE algoritmus és az azonnali beavatkozások ismerete	Teljesen önállóan		
Felnőtt és gyermek újraélesztést végez	BLS, PBLIS, AED algoritmus ismerete	Teljesen önállóan		Újraélesztést oktató eszközök és szoftverek használata
Sebellátást végez	Ismeri a sebek típusait, jellemzőit	Teljesen önállóan		

Vérzést csillapít	Ismeri a vérzések ellátási stratégiáit	Teljesen önállóan	
Sérültet ellát	Ismeri a sérültellátási algoritmust	Teljesen önállóan	
Roszzullétet, mérgezést felismeri	Ismeri a hirtelen rosszzullétek ellátási stratégiáit, a mérgezésre utaló tüneteket, jeleket	Teljesen önállóan	
Tömeges baleseti ellátásban részt vesz	Ismeri a tömeges ellátás szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan	

IHBS-ben résztvesz	Ismeri a riasztási kritériumokat és a kompetencia szintű eszközök alkalmazását.	Teljesen önállóan		
--------------------	---	-------------------	--	--

3.9.2.6 A tantárgy témakörei

3.9.2.6.1 Az elsősegélynyújtás története, alapfogalmai Az elsősegélynyújtás jellemzői a különböző történelmi korokban
A nemzetközi és hazai elsősegélynyújtás és mentés fejlődésének fontosabb állomásai Mária Terézia Mentési rendelete
Flór Ferenc, Kresz Géza munkássága
A Nemzetközi Vöröskereszt, Magyar Vöröskereszt elsősegélynyújtói tevékenysége A Mentőszolgálat kialakulás (BŐME, VVOME, OMSZ)
Az elsősegélynyújtás társadalmi jelentősége, szerepe napjainkban
Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, színterei, helye a mentési láncban
Az elsősegélynyújtás jogi, etikai vonatkozásai
Az elsősegélynyújtó személyisége, kompetenciái

3.9.2.6.2 Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái
Az elsősegélynyújtás helyszínei, baleseti helyszín és jellemzői A helyszín biztonsága, veszélyei
Veszélyforrások felmérése, elhárítása Kimentés során alkalmazható műfogások
Veszélyzóna, biztonsági zóna fogalma, jellemzői
A mentőhívás szabályai, a mentésirányító támogató tevékenysége Speciális vészhelyzetek, események jelentési specialitásai Kommunikáció a beteggel/sérülttel, hozzátartozóval, ellátókkal
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.2.6.3 ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás Az ABCDE algoritmus alkalmazásának szabályai
A légutak átjárhatóságának megítélése, átjárhatóság biztosítása eszköz nélkül
A légzés vizsgálata hármás érzékeléssel, légzési nehezítettség jeleinek felismerése, ellátása A keringés jeleinek vizsgálata, a sokk jeleinek felismerése, ellátása
Az eszmélet és tudat megítélése, eszméletlen ellátása Az egész test vizsgálata, sérülések, kihülés védelem Leggyakoribb pozicionálások
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.2.6.4 Újraélesztés
A hirtelen halál, hirtelen szívhalál fogalma, jellemzői, kórélettani alapjai Pre-arrest jelek, tünetek
Az újraélesztés fogalma, célja, szintjei A felnőtt BLS érvényes algoritmus
Az AED alkalmazásának jelentősége, szabályai
A csecsemő és kisgyermek újraélesztés (PBLS) algoritmus
A légúti idegentest eltávolítás felnőtt, gyermek algoritmus
Eszméletlen beteg ellátása, pozicionálása
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.2.6.5 Sérültek állapotfelmérése, ellátása Baleseti mechanizmusok és lehetséges sérülések
A sebek típusai, jellemzői, ellátásuk Vértések ellátása
Rándulás, ficam, törés ellátása

Koponya, gerinc, mellkas, has, medence és végtag sérülések ellátása,
pozicionálása Amputált végtag, amputátum ellátása
Termikus sérülések ellátása Elektromos balesetek ellátása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.2.6.6 Rosszullétek, mérgezések

Hirtelen fellépő fájdalmak (fejfájás, mellkasi fájdalom, hasi fájdalom, végtag fájdalom) és ellátásuk

Görcsrohammal járó állapotok és ellátásuk Életveszélyes allergiás reakciók és ellátásuk

A mérgezés fogalma, formái, jellemzői, behatolási kapuk, mérgezésre utaló jelek, tünetek Leggyakoribb mérgezések (gáz, gyógyszer, drog, alkohol, marószert, vegyi anyag, gomba, étel) és ellátási stratégiájuk

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.2.6.7 Tömeges balesetek, katasztrófák A tömeges balesetek fogalma, jellemzői

A helyszín és a sérültek felmérésének szabályai, a sérült osztályozás szempontjai A tömeges baleseti ellátás főbb szabályai

A katasztrófa fogalma, formái, főbb jellemzői Együttműködés a társszervekkel

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.2.6.8 Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBL) Az egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok jellemzői, ellátási rendszere (MET)

A sürgősségi ellátók riasztásának kritériumai Az IHBL algoritmusai és kompetenciái

Egyszerű, eszközös légútbiztosítás (OPA, NPA) alkalmazása Maszkos-ballonos lélegeztetés alkalmazása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.3 Egészségügyi terminológia II. tantárgy

3.9.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségügyi szakmák gyakorlásához szükséges kommunikációs képességek fejlesztése, az alapvető orvosi latin nyelvi ismeretek megszerzése, a szakkifejezések helyes használata és az egészségügyi dokumentációk szakszerű és pontos vezetése.

3.9.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Ápoló Bsc / Mentőtiszt Bsc

3.9.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Anatómia, élettan, általános kórtan

3.9.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.9.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakterületi kompetenciák
Alkalmazza szóban és írásban a latin nyelvű kifejezéseket és fogalmakat.	Ismeri a latin nyelvi kifejezéseket és alapfogalmakat, melyeket a munkája során használ.	Teljesen önállóan	Belátja a tantárgy jelentőségét, alapozó szerepét. Pontosságra törekszik, tanulmányai és munkája során szem előtt tartja a tantárgy fontosságát. Elkötelezett a szakmai nyelvhasználat mellett.	Digitális tananyaghasználat.
Szakmai tevékenysége során megfelelően alkalmazza a latin szakkifejezéseket.	Ismeri az orvosi latin szakkifejezéseket, a latin nyelv alapvető nyelvtani szabályait.	Teljesen önállóan		
Az egészségügyi dokumentáció vezetése során pontosan alkalmazza a szakmai helyesírás szabályait	Ismeri a latin nyelvi kifejezések helyesírását.	Teljesen önállóan		

3.9.3.6 A tantárgy témakörei

3.9.3.6.1 Az emberi test részei, síkok, irányok
Az emberi test főbb részeinek latin megnevezése
Anatómiai gyűjtőnevek
Az emberi test fő síkjai és irányai

3.9.3.6.2 Szervek, szervrendszerek
A mozgásrendszer anatómiai szakkifejezései
A keringési rendszer anatómiai szakkifejezései
A légzőrendszer anatómiai szakkifejezései
Az emésztőrendszer anatómiai szakkifejezései
A vizeletkiválasztó és elvezető rendszer anatómiai szakkifejezései
A nemi szervek anatómiai szakkifejezései
Az endokrin rendszer anatómiai szakkifejezései
Az idegrendszer anatómiai szakkifejezései
Az érzékszervek anatómiai szakkifejezései

3.9.3.6.3 Kórtani és klinikumi elnevezések
A betegség, a betegség lefolyásának szakaszai - latin elnevezései
A mozgásrendszer, keringési rendszer, légzőrendszer, emésztőrendszer, vizeleti rendszer betegségeinek gyakrabban előforduló szakkifejezései

3.9.3.6.4 Gyógyítással, ápolással kapcsolatos kifejezések
Alapvető szakkifejezések: kórelőzmény, fizikális vizsgálat, tünet, tünetegyüttes, jelen állapot, kórisme, diagnózis, gyógykezelés
Gyógyszeralakok elnevezése
Az ápolói beavatkozások elnevezései

3.9.4 Gyógyszertan - alkalmazott gyógyszer-tan tantárgy

3.9.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje meg a gyógyszeres terápiák élettani alapjait. Ismerje a különböző gyógyszerformák és bejuttatási módok fontosabb jellemzőit, azok esetleges indikációit, kontraindikációit az egyes

életkorok vonatkozásában. Képesé váljon szabályos és felelősségteljes kompetencia szintű gyógyszerelés kivitelezésére, az esetleges interakciók, szövődmények megelőzésére, felismerésére és a terápia hatékonyságának követésére. Legyen képes a fájdalommal és lázzal járó állapotokhoz kapcsolódó terápiák kivitelezésére. Ismerje a transfúziós terápia elméleti alapjait és a hozzá társuló ápolási feladatokat.

3.9.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Általános orvos / Gyógyszerész / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló

3.9.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Matematika, biokémia, biofizika, egészségügyi jog, Anatómia, élettan, kórtan ápolástan,

3.9.4.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.9.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő kompetenciák
Enterális és parenterális gyógyszerelést végez	Ismeri a gyógyszerelés szabályait	Instrukció alapján részben önállóan	Precizitás, pontosság, felelősségtudat, logikus gondolkodás, megfigyelőképesség, felismerő képesség, szabálykövetés	Medikai gyógyszerrelő programokat használ
Oxigén és inhalációs terápiát végez	Ismeri az oxigén és inhalációs terápia gyakorlatát	Instrukció alapján részben önállóan		
Intramuscularis és subcutan injekciózást végez	Ismeri a parenterális gyógyszerelés szabályait, az injekciózás előkészítési kimerési és beadási módjait	Instrukció alapján részben önállóan		
Perifériás rövidkanül helyez be és a kanül gondozását végzi	Ismeri a kanülökke történő munka szabályait	Instrukció alapján részben önállóan		
Infúziós terápiát végez	Ismeri az infúziók típusait és adagolásuk szabályait	Instrukció alapján részben önállóan		Infúzió adagolásához kapcsolódó szoftvert használja
Láz és fájdalomcsillapítást végez	Ismeri a láz és fájdalomcsillapításhoz tartozó ápolói feladatokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Gyógyszer interakciókat felismer és jelent	Ismeri a leggyakoribb gyógyszer interakciók tüneteit azok ellátásának kompetenciáit	Teljesen önállóan		
Transzfúziós terápiánál közreműködik	Ismeri a transfúziós szabályzat ápolói vonatkozásait	Irányítással		
Felismeri az invazív beavatkozások szövődményeit	Ismeri az invazív beavatkozások helyi és általános szövődményeit	Teljesen önállóan		

Terápiás beavatkozásokat dokumentál	Ismeri a terápiás beavatkozások dokumentációs követelményeit	Teljesen önállóan	Elektronikus me- rendszert alkal-ma
-------------------------------------	--	-------------------	--

3.9.4.6 A tantárgy témakörei

3.9.4.6.1 Terápiás alapfogalmak
A terápia fogalma, célja, formái
Tüneti-támogató terápia, supportív terápia, palliatív terápia, komfort terápia, életvégi terápia, aspecifikus-, specifikus terápia fogalma, céljai, helye az egészségügyi ellátás rendszerében,
A konzervatív terápia, műtéti terápia, dietoterápia, fizioterápia, pszichoterápia célja, főbb jellemzői
Döntési algoritmus és allokáció az optimális terápia megválasztásában,
A beteg pszichés előkészítésének és vezetésének praktikumai a kompetencia határok betartásával,
A terápiás módszerek jogi, etikai, minőségirányítási, biztonsági, higiénés szempontjai és szabályai

3.9.4.6.2 Gyógyszertani alapfogalmak
A farmakológia, tárgya, célja, tudomány ágai, főbb területei
Farmakodinámia fogalma, jellemzői
Farmakokinetika fogalma, fázisa és az egyes fázisok jellemzői
Felezési idő, biológiai hasznosulás, terápiás dózis, toxicus dózis,
A gyógyszerabúzus fogalma, leggyakoribb formái, jellemzői, megelőzési lehetőségek
Törzskönyvezett gyári készítmény, kémiai-, generikus-, gyári név fogalma
ATC rendszer fogalma, lényege
Magisztrális készítmény, Fo-No készítmény fogalma
A beteg gyógyszereszedési compliance lényege és jelentősége

3.9.4.6.3 Gyógyszerformák
Szilárd-, lágy-, folyékony gyógyszerformák
A szilárd gyógyszerformák jellemzői, alkalmazásuk lényege, indikációi-kontraindikációi, farmakokinetikai jellemzői
A lágy gyógyszerformák jellemzői, alkalmazásuk lényege, indikációi-kontraindikációi, farmakokinetikai jellemzői
A folyékony jellemzői, alkalmazásuk lényege, indikációi-kontraindikációi, farmakokinetikai jellemzői
Az infúziós oldatok csoportosítása, főbb jellemzői

3.9.4.6.4 Gyógyszerbejuttatási módok
A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallatai
Per os adagolható gyógyszerformák
Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata
A parenterális gyógyszer bejuttatás formái, előnyei, javallatai
Az inhalációs terápia formái, előnyei, javallatai
Az oxigén terápia célja, javallatai, kompetenciái
Oxigénvételi formák (palack, központi oxigén rendszer, oxigén fejlesztő)
Az oxigénterápia hatékonyságának követése
Az inhalációs terápia fogalma, célja, az inhalációs terápia főbb gyógyszer-csoportjai

Az inhalációs terápiás eszközök (kézi adagolók -MDI, DPI, nebulizátorok, ködporlasztók, UH porlasztók, JET porlasztók) főbb jellemzői, alkalmazásának javallatai, ellenjavallatai Az inhalációs terápia algoritmusai, gyakorlata, hatékonyságának követése

Az oxigén- és inhalációs terápia biztonsági és higiénés szabályai Az injekciós fogalma, formái,

Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai Az injekciós szövődmények és megelőzésük

Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszertelt készítmények beadási technikája, adagok kiszámítása nagy dózisú kiszertelés esetén

Perifériás rövid kanülök jellemzői (nyitott, zárt kanül, aktív-passzív biztonsági rendszerű kanül, biokompatibilitás)

A kanülök alkalmazásának indikációi, kontraindikációi, a behelyezés algoritmusai

Az intravasalis érkatéterek kezelésének, gondozásának és gyógyszer bejuttatásának szabályai, kanülök bemosásának, lezárásának szabályai

Az infúziós terápia fogalma, formái, lehetséges bejuttatási módok, azok jellemzői,

Az infúziós szerelvények jellemzői (mikro- és makro cseppes szerelvény, cseppszám faktor fogalma)

Az infúziós terápia során alkalmazható egyéb eszközök és jellemzőik (intravaszkuláris kanülök, összekötők, tűmentes csatlakozók, csatlakozók, infúzióadagoló készülékek).

Az infúziós oldatok adagolásának számítási képletei

Az infúziós terápia követése, megfigyelési szempontok, vizuális infúziós phlebitis score alkalmazása

Az infúziós terápia szövődményei és azok megelőzésének szempontjai, teendők szövődmények esetén

3.9.4.6.5 Gyógyszerinterakciók és ellátásuk A gyógyszerelés tényezői

A gyógyszerinterakció fogalma, lényege, elősegítő tényezői A szervezet és a gyógyszerek kölcsönhatásai

- receptor-elmélet, dózis hatás, fogalma, lényege
- szinergizmus, antagonizmus fogalma, jellemzői
- antagonisták, kompetitív antagonisták fogalma

A gyógyszer mellékhatás kialakulása, jellemzői, mellékhatásra utaló tünetek Az allergiás reakciók fogalma, formái, azok jellemzői

Allergiás reakcióra utaló tünetek Teendők gyógyszerallergia esetén

3.9.4.6.6 A gyógyszerelés életkori sajátosságai

A gyógyszerelést befolyásoló fontosabb életkori tényezők

A gyógyszerformák megválasztásának szempontjai különböző életkorokban A gyógyszerbejuttatási módját befolyásoló tényezők különböző életkorokban

A gyógyszeradagok kiszámításának szempontjai és szabályai különböző életkorokban Csecsemő és kisgyermek gyógyszerelésének sajátosságai

Idős beteg gyógyszerelésének sajátosságai Demens beteg gyógyszerelésének specialitásai

Szem-orr-fül cseppek bejuttatásának gyakorlata csecsemő és gyermekek esetén

Rectális kúpok, oldatok bejuttatásának gyakorlata csecsemő és kisgyermek esetén

3.9.4.6.7 A gyógyszerelés szabályai

A gyógyszer rendelés jogi, minőségirányítási szabályai, kompetenciái

A gyógyszer elrendelésének formái (azonnali, egyszeri, folyamatos, szükség szerinti) Gyógyszerelés elrendelésének szabályai speciális esetekben (szóban vagy telefonon történelrendelés)

A gyógyszerrendelés szabályai, gyakorlata az alap és járóbeteg ellátásban
A gyógyszerrendelés szabályai, gyakorlata a fekvőbeteg ellátásban

A gyógyszerek tárolásának szabályai, specialitásai
A kábítószerrel való gyógyszerelés szabályai

A gyógyszerelés 3-as, 5-ös, 9-es szabályai
A gyógyszer helyettesítés szabályai

Lejárt gyógyszerekkel történő feladatok szabályai
A gyógyszerelés dokumentálásának szabályai

A gyógyszer interakciók, gyógyszer tévesztés esetén követendő szabályok
A gyógyszereléshez kapcsolódó betegoktatás szempontjai, szabályai

3.9.4.6.8 Gyógyszerelő rendszerek A gyógyszerrendelés és vényírás gyakorlata

A vényírás nyelvezete, az egyes kifejezések értelmezése
Gyógyszerelrendelő, vényíró rendszerek az alapellátásban

Az EESZT funkciói a gyógyszer felírásban, kiváltásban és követésben
A gyógyszer elrendelés szabályai a fekvőbeteg ellátásban

Gyógyszerelrendelő rendszerek a fekvőbeteg ellátás medikai programjaiban

Kórházi gyógyszerelő rendszerek (Unit dose) alkalmazásának lényege, hatékonysága, gyógyszerelés biztonsági tényezői

3.9.4.6.9 Láz- és fájdalomcsillapítás

A láz fogalma, szervezetre gyakorolt hatásai, tünetei,

A lázcsillapítás lényege, lázcsillapítók csoportosítása, jellemzői, lehetséges mellékhatásai, A fizikális lázcsillapítás fogalma, célja, módszerei, indikációi,

A hűtőfürdő és hűtő borogatás (priznic) alkalmazásának algoritmusai, Lázas beteg ápolásának, megfigyelésének szempontjai,

A lázcsillapítás hatékonyságának követése, dokumentálása, A lázcsillapítás életkori sajátosságai,

A fájdalom fogalma, kórélettani alapjai, formái, jellemzői, A fájdalom hatása a szervezetre,

A fájdalom felmérésének, megfigyelésének, szempontjai,

A fájdalomcsillapítás fogalma, célja, módszerei, kompetenciaköre,

A gyógyszeres fájdalom csillapítás lényege, fájdalom csillapítók csoportosítása, jellemzői, lehetséges mellékhatásai,

A fájdalomcsillapítás nem gyógyszeres formáinak, jellemzői, indikációi- kontraindikációi, alkalmazásának algoritmusai (pozíciós terápia, felszíni kezelés, hideg-meleg terápiás alkalmazások, masszázs, fizioterápia, hidroterápia, TENS, alternatív medicina módszerei),

A fájdalomcsillapítás hatékonyságának követése, dokumentálása, A fájdalomcsillapítás életkori sajátosságai

3.9.4.6.10 Transzfúziós terápia

A transzfúziós terápia fogalma, célja, leggyakoribb javallatai és formái
A transzfúziós terápia, jogi-, etikai szabályai, transzfúziós szabályzat

Leggyakrabban alkalmazott vér-, vérszűrtanyagok, azok jellemzői, alkalmazásuk és tárolásuk szabályai,

A transzfúziós tálcák teljeségi listája

A transzfúziós terápia orvosi tevékenységei
 A transzfúziós terápia ápolói feladatai a terápia előtt-alatt-után, A vér, vércsitzmények bejuttatásának eszközei és jellemzőik A beteg megfigyelésének szempontjai
 Transzfúziós szövődmények, szövődményre utaló panaszok, tünetek, teendők szövődmények esetén,
 A transzfúziós terápia dokumentálása
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.5 Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika tantárgy

3.9.5.1 A tantárgy tanításának fő célja
 A tantárgy tanításának fő célja, hogy a tanuló sajátítsa el a betegmegfigyelés alapjainak elméletét és gyakorlatát. Képes legyen gyors és határozott állapotfelmérést végezni, a beteg állapotában fellépő változásokat felismerni, a változásoknak megfelelően intézkedni, a megfigyeléseit dokumentálni. A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló képes legyen a páciens/beteg panaszainak felmérésére, az elmondott és megfigyelt tünetek értelmezését követően a szükséges fizikai és eszközös vizsgálatok kompetencia szintű elvégzésére. Ismerje az elrendelt labor-, képalkotó, és invazív diagnosztikai vizsgálatokhoz kapcsolódó feladatait és képessé váljon azok szakszerű kivitelezésére. A betegmegfigyelés, monitorozás szakszerű alkalmazásával képes legyen a beteg állapotkövetésére és állapotváltozások korai felismerésére.

3.9.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
 Általános orvos / Ápoló BSc.

3.9.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
 Elsősegélynyújtás - első ellátás, szakmai kommunikáció, pszichológiai, szociológiai, pedagógiai, jogi ismeretek, anatómiai ismeretek, ápolási folyamat, szükségletek

3.9.5.4 A képzés órakeretének legalább 66%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemb.) kell lebonyolítani.

3.9.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő integrációs kompetenciák
Megfigyeli és alkalmazza a betegmegfigyelés általános szempontjait, speciális eseteit.	Ismeri a betegmegfigyeléssel kapcsolatos fogalmi meghatározásokat, elvárásokat, szempontokat, feladatokat	Teljesen önállóan		
Felismeri a beteg állapotváltozásait	Ismeri az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét	Teljesen önállóan		

Légzést megfigyeli, vizsgálja, kóros eltéréseket felismeri, eszköz nélküli, és egyszerű eszközös légút biztosítást végez, dokumentál	Ismeri az élettani és kóros légzés típusokat, a normál, tolerábilis, intolerábilis értékeket.	Teljesen önállóan	Együttérzés, határozottság, gyors döntéshozatal, önálló gondolkodás, jó kommunikációs készség, együttműködés a team tagokkal, felelősség tudat, etikai, jogi normák, szabályok betartása, pontosság, precizitás	Medikai informatikai rendszerek alkalmazása
Beteg megfigyelő monitorokat kezel, EKG vizsgálatot végez	Ismeri a non-invaszív monitorozás és EKG készítés szabályait	Instrukció alapján részben önállóan		Betegmegfigyelő monitorok használata
Megfigyeli a beteg viselkedését, magatartását, megfigyeléseit dokumentálja, felismeri a beteg viselkedésében, magatartásában bekövetkezett változásokat	Ismeri a lehetséges viselkedési formákat, a betegség viselkedést módosító hatásait, a hirtelen állapotváltozás jelentőségét	Teljesen önállóan		Medikai informatikai rendszerek alkalmazása
Megfigyeli, felméri a beteg tudatállapotát, összefüggést hoz az egyéb megfigyelései között, felelősségteljes döntést hoz további teendőivel kapcsolatban	Ismeri a tudatállapotokat, a tudatállapot megfigyelésének lehetőségeit, felismeri annak megváltozását, riasztási kritériumokat	Teljesen önállóan		Medikai informatikai rendszerek alkalmazása
Munkája során megfigyeli a beteg mozgását, járását, felméri annak szükségleteket módosító hatása a betegellátásban. Felméri a Nyomási fekély kialakulás kockázatát, Norton skálát, Braden skálát alkalmaz, az eredmények alapján kockázatot állapít meg.	Ismeri a beteg önálló mozgásának, mozgásának megfigyelési szempontjait. Felméri a beteg mozgásképességét, annak szükségleteket módosító hatását. Nyomási fekély kialakulásának felmérésére scsorokat alkalmaz.	Teljesen önállóan		Medikai informatikai rendszerek alkalmazása
Információt gyűjt a beteg alvási, pihenési szokásairól, kiegészítve a saját megfigyeléssel	Ismeri az alvás, pihenés szervezetre gyakorolt élettani hatásait, az alvásvi- varok leggyakoribb formáit, alvási szokásokat.	Teljesen önállóan		Medikai informatikai rendszerek alkalmazása
Testvázadékok mintavételét végzi laboratóriumi vizsgálatokhoz, Közreműködik csapolásoknál biopsziáknál	Ismeri a laboratóriumi preanalitikai tevékenységeket. Ismeri a beavatkozások algoritmusát és szabályait	Instrukció alapján részben önállóan	Laboratóriumi informatikai rendszer használata	
Beteget előkészít képdiagnosztikai vizsgálatokhoz, beavatkozásokhoz	Ismeri a képalkotó vizsgálatok és beavatkozások modalitásait és előkészítési specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan	Radiológiai informatikai rendszer használata	

3.9.5.6 A tantárgy témakörei

- 3.9.5.6.1** A betegmegfigyelés általános szempontjai A betegmegfigyelés fogalma, jellemzői, formái
A betegmegfigyeléssel kapcsolatos életkori sajátosságok A betegmegfigyelés kritériumai
Általános megtekintés
Anamnézis, auto-, hetero anamnézis, az anamnézis főbb elemei Objektív tünet, szubjektív panasz
Tünet, tünet együttes
Diagnózis, csoport diagnózis, differenciál diagnózis
Döntési algoritmus és allokáció a diagnosztikai módszer megválasztásában
A diagnosztikai beavatkozások biztonsági és higiénés szempontjai és szabályai A páciens/beteg vizsgálatának jogi, etikai szabályai
- 3.9.5.6.2** Fizikális vizsgálatok, eszközös vizsgálatok
Megtekintés - eszmélet, tudatállapot, viselkedés, a kültakaró, ruházat, testalkat, testarányok, járás, mozgás megtekintése, kóros fekvések megfigyelése, az élettanitól eltérő változások, a testváladékok makroszkópos megfigyelése (köpet, hányadék, vizelet, széklet), azok jellegzetes kóros eltérései, Higiénia felmérése
Tapintás - a bőrtapintása, testhőmérséklet, hidráltság, turgor, oedemák, deformitások, pulzusvizsgálata, tapintásának helyei, megfigyelésének szempontjai (numericitás, kvalicitás, ritmicitás, pulzus deficit), a pulzus normál-tolerábilis-intolerábilis értéktartományai, has tapintása, végtagok tapintása
Hallgatás - a légzés vizsgálatának szempontjai, szabályai, a légzés normál-tolerábilis-intolerábilis értéktartományai, kóros légzési formák, légzési hangok, a nehézlégzés formái, a fonendoszkóp használata, centrális pulzus hallgatása, bélhangok hallgatása
Kopogtatás - a kopogtatás diagnosztikai jelentősége, tompulat, dobozos hang
Ütögetés - az ütögetés diagnosztikai, differenciál diagnosztikai jelentősége
A fizikális vizsgálatok gyakorlata
A testtömeg, testmagasság, testarányok, testkörfogatok mérése, a BMI kiszámítása,
A vérnyomás non-invazív mérése, a vérnyomásnormál-tolerábilis-intolerábilis értéktartományai, hiba lehetőségek, Speciális non-invazív vérnyommérés (ABPM)
Pulzoxymetriás vizsgálat, a saturáció normál-tolerábilis-intolerábilis értéktartományai, a pulzoximetria mérés életkori sajátosságai, hiba lehetőségek
A testhőmérséklet mérése, köpeny, mag hőmérséklet fogalma, mérési helyei, szabályai, esz- közei, a testhőmérséklet eltérései, láz típusok és jellemzői a testhőmérséklet mérésének élet-kori sajátosságai, hibalehetőségek,
Az EKG vizsgálat elméleti alapja, elvezetések, EKG készítés szabályai, hiba lehetőségek és azok megelőzésének szempontjai, speciális EKG vizsgálatok (terheléses, Holter, TTE, Te- lemetriás), hiba lehetőségek
Spirometriás vizsgálatok lényege, fontosabb mért értékek, a vizsgálatot megelőző feladatok A mérési eszközök kezelésének, tisztításának szabályai
A mért értékek dokumentálásának szabályai Az eszközös vizsgálatok gyakorlata
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni
- 3.9.5.6.3** Labordiagnosztikai ismeretek Labordiagnosztika fogalma, célja, módszerei, fázisai, TAT idő,
Leggyakrabban alkalmazott laborvizsgálatok csoportosítása, indikációi, jellemzői.
A beteg előkészítés szempontjai különböző laborvizsgálatoknál.

Vérvétel gyakorlata zárt vérvételi rendszer alkalmazásával, aktív-, passzív biztonsági rend-szerek
 Hiba lehetőségek és azok megelőzése vérvételnél Testvialadékok mintavételi technikái, szabályai,
 A hemokultúra vizsgálat célja, indikációja, módszere, kivitelezésének szabályai,
 Mintavételi technikák vizelet, széklet, köpet, garatvialadék, sebvialadék mikrobiológiai vizsgálatához, hiba lehetőségek
 A vizsgálati anyagok kezelésének, szállításának, dokumentálásának specialitásai.
 Point Of Care Testing (betegágy melletti labor diagnosztika) fogalma, célja, módszerei, je-lentősége a betegellátásban.
 Betegágy melletti vércukor és vizelet meghatározás kivitelezése Vialadékok megfigyelésének, kezelésének biztonsági szabályai Székletürítés, széklet megfigyelése
 Vizeletürítés, vizelet megfigyelése Hányás, hányadék megfigyelése Köhögés, köpetürítés, köpet megfigyelése Hüvelyvialadék megfigyelése
 Sebvialadék megfigyelése
 Vízháztartás megfigyelése, folyadék egyenleg vezetése
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.5.6.4 Radiológiai diagnosztikai ismeretek, Invazív diagnosztikai vizsgálatok Radiológiai vizsgálatok célja,
 A Rtg, CT, MR, PET, SPECT, Doppler UH, UH vizsgáló modalitások jellemzői, indikációi, kontraindikációi, biztonsági specialitásai,
 A beteg előkészítésének és vizsgálat utáni megfigyelésének szempontjai,
 A kontrasztanyag alkalmazásával történt radiológiai vizsgálatok előkészítési és megfigyelési specialitásai,
 Az invazív radiológia módszerei (DSA, angiografia, coronarografia) azok előkészítési és megfigyelési, ápolási specialitásai
 A nukleáris medicina leggyakoribb vizsgáló módszerei és jellemzői,
 Az invazív diagnosztikai beavatkozások fogalma, általános jellemzői, biztonsági szabályai, lehetséges szövődményei,
 A csapolások elméleti alapjai, célja, higiéniés szabályai
 A has-, mellkas-, lumbál-, ciszterna-, sternumpunkció és crista biopszia lényege, indikációi- kontraindikációi, a beavatkozásokhoz kapcsolódó előkészítési, együttműködési, megfigyelési és dokumentációs feladatok.
 A csapolások ápolói tevékenységének gyakorlata
 Az endoszkópos vizsgálatok elméleti alapjai, indikációi, céljai,
 A beavatkozásokhoz (emésztőrendszeri-, légzőrendszeri-, urológiai endoszkópiák) kapcsolódó előkészítési, együttműködési, megfigyelési és dokumentációs feladatok,
 A biopsziák elméleti alapjai, céljai,
 A máj, vese, pajzsmirigy, emlő biopszia lényege, indikációi- kontraindikációi, a beavatkozásokhoz kapcsolódó előkészítési, együttműködési, megfigyelési és dokumentációs feladatok
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.5.6.5 Állapotkövetés, betegmegfigyelés, betegmonitorozás
 A beteg állapotkövetésének szinterei, jelentősége, progresszió, regresszió,
 Az állapotkövetés szempontjai, járó- és fekvőbeteg ellátásban, gondozott betegek körében Krónikus betegek állapotkövetése,
 A betegmegfigyelés szempontjai, jelentősége,
 A megfigyelés formái (rutin, teljeskörű, kiterjesztett, folyamatos, intermittáló)

A betegmegfigyelés, állapotkövetés dokumentálása, lázlap és egyéb megfigyelési lapok vezetése,
A betegmonitorozás célja, formái,
A monitorozás eszközei, az optimális monitor jellemzői (programozhatóság, riasztás, memória)
Monitorrendszerek és főbb jellemzőik (ágymelletti-, központi-, transport-, telemetriás monitorok),
Non-invazív, invazív monitorozás fogalma, formái, jellemzői,
A non-invazív monitorizálható paraméterek és jelöléseik (pulzus, SpO₂, EtCO₂, Testhő, légzés)
Az EKG monitorozás elméleti alapjai, elvezetések,
Monitorok kezelésének ápolói feladatai, programozás, trendek nyomtatása, perifériák használata, tisztítása)
A beteg monitorozásának gyakorlata
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.5.6.6 Ápolói betegmegfigyelés Mozgásszükséglet felmérésének szempontjai
Önellátási képesség felmérése
Hely-helyzetváltoztatás
A betegbiztonság, beteg elesés rizikójának felmérése
Nyomási fekély kockázatának felmérése. Norton, Braden skála alkalmazása
Érzékszervek állapotának szükségletmódosító hatásai
Érzékszervi betegek segédeszközei
Az alvás, pihenés fogalma, jelentősége A nyugodt alvást befolyásoló tényezők
Alvászavarok formái, jellemzői
Alvási szokások
A betegviselkedésének, magatartásának megnyilvánulási formái, jellemzői
A betegség magatartás szakaszai Betegségrészletelés, betegség tagadás Tudatzavar fogalma, osztályozása, Zavart tudat okai, veszélyei
Teendők zavart tudatú betegnél
Fájdalom fogalmi meghatározása, fájdalmat befolyásoló tényezők Jellemző fájdalmak
Fájdalommérő skálák alkalmazása
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.6 Sztóma ellátás és sebkezelés tantárgy

3.9.6.1 A tantárgy tanításának fő célja
Olyan ismeretek átadása, mely képessé teszi az ápolót a speciális beavatkozások elvégzéséhez, elméleti és gyakorlati tudást közvetít a munkavégzéshez. Megismerteti a tanulót a krónikus sebkezelés és sztómaterápia szabályos kivitelezésének gyakorlását, a beavatkozás közben és után fellépő szövődmények megismertetését és kivédésének lehetőségeit.

3.9.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Ápoló BSc 3 év sztóma terápia és sebkezelés területén eltöltött gyakorlat, valamint évi 40óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.9.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Higiéné, anatómia-élettan, betegmegfigyelés, állapotkövetés, gyógyszeres és

terápiás alapismeretek, belgyógyászat és határterületeinek ápolása, sebészet és határterületeinek ápolása, kritikus állapotú betegek ellátása, munkavédelem, betegoktatás, egészségügyi jogi ismeretek, egészségügyi etika alapjai.

3.9.6.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Krónikus sebeketápol	Ismeri a krónikus sebek fogalmát, típusait, kezelésük menetét, eszközrendszerét, dokumentáció módját, megelőzésének lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Megfelelő empátiával és toleranciával rendelkezik a betegek irányában, tiszteletben tartja szeméremérzetüket, a megfigyelés során pontosságra	Krónikus sebek elektronikus dokumentálása.
Nyomási fekély ellátást végez	Ismeri a nyomási fekély felmérésének lépéseit, skálák alkalmazását, ismeri a stádiumonkénti ellátásának eszközeit, kezelési lehetőségeket. Ismeri a megelőzés eszközrendszerét, a kényelmi eszközöket, aktív és passzív rendszereket. Ismeri a dokumentáció szabályait és fontosságát.	Instrukció alapján részben önállóan	törekszik, elkötelezett az ápolás tekintetében. Fontosnak tartja a munka- és környezetvédelmi, megbiztonsági szabályok betartását.	
Sztómaápolást, gondozást kivitelez	Ismeri a sztómaápolás alapjait	Instrukció alapján részben önállóan		
Betegeket és hozzátartozókat oktat sztómaápolásra, protézisek használatára	Ismeri sztómaápolás elméleti és gyakorlati alapjait	Teljesen önállóan		
Segíti a felnőtt vagy gyermek beteget a szükségleteinek kielégítésében, biztosítja a beteg komfortját, segédkezik sztóma ellátásnál, közreműködik a decubitus prevencióban	Ismeri a beteg em- be- szükségleteit, a szükségletek kielégítésének lehetőségeit. Ismeri az inkontinens és sztóma- más beteg mindennapi ápolási feladatait, a decubitus megelőzés lehetőségeit.	Irányítással		Oktatófilm letöltése/szakirodalom keresése az inkontinencia, sztómagon- dozás, decubitus prevenció témájában.

3.9.6.6 A tantárgy témakörei

3.9.6.6.1 Krónikus sebek és ellátásuk

Kockázatfelmérés szakápolói feladatai, eszközei, módszerei. Sebek felosztása.

Sebek, seb- típusok. A sebgyógyulás folyamata, élettana, Elsődleges és másodlagos sebgyógyulás. A kültakaró (bőr) ellenálló képességének a csökkenése, sebgyógyulási zavarok,

A sebgyógyulás szövődményei (vérzés, fertőzés, sebszétválás, előesés, sipoly.)

A sebvála- dék mintavétele. Mikrobiológiai vigyázat. Szövetegyesítő eljárások, varrat, kapocs eltávolí- tása. Debridement eljárások. Lábszárfekély. Diabetese láb. Tumoros sebek, fekélyek szak- ápolástana. Nyomási fekély preventációs stratégiák. Táplálás, folyadékbevitel, bőrvédelem, nyomáscsökkentés, időfaktor, információáramlás jelentősége a decubitus prevencióban, el- látásban.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.6.6.2 Szakápolási specialitások a sebkezelésben

A beavatkozások higiénés, munka-, baleset-, és környezetvédelmi szabályai. A beavatkozá- sok előtti pszichés, szomatikus és eszközös előkészítés ápolói feladatai. A sebek felmérése- nek, megfigyelésének szempontjai. Krónikus sebek fogalma, kialakulásuk főbb okai, típusai és kezelésük. Sebek mikrobiológiai egyensúlyának jellemzői. Kontaminált, kolonizált, kri- tikusan kolonizált, fertőzött seb jellemzői. Váladéktípusok, váladék kontroll, mikrobiológiai mintavételi eljárások ápolói vonatkozásai Intelligens kötszerek típusai alkalmazási körük a

gyakorlatban. Nyomási fekély fogalma, kialakulása és hatótényezői, megkülönböztetése az IAD (Inkontinencia asszociált dermatitis)-től. Nyomási fekély stádiumai, felmérése, Norton és Braden skálák, stádiumonkénti ellátások a gyakorlatban. Innovatív eszközök a decubitus megelőzésben, aktív és passzív rendszerek, betegmobilizálás, kényelmi eszközök alkalma- zása. A különböző etiológiájú fekélyek (lábszárfekély, vénás fekély, artériás fekély) kiala- kulásának patomechanizmusa, kezelési irányelvei, ápolói feladatai, megelőzési stratégiái. Neuropátia, diabetese láb kezelési és ápolási irányelvei. Nekrotikus, fertőzött, granulálódó, hámosodó, drenált, tumoros sebek jellemzői, ellátási és ápolási specialitásai. Sebkezelési módszerek és szempontok (sebtisztítás, mechanikus tisztítás, öblítés, debriment, nedves seb-kezelés).

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.6.6.3 Sztómaterápia

Sztómák típusai, a sztómaellátás felnőtt és gyermekkorban szakápolástana Szómatípusok (input-output, enterális-urosztóma) funkcióik, kialakításuk indikációi, tipoló- giájuk az idő függvényében. Enterális sztómák kialakításának jellemző helyei, típusai. En- tero és urostóma eszközei, azok használata, betegmenedzsment, betegoktatás, ápolói gya- korlat (frissen képzett, kialakult sztóma)

Sztómán át történő táplálás Irrigálás, beöntés sztómán át

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.6.6.4 Katéterezés

Húgyúti katéterezéssel kapcsolatos ápolói teendők (előkészítés, szükséges eszközök, kivite- lezés (nemek szerint, felnőtt és gyermekkorban), kompetenciák, megfigyelések, lehetséges szövődmények)

Katétergondozás ápolási teendői Hólyagtréning, kondicionálás

Katétereltávolítás mechanizmusa, ápolói teendői s felnőtt/csecsemő- és gyermekgyógyász- ban

Széket inkontinencia ellátásának gyakorlata

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.7 Klinikai táplálás tantárgy

3.9.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a szervezet élettani működéséhez szükséges táplálkozási szempontokat, amely alapján képessé válik a táplálkozási állapot felmérésére, követésére és a kóros tápláltsági állapotok felismerésére. A különböző diétás rendszerek, diéták megismerését követően alkalmasá válik az elrendelt dietoterápiák szakszerű és biztonságos elvégzésére a klinikai táplálás különböző módszereinek alkalmazásával.

3.9.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Dietetikus Bsc / Ápoló Bsc.

3.9.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Matematika, Biológia, Anatómia, Élettan, Ápolástan, Terápiás ismertek

3.9.7.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.9.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakterületi kompetenciák
Tápláltsági állapot felmér	Ismeri a tápláltsági állapot felmérésének algoritmusát	Instrukció alapján részben önállóan	Megfigyelőképesség, kérdéses képesség, empátia, logikus gondolkodás, pontosság, precizitás, higiénés szabályok betartása	
Táplálkozási problémákat felismer	Ismeri a kóros táplálkozásra utaló tüneteket, jeleket	Teljesen önállóan		
Klinikai táplálásban közreműködik	Ismeri a klinikai táplálás rendszerét	Instrukció alapján részben önállóan		
Szondatáplálást véggez	Ismeri a szondatáplálás szabályait	Instrukció alapján részben önállóan		
Tápszerek tárolását végzi	Ismeri a tápszerek típusait, azok felhasználásának szabályait	Instrukció alapján részben önállóan		
Beteget táplálkozási tanácsokkal ellát	Ismeri az egészség-ges táplálkozás szempontjait, jellemzőit	Teljesen önállóan		Digitális oktató programokat használ

3.9.7.6 A tantárgy témakörei

3.9.7.6.1 Táplálkozás és táplálkozási szokások
A táplálkozás élettani jelentősége,

A táplálkozást befolyásoló tényezők, Táplálkozási szokások és jellemzői,
Táplálkozási anomáliák és hóbortok,

A rendellenes táplálkozás lehetséges következményei, Táplálkozási problémára utaló jelek, tünetek

3.9.7.6.2 Tápláltsági állapot felmérése
A tápláltsági állapot felmérésének célja,

Ápolói kompetenciák a tápláltsági állapot felmérésében,

A tápláltsági állapot felmérésének módszerei, score-ok (MUST, NRS, MNA,

MST),A táplálkozási anamnézis felvétel szempontjai,
Antropometriai vizsgálatok (bőrredő vastagság, Brocca index, BMI),BMI számítása, értéktartományai,
Bioelektromos Impedancia Analízis,Laboratóriumi vizsgálatok,
Kóros tápláltsági állapotot jelző paraméterek,
Ápoló feladatai a szűrési eredményének kiértékelését követően

3.9.7.6.3 Tápanyagok

Fehérjék, zsírok, szénhidrátok szerepe a táplálkozásban, napi szükségletek,A nyomelemek (Zn, F, I, Fe, Cr, Cu) szerepe, napi szükségletek,
Tápanyagszükséglet fogalma, jellemzői,
A tápanyagszükségletet befolyásoló tényezők,Alap anyagcsere és kiszámítása,
Teljes anyagcsere,
Az egyéni tápanyagszükséglet,
Az energia szükséglet meghatározása
A malnutrició fogalma, kialakulásának okai, megjelenési formáinak (Marasmus, Kwashiorkór, kevert forma) jellemzői
Panaszok, tünetek malnutricióban
A malnutrició szervezetre gyakorolt hatása, következményeStarvatio, cachexia fogalma, jellemzői
A katabolizmus és kialakulásának okai

3.9.7.6.4 Étrend és energiatartalom

A diéta fogalma, célja, terápiás jelentősége,Diétás rendszer működésének jellemzői,
Leggyakoribb diéták és jellemzői, indikációi,
Tápanyagtartalom szerinti étrendek és jellemzőik (energiaszegény étrend, energiában gazdag étrend, fehérjeszegény étrend, fehérjegazdag étrend, szénhidrátgazdag étrend, szénhidrát szegény étrend, zsírszegény étrend, Naszegény étrend)
Ételkészítés szerinti étrendek és jellemzőik (folyékony, pépes, rostszegény, könnyű-vegyes,normál, rostokban gazdag)

3.9.7.6.5 Speciális étrendek és táplálási formák

A klinikai táplálás fogalma, célja, csoportosítása, főbb jellemzői, indikációiAz enterális táplálás formái, javallatai, ellenjavallatai,
A gyomorba és vékonybélbe történő táplálás módszerei, szabályai,A táplálás felépítésének szempontjai,
A beadás módszerei (folyamatos, bólus, intermittáló),Enterális tápszerek és jellemzőik,
Tápszerek hígítása A tápszerek tárolása
Gyógyszerek adagolása tápláló szondán – eszközön keresztül,Az enterális táplálás szövődményei,
Az enterális táplálás algoritmusai, gyakorlata

3.9.8 Pedagógia tantárgy

3.9.8.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók sajátítsák el a betegek és hozzátartozók oktatásához szükséges alapvető pedagógiai ismereteket. Lássák át a területükön gyakorlatot teljesítő tanulókkal kapcsolatos alapvető feladatokat, értsék meg a szakmai gyakorlat pályaszocializációban betöltött szerepét, jelentőségét.

3.9.8.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére,

munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Ápoló MSc / Pedagógia tanár /Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettség-gel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.9.8.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Egészséges ember és környezete, Pszichológiai ismeretek

3.9.8.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.9.8.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakterülethez kötődő általános kompetenciák
A nevelés és oktatás alapelveit, módszereit alkalmazza a betegek oktatása során.	Ismeri a nevelés fogalmát, alapelveit, módszereit, a nevelői attitűdöket. Ismeri az oktatás alapelveit, főbb módszereit, munkaformáit.	Irányítással	A betegekkel és a hozzátartozókkal empatikus, toleráns. Figyelembe veszi egyéni tanulási igényeiket és szükségleteiket. Fontos számára a szakmai utánpótlás nevelésében való szerepvállalás.	Prezentációkészítés, oktatástechnikai eszköz használata.
A felnőtt beteg oktatásánál figyelembe veszi a felnőttekre jellemző sajátos igényeket.	Ismeri az andragógia alapfogalmait, a felnőttek tanulásának jellegzetességeit.	Irányítással		Felnőttképzési, felnőttoktatási lehetőségek keresése az interneten.
Részt vesz a betegek oktatásában, a beteg otthonában önállóan végezhető egyszerűbb műveletek tekintetében.	Ismeri a betegek oktatásának főbb elveit, módszereit.	Irányítással		
Részt vesz a területre érkező tanulóval való foglalkozásban.	Tisztában van a gyakorlatot teljesítő tanulók gyakorlati foglalkoztatásának alapvető szabályival.	Irányítással		

3.9.8.6 A tantárgy témakörei

3.9.8.6.1 Általános pedagógiai ismeretek

A pedagógia tárgya, tudományterületei. A nevelés fogalma, célja, alapelvei

A nevelés főbb módszerei

A módszerek megválasztásának elvei. A nevelői attitűdök

A didaktika fogalma, alapelvei. A tanulási-tanítási folyamat. Az oktatás szervezeti formái

Az oktatás leggyakoribb módszerei (előadás, magyarázat, megbeszélés, vita, szemléltetés, munkáltatás), megválasztásuk elvei.

Oktatástechnikai eszközök

3.9.8.6.2 Andragógia

Az andragógia fogalma, területei (felnőttoktatás, felnőttképzés) A lifelong learning elve.

A távoktatás és e-learning jellemzői.

A digitális oktatás formái, szinterei, annak fontosabb jellemzői A tanulás típusai: formális, informális, nonformális

A felnőtt tanulók és a felnőttkori tanulás főbb jellemzői A felnőttoktató szerepe

3.9.8.6.3 Betegoktatás A betegoktatás célja

Beteg és hozzátartozójának oktatása során alkalmazott módszerek, oktatási szintek és for-mák

Krónikus betegek oktatása (diabétesz, onkológiai, nefrológiai, pulmonológiai) A betegnapló vezetésének megtanítása

Gyógyászati segédeszközök alkalmazásának megtanítása

3.9.8.6.4 Egészségügyi szakdolgozók oktatása A szakmai gyakorlatok célja, feladatai.

Speciális oktatási formák az egészségügyi szakképzésben (demonstráció, szimuláció)

A szakmai gyakorlatok etikai és jogszabályi előírásai (felelősségbiztosítás, szerződések, atanuló gyakorlati foglalkoztatásának szabályai).

Az egészségügyi intézményben folytatott gyakorlatok személyi és tárgyi feltételei, admi-nisztrációs feladatai (foglalkozási napló, jelenléti ív).

A portfólió szerepe, formái, jelentősége az egészségügyi oktatásban

A portfólió összeállításának, vezetésének gyakorlati aspektusai, szabályai

Az intézményi gyakorlatok sajátos módszerei: előmegbeszélés, gyakorlás, utómegbeszélés, esetbemutatás, ápolási vizit

A teljesítmény mérése, értékelése, szakmai vizsgák

3.9.9 Általános ápolástan II. tantárgy

3.9.9.1 A tantárgy tanításának fő célja

A korábban megszerzett ápolói ismeretek, képességek, készségek elmélyítése, a tanuló felké- szítése a tervezhető és önálló munkavégzésre, munkacsoportban való tevékenységre. Továbbá gyakoroltatja az ápolás specifikus beavatkozásokat.

3.9.9.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonat-kozó speciális elvárások

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3.9.9.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsőse- gélynyújtás-elsőellés szakápolástan, infékciónkontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápo- lástana, Közegészségtan-járványtan, Egészségügyi etikai, Egészségügyi jogi ismeretek, Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betegápolás alapjai, Alap- ápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Dietetika, Szülészet- nőgyógyászati betegek ápolása

3.9.9.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely,

üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.9.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Enterális és parenterális gyógyszerelést végez	Ismeri a gyógyszerelés szabályait	Instrukció alapján részben önállóan	Empátiával fordul a beteghez, segítőkész.	
Oxigén és inhalációs terápiát végez	Ismeri az oxigén és inhalációs terápia gyakorlatát	Instrukció alapján részben önállóan	Fontosak számára a beteg igényei, tudásának folyamatos fejlesztése a legújabb technikai eszközök és eljárások vonatkozásában.	
Intramuscularis és subcutan injekciót végez	Ismeri a parenterális gyógyszerelés szabályait, az injekciózás előkészítési, kimérési és beadási módjait	Instrukció alapján részben önállóan	A munkavégzés során határozott,	
Asszisztál invazív beavatkozásoknál	Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit. (perifériás és centrális vénakanülök, artéria punkció, artéria kanülálás, EDA kanül, Port-a-cath, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA-pumpa, túlnyomásos szerelék), dialízis, punkciók, biopsziák). Ismeri az egyes beavatkozási eszközök feladatait, a lehetséges szövődményeket.	Instrukció alapján részben önállóan	körültekintő, pontosságra törekszik. Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy utasítás alapján önállóan (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttatás eszközeinek használata) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért.	
Invazív beavatkozásokat végez (vénakanül behelyezés, véná punkció, hólyag katéter bevezetése, női és férfi páciensnek)	Ismeri a perifériás véna kanül behelyezésének protokollját, a vénapunctió menetét. Ismeri a beavatkozás indikációit, kontraindikációit, és a lehetséges szövődményeket. Ismeri a beavatkozás dokumentálásának menetét, és ápolói vonatkozásait.	Instrukció alapján részben önállóan	Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat. A beavatkozások felettes utasítására vagy a szervezeti egység protokollja alapján önállóan végzi. Önálló felelősséggel.	

<p>Hatóanyag nélküli infúziót előkészít bead. Előkészít, és segít a hatóanyagot tartalmazó infúziós oldat beadásánál.</p>	<p>Ismeri a krisztalloid oldatok jellemzőit, indikációit, kontra-indikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásokat. Részletesen ismeri a gyógyszeres és hatóanyag nélküli infúzió előkészítésével, beadásával kapcsolatos ápolói feladatokat, az infúzió beadásának eszközeit, a lehetséges szövődményeket, teendőket szövődmény esetén, a dokumentálás szabályait.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>	<p>Orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve vesz részt a hatóanyagot tartalmazó infúzió beadásánál. A hatóanyag nélküli infúziót orvosi utasításra önállóan beadja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályokat.</p>	
---	---	--	--	--

3.9.9.6 A tantárgy témakörei

3.9.9.6.1 Non-invazív ápolói beavatkozások

Kardinális tünetek – Vérnyomás mérés, pulzus vizsgálat, Üvegampullából történő gyógyszerfelszívás, Gumidugós ampullából történő gyógyszerfelszívás, Két ampulla tartalmának összekeverése egy fecskendőben, Porampulla oldása, mulageon. Perfuzor használata. Beöntés. Tisztítóbeöntés kivitelezése mulageon. Az oxigén adagolás eszközei (reduktor, párásítótartály, flow-meter, áramlás szabályozó)

Az oxigén bejuttatás eszköze (orrkanül, egyszerű arcmaszok, reservoáros arcmaszok, Venturi maszk, aeroszol maszk, T-szár, Hi-flow rendszerek), az egyes bejuttatási eszközök alkalmazásának javallatai, ellenjavallata. Az oxigénterápia gyakorlata, algoritmusai.

Az perifériás vénakanülálás és az infúziós terápia kivitelezésének algoritmusai, gyakorlata Enterális gyógyszerelés. Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, életkori sajátosságai

A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai, A nasalis adagolás alkalmazásának javallatai, eszköze (MAD), a bejuttatás algoritmusai, szabályai

A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.9.9.6.2 Invazív ápolói beavatkozások Invazív beavatkozások fogalma, formái

Injekciós előkészítés; injekció felszívása; injekciós kivitelezése mulageon Vértétel Perifériás kanül felvezetése, mulageon, Szárnyas tű felvezetése

Perifériás és centrális vénakanülok gondozása, artéria punkció ápolói feladatai, artéria kanüláláshoz asszisztálás

EDA kanül, Port-a-cath. Skybalum eltávolítás - Előkészítés és kivitelezés szimulátoron

Nasogastrikus szonda levezetése - Előkészítés és kivitelezés mulageon

Gyomormosás - Előkészítés és kivitelezés mulageon Ágymelletti vércsoportmeghatározás Serafol teszttel

Előkészítés infúziós terápiához és kivitelezés mulageon (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék). Dialízis, punkciók, biopsziák ápolói feladatai.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10 Klinikumi és szakápolástani ismeretek megnevezésű tanulási terület

Készség szinten elsajátíttatni a tanulókkal az ápolási-szakápolási feladatokat szintézisbe hoznia klinikumi tanulmányaikkal, korábbi tanulmányaikat beépíteni a mindennapi munkatevékenységükbe.

3.10.1 Belgyógyászat és szakápolástana tantárgy

3.10.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanítása során a tanuló megismeri a leggyakoribb belgyógyászati betegségek mortalitási és morbiditási mutatóin túl azok kórélettani és patofiziológiai alapjait, a szükséges diagnosztikai, valamint terápiás specialitásait. Képesse válik az egyes betegségekhez rendelt vizsgálatok, terápiák és ápolási beavatkozások kompetencia szintű, szabályos elvégzésére, a betegállapotának követésére.

3.10.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Belgyógyász szakorvos orvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év belgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia

3.10.1.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.10.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szív-érrendszeri betegeket ápol	Ismeri a keringési rendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empatikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség.	Kórházi medikai rendszerek használata
Vérképzőrendszeri betegeket ápol	Ismeri a vérképzőrendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Légzőrendszeri betegeket ápol	Ismeri a vérképzőrendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		

Emésztőrendszeri geket ápol	Ismeri az emésztő rendszer klinikumi és ápolási specialitá- sait	Instrukció alapján részben önállóan	
Kiválasztórendszeri geket ápol	Ismeri a kiválasztó- rendszer klinikumi és ápolási specialitá- sait	Instrukció alapján részben önállóan	
Endokrin rendszeri geket ápol	Ismeri az endokrin rendszer klinikumi és ápolási specialitá- sait	Instrukció alapján részben önállóan	
Mozgásrendszeri geket ápol	Ismeri a mozgás- rendszer klinikumi és ápolási specialitá- sait	Instrukció alapján részben önállóan	
Ápolási folyamatot ez, végrehajt	Ismeri az ápolási fo- lyamat tervezési és kivitelezési szabá- lyait	Teljesen önállóan	Medikai informati- ka rendszerek al- kalmazása

3.10.1.6 A tantárgy témakörei

3.10.1.6.1 Szív-és érrendszeri betegek ápolása

A szív-érrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezők

A leggyakoribb szívérrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

Koszorúér-betegségek (Atherosclerosis, ISZB, akut coronária szindróma /angina, infarctus),

Koronarográfia utáni ápolói feladatok

A pericardium betegségei (pericarditis, pericardiális tamponád, pericardiocentesis)

A myocardium betegségei (myocarditis, cardiomyopathia)

Az endocardium betegségei (endocarditis, rheumás láz)

Szívhibák/vitiumok (veleszületett vitiumok, shunt nélkül, jobb-bal, bal-jobb shunttel, szerzett vitiumok stenosis, insuffitientia)

Az ingerképzés, ingerületvezetés zavarai, csoportosítása (bradycardiával, tachycardiával járó ritmuszavarok, A ritmuszavarok gyógyszeres terápiájának és elektromos kezelésének (cardioverzió, pacemaker terápia) ápolási vonatkozásai

A szívelégtelenség okai, kialakulásának folyamata, tünettana, terápiás lehetőségek, stádium beosztása, a gyógyszeres kezelés ápolási vonatkozásai

A hypertónia betegség (primer, secunder, hypertoniás sürgősségi állapotok)

Az érrendszeri betegségek (az artériás és vénás rendszer betegségei, rizikó tényezői, Virchow triász, thrombo-emboliás állapotok, mélyvénás thrombozisz, thrombophlebitis, varicositas, artériás embolizáció)

Anticoaguláns terápiák (thrombolysis, thrombocita aggregációgátló-, anticoaguláns- és profilaktikus terápiák és jellemzőik)

A szív-érrendszeri betegek educációjának specialitásai

A szív-érrendszeri betegek rehabilitációjának szinterei, ápolási feladatai Szív-érrendszeri betegségek időskori vonatkozásai és ápolási specialitásai

Veleszületett szívbetegségek és ápolási vonatkozásai (bal-jobb shunttel járó szívbetegségek, jobb-bal shunttel járó szívbetegségek, szűkülettel járó szívbetegségek, teljes nagyér transzpozíció)

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.2 Vérképzőrendszeri betegek ápolása

A vérképzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői
A vérképzőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb vérképzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

A vörösvértestek betegségei – anaemiák (vashiányos, megaloblastos, hemolyticus, corpus-cularis, renalis, aplasticus)

A fehérvérsejtek betegségei – leukaemiák, malignus lymphomák

Heamorrhagiás diathesisek (coagulopathiák, haemophilia, DIC, thrombocytopeniák, thrombocytopathiák)

A vérképzőrendszeri betegek educatiojának specialitásai
Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.3 Légzőrendszeri betegek ápolása

A légzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői, kóros légzéstípusok.

A légzőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb légzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

A felsőlégutak lázzal és láz nélkül járó betegségei

Obstruktív tüdőbetegségek – COPD (asthma bronchiale, krónikus bronchitis, emphysema)

Restrictív tüdőbetegségek (pneumóniák, tbc, fibrosis, tumorok)

A tüdő keringési zavarai (pulmonális hypertonia, cor pulmonale)
A pleura betegségei (pleuritis, tumor, pleurális folyadékgyülem)

A légzőrendszeri betegek légzési fizioterápiájának és rehabilitációjának ápolási feladatai

A légzőrendszeri betegek educatiojának fontosabb elemei (steroid, bronchodilatátor és profilaktikus terápiák, a légzésfunkció önellenőrzése, a köpet kezelése)

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.4 Emésztőrendszeri betegek ápolása

Az emésztőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői
Az emésztőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb emésztőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

A nyelőcső betegségei (gyulladás, diverticulum, achalasia, reflux, szűkület, tumor, hiatus hernia)

A gyomor betegségei (gastritisek, ulcus ventriculi, stenosis, tumor)

A belek betegségei (IBD, ulcus duodeni, colitis ulcerosa, M. Chron, diverticulosis, diverticulitis, polyposis, tumor, Bélférgesség)

Emésztőrendszeri vérzések (occult vérzés, oesophagus varix ruptura, haematemezis, melena, haematokézia)

A székletürítés zavarai (hasmenés, székrekedés, bélférgesség, fertőző betegségek) és ápolási vonatkozásai

A hasnyálmirigy betegségei (acut és krónikus pancreatitis, tumor)

A májelégtelenséghez vezető kompenzált és dekompenzált állapotok (cirrhosis, portális hypertonia, hepaticus encephalopathia, coma hepaticum)

Az epeutak betegségei (epekövesség, cholecystitis, cholangitis)

Az emésztőrendszeri betegek rehabilitációjának és educációjának specialitásai
Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.5 Kiválasztórendszeri betegek ápolása

A kiválasztórendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A kiválasztórendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb kiválasztórendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

A vese gyulladási betegségei (glomerulonephritis, pyelonephritis) Nephrosis syndroma
Vesekövesség

Vese cysta, polycistás vese, vese daganatok

Acut veseelégtelenség prerenális, renális és postrenális formái
Krónikus veseelégtelenség, uraemia

Vesepótlókezelés (haemodialízis, peritoneális dialízis, CAPD) és ápolási specialitásai
A dializált betegek educációjának specialitásai

A vizeletkiválasztó rendszeri betegségek időskori vonatkozásai és ápolási specialitásai
Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.6 Endokrinrendszeri betegek ápolása

Az endokrinrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői
Az endokrinrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb endokrinrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai felnőtt és gyermekkorban:

A diabetes mellitus (formái, diagnosztika, terápia, szövődmény, crisis állapotok)
A diabetes terápiáinak csoportosítása, jellemzői

A diabetes szövődményei, azok megelőzésének feladatai, diabeteses beteg educatioja

A pajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, strumák, Basedow-kór, gyulladások, daganatok, crisis állapotok)

A mellékpajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, tetánia)

A mellékvesekéreg betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, Cushing syndroma, Phaeromocytoma, Addison kór, crisis állapotok)

A hypothalamus és hypophysis endocrin zavarai (nanizmus, gigantizmus, acromegália, diabetes insipidus)

Az endokrinrendszeri betegek educációjának specialitásai.
Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.7 Mozgásrendszeri betegek ápolása

A mozgásrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A mozgásrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb mozgásrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

Generalizált csont betegségek (osteoporosis, osteomalatia, Paget-kór, köszvény)
Generalizált reumatológiai betegségek (rheumatoid arthritis, M. Bechterev)

Regionális reumatológiai betegségek (osteoarthritis, spondylarthritis)

A mozgásrendszeri betegek educációjának és rehabilitációjának specialitásai.
Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.1.6.8 Belgyógyászati ápolási gyakorlat A belgyógyászati osztály rendje
 A belgyógyászati betegek vizsgálati algoritmusai Diagnosztikus célú mintavételi eljárások
 A beteg előkészítése diagnosztikus és terápiás beavatkozásokhoz A gyógyszerelés gyakorlata belgyógyászati osztályon
 Belgyógyászati kezelések ápolási specialitásai
 Az ápolási folyamat jellemzői belgyógyászati osztályon

3.10.2 Sebészet és határterületeinek ápolástana tantárgy

3.10.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók sebészeti osztályon történő elhelyezkedésének, a sebészeti területek átlátásának, kliensek ápolásának felkészítése. Megtanítani a legfőbb kórképek klinikai és ápolási vonatkozásait. Ismertetni a műtét körüli ápolói teendőket. Betekintést nyújtani a műtét alatti folyamatokba és hatásukba az emberi szervezetre, ezáltal képessé tenni a posztoperatív páciens fogadására, ellátására. Szemléltetni a gyermeksebészeti speciális vonatkozásokat. A perioperatív ellátás ápolói specialitásainak ismerete és kompetencia szintű részvétel a folyamatban

3.10.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Sebész szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlat-tal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év sebészeti területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia

3.10.2.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemb.) kell lebonyolítani.

3.10.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felméri a perioperatív ápolási szükségletet.	Ismeri az ápolási anamnézis felvételének menetét, meghatározza az ápolási célokat, azonosítja a posztoperatív őrzés lépéseit, és a megfigyelő rendszereket, tudja a műtét utáni szövődmények kialakulásának megfigyelési szempontjait, ismeri a műtét típusokat, az anaesztézia fajtáit		Instrukció alapján részben önállóan	Ápolási dokumentációt vezet, felhasználói szintű számítógépes ismeretei vannak

<p>Részt vesz a kliens műtéti felkészítésében</p>	<p>Meghatározza a műtét előtti vizsgálatok ápolói teendőit, ismeri a műtét-hez szükséges dokumentumokat, ismeri a műtét-hez szükséges ápolói beavatkozásokat (pl.: gyógyszerelés, katéter behelyezés, borotválás stb.), azonosítja a kliens pszichés szükségleteit.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>	<p>Empatikusan, etikus, segítő-készen kliens érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban, munkájára és önmagára igényes, tiszta, ápoltság megjelenésű, tudását folyamatosan bővíti, fogékony az innovatív eljárásokra és alkalmazásukra.</p>	<p>Egészségügyi szerveket önállóan használ, ápolási dokumentációt szerkeszt, vezet</p>
<p>Részt vesz a műtét utáni sebkötözésben, sebkezelésben</p>	<p>Ismeri az akut sebek jellemzőit, a szövetegetegyesítő eljárásokat, a sebgyógyulási zavarokat, sebváladék mintavétel menetét, a vérzési rendellenességeket, a sebek típusait, varratszedés típusait.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		
<p>Részt vesz a hassebészeti betegellátásban</p>	<p>Ismeri a hasi műtét típusokat és eljárásokat, a fektetési módokat, a kliens műtét utáni szükségleteit, a mobilizációs lehetőségeket, megnevezi a diétetikai megszorításokat.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		

<p>Mellkasi-szívsebészeti betegek ápolásában részt vesz</p>	<p>Ismeri a mellkasi-szívsebészeti műtét típusokat, és a műtét utáni ápolói teendőket, ismeri a kliens szükségleteit, mellkas punctió/csapolás asszisztálásának módjait, a mellkasi szívás típusait, alkalmazását. Felsorolja a mellkasi fizioterápiás lehetőségeket.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		
<p>Közreműködik traumatológiai és ortopédiai betegek ellátásának ápoló vonatkozásaiban</p>	<p>Megérti a csont és porc sérülések okait, felsorolja a csontegyesítő eljárásokat, bemutatja az ortézisek használatát, ismeri a protézis típusokat, és bevezetésük menetét, azonosítja a külső csonttrógzító eszközök ápolói teendőit.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		
<p>Szemészeti és FOC kliensek ápolásában részt vesz</p>	<p>Ismeri az anatómiai és élettani alapfogalmakat, a szemöbliképződés formáit, a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, fülcsepp alkalmazásának szabályait, speciális kötözési lehetőségeket, gégekanül tisztításának lépéseit.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		
<p>Közreműködik Bőrgyógyászati és Urológiai kliensek ápolásában</p>	<p>Felismeri a bőrgyógyászati műtétet követő kliens ápolási szükségleteit, felsorolja a vizeletvizsgálat lehetőségeit, ismerteti a vizelet mintavétel szabályait, ismeri a noninvazív vizeletfelfogó eszközöket, és alkalmazásukat, urosztómák ápolói teendőit.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		

Közreműködik gyermeksebészeti páciensek ellátásában.	Ismeri a gyermeksebészeti műtéteket, műtétet követően a kliens ápolási és pszichés szükségleteit, a gyermek beteg ápolásának speciális vonatkozásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Speciális ápolói feladatokat lát el	Ismeri a fizikai fájdalomcsillapítás lehetőségeit, a NG szonda levezetésének menetét, ismeri az input enterosztómák típusait, alkalmazását, ismerteti az output enterosztómák ellátását, tudja a katéter bevezetés menetét lehetséges szövődményeit, ismeri a drain gondozás menetét, az invazív beavatkozásokat, rugalmas pólya felhelyezését, gyógyszerelés ápolói vonatkozásait.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.10.2.6 A tantárgy témakörei

3.10.2.6.1 Sebészeti beavatkozások alapjai Anamnézis felvétel specialitásai

Műtét típusok, műtéti behatolási helyek

Sebgyógyulás stádiumai, sebgyógyulási zavarok, sebváladékok megfigyelése, mintavétel Fertőző beteg műtéti ellátása, posztoperatív ápolás

Egynapos sebészeti eljárások és feltételeik

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.2.6.2 Perioperatív ellátás alapjai

Műtét előtti kivizsgálás, ápolási anamnézis felvétel Anaesztézia módjai, típusai

Postoperatív betegfogadás, megfigyelés, monitorozás, testhelyzetek ápolói beavatkozások, fájdalomcsillapítás ápolási specialitásai

Posztoperatív szövődmények felismerése, ápolása Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.2.6.3 Sebészeti betegek ápolása

Hasi sebészet: a has sebészeti ellátást igénylő kórképek klinikuma és ápolása Heveny hasi katasztrófák

Nasogastricus szonda

Input és output enterosztómák Drain gondozás

Gyomormosás/tehermentesítés

Leggyakoribb gyermekkori hasi sebészeti kórképek ápolása Mellkas sebészet: tüdő műtétet igénylő betegségei

PTX, HTX ellátásának klinikai és ápolói vonatkozásai, mellkas szívás, csapolás; biopsziák asszisztálási feladatai; mellkasi fizioterápiás eljárások

Szívsebészeti klinikumi és ápolói teendők, műtét típusok

Szívtranszplantált beteg ápolása, intervenciók eljárások klinikumi és ápolói vonatkozásai

Pacemaker/ICD beültetésen átesett beteg ápolása

Műtétet igénylő szívfejlődési rendellenességek műtét utáni ápolása, helyreállító sebészeti eljárások

Emlő műtét klinikumi és ápolói vonatkozásai, beavatkozási tilalmak Daganatos betegek sebészeti kezelése, sugársebészet

Őssejt transzplantáció

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.2.6.4 Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolása

Csonttörés típusok, rögzítési lehetőségük, konzervatív módszerek (gipszrögzítés, húzatásos módszer) külső csonttrögzítő eszközök ápolása

Leggyakoribb törési típusok csecsemő- és gyermekkorban Lágyrész sérülések, ízületi sérülések és ellátásuk.

Arcsérülések Koponyasérülések

Az agy traumás sérülései Gerincvelő traumás sérülései

Ortopédiai műtétet igénylő kórképek, ízületek betegségei és ápolásuk Protézisek fajtái, ortézisek és használatuk

Súlyos sérült beteg ellátásának specifikumai Végtag amputált beteg ápolása

Sebészeti ellátást igénylő mozgásrendszeri fejlődési rendellenességek műtét utáni ápolása Gerinc és mellkas deformitásai

Gyermekek orthopédiai műtét utáni ápolása Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.2.6.5 Kötözéstani és sebkezelési alapismeretek

Seb típusok, akut sebek ellátása, kötözéstan, kötéscsere ápolási vonatkozásai Szövetegyesítő eljárások

Vérzés, vérzéscsillapítás Varratszedés ápolói feladatai

Kompressziós pólya, harisnya alkalmazása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.2.6.6 Sebészeti ápolási gyakorlat Az osztály munkarendjének megismerése Beteg műtéti előkészítése

Pre és postoperatív betegmegfigyelés

A beteg állapotváltozásainak felismerése Kötöző kocsi felszerelésének használata Segédkezés kötözésnél

Kötések, sebváladék megfigyelése
 Közreműködés sztóma ellátásában
 Gastrostoma gondozása
 Drain gondozás ápolás
 Beteg és hozzátartozó oktatása
 Ápolás-lélektani ismeretek alkalmazása
 Ápolási tervek készítése
 Ápolási dokumentáció vezetése
 Ápolás folyamata a sebészeti gyakorlatban

3.10.3 Pszichiátriai betegek ápolása tantárgy

3.10.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy a tanuló megismerje a pszichiátriai betegek ellátásának hazai színtereit, azok diagnosztikus, terápiás és ápolási specialitásait. Legyen képes a felismerni a pszichiátriai tüneteket és kórképeket a különböző életkorok tükrében, képes legyen a mentális zavarokkal küzdő betegek megfigyelésre és ellátására, felismerje a pszichiátriai sürgősségi ellátást igénylő állapotokat, valamint e betegek ápolásának tervezésére és kivitelezésére. Ismerje meg a komplex rehabilitációs eljárásokat, mely a beteg/kliens intézeti felvételétől hazabocsátásáig tart.

3.10.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Pszichiáter 6 Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettség-gel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év pszichiátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana

3.10.3.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemb.) kell lebonyolítani.

3.10.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri a krízis és veszélyeztető magatartást	Önkárosító magatartásformák, preszucidális szindróma, NSSI	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési	
Felismeri a pszichiátriai gyógyszerek hatásait, mellékhatásait, azt dokumentálja	A pszichiátriai ellátásban alkalmazott gyógyszerek hatásai mellékhatásai	Teljesen önállóan		

Felismeri a pszichotikus tüneteket	Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok	Teljesen önállóan	készség, higiénés szabályok betartása	
Ismerteti a korlátozó intézkedések alkalmazásának indikációit, ápolói feladatait	Ismeri a korlátozó intézkedések alkalmazásának indikációit ápolói feladatait	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a pszichiátriai gyógyszerelés specialitásait	Ismeri a pszichiátriai gyógyszerelés specialitásait	Teljesen önállóan		

3.10.3.6 A tantárgy témakörei

3.10.3.6.1 Pszichiátriai ápolás története, előítéletek, stigmák A magyar pszichiátriai ápolás történeti áttekintése

A pszichiátriai gondozás főbb szinterei

Előítéletek a pszichiátriával kapcsolatban, stigmák

A pszichiátria és a jog, cselekvőképesség, a pszichiátriai betegek jogai, korlátozó intézkedések

Sürgősségi és kötelező intézeti gyógykezelés

3.10.3.6.2 Szorongásos zavarok

A szorongás jellemzői, etiológiája, neurobiológiája, epidemiológiája

Gyermekeknél jelentkező szorongásos zavarok: szeparációs szorongás, szelektív mutizmus

Generalizált szorongásos zavar

Pánikzavar

Fóbiák: szociális szorongásos zavar (szociális fóbia), Agorafóbia, Specifikus fóbiák, kevert szorongásos és depressziós zavar

Kényszeres és kapcsolódó zavarok: OCD-obszesszív-kompulzív zavar etiológia, epidemiológia, diagnosztika/tünettan, komorbiditás, differenciáldiagnosztika, terápia, az ápoló szerepe és feladata OCD-s betegek ápolása során

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.3 Hangulatzavarok

Epidemiológia, etiológia (genetikai tényezők, pszichoszociális tényezők), patogenezis, komorbiditás, diagnosztika, differenciáldiagnosztika

Depresszió, Bipoláris zavar: Depressziós epizódok, Mániás epizódok, Kevert epizódok

Diszruptív hangulatszabályozási zavar (DMDD), Disztímia, ciklotímia

A kórképek terápiája: biológiai terápiák, pszichoterápiák

Öngyilkosság (suicidum): öngyilkos magatartás, epidemiológia, az öngyilkosság rizikó-és védőfaktorai, presuicidális szindróma felismerése, Ringel triász, ápolói feladatok öngyilkos magatartás esetén, öngyilkosság prevenció

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.4 Pszichoaktív szerek használatával kapcsolatos és egyéb

addiktív zavarok Addikció fogalma, neurobiológiája, a kémiai hozzászokás ismérvei

Alkohol, koffein, kannabisz, fenciklidin (és rokon vegyületei), hallucinogének, inhalánsok, opiátok, nyugtató-, altató- és szorongásoldószeres, stimulánsok és nikotin használatával összefüggő zavarok. A zavarok etiológiája, epidemiológiája, diagnosztikája és tünettana, differenciáldiagnosztikája és terápiája

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.5 Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktuskezelés

A pszichotikus állapotok meghatározása, epidemiológia, etiológia, tünetek, diagnosztika, a pszichotikus zavarok osztályozása a DSM-V alapján: Téveszmés zavar, Rövid pszichotikus zavar, Szkizofreniform zavar, Szkizofrénia, Szkizoaffektív zavar, Differenciáldiagnózis, A szkizofrénia lefolyása, kezelés: gyógyszeres kezelés, pszicho és szocioterápiák, ECT, agresszió

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.6 Személyiségzavarok Történeti vonatkozások

Klasszifikáció

Kóreredet (genetikai, biológiai, pszichológiai faktorok) Terápiás lehetőségek

A személyiségzavarok típusai:

A csoport: Paranoid, szkizoid, szkizotípiás személyiségzavar

B csoport: antiszociális, borderline, hisztrionikus, narcisztikus személyiségzavar
C csoport: elkerülő, dependens, kényszeres személyiségzavar

Nem meghatározott, egyéb meghatározott személyiségzavar
NSSI: nem szuicidális önsértések

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.7 Táplálkozási magatartás zavarai

A gyermekkori evészavarok diagnosztikájának nehézségei, gyermekkori és serdülőkori kezdetű Anorexia nervosa, Bulimia nervosa, Pica, Ételelutasítással járó érzelmzavar, Szelektív evés, Fóbiás típusú evészavar, Falászavar, Izomdiszmorfia, Orthorexia nervosa. A tanulók megismerik a kórképek epidemiológiáját, etiológiáját, klinikai tüneteiket, a kórlefolyást, a prognózist az alkalmazott terápiákat és az ápoló szerepét, feladatait az evészavarokkal küzdő betegek ellátása során

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.8 Organikus pszicho szindrómák A betegvizsgálat sajátosságai

Demenciák, a demenciák osztályozása, felosztása (tünetek, kóreredet, életkor és gyógykezelhetőség alapján)

A demenciák differenciáldiagnózisa

A demenciákhoz társuló pszichológiai és magatartási zavarok

Alzheimer demencia, vaszkuláris demenciák, frontális demenciák, Lewy-testes demencia
A delírium-szindróma, delíriumok okai, terápia, ápolói feladatok

Egyéb organikus mentális zavarok (organikus hallucinózis, organikus (deluzív) paranoid zavar)
Intellektuális képesség zavarok, okai, súlyosság

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.3.6.9 A pszichiátriai betegségek

Az egészségi állapotot meghatározó tényezők, A pszichiátriai betegségek okai, a betegség, mint élmény magatartás, a betegszerep, a betegség, mint krízishelyzet

A pszichiátria vizsgálómódszerei

Pszichopatológia: Érzékelés, észlelés, Az érzékelés és az észrevezés zavarai, az emlékezés zavarai, a gondolkodás zavarai, a képzelet zavarai, az értelem zavarai, tudatzavarok

Speciális ápolói megfigyelések Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4 Neurológia és szakápolástana tantárgy

3.10.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása képessé teszi a hallgatókat, hogy alapvetően megértsék, és elsajátítsák a neuroanatómiai, neurofiziológiai és neurodiagnosztikai eljárások mibenlétét, a betegek felkészítését a beavatkozásokra. Képessé válnak a neurológiai problémák azonosítására, a betegek idegrendszeri funkcióinak és egészségügyi állapotának folyamatos értékelésére. Az ellátó team többi tagjával együttműködve, kompetencia szintjének megfelelő alapvető ellátást nyújtson.

3.10.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Neurológus / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettség-gel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év neurológiai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana

3.10.4.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemb.) kell lebonyolítani.

3.10.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az alapvető kóros neurológiai tüneteket azonosítani tudja	Ismeri a neurológiai betegségeket.	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet,	Megfigyelést szolgáló eszközök használatának ismerete, Szövegszerkesztő program ismerete

Ismerteti az egyes neurológiai diagnosztikai beavatkozásokat	Ismeri a neurológiai vizsgáló eljárásokat	Instrukció alapján részben önállóan	etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési készség, higiénés szabályok betartása	
Jártas a közvetlen neurológiai életveszélyes állapot felismerésében,	Ismeri a neurológiai veszélyhelyzeteket.	Teljesen önállóan		Képes értelmezni a betegmegfigyelés eszközeinek értékeit
Speciális neurológiai gyógyszereket alkalmaz	Ismeri a speciális neurológiai gyógyszereket és alkalmazásuk ápolói vonatkozásait.	Instrukció alapján részben önállóan		Ismeri a speciális gyógyszeradagoló pumpák kezelését
Alternatív táplálási technikákat alkalmaz	Ismeri a betegek általános és megváltozott kalória igényét	Instrukció alapján részben önállóan		Volumetrikus és táplálópumpák kezelése, Képes Excel táblázatot használni
Állapotértékelő skálákat használ a neurológia területén	A tudatéberség változásainak felmérése. Neurológiai állapot felmérő skálákat ismer	Teljesen önállóan		Medikai modult használ
Fertőzőbeteget ápol	Ismeri a fertőző betegek ápolásának szabályait, ápolási vonatkozásait és a fertőző betegek elkülönítésének szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Elő és felkészíti a beteget a neurológiai sebészeti ellátásra és posztoperatív megfigyelést végez.	Ismeri a neurológiai perioperatív ápolói teendőket.	Instrukció alapján részben önállóan		
Megteremti a betegek komfortos elhelyezésének technikáját	Ismeri a betegek szükségleteit, azok felmérését, és kielégítésükre vonatkozó ápolói teendőket.	Irányítással		
Invazív neurológiai beavatkozásoknál asszisztál	Ismeri a neurológiai beavatkozásokat, és a beteg, illetve eszközökészítés menetét, valamint az asszisztálás lépéseit.	Irányítással		

3.10.4.6 A tantárgy témakörei

3.10.4.6.1 Általános és speciális vizsgálatok neurológia betegségben szenvedő betegek esetén

Az egészségi állapot felmérés, a fizikális vizsgálatok neurológiai sajátosságai
Neurológiai diagnosztikai vizsgáló módszerek, berendezések

Betegek előkészítésének specialitásai diagnosztikus vizsgálatokra

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.2 A tudatállapot változások felismerése, mérésének lehetőségei, ápolói vonatkozásai

A beteg tudat éberségének megfigyelése

Neurológia állapot felmérő skálák használatának megismerése, a kapott eredmények értékelése

A beszédzavarok típusainak felismerése

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.3 A koponyaűri nyomásváltozással járó állapot változások klinikai megjelenése, mérésük, ápolása

Koponyaűri nyomásváltozással járó kórképek

Diagnosztikus lehetőségek

Koponyaűri nyomásemelkedésben szenvedő beteg megfigyelése, ápolása

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.4 Idegsebészeti beavatkozások, lokalizáció szerinti típusai, pre-
-postoperatív ápolás

Idegsebészeti beavatkozást igénylő kórképek

Idegsebészeti beavatkozások típusai

Koponyanyitás

tájanatómiája

Preoperatív előkészítés

Postoperatív ellátás specialitásai

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.5 Epilepsziák, epilepszia betegségben szenvedő beteg ápolása. Fejfájás típusai,

ápolási specialitások, fejfájásban szenvedő betegek esetén

Különböző roham típusok

Epilepszia betegség

Status epilepticus

Fejfájás típusai

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.6 Agyi érbetegségek típusai. A kivizsgálás és ellátásuk sajátosságai, ápolási

menedzsmentje

Az agyi vérellátás zavarai

Ischaemiás stroke típusai, vizsgálatok, ellátás lehetőségei

Koponyaűri vérzés típusai

Agyiérbetegségben szenvedő betegek speciális ápolási tevékenysége, rehabilitációja

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.7 Neuroinfektológiai betegségek csoportosítása, és ápolásuk jellegzetességei

Vírusfertőzések

Bakteriális fertőzések

Gombás fertőzések

Egyéb kórokozók által indukált agyi fertőzések

Izolált neurológiai beteg ápolásának

jellegzetessége

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.8 Autoimmun betegségek a neurológiaiellátás területén

Sclerosis multiplex Myasthaenia gravis Gullien-Barré szindróma
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.4.6.9 Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek csoportosítása. Kivizsgálásuk és ápolásuk specialitásai. Agyidegek és perifériás idegbetegségekben szen-vedők ápolása
Primer agydaganatok típusai
Más helyen keletkezett tumorok agyi áttéti Gerincvelői tumorok
Parkinson betegség Amyotrophic lateral sclerosis Alzheimer betegség
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.5 Infektológia és szakápolástana, infékcióntróll tantárgy

3.10.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg a leggyakoribb infektológiai kórképeket, valamint az ezekhez kapcsolódó szakápolási feladatokat. A tanulók mélyítsék el korábbi ismereteiket a fertőtlenítés, sterilizálás és infékcióntróll kapcsán. Megszerzett ismereteiket eredményesen tudják alkalmazni mindennapi munkájuk során a nosocomialis infécciónk megelőzése érdekében.

3.10.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Infektológus / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év infektológia területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana

3.10.5.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemb.) kell lebonyolítani.

3.10.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Fertőző beteg elkülönítésében és ápolásában részt vesz.	Ismeri a fertőző betegségeket és ápolási vonatkozásukat.	Instrukció alapján részben önállóan	Megfelelő empátiával rendelkezik a betegek irányában.	Képi anyagokat, videókat keres Interneten.

Fertőző betegkezelő	Ismeri a fertőző betegségek klinikumát és ápolási specialitásokat	Instrukció alapján részben önállóan	Együttműködik a team tagjaival. Etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott körültekintő, pontosra törekszik. Fontosnak tartja a munka- és környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását.
A fertőtlenítő eljárásokat megfelelően alkalmazza.	Ismeri a fertőtlenítés fogalmát, formáit, szabályait, a fertőtlenítés hatosságát befolyásoló tényezőket.	Teljesen önállóan	Felelősséget érez a beteg és a saját biztonsága iránt. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés szabályok betartását.
Az eszközöket előkészíti sterilizációra, a steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri a sterilizálás fogalmát, formáit, az eszközök előkészítését sterilizálásra, valamint a steril anyagok kezelését, tárolását.	Teljesen önállóan	
Szakmai tevékenysége során megfelelően alkalmazza a nosocomiális infekciók megelőzésének szabályait.	Ismeri a nosocomiális infekció fogalmát, jelentőségét, a leggyakrabban előforduló nosocomiális infekciókat. Tisztában van az infekciókontroll fogalmával, alapelemeivel, a fertőzések megelőzésének ápolói feladataival.	Teljesen önállóan	

3.10.5.6 A tantárgy témakörei

3.10.5.6.1 Fertőző betegek ápolása, infektológia A fertőző betegségek epidemiológiai vonatkozásai

A fertőző betegségek kialakulásának tényezői, lefolyásának jellemzői,

A fertőző betegségeket megelőző közegészségügyi – járványügyi tevékenységek

A védőoltások elméleti alapjai (aktív, passzív immunizálás, életkorhoz kötött és felnőttkori védőoltások)

Fertőzésre utaló tünetek, jelek az ápolás gyakorlatában Kiütéssel járó fertőző betegségek és ápolási specialitásai

Hasmenéssel, hányással járó fertőzések és azok ápolási vonatkozásai

Élősködők, kullancsok által terjesztett megbetegedések klinikai és ápolási specialitásai Bakteriális meningitis klinikai és ápolási specialitásai

Influenza klinikai és ápolási specialitásai

A fertőző betegek ellátásának jogi és etikai aspektusai

Fertőzőbeteg, fertőző forrás elkülönítése, az izoláció ápolói feladatai A kórházi infekciók, járványok megelőzésére irányuló intézkedések

A fertőző beteg ápolásának specialitásai és dokumentációs kötelezettségei

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.5.6.2 Infektológia és szakápolástana Az infektológia fogalma, feladatai

Az immunrendszer működésének, az immunizálás formáinak áttekintése A járványtani alapfogalmak ismertetése

A fertőző betegségek lefolyása, kimenete

A fertőző betegségek felosztása

A fertőző betegségek jelentési kötelezettsége Infekciókontroll, surveillance

A fertőző betegségek diagnosztikája

Az antimikrobás, antivirális, antifungicid terápia, a kezelés alapelvei, egyéni védőeszközök alkalmazásuk szabályai.

A fertőző betegek szállítása, kórházi felvételének, elhelyezésének és ápolásának szabályai A fertőző betegek izolálásának módjai, szabályai

A fertőző betegségekre gyanús személyek elkülönítése

A beteglátogatásra vonatkozó szabályok fertőző osztályon Gyakoribb fertőzések és fertőző betegségek

Nyirokcsomó megnagyobbodással járó fertőzések: Epstein-Barr vírusfertőzés

Hasmenéssel járó fertőző betegségek: A hasmenéssel járó betegségekről általában, a leggyakoribb kórokozók, csoportosításuk, lefolyás, diagnosztika, kezelés. Salmonellosisok, Campylobacter-enterocolitis, Shigellosis, patogén E.coli, Clostridium difficile, Rotavírus, Calicivírus fertőzés, Amoebiasis, Giardiasis

Vírushepatitisek

Magyarországon előforduló helminthiasisok Légúti fertőzések: influenza, pneumonia

Zoonosisok: Leptospirosis, Toxoplasmosis. Kullancs által okozott betegségek. Bakteriális meningitis Sepsis

Nemi úton terjedő betegségek: Lues, Gonorrhoea Csökkent immunitású betegek infekciói

HIV és AIDS

Gyakoribb nosocomialis fertőzések: invazív katéterekkel, kanülökkel, húgyúti katéterekkel kapcsolatos fertőzések

A fertőző betegségek lefolyásának jellemzői, kezelése, ápolási vonatkozásai

3.10.5.6.3 Infekciókontroll

A nosocomialis infekció fogalma, jelentősége

A nosocomialis fertőzések epidemiológiai sajátosságai

A nosocomialis infekció kialakulását elősegítő tényezők, a fertőzés terjedésének leggyakoribb módjai

Az infekció kontroll fogalma, feladata Az infekció kontroll tevékenységi elemei

A nosocomialis surveillance. Kockázati tényezők meghatározása, a kockázatok kivédésére vonatkozó szabályozás és a végrehajtás ellenőrzése. Megelőző tevékenység Izolációs szabályok a betegellátás során, környezeti infekciókontroll, fertőtlenítés, sterilizálás, egészségügyi kártevők elleni védekezés. Antibiotikum politika. Az egészségügyi dolgozók nosocomialis fertőzéseinek megelőzése. Képzés, továbbképzés.

A leggyakoribb nosocomialis infekciók: húgyúti infekciók, pneumoniák, műtéti sebfertőzés, bőr és lágyrész, véráram fertőzés okai, hajlamosító tényezők, jellemzői, az infekciók megelőzésének lehetőségei, ápolói feladatai

Fertőző beteg elkülönítése, izolált beteg ápolásának specialitásai

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.6 Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan tantárgy

3.10.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló széleskörű ismereteket szerezzen a kisklinikumi tárgyak tekintetében és azok ápolásában.

3.10.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Szemész / Fül-orr-gégész / Urológus / Bőrgyógyász / Általánosorvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészség-ügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év Szemészeti/Fül-orr-gégészeti/bőrgyógyászati/urológiai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia, Bőrgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana

3.10.6.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemb.) kell lebonyolítani.

3.10.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szemészeti betegek ápol.	Ismeri a szemészeti megbetegedéseket és a kapcsolódó szakápolási feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan	Megfelelő empátiával rendelkezik a betegek irányában. Együttműködik a team tagjaival. Etilikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott körülmények között, pontosra törekszik. Fontosnak tartja a munka- és környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását.	Medikai rendszerek megtekintése, alkalmazása.
Fül-orr-gégészeti betegek ápol.	Ismeri a fül-orr-gégészeti megbetegedéseket és a kapcsolódó szakápolási feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Bőrgyógyászati betegek ápol.	Ismeri a bőrgyógyászati megbetegedéseket, és a kapcsolódó szakápolási feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Urológiai betegek ápol.	Ismeri az urológiai megbetegedéseket és a kapcsolódó szakápolási feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Munkája során alkalmazza az ápolási folyamat lépéseit.	Ismeri az ápolási folyamatot, az ápolás tervezésének és az ápolási terv megvalósításának szempontjait.	Teljesen önállóan		

3.10.6.6 A tantárgy témakörei

3.10.6.6.1 Szemészet és szakápolástana

Szemészeti vizsgálatok (látás, színlátás, látótér, szemfenék, szemnyomás) ápolói vonatkozásai
A szem fénytörési hibái és azok korrekciós lehetőségei

A szemhéj, szemhéjszélek betegségei és azok ápolási specialitásai
A könnyszervek betegségei és azok ápolási specialitásai

A kötőhártya betegségei és azok ápolási vonatkozásai
A szaruhártya betegségei és azok ápolási vonatkozásai
A glaucoma (primer, secunder) ápolási vonatkozásai
A retina betegségei és azok ápolási vonatkozásai

Az akut látásvesztés okai, tünettana és ápolási specialitásai
A szemsérüléseinek korszerű ellátási stratégiái

Szemészeti kezelésmódok (öblítés, cseppentés, kenőcs, kötözési módok) ápolói feladatai

Szemészeti műtétek perioperatív ápolási vonatkozása

Műtétet igénylő szemészeti kórképek klinikumi és ápolói vonatkozásai
Szemöblítés, szemcsepp, szemkenőcs, kötözések alkalmazása

Szemészeti műtétek perioperatív ápolása
Gyermekkori műtétet igénylő betegek ellátásai

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.6.6.2 Fül-orr-gégészet és szakápolástana A fül-orr-gégészeti osztály jellemzői

A fül-orr-gégészeti vizsgálatokhoz használt eszközök, műszerek. A betegek vizsgálata, a vizsgálatokkal, kezelésekkal kapcsolatos ápolói feladatok.

A külsőfül betegségeinek (fejlődési rendellenességek, gyulladásos folyamatok, idegentest, sérülések) ápolási specialitásai

A középfül betegségeinek (gyulladásos folyamatok, daganatok, sérülések) ápolási specialitásai

A belsőfül betegségeinek (gyulladásos folyamatok, daganatok, Menière-betegség) ápolási specialitásai

Az akut halláskárosodás okai, tünettana és ápolási specialitásai

Az orr betegségeinek (fejlődési rendellenességek, degeneratív elváltozások, gyulladásos folyamatok, daganatok, idegentest, sérülések) ápolási specialitásai

Az orrvérző beteg ellátásának ápolási specialitásai

A felsőlégtutak (garat, gége, hangszalagok, trachea) betegségeinek gégészeti ellátást igénylő betegségei és állapotai (gyulladások, daganatok, tonsillectomia, gége exstirpatio, tracheotomia) ápolási specialitásai

Fül-orr-gégészeti műtétek és perioperatív ápolási vonatkozásai
A műtétet igénylő kórképek klinikumi és ápolási vonatkozásai

Fülmosás, gége kanül tisztítása, orrszívás, kötözés típusok

Gyermekkori műtétet igénylő betegek ellátása

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.6.6.3 Bőrgyógyászat és szakápolástana

A bőrbetegek vizsgálata, speciális vizsgáló eljárások és a kapcsolódó ápolói feladatok
A bőrgyógyászati kezelések és ápolói vonatkozásai.

Elsődleges, másodlagos elemi bőrjelenségek

Állati élősködők általi betegségek (scabies, pediculosis) ápolási specialitásai, a decontaminálás szabályai, ápolói feladatai
Mikroorganizmusok (baktériumok, vírusok, gombák) okozta betegségek és ápolási vonatkozásai
Allergiás megbetegedések (azonnali és késői típusú) ellátási stratégiái és ápolási specialitásai
A bőr genetikai eredetű betegségeinek ápolási vonatkozásai
A bőr daganatos betegségei és ápolási vonatkozásai
A nem úton terjedő betegségek (STD) bőrgyógyászati vonatkozása
Műtétet igénylő bőrelváltozások klinikumi és ápolói vonatkozása, Gyermekkorú műtétet igénylő betegek ellátása
Bőrelváltozások ápolása
Plasztikai sebészet specifikumai
Bőrtranszplantáció,
Termikus sérülések és ellátásuk,
Égésplasztikai
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.6.6.4 Urológia és szakápolástana

Az urológiai vizsgálatok eljárásai és kapcsolódó ápolói feladatok
Urogenitális rendszer fejlődési rendellenességei és ápolási vonatkozásai
A húgyutak gyulladásos megbetegedései és azok szakápolási feladatai
A húgyutak köves megbetegedései és azok szakápolási feladatai
Vizeletkiválasztó és elvezető rendszer daganatos megbetegedései és ápolási specialitásai
Férfi reprodukciós rendszer betegségei és ápolási vonatkozásai
Prosztata megbetegedései, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai
A vizeletretenció ellátásának ápolási vonatkozásai
A vizeletkiválasztó rendszer sérüléseinek ápolási vonatkozásai
Noninvazív eszközök
Vizeletmintavétel/gyűjtés
Vizeletvizsgálatok kivitelezése
Katéter felhelyezés női-férfi páciensnek
Vesebiopszia asszisztálási feladatai
ESWL terápia ápolási vonatkozásai
Urológiai műtétek típusai, perioperatív ápolási vonatkozásai
Urostomával rendelkező beteg ápolása
Műtétet igénylő urológiai betegségek klinikumi és ápolási vonatkozásai
Műtétet igénylő gyermekkorú húgy-ivarszervi betegségek ápolása
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.7 Gyermekbelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő- és gyermekkorban tantárgy 72/68 óra

3.10.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása során a tanuló megismeri a gyermekgyógyászat alapjait, a gyermekellátás során alkalmazott alapvető/mindennapi diagnosztikai és terápiás beavatkozásokat, ápolói feladatokat. A leggyakrabban előforduló kórképek és állapotok megismerését követően képessé válik a gyermekellátás területén ápolói kompetencia szintű szolgáltatást nyújtani. A tanuló a képzés során megismeri, és irányítással képessé válik arra, hogy az ellátást a kor-, újszülött,

csecsemő vagy a gyermek és családja, illetve a közösség testi, lelki, szocio-kulturális jellemzőinek figyelembevételével végezze.

3.10.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos. BSc ápoló / Egészségügyi szakoktató / Egészségügyi szaktanár/tanár (szakirányú végzettséggel): igazolt 5 gyermekgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adottságon eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszer-tan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infektókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan, Egészségügyi etikai, Egészségügyi jogi ismeretek Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betegápolás alapjai, Alap-ápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Dietetika, Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása.

3.10.7.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.10.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Betegvizsgálatot, betegmegfigyelést végez.	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait.	Teljesen önállóan		Elektronikus betegmegfigyelő rendszerek ismerete és alkalmazása
Felismeri a beteg állapotváltozásait, állapotváltozás esetén jelzi azt	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait, valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét.	Teljesen önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empatikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés,	Kórházi medikai rendszerek használata
Szív-érrendszeri gyermekbetegeket ápol	Ismeri a keringési rendszer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan	higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség	
Légzőrendszeri gyermekbetegeket ápol	Ismeri a légzőrendszer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		

Emésztőrendszeri gyermekbetegeket ápol	Ismeri az emésztőrendszer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitá-sait	Instrukció alapján részben önállóan		
Endokrin rendszeri gyermekbetegeket ápol	Ismeri az endokrin rendszer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitá-sait	Instrukció alapján részben önállóan		
Pszichiátriai gyermekbeteget ápol	Ismeri a pszichiátria klinikumi és ápolási specialitá-sait	Instrukció alapján részben önállóan		

3.10.7.6 A tantárgy témakörei

3.10.7.6.1 Szív- és érrendszer

Szív- és érrendszer anatómiai és élettani sajátosságok, jellemzők

Veszélyes szívbetegségek és ápolási vonatkozásai (bal-jobb shunttel járó szívbetegségek, jobb-bal shunttel járó szívbetegségek, szűkülettel járó szívbetegségek, teljes nagyér transzpozíció)

Speciális ápolói tevékenységek

3.10.7.6.2 Légzőrendszer

Légzőrendszer anatómiai és élettani jellemzői, sajátosságok

A leggyakoribb felső és alsó légúti betegségek csecsemő –és gyermekkorban Allergiás kórképek

Kóros légzéstípusok

Légzési elégtelenség csecsemő és gyermekkorban Idegentest aspiráció

Sajátos ápolói tevékenységek

3.10.7.6.3 Emésztőrendszer

Emésztőrendszer anatómiai és élettani jellegzetességek

Emésztőcsatorna betegségei csecsemő és-gyermekkorban Motilitás zavarai (hasmenés, székrekedés)

A táplálkozás és az anyagcsere zavarai Speciális ápolói tevékenységek

Energia és tápanyagszükséglet meghatározása csecsemő és gyermekkorban Táplálás az emésztőrendszer betegségeiben, ápolói vonatkozások

3.10.7.6.4 Idegrendszer

Idegrendszer anatómiai és élettani sajátosságok

Strukturális idegrendszeri betegségek (hydrocephalus, velőcsőzáródási rendellenessé-gek)

Térszűkítő folyamatok

Gyermekkorban epilepszia, egyéb görcsös állapotok Tudatzavarok, eszméletlen gyermek

Speciális ápolói tevékenységek

Központi idegrendszeri infekciók (meningitis, encephalitis)

3.10.7.6.5 Endokrin rendszer

Endokrin rendszer anatómiai és élettani sajátosságok jellemzői Csecsemő –és gyermekkori Diabets mellitus

Obesitas, és Anyagcsere betegségei Speciális ápolói tevékenységek

3.10.7.6.6 A leggyakrabban előforduló pszichiátriai betegségek gyermekkorban
Idegrendszer fejlődési zavarai (értelmi fejlődés zavara, tanulási zavarok, kommunikációs zavarok, autizmus spektrum zavara, ADHD, Tic zavarok, Tourette-szindróma) és ápolói vonatkozásai

Táplálkozási magatartászavarok (táplálási zavarok, evésmagatartás zavarai (Rumináció, Pica, szelektív evés, főbiás, Bulimia nervosa, Anorexia nervosa, falászavar,)

Ürítési zavarok (nem organikus enuresis, encopresis)

Gyermekek bántalmazása, elhanyagolása (Abúzus (fizikai, érzelmi, szexuális, Münchausen-szindróma), elhanyagolás)

Speciális Nevelési Igényű gyermekek Speciális ápolói tevékenységek

3.10.8 Csecsemő és gyermekápolási ismeretek tantárgy

3.10.8.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása során a tanuló ismerje meg a kora-újszülött ellátásban előforduló kórképek állapotok klinikai alapjait, az ellátás specialitásait, a megfigyelés fő szempontjait és tudja azokat a szakma szabályai szerint alkalmazni a betegellátás során. Legyen képes a kora-újszülött állapotának megfelelő ápolói ellátást biztosítani.

Váljon képessé a mindehhez kapcsolódó ápolási feladatok szabályos és felelősségteljes kompetencia-szintű kivitelezésére, esetleges szövődmények megelőzésére, felismerésére és az ellátás során a megfelelő, szakmai együttműködésre. Legyen képes a betegmegfigyelés, monitorozás szakszerű alkalmazásával a beteg állapotkövetésére és állapotváltozások korai felismerésére. A tanuló megismerje és a szakma szabályai szerint alkalmazni tudja a különböző invazív beavatkozásokat. Ismerje és tudja a különböző vérvételi és vénabiztosítási eszközöket, azok kompetenciahatárokon belüli alkalmazását, kivitelezését, specifikumait csecsemő- és gyermekkorban, valamint ezeknek az eszközöknek szakszerű további megfigyelését és ápolását. Legyen képes elvégezni a megfelelő ismeretek birtokában az intravénás gyógyszerek és folyadékok elkészítését, tárolását, ismerni az ápolói vonatkozásait a gyermekgyógyászatban.

Ismerje a fájdalomterápia gyermekkori sajátosságait, felmérő módszereit és a fájdalomtünetek életkor szerinti megjelenését, azok megfigyelésének általános szempontjait, valamint képes legyen a fájdalomcsillapító terápiát szakma szabályai szerint alkalmazni, az esetleges állapotváltozásokat korán felismerni és monitorozni, szükség esetén adekvátan, a kompetenciahatárokat betartóan beavatkozni.

Ismerje a gyermekgyógyászatban követendő szakmai irányelveket a palliatív és a haldokló gyermek ellátása során, képes legyen ezek legfontosabb ápolási szempontjait betartva részt venni az ellátásban.

3.10.8.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos / Neonatológus szakorvos. BSc ápoló végzettség(3 éves koraszülött ellátásban szerzett szakmai és oktatói gyakorlattal) / Egészségügyi

szakoktató/ Egészségügyi szaktanár/tanár (szakirányú végzettséggel és igazolt 3 éves gyermekgyógyászatban eltöltött gyakorlattal), az adott klinikum teljesítése, valamint évi leg- alább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.8.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elszállítás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszer- tan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infékciónkontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan, Egészségügyi etikai, Egészségügyi jogi ismeretek Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betegápolás alapjai, Alap- ápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Dietetika, Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása.

3.10.8.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.8.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő di- gitális kompeten- ciák
Betegvizsgálatot, betegmegfigyelést végez	Ismeri az újszülöttek, kora- szülöttek sajátossá- gait	Teljesen önállóan		Elektronikus ápolási dokumentáció ismerete és vezetése
Felismeri a beteg állapotváltozásait, állapotváltozás ese- tén jelzi azt	Ismeri a kora-újszű- lött betegségek saját- osságait, valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztá- si rendszerét	Teljesen önállóan	Pontosság, maga- biztosság, határo- zot- fellépés, jog- követé- magatartás,	Kórházi medikai rendszerek haszná- lata
Koraszülöttet ápol	Ismeri a koraszülöt- tek anatómia élet- tani jellemzőit. A koraszülötteknél leggyakrabban elő- forduló betegsége- ket és az ápolási specialitásokat	Instrukció alapján részben önállóan	etikus és empatikus magatartás, megfi- gyelőképesség, ön- álló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs képesség	
Újszülöttet ápol	Ismeri az újszülöt- tel anatómia élet- tan jellemzőit. Az újszülötteknél leg- gyakrabban előfor- duló betegségeket, és az ápolási specia- litásokat	Instrukció alapján részben önállóan		

Kivitelezi az invazív beavatkozásokat a szakma szabályai szerint	Ismeri az invazív beavatkozások fajtáit és azok szakma szabályai szerinti kivitelezését.	Instrukció alapján részben önállóan		
Fájdalom kor-specifikus felmérése, csillapítása a kompetenciák megfelelő betartásával	Ismeri a fájdalom skálákat, megítélésének gyermekkor sajátosságait, a fájdalomcsillapítás ápolói kompetenciáit	Instrukció alapján részben önállóan		
Haldokló gyermek ápol	Ismeri a haldokló gyermekkel kapcsolatos sajátosságokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Ápolási és megfigyelési dokumentációt vezet	Ismeri az ápolási dokumentáció vezetésének szabályait, jogi jelentőségét	Teljesen önállóan		Elektronikus ápolási dokumentáció ismerete és vezetése

3.10.8.6 A tantárgy témakörei

3.10.8.6.1 A gyermekkori betegségek sajátosságai
 Gyermekkori betegségek morbiditási és mortalitási mutatói
 Betegfogadás, betegfelvétel a gyermekosztályon
 Gyermek beteg felvétel, ápolói feladatok, kompetenciák
 Kisgyermekek ellátásának jogi és etikai aspektusai
 Betegbiztonság a gyermek betegek ellátásában
 Az ápolási folyamat specialitásai gyermekosztályok

3.10.8.6.2 Kiterjesztett anatómiai és élettani ismeretek
 Az újszülöttek anatómiai és élettani sajátosságai
 A koraszülöttek anatómiai és élettani sajátosságai

3.10.8.6.3 Átfogó neonatológia ismeretek
 Újszülöttkori adaptációs zavarok
 Újszülöttkori icterusok
 Speciális ápolói tevékenységek

3.10.8.6.4 Leggyakrabban előforduló betegségek koraszülöttség esetén
 Idiopathiás Respiratoricus Distress Syndroma (IRDS),
 Necrotisalo entocolitis (NEC), Nyitott ductus arteriosus (PDA),
 Agykamrai vérzés (IVH) kialakulásának okai, felismerése, ápolói feladatok
 Retinopathia prematurorum ROP
 Speciális ápolói tevékenységek

3.10.8.6.5 A koraszülött ellátás egyéb aspektusai
 A koraszülöttek speciális ellátási igényei
 A koraszülöttek táplálása
 A Perinatális Intenzív Centrumok szerepe a koraszülött ellátásban

A koraszülöttszállítás alapelvei, ápolói teendők

3.10.8.6.6   Invazív beavatkozások

Vénás vérvétel, eszközei, kivitelezése és azok speciális szempontjai csecsemő- és gyermek-korban
Perifériás vénabiztosítás, eszközei, kivitelezése és azok speciális szempontjai csecsemő- és gyermekkorban

Vércsere, köldökkanülálás Artériapunkció és -kanülálás

Intraossealis technika alkalmazása

Eszközös légútbiztosítás korspecifikus sajátosságai, eszközei és jellemzői

Transzfúzió kora –újszülött és gyermekkorban, egyedi ápolási vonatkozások

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.8.6.7   Fájdalomterápia csecsemő– és gyermekkorban

Gyermekekori sajátosságok
Fájdalom megítélése gyermekeknél (alapelvek, kikérdezés, fizikális paraméterek felmérése, fájdalomskálák használata)

A fájdalomcsillapítás gyermekgyógyászati vonatkozásai
Fájdalom pszichológiája csecsemő- és gyermekkorban
Fájdalomtünetek életkor szerinti megjelenése

Fájdalom megítélése korspecifikusan (fájdalomskálák)

Fájdalomcsillapítás szempontjai kora –újszülött –csecsemő és gyermekkorban
Nem gyógyszeres, gyógyszeres fájdalomcsillapítás

3.10.8.6.8   Haldokló gyermek ápolása

Gyermek halálképének fejlődése, jellemzői (halál megélése különböző életkorokban, gyermek viszonya saját halálához)

Palliatív ellátás a gyermekgyógyászatban (definíciója, szerepe, fontos elemei, beteg-csoportok, hazai és nemzetközi gyermekhospice)

Gyermek elvesztésének hatása az ápolóra

Haldokló gyermek ápolása (ellátási lehetőségek Magyarországon (intézeti, otthon, hospice-ház), ellátási formák (életvégi, mentesítő, tranzit, nappali ellátás)

Haldokló gyermek tünetei szervrendszerek szerint, ápolási szempontok, legfontosabb ápolási problémák

3.10.9 Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana tantárgy

3.10.9.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje a gyermek-sürgősségi ellátás klinikai és ápolástani ismereteit. Ismerje a különböző, sürgősségi ellátásban előforduló kórképek és állapotok klinikai alapjait, az állapotfelmérés korspecifikus algoritmusát, a megfigyelés fő szempontjait és tudja azokat a szakma szabályai szerint alkalmazni a betegellátás során. Legyen képes felismerni az életet veszélyeztető állapotokat a különböző életkorokban.

Megfelelően, az aktuális protokollok szerint tudja alkalmazni a maszkos-ballonos lélegeztetést, valamint az alapszintű és az alapszintű eszközös újraélesztést.

Váljon képessé a mindehhez kapcsolódó ápolási feladatok életkorspecifikus, szabályos és felelősségteljes kompetencia-szintű kivitelezésére, esetleges szövődmények megelőzésére, felismerésére és az ellátás során a megfelelő, szakmai együttműködésre. Legyen képes a

betegmegfigyelés, monitorozás szakszerű alkalmazásával a beteg állapotkövetésére és állapotváltozások korai felismerésére.

3.10.9.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos / Sürgősségi szakorvos (igazolt 3 éves gyermekgyógyászat gyakorlattal) / BSc ápoló (3 éves sürgősségi szakmai és oktatói gyakorlattal) / Egészségügyi szakoktató / Egészségügyi szaktanár/tanár (igazolt 3 éves gyermekgyógyászatban eltöltött gyakorlattal) / Mentőtiszt (3 éves kivonuló szakmai és oktatói gyakorlat-tal) / BLS instruktorként az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.9.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszer-tan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan, Egészségügyi etikai, Egészségügyi jogi ismeretek Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betegápolás alapjai, Alap-ápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Dietetika, Szülészeti-nőgyógyászati betegek ápolása.

3.10.9.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.10.9.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Betegvizsgálatot, betegmegfigyelést végez	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait	Teljesen önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empatikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség	Elektronikus betegmegfigyelő rendszerek ismerete és alkalmazása
Felismeri a beteg állapotváltozásait, állapotváltozás esetén jelzi azt	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait, valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét	Teljesen önállóan		Kórházi medikai rendszerek használata
Gyermekkori sürgősségi állapotokat felismer	Ismeri a gyermekkori sürgősségi állapotokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Kritikus állapotú gyermeket ellát	Ismeri a kritikus állapotú gyermek klinikum alapjait és ápolástani vonatkozásait	Instrukció alapján részben önállóan		

Szakma szabályai szerint tudja alkalmazni az alapszintű és eszközös alapszintű újraélesztést	Ismeri a BLS protokollját.	Teljesen önállóan	
Ápolási és megfigyelési dokumentációvezető	Ismeri az ápolási dokumentáció vezetésének szabályait, jogi jelentőségét.	Teljesen önállóan	Elektronikus ápolási dokumentáció ismerete és vezetése.
Mérgezett gyermekek ápol	Ismeri a csecsemő és gyermekkorban leggyakrabban előforduló mérgezéseket, és az ellátás sajátosságait	Instrukció alapján részben önállóan	

3.10.9.6 A tantárgy témakörei

3.10.9.6.1 Sürgősségi állapotfelmérés, kritikus állapotú gyermek ellátása
Állapotfelmérés algoritmus (ABCDE vizsgálat)

Felkészülés súlyos beteg fogadására

Életet veszélyeztető állapotok felismerése, ápolói teendők
Maszkos ballonos lélegeztetés

BLS

Postresuscitációs ellátás
Ápolói teendők

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.9.6.2 Sürgősségi állapotok gyermekkorban
Légzési nehezítettség, stridor, köhögés,
hyperventilatio

Bronchiolitis,
Krupp-szindróma, Epiglottitis

Akut asztmás roham

Mellkasi fájdalom, palpáció, cianózis
Eszméletvesztés, tudatzavar

Sokk

Sepszis, széptikus sokk
Anafilaxia

Bradycardia, tachycardia
Akut has

Diabetikus ketoacidosis
Akut légzési elégtelenség

Légúti idegen test eltávolítása
Fejfájás

Kiütések

Fül- és torokfájdalom
Hányás, hasmenés

Lázas gyermek, lázgörcs
Akut glomerulonefritisz
Epilepszia, status epilepticus

Hypovolaemia, dehidráció sürgősségi ellátása Hypoglycaemia
Orrvérzés
Szemsérülés, szemgyulladás Akut torticollis
Pszichés zavarok, viselkedésproblémák
Ápolástan sürgősségi ellátást igénylő csecsemő és gyermek esetén

3.10.9.6.3 Mérgezések csecsemő- és gyermekkorban A mérgezések formái
A mérgek hatástalanításának lehetőségei
Az ellátás sajátosságai csecsemő- és gyermekkorban

3.10.9.6.4 Sürgősségi ápolástan gyakorlat
Triage-rendszer megismerése, annak csecsemő- és gyermekspecifikus aspektusai Kritikus állapotú beteg felismerése, ápolói teendőinek megismerése
Betegmegfigyelés
Csecsemő- és gyermek sürgősségi állapotok vizsgálati algoritmusai
Diagnosztikai és terápiás beavatkozások előkészítése, azokban való asszisztálás/kivitelezés
Ápolási specialitások és az ápolási folyamat jellemzői a csecsemő- és gyermek sürgősségi osztályon
Betegfelvételi és megfigyelési dokumentáció vezetése

3.10.10 Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása tantárgy

3.10.10.1 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik képesek a szülészeti és nőgyógyászati intézmények munkájába részt venni, el tudják különíteni az élettani várandósságot/szülést a patológiástól, ismerik a nőgyógyászat eszközrendszerét. Részt tudnak venni az új, családbarát alapelvekre épülő egészségügyi szakmai irányelvek alapján a várandósgondozásban, az újszülött ellátásában, és ismerik a korszerű szoptatási, szülészeti irányelveket. A tanulót megismertetni a reprodukciós szervrendszer kóros működésével, a betegek ápolási diagnózisaival és felkészíteni a szakápolási tevékenységek elvégzésére

3.10.10.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Szülész-nőgyógyász szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal / Szülésznő Bsc 3 év gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év szülészet-nőgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikumteljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.10.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia: emberi reprodukció, sejtosztódás, Anatómia, élettan, kórélettan, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszer-tan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Sztóma ellátás és sebkezelés

Klinikai táplálás, Pedagógia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolás-tana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infektókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana

3.10.10.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.10.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Nőgyógyászati vizsgálatoknál asszisztál	Ismeri a női reprodukciós szerveket és működésüket, eszköz-parkot, kliens pozicionálásának lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Empatikusan, etikusán, segítőkészen a kliens érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban	Felhasználói szintű számítógép kezelés - egészségügyi szoftver kezelése
Várandósság alatti szűrővizsgálatokban részt vesz	Meghatározza a fogamzás feltételeit, a fiziológias várandósságot, diagnosztikáját, szűrővizsgálatok menetét, magzat fejlődését, anyaszervezet változásait	Instrukció alapján részben önállóan		Haladó szinten keres az aktuális várandó gondozási irányelveket
Patológiás várandósság alatti ápol	Ismeri a felnőtt ember ápolásának menetét, az ápolási folyamatot, a várandósság alatti leggyakoribb szövődményeket és a hozzájuk tartozó ápolói tevékenységet. Azonosítja a mesterséges megtermékenyítés okait.	Teljesen önállóan		Egészségügyi szoftvereket használva komplettálja ismereteit, elektronikus ápolási dokumentációt vezet
Jellemzi a háborítatlan szülés folyamatát, és az aranyóra alap pilléreit	Meghatározza a szülés szakaszait, az aranyóra jelenlétét hormonális és pszichés szempontból	Teljesen önállóan		Haladó módon keresi az aktuális szülészeti ajánlásokat
Rendellenes szülés / vetélésen átesett nőt ápol	Felsorolja a szülés alatti lehetséges szövődményeket, ellátásuk menetét, a vetélést követő hormonális és pszichikai változásokat, betegjogokat. Azonosítja az ápolói teendőket	Teljesen önállóan		

<p>Közreműködik a szoptatás és gyermekbarát újszülött ellátásban.</p>	<p>Felsorolja az érett újszülött jellemzőit, ismeri az újszülött ellátás menetét. Ismeri a női mell anatómiáját és életta- nát, a szoptatás je- lentőségét, a tejter- melődés folyamatát, tej-termelést segítő tényezőket, mennyi- ségét, az újszülött fiziológias változá- sait. Ismeri az új- szülött kori szűrő- vizsgálatok kivitele- zésének módját.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		
<p>Gyermekágyasanyát ápol</p>	<p>Felsorolja a méh in- volutió lépéseit, is- meri a szült nő fizi- ológias szükségle- teit. Ismeri a pszic- hés támogatás jelen- tőségét</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		
<p>Nőgyógyászati be- teget ápol</p>	<p>Ismeri a leggyako- ribb nőgyógyászati betegségeket (fertő- zés, PCOS, endo- metriózis), ápolói teendőket, életkor fiziológias változá- sokat, nő- gyógyászati szem- pontból, felsorolja a vérzési rendellenes- ségeket, ismeri a leggyakoribb nő- gyógyászati dagana- tos betegségek ápo- lói sajátosságait, pe- tesejt tárolás lehetőségeit. Integrálja a nőgyógyászati ellá- tásba a gyógyszer- tani ismereteit.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		
<p>Nőgyógyászati be- teget felkészít be- avatkozásokhoz, és segédkezik benne</p>	<p>Ismeri a fizikális gyógymódokat a nőgyógyászati ellá- tás kapcsán, megha- tározza a nő- gyógyászati ci- tosztatikus kezelé- sel ápolói beavat- kozásait, tudja a nő- gyógyászati vizsgá- latok során alkalmazott testhelyzeteket, a beavatkozások menetét, eszközeit</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		

3.10.10.6 A tantárgy témakörei

3.10.10.6.1 Nőgyógyászati vizsgáló eljárások Nőgyógyászati anamnézis felvétel lépései, elemei

Külső, belső női nemi szerv megtekintésének lépései, fiziológiás kinézete, vizsgáló eszközök felsorolása

Hüvely kenet mintavétel menete

Tapintásos vizsgálat menete, diagnosztikai jelentősége, colposcopia, emlők vizsgálata, ön-vizsgálat oktatása

Hasi, hüvelyi UH vizsgálatra történő kliens előkészítés, vizsgálat menete Nőgyógyászati vizsgáló eszközök

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.10.6.2 Várandós gondozás Élettani fogamzás

Várandósság jelei, otthoni és klinikai diagnosztikája

Fiziológiás anyai változások a várandósság egyes szakaszaiban Várandósság alatti kötelező szűrővizsgálatok és ápolói vonatkozásaik Magzat fejlődésének mérföldkövei a várandósság során

3.10.10.6.3 Szövődményes/patológiás terhesség Patológiás terhesség fogalma, diagnosztikája

Veszélyeztetett terhesség meghatározása

Várandósság alatt fellépő leggyakoribb szövődmények és ápolói vonatkozásaik

Vetelés típusai, kliens felvételének és ápolásának specialitásai, pszichés és fizikai előkészítése

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.10.6.4 Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenességek Háborítatlan szülés fogalma, menete

Szülés szakaszai, kísérése

Vertikális szülési módok, szülőszoba felszereltsége

Szülés alatti vizsgáló eljárások, lehetséges szövődmények, beavatkozások és ápolói vonatkozásaik

Anyai-magzati sérülések a szülés alatt és ápolói

3.10.10.6.5 Gyerekbárát újszülött ellátás, szoptatástámogatás, gyermekágy Érett újszülött jellemzői

Apgár

Aranyóra és hormonális-pszichés jelentősége

Újszülött ellátása, szűrővizsgálatai, fiziológiás sárgaság, súlyvesztés Női mell anatómiája és élettana, tejtermelés folyamata, ingerei Szoptatás elősegítése (bőrkontaktus, rooming-in, pszichés támogatás) Gyermekágyas anya fiziológiás változásai és ápolói vonatkozások

3.10.10.6.6 Nőgyógyászati betegek ápolása

Reprodukciós és hormonrendszer életkori fiziológiás változásai Vérzési rendellenességek

A leggyakoribb nőgyógyászati fertőzések, gyulladásos kórképek, PCOS, endometriózis, HPV klinikumi és ápolási vonatkozásai

Leggyakoribb nőgyógyászati daganatos betegségek klinikai és ápolási vonatkozásai

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.11 Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana tantárgy

3.10.11.1 A tantárgy tanításának fő célja

A közösségi orvoslás-ápolás területén szerzett, ill. más előzetes tanulmányokra alapozva megismertetni a tanulót a körzeti-közösségi ápoló szerepével, lehetséges feladataival, kapcsolatrendszerével. A családorvos praxishoz tartozó felnőtt lakosság (18 éves kortól) számára a primer, secunder és terciar prevenció lehetőségeinek megismerése és az ezekhez kapcsolódó körzeti-közösségi tevékenységekben való aktív közreműködés. A közösségben dolgozó egészségügyi team munkájának és szakmai kapcsolatrendszerének a megismerése. A családorvos praxis csapat jelentősége a gyógyítási-ápolási folyamatban

A tanulási terület oktatásának célja, hogy a tanuló ismerje meg a nemzetközi és hazai alapellátási-közösségi ápolási rendszereket, azok fontosabb jellemzőit, a lakóhely közeli ellátórendszeren belüli és azon kívüli betegutak szervezési szempontjait

3.10.11.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Háziorvostani szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év alapellátási-közösségi területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.11.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia: emberi reprodukció, sejtosztódás, Anatómia, élettan, kórélettan, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszer-tan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Sztóma ellátás és sebkezelés Klinikai táplálás, Pedagógia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolás-tana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana

3.10.11.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.10.11.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Eligazodik az egészségügyi alapellátás rendszerében	Ismeri a hazai egészségügyi alapellátás felépítését működését meghatározó tényezőket.	Teljesen önállóan	Kiváló probléma felismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Kapcsolatteremtő képessége kiváló.	Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni az ellátórendszer különböző elemeiről

Figyelemmel kíséri a szakterületét érintő jogszabályi környezet változásait	Ismeri az alapellátás területére vonatkozó jog-szabályi előírásokat.	Teljesen önállóan	A kapcsolódó szakterületek munkatársaival hatékonyan együttműködik a problémák közös megoldásában. Korrekt és empatikus módon kommunikál. Határozottság, Felelősségtudat, jogszzerű és etikus magatartás, szabályozási ismerete és betartása, szervezés és irányítás képessége, logikus gondolkodás, vissza-csatolás.	Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni jogszabályváltozásokról.
Standardokat, protokollokat dolgoz ki	Ismeri a szakdolgozói kompetenciákat és hatásköröket, valamint a standardok, protokollok kidolgozásának eljárásrendjét	Irányítással		Word dokumentum sablon létrehozása
Alkalmazza a környezetvédelmi és hulladékkezelési szabályokat	Ismeri a környezetvédelmi és hulladékkezelési előírásokat	Teljesen önállóan		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni témát érintő változásokról.
Részt vesz a betegutak menedzselésében	Ismeri a különböző egészségügyi és szociális ellátási formákra vonatkozó jogosultsági szabályokat.	Instrukció alapján részben önállóan		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni témát érintő változásokról.
Közreműködik a praxis hatáskörébe tartozó orvosszakértői feladatok elvégzésében, dokumentálja azokat és vezet a nyilvántartást.	Ismeri a praxis hatáskörébe tartozó orvosszakértői feladatokra vonatkozó szabályozásokat.	Irányítással		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni témát érintő változásokról.
Közreműködik a közegészségügyi és járványügyi jogszabályok által előírt feladatok végrehajtásában	Ismeri a közegészségügyi és járványügyi jogszabályok alapellátásra vonatkozó előírásait.	Irányítással		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni témát érintő változásokról.
A kötelező és az ajánlott védőoltások beszerzésében, beadásában és nyilvántartásában résztvesz.	Ismeri a kötelező és az ajánlott védőoltásokkal kapcsolatos nyilvántartási, adat-szolgáltatási kötelezettségeket, valamint az oltóanyagok beszerzésével, tárolásával összefüggő szabályokat, továbbá a védőoltás beadásával kapcsolatos szabályokat.	Instrukció alapján részben önállóan		Háziorvosi beteg nyilvántartó szoftverek alkalmazása
Kapcsolatot tart az egészségügyi és szociális alap-ellátást nyújtó szolgáltatókkal	Ismeri az egészségügyi és szociális ellátást nyújtó szolgáltatókkal való kapcsolattartásmódjait	Teljesen önállóan		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni területén lévő ellátási lehetőségekről

Betartja az etikai és jogi szabályokat, standardokat, protokollokat az ápolásban és a háziiorvosi rendszerben	Ismeri az etikai és jogi szabályokat, standardokat, protokollokat.	Teljesen önállóan	Keresőprogramok segítségével képes az etikai kódexet, jogszabályokat, minőségügyi dokumentumokat, protokollokat megkeresni.
---	--	-------------------	---

3.10.11.6 A tantárgy témakörei

3.10.11.6.1 Az alapellátás-közösségi ellátás kialakulása és fejlődése Az alapellátás-közösségi ellátás helye az egészségügyi ellátórendszerben Az alapellátás-közösségi ellátás és ápolás fogalma

Az alapellátás kialakulásának és fejlődésének hazai és nemzetközi története

Az alapellátás-közösségi ellátás jelenlegi szereplői és kapcsolatrendszerük, feladatai Háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás feladata, sajátosságai

Fogorvosi alapellátás feladata, sajátosságai

Háziiorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátás feladata, sajátosságai Védőnői ellátás feladata, sajátosságai

Iskola-egészségügyi ellátás feladata, sajátosságai

Az alapellátáshoz kapcsolódó otthoni szakápolás és otthoni hospice ellátás feladata, sajátosságai

A foglalkozás-egészségügyi alapellátás feladata, sajátosságai

Lakóhely közeli szolgáltatások, praxisközösségek, csoportpraxisok, egészségfejlesztési iró-dák feladatai

Az alapellátás jogszabályi környezete

Az alapellátás és közösségi ápolás fejlődésének trendjei hazánkban és Európában

3.10.11.6.2 Az alapellátás-közösségi ellátás személyi, tárgyi és infrastrukturális felté-telrendszere

A személyi, tárgyi és infrastrukturális feltételrendszer jogi szabályozása és ellenőrzése

Szakdolgozói kompetenciák és hatáskörök az alapellátásban

Hatósági és szakmai szakfelügyelet és irányítás Standardok, protokollok a háziiorvosi rendszerben

Minőségbiztosítás az alapellátás területén (praxis minőségirányítási rendszerének fajtái, fel-építése, a megfelelőség tanúsítás kritériumai)

A praxisműködtetés finanszírozása

Lehetséges gazdasági és foglalkoztatási formák

A szakdolgozók szerepe a praxismenedzsmentben Ápolói felelősség és etikai kérdések az alapellátásban Környezetvédelem, hulladékkezelés

3.10.11.6.3 Az otthoni szakápolás, hospice ellátás és a háziiorvosi praxis kapcsolata Az otthoni szakápolás, hospice ellátás jogi szabályozása

Az otthoni szakápolás, hospice ellátás célja, módszere

Az otthoni szakápolás, hospice igénybevételeinek feltételei, az elrendelés dokumentációja Az otthoni szakápolás keretében ellátható feladatok

Az otthoni hospice ellátás keretében ellátható feladatok

3.10.11.6.4 A szociális ellátás és az egészségügyi alapellátás kapcsolata

A szociális ellátórendszer felépítése

Együttműködés a szociális ellátórendszer szereplőivel Szociális juttatások és igények felmérése

Szociális ellátások felosztásának rendszere

Szociális juttatások kérelmezésének formái, módja

3.10.11.6.5

Közegészségügyi, járványügyi feladatok a háziorvosi praxisban

Fertőző betegségekkel és fertőző betegségekre gyanús személyekkel kapcsolatos tevékenység

Fertőző betegek be és kijelentése, nyilvántartása Kórokozó-hordozókkal kapcsolatos tennivalók

Életkorhoz kötött kötelező védőoltások

Megbetegedési veszély esetén kötelező védőoltások

Megbetegedési veszély elhárítása céljából önkéntesen igénybe vehető térítésmentes védőoltások

Külföldre történő kiutazás esetén fennálló védőoltási kötelezettség és egyéb ajánlott védőoltások

Munkakörökhöz kapcsolódó védőoltási kötelezettség Védőoltások és azzal kapcsolatos

nyilvántartások, igazolások A védőoltással kapcsolatos jelentések

Járványügyi érdekből végzett laboratóriumi vizsgálatok Járványügyi érdekből végzett

szűrővizsgálatok

Járványveszély vagy járvány esetére vonatkozó rendelkezések Ételmérgezések esetén szükséges teendők

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.11.6.6

Háziorvosi praxisokban történő orvos szakértői, hatósági vizsgálatok

Háziorvosi praxisokban történő orvos szakértői, hatósági vizsgálatok típusai, jellemzői

A praxisokban végzett orvos szakértői, hatósági vizsgálatok jogszabályi háttere, feltételei

Keresőképtelenség típusai, keresőképesség elbírálása

Egészségkárosodás mértékének elbírálásához kapcsolódó feladatok Láttelelet felvétele

A halál megállapítása

Gépjármű-vezetői, belvízi hajózási szolgálati és belvízi kedvtelési célú vízijármű-vezetői alkalmassági vizsgálat

Kézilőfegyverek, lőszeres, gáz- és riasztófegyverek megszerzésének és tartásának egészségügyi alkalmassági vizsgálata

3.10.11.6.7

Alapellátási gyakorlat (intézménylátogatások) Fogorvosi praxis

Védőnői szolgálat

Foglalkozás-egészségügyi alapszolgálat Praxisközösség

Szociális ellátást nyújtó intézmény Oltóközpont

Kormányhivatala Rehabilitációs Szakigazgatási Szerve

3.10.11.6.8

Háziorvosi, ügyeleti, otthoni szakápolási gyakorlat Felnőtt és gyermek

háziorvosi praxis

Otthoni szakápolási, otthoni hospice ellátást nyújtó szolgáltató

Ügyeleti ellátás

Egészségfejlesztési IrodaCsoportpraxis

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.11.6.9 A prevenció szintjei, szinterei és célcsoportjaiA prevenció szintjei, szinterei és célcsoportjai

Szűrővizsgálatok célja, módszerei, szűréssel szemben támasztott követelményekEgészségnevelés, egészségfejlesztés, mint a megelőzés lehetőségei

A szűrővizsgálatok jogszabályi háttere

Etikai felelősség a szűrővizsgálatok kapcsánSzakdolgozók szerepe a toborzásban

A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető szűrésekÉletkorhoz kötött ellenőrző és szűrővizsgálatok

Ajánlott szűrővizsgálatok

3.10.11.6.10 Ápolási folyamatok tervezése, megvalósítása az alapellátásbanÁpolási folyamat az alapellátásban

Ápolási diagnózis alkotás

Ápolási terv készítése az alapellátásban

Az otthonába hazatérő páciens ápolási tervének specialitásaiÁpolási dokumentáció

3.10.11.6.11 Az ápolói tevékenységet támogató eszközökA minimumfeltételekben előírt és az ajánlott tárgyi eszközök

A nővértáska felszerelése, a páciens otthonában alkalmazott "táskatechnika" ("visiting nursebag technique")

Ápolási eszközök, segédeszközök

Rehabilitációs-, kényelmi- és mobilizációs eszközökÖnellátást-, életvitelt segítő és fejlesztő eszközök Protézisek, ortézisek

Egészségmegőrzést támogató mobilapplikációkEgészségfejlesztés szemléltető eszközei

Betegirányítást támogató eszközök

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.12 Gerontológia és szakápolástana tantárgy

3.10.12.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy a tanuló tisztában legyen az öregedési folyamatokkal a témával kapcsolatos fogalmak definícióival. Ismerje fel az idős kor veszélyeztető tényezőit. Legyen képes résztvenni az egészséges idősek egészséggondozásában, illetve sajátítsa el az idős betegek megfigyelésének, speciális ápolásának, gondozásának alapjait. A XXI. század egyik kihívása a demográfiai változás, az időskorú lakosság részarányának növekedése és az idősek ellátásához kapcsolódó problémák halmozódása. A gerontológiai ismeretek szükségesek ahhoz, hogy a hallgató választott szakterületét az idősek körében is megfelelően művelni tudja. Az elméleti oktatás célja rendszerezni és kiegészíteni a geriátria elmélet és szakápolástani ismereteket.

3.10.12.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Gerontológus szakorvos / Geriáter szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év gerontológiai/geriátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.12.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszer- alkalmazott gyógyszer-teran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Gyermekgyógyászat és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan
Egészségügyi etikai esettanulmányok, Egészségügyi jogi esettanulmányok, Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Szülészet-nőgyógyászat és szakápolástana, Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana

3.10.12.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.10.12.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Meghatározza a gerontológia alapfogalmait és rendszerezzi a gerontológia ágait, részterületeit, alapkérdéseit, célkitűzéseit	Ismeri a gerontológiai alapfogalmakat, a gerontológia ágait, részterületeit alapkérdéseit és célkitűzéseit	Teljesen önállóan	Jó megfigyelő készség, képesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, kritikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, képesség, együttműködési készség, képesség, határozottság, türelem, empátia, feltétel nélküli elfogadás képessége,	Informatikai ismeretek, informatikai eszközök alkalmazása, kereső funkciók, programok alkalmazása
Azonosítja az időskorban élettaninak minősíthető változásokat	Ismeri az időskorban élettaninak minősíthető változásokat, ismeri az időskorra bekövetkező élettani-funkcionális, szociológiai és pszichológiai változásokat	Teljesen önállóan		Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerrel alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése
Meghatározza az időskor biológiai szomatikus és pszichés jellegzetességeit	Ismeri az életmód hatását az öregedési folyamatra	Teljesen önállóan		

Bemutatja a geriátria ellátás holisztikus szemléletét	Ismeri a geriátria ellátás holisztikus szemléletét	Teljesen önállóan	Informatikai ismeretek, informatika eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése
Azonosítja az egészségi állapotot, a potenciális rizikófaktorokat	Ismeri a prevenció szintereket és a különböző szűrővizsgálatokat	Teljesen önállóan	Informatikai ismeretek, informatika eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő, segítség-hívó, betegmegfigyelő szoftverek / rendszerek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése
Meghatározza a geriátriai betegek speciális ápolási és rehabilitációs igényeit az életvégi gondozás különböző szintereit	Ismeri a geriátriai betegek speciális ápolási és rehabilitációs igényeit, az életvégi gondozás különböző szintereit	Teljesen önállóan	Informatikai ismeretek, informatika eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése

3.10.12.6 A tantárgy témakörei

3.10.12.6.1 Általános gerontológiai alapok

Demográfiai, epidemiológiai, társadalmi és gazdasági összefüggések, A geriátriai ellátás rendszere, szervezeti struktúrája, Ápolási szinterek a geriátria területén, Ápolási folyamat az idősellátásban, Értékelési és dokumentációs formák a geriátriai ellátásban

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.12.6.2 Geriátriai szakápolástan

Geriátriai beteg állapotfelmérésének elvei és módszerei, Idős és krónikus betegek szükség-leteinek kielégítése, Viselkedésminták, kulturális sémák, interperszonális kapcsolatok időskorban, Az idős beteg menedzselése az ellátási szinterekben, Idős betegek gyógyszerelése, Mindennapos és invazív beavatkozások a geriátriában, A kiválasztó és a reprodukciós rendszer szakápolástana, inkontinenciaellátás idős korban, Idős és krónikus betegek hagyományos és mesterséges táplálása, folyadékgyensúly fenntartása, A demens és Alzheimer kórban szenvedő betegek ellátása, szakápolása, Krónikus, légzőszervi megbetegedések ellátása, szakápolása, A gyógyfoglalkoztatás jelentősége az idősellátásban

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.12.6.3 Geriátriai gyakorlat

A gyakorlatot célszerűen kell lefolytatni Geriátriai-, Ápolási-, Krónikus Belgyógyászati Osztályokon, valamint Pszichiátriai Osztály Demens, vagy Alzheimer részlegén, illetve otthoni szakápolást nyújtó szolgálaton belül

3.10.13 Onkológia és szakápolástana tantárgy

3.10.13.1 A tantárgy tanításának fő célja

Rendelkeznek azokkal az élettudományi, egészségtudományi, ápolástudományi, táplálkozástudományi, fizioterápia, orvostudományi, különös tekintettel a klinikai, diagnosztikai, terápiás és szakápolástani ismeretekre, melyek birtokában képesek az onkológiai betegellátásban önálló munkavégzésre, specializációjának megfelelően a kritikus gondolkodásra, a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazására.

Elméleti és gyakorlati ismereteik képessé teszik az onkológiai betegellátás színterén a betegvizsgálattal, diagnózisalkotással, terápiás, valamint betegvezetési és betegegynevelési feladatok ellátására is.

Képességeiket azon intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az alkalmazandó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik. A tantárgyat oktató végzettségére, szakképzésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Onkológus szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év Onkológiai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.13.2 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszer-tan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infektókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Gyermekgyógyászat és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan
Egészségügyi etikai esettanulmányok, Egészségügyi jogi esettanulmányok, Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Szülészet-nőgyógyászat és szakápolástana, Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana, Gerontológia és szakápolástana

3.10.13.3 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.10.13.4 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismereti a daganatos betegségek morbiditási, mortalitási mutatóit. A daganatos betegségek kialakulásának rizikótényezőit.	Ismeri a daganatos betegségek etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit	Teljesen önállóan		

Biztonságos beteg környezet biztosítás, diagnosztikus beavatkozások, tevékenységek során	Ismeri a biztonságos betegkörnyezetet	Teljesen önállóan	A tantárgy elsajátításában motivált. Megfigyelőképesség, gondolkodás, pontosság, precizitás	
A beteget előkészítés, diagnosztikus beavatkozásokhoz	Ismeri a beteg előkészítés módjait	Instrukció alapján részben önállóan		
Betegmegfigyelést és a vizsgálati anyagokkal kapcsolatos teendők ellátja	Ismeri beteg megfigyelés általános szempontjait, speciális eseteit	Teljesen önállóan		Elektronikusan rögzíti

Részt vesz, a szűrővizsgálatok szervezésében, végrehajtásában	Ismeri az egyes körképekhez kötődő szűrővizsgálati lehetőségeket.	Instrukció alapján részben önállóan	E-mailban tájékoztatja az érintetteket az eseményről, megfelelő hozzájárulás birtokában, digitális platformokon hirdeti az eseményeket.
Fájdalomcsillapítást végez	Ismeri a daganatos betegek fájdalomcsillapítási protokolljait	Instrukció alapján részben önállóan	
Tápláltsági állapotot felmér.	Ismeri a tápláltsági állapot felmérésének algoritmusát	Instrukció alapján részben önállóan	
Klinikai táplálásban közreműködik	Ismeri a klinikai táplálás rendszerét	Instrukció alapján részben önállóan	

3.10.13.5 A tantárgy témakörei

3.10.13.5.1

Daganatos betegségek etiológiája, epidemiológiája

A daganatképződés molekuláris alapjai (onkogének, tumorsuppresszor gének, DNS javító rendszerek, epigenetikai szerepe a daganatképződésben)

Vírusok szerepe a daganatok kialakulásában Fizikai-kémia daganatkeltő faktorok,

A sugárzás daganatkeltő hatása Daganatok növekedése és terjedése Daganat előtti állapotok

Alapfogalmak: Incidencia, morbiditás, mortalitás

A daganatok gyakorisága, daganat keletkezés kockázati tényezői az életmód szerepe Daganatos megbetegedések gyakoriságát befolyásoló tényezők

A daganatos megbetegedések incidenciája és az általuk okozott halálozás alakulása Magyarországon.

A daganatos betegségek várható alakulása

3.10.13.5.2

A daganatok szűrése és korai felismerés A szűrési programok

alapjai

A primer (életmód, környezetszennyezés, vakcináció) és szekunder (szervezett szűrések) prevenció lehetőségei

Nemzetközi ajánlások Hazai szűrési programok

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.13.5.3

A daganatos betegségek diagnosztikája, ápolói feladatok a

diagnosztikus eljárások során

Daganatos betegségek tünettana (általános tünetek, szervspecifikus tünetek, áttétek tünetei, paraneoplasziás jelenségek)

A daganatos betegségek kórelőzménye, fizikális vizsgálat

Daganatos megbetegedések laboratóriumi diagnosztikája, tumor markerek Képző diagnosztika szerepe, módszerei

Izotóppal végzett diagnosztika lehetőségei,

A daganatok szövettani és molekuláris, géndiagnosztikája Intervenciós módszerek
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.13.5.4 Daganatok csoportosításának egységes rendszere Daganatok nevezéktana
Daganatok szövettani típusai Daganatok TNM beosztása Daganatok stádium besorolása

3.10.13.5.5 Daganatos betegek kezelésének lehetőségei

Daganatos betegségek kezelésének módszerei (sebészeti kezelés, sugárterápia, kemoterápia, hormonkezelés, daganatok célzott kezelése -biológiai kezelés, immunterápia, génterápia, gyógyszeres kezeléssel kapcsolatos ápolói feladatok)

A daganatos betegek kezelhetőségét befolyásoló tényezők, és a kezeléssel összefüggő fogalmak

A daganatok sebészi kezelése-sebészi onkológia, daganat eltávolítás elvei, sebészi technikája, műtétek fajtái

A daganatos betegségek gyógyszeres szisztémás kezelése: kemoterápia, hormonterápia, célzott daganatellenes kezelés, immunterápia

Daganatok sugárkezelése- modalitásai, fizikai, kémiai és biológiai alapjai

Terápiás mellékhatások és kezelésük (hányinger, hányás, hasmenés, nyálkahártya elváltozások, bőrtünetek)

Fájdalomcsillapítás

Táplálás terápia az onkológiai betegségben szenvedőknél

Rehabilitáció az onkológiában (definíció, onkológiai rehabilitációs program elemei, testi és lelki rehabilitáció, nonverbális pszichoterápia, ápolói feladatok rehabilitáció területén Daganatos betegek lelki gondozása (daganatos betegségek pszichoszociális jellemzői, halál-dokló betegek pszichoszociális ellátása)

3.10.13.5.6 Daganatos betegek szupportív (támogató) kezelése Vérképző rendszerre kifejtett mellékhatások kezelése

Nyálkahártya, bőr, oto-neurotoxicitás kezelése

Gyomor-bélműködés zavarainak elhárítása (hányinger, hányás, hasmenés kezelése) Daganatos betegek fájdalomcsillapítása

Táplálásterápia onkológiai beteg kezelése során

3.10.13.5.7 Onkológiai gyógyszerterapeutikai ismeretek Citosztatikus kezelések alapelvei

Kemoterápiás kezelések módjai

Daganatok hormonális befolyásolásának lehetőségei Citokinek szerepe

Célzott daganatkezelés jelentősége Immunterápia alapjai

Farmakodinámiai interakciók: antagonizmus, szinergizmus

Farmakokinetikai interakciók (béltraktusban előforduló, fehérjekötődés során létrejövő, metabolizmus során bekövetkező interakció).

Daganatellenes szerek és az étel közötti interakció

3.10.13.5.8 Részletes klinikai onkológia és szakápolástani alapjai

Fej-nyak régió daganatok, kezelése és szakápolása
Tápcsatorna daganatok, kezelése és szakápolása
Máj és epeúti daganatok, kezelése és szakápolása
A hasnyálmirigy, az emésztőrendszeri stromadaganatok (GIST), hashártya daganatok, kezelése és szakápolása
Emlődaganatok, kezelése és szakápolása Mellkasi szervek daganata és szakápolástana
Ivarszervek daganatai és szakápolástana
Kisklinikumi daganatok és szakápolástana
Központi idegrendszeri- és mozgásszervi daganatok, valamint ezek szakápolástana
Gyermekekori daganatok- és haematológiai daganatok, valamint ezek szakápolástana
Daganatos beteg ápolási specialitásai, ápolási tervek
Daganatos betegek gondozása
Onkológiai szakbizottságok (onkoteam) szerepe, feladatai

3.10.13.5.9 Speciális onkológiai szakápolástana

Citosztatikus keverékinfúzió készítésének tárgyi feltételei (helyiség, berendezések, eszköz-zök, felszerelések,
Citosztatikus keverékinfúzió készítésének személyi feltételei (citosztatikus keverékinfúziókészítő aszeptikus egység személyzete, létszáma, alkalmassági orvosi vizsgálat)
Citosztatikus keverékinfúzió szállítása, Citosztatikus keverékinfúzió tárolása,
Citosztatikus keverékinfúzió beadása, dokumentálása. Dekontamináció, módjai,
Dekontaminálás eszközei, lépései, dokumentációja
Paravazáció/extravazáció típusai
Paravazáció/extravazáció leggyakoribb okai
Port a Cath kanül, gyógyszer bejuttatása
Port a Cath kanül ápolása, gondozása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.13.5.10 Onko-hematológia- immunrendszer sajátosságai csecsemő –és gyermek- korban

Onko-hematológiai- immunrendszer anatómiai és élettani sajátosságok, jellemzők
A leggyakoribb onko –hematológiai betegségek
Vérzéssel járó rendellenességek
Véralvadási rendellenességek
Veleszületett immunhiányos állapotok
Sziisztémás autoimmun betegségek
Őssejt-transzplantáció
Hospice ellátás csecsemő és gyermekkorban
Sajátos etikai, jogi szempontok az ellátás, gondozás során

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.13.5.11 Bevezetés az onkopszichológiába Bevezetés az onkopszichológiába
Onkopszichológia fogalma, története. Pszichoszomatikus betegségek,
Biopszichoszociális modell,
Betegközpontú és holisztikus betegellátás, gyógyítás elméletei

3.10.14 Hospice ellátás és szakápolástana, otthonápolás tantárgy

3.10.14.1 A tantárgy tanításának fő célja

Elsajátítják a gyógyíthatatlan gyermek és felnőtt beteg, valamint családja szükségleteinek holisztikus megközelítésben történő felmérését, ennek alapján a multidiszciplináris team tagjaként az egyénre szabott ápolási gondozási tervet végrehajtani ill. végrehajtását koordinálni, amennyiben szükséges más ellátási területről szakembereket bevonni az ellátásba az elérhető legmagasabb életminőséget biztosítva ezzel a betegnek és családjának. Megismerik a hospice-palliatív ellátási igényű betegek kínzó tüneteinek enyhítési/megszüntetési módjait, megtanulják a nem gyógyszeres terápiás eljárásokat. Megismerik az élet végéhez kapcsolódó jogi szabályokat, melynek alapján támaszt tudnak nyújtani a családnak az életvégi jogi kérdések körében, valamint a gyász időszakában is.

Képessé válnak arra, hogy nyíltan kommunikáljanak a beteggel és családtagjaival; ápolási, pszichológiai, tanatólogiai ismereteiket alkalmazva bevonják a családtagokat a beteg ellátásába, támogassák a beteget és családját a haldoklás különböző szakaszaiban, felkészítsék a családtagokat, hogy mindvégig a beteg mellett tudjanak lenni. Felkészülnek az önálló, felelős munkavégzésre és annak szakszerű és pontos dokumentálására.

3.10.14.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év hospice területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlatteljesítése.

3.10.14.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszer-tan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Gyermekgyógyászat és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan
Egészségügyi etikai esettanulmányok, Egészségügyi jogi esettanulmányok, Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Szülészet-nőgyógyászat és szakápolástana, Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana, Gerontológia és szakápolástana

3.10.14.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemb.) kell lebonyolítani.

3.10.14.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felméri a beteg performansz státuszát, a beteg és családja szükségleteit, felismeri a prioritásokat, ápolási tervet készít, értékeli az eredményeket, elvégzi a szükséges módosításokat	Ismeri a vitális és önellátási képesség paraméterek élettani és kóros értékeit. Ismeri az ápolási folyamatot. Ismeri a fájdalom felmérésének módszereit. Ismeri a decubitus rizikófelmérésére szolgáló skálákat	Teljesen önállóan		Informatikai eszközöket felhasználó szinten kezel, elektronikus ápolási dokumentációt vezet
Multidiszciplináris team tagjaként a beteg ellátásába a team többi tagját ill. más ellátási terület-ről szakembereket bevon	Ismeri a hospice-palliatív team tevékenységét, hatáskörét, az ellátás különböző formáit és igénybevételének lehetőségeit.	Teljesen önállóan	Feladatait a beteg és családja szükségleteinek holisztikus megközelítésben történő felmérése alapján a hospice palliatív ellátás különböző területein team tagjaival együttműködve etikusan, empatikusan határozott pontossággal végzi.	Informatikai és telekommunikációs eszközöket felhasználó szinten kezel. Alkalmazza a hazai ellátó adatbázisokat
Megtanítja a családtagokat a beteg aktuális állapotának megfelelő alap és szakápolási műveletekre	Ismeri az ápolási elveket, ajánlásokat, szakmai kommunikációt és pedagógiai ismereteit alkalmazza	Teljesen önállóan	alapján a hospice palliatív ellátás különböző területein team tagjaival együttműködve etikusan, empatikusan határozott pontossággal végzi.	Informatikai és telekommunikációs eszközöket felhasználó szinten kezel. Alkalmazza a hazai ellátói adatbázisokat
Enyhíti/megszünteti a gyógyíthatatlan beteg fájdalmát, kínzó testi és egyéb tüneteit	Átfogóan ismeri a fájdalom mechanizmusának kialakulását. Ismeri a dagantos beteg fájdalmának csillapítására irányuló gyógyszeres, nem gyógyszeres és alternatív lehetőségeket. Ismeri a fájdalomcsillapítás szintjeit és a fájdalomcsillapítók formáit, hatásait. Ismeri a palliatív és supportív terápia orvosi és ápolói lehetőségeit	Instrukció alapján részben önállóan	A beteg állapotát megfigyeli, értékeli precízen, kellő részletességgel dokumentál a szakmai ki-fejezések használatával. Törekszik a pontos és precíz munkavégzésre. Segítőképz, munkájára és önmagára igényes	PCA és subcutan pumpát kezel, terápiás eszközöket felhasználó szinten ismer és alkalmaz, az aktuális hazai és nemzetközi irányelveket keresi és alkalmazza. Elektronikus ápolási dokumentációt vezet
Megelőzi/enyhíti a gyógyszer-mellékhatás következtében kialakuló, életminőséget rontó tüneteket. Felkészíti a családtagokat a várható mellékhatásokra	Ismeri a fájdalomcsillapítók mellékhatásait	Instrukció alapján részben önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet. Az aktuális hazai és nemzetközi irányelveket, evidenciákat keresi és alkalmazza

Megelőzi a nyomási fekély kialakulását, a családtagoknak megtanítja a megelőzés lehetőségeit, a kialakult decubitust kezeli. Műtéti és tumoros sebeket, krónikus sebeket sipolyokat ellát és megtanítja a családtagokat a seb-ellátásra.	Ismeri a decubitus kialakulására hajlamosító tényezőket, a nyomási fekély stádiumait és a különböző stádiumban lévő sebek ellátásának módszereit. Ismeri a sebellátás korszerű elveit, a modern kötszereket, a felírhatóság lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Elektronikus ápolás dokumentációt vezet. Az aktuális hazai és nemzetközi irányelveket, evidenciákat keresi és alkalmazza.
Felismeri a közelgő halál jeleit, biztosítja a haldokló beteg szükségleteinek megfelelő ápolást	Tisztában van a közelgő halál jeleivel, ismeri a haldokló beteg charta-ját	Teljesen önállóan		
Kegyeletlenni halottellátást végez	Ismeri a szakmai ajánlásokat, kulturális vonatkozásokat	Teljesen önállóan		
Felismeri a gyásztámogatás módszereit, felismeri a patológiás gyászreakciókat	Ismeri és alkalmazza a szakmai kommunikáció alapelveit, a jogi, etikai, szociológiai és pszichológiai ismereteket	Instrukció alapján részben önállóan		

3.10.14.6 A tantárgy témakörei

3.10.14.6.1 A hospice-palliatív ellátás szellemisége, alapelvei a hospice mozgalom története

Hazai és nemzetközi epidemiológiai adatok Palliatív ellátás, hospice ellátás fogalma

Előrehaladott állapot, terminális állapot, életminőség A hospice/palliatív ellátás alapelvei

- St Christopher's Hospice
- WHO 2002

Fehér könyv az európai hospice és palliatív ellátás standardjairól és normáiról A nemzetközi hospice mozgalom története

A magyarországi hospice mozgalom kialakulása és fejlődése

3.10.14.6.2 A Mo.-i hospice-palliatív ellátórendszer felépítése, törvényi és finanszírozási háttere, ellátási formák sajátosságai

A magyarországi hospice - palliatív ellátás felépítése, működése Törvényi és finanszírozási háttér:

A palliatív ellátás elvi alapjai az egészségügyi ellátásban A Magyarországon jelenleg hatályos jogszabályok:

- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről 99.§
- Betegjogok

A palliatív ellátás jogi hátterére vonatkozó jogszabályok:

- Hatályos rendelet a szakmai minimumfeltételekről

- Emberi Erőforrások Minisztériuma szakmai irányelve a daganatos betegek ellátásáról
- Hatályos finanszírozási rendelet
- Betegjogok
- Dokumentációs rendszerek

A hospice-palliatív ellátás szervezeti és ellátási formái

A palliatív ellátás szintjei a progresszív betegellátás elvei szerint:

gyermek /felnőtt hospice ház, intézeti hospice-palliatív osztály, hospice-palliatív járóbeteg ellátás, otthoni gyermek és felnőtt hospice-palliatív gondozás, egyéb ellátási formák - mobilteam, nappali szanatórium

3.10.14.6.3 Multidiszciplináris team tagjai, feladatai, jelentősége
A palliatív ellátás személyi feltételei és eszközigénye

Multidiszciplinaritás fogalma, együttműködés a team tagjai között, csoportnormák
A team tagjainak feladatai, céljai, kompetenciái

- palliatív jártasságú szakorvos
  - ápoló, koordinátor
  - gyógytornász, fizioterapeuta
  - pszichológus, pszichiáter, mentálhigiénés szakember
  - dietetikus
  - szociális munkás
  - képzett önkéntes segítő
  - foglalkoztató terapeuta
  - lelkész, pap

3.10.14.6.4 Speciális klinikai és ápolási ismeretek

A daganatos megbetegedések előfordulása Magyarországon - morbiditás, mortalitás, Nemzeti Rákregiszter/ EU

Az onkológiai hálózat

Diagnosztikai eljárások, vizsgálatok:

- képalkotó diagnosztika
- laboratóriumi diagnosztika
- endoscopia
- nukleáris medicina

Az onkológiai sebészet fő célkitűzései, a rekonstrukciós műtétek fontossága, a több ülésben végzett műtétek jelentősége

Onkológiai sebészeti beavatkozásokon átesett beteg ápolása

- a beteg előkészítése műtetre
- a műtéten átesett beteg ápolása - sebellátás, kötözés, szövődmények, drének, speciális gyomorbélszonda levezetése, mellkas megnyitáson átesett betegekkel kapcsolatos teendők inhalációs terápia sztómaterápia (ileo-colosztóma, tracheosztóma)
- tartósan behelyezett szondák, katéterek használatával kapcsolatos ápolási feladatok
- mesterséges enterális és parenterális táplálás

Kemo-, hormon-, immunterápia mellékhatásai, a terápián átesett betegek ápolása - dermatológiai tünetek, gastrointestinális tünetek, idegrendszeri tünetek stb. a testkép megváltozása
A sugárterápia és mellékhatásai, a sugárterápián átesett beteg ápolása - bőr-, nyálkahártyakezelés, megfelelő diéta

A daganatos beteg rehabilitációjának eszközei, gyógyászati segédeszközök
A rehabilitációs terv/program összeállításának elve

- mobilitás

- oxigenizáció segítése
- diétetika

Orvosi, szociális és lelki rehabilitáció a diagnózis közlésétől a beteg gyógyulásáig, illetve haláláig

Gyermekkorból adódó specialitások

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.14.6.5 A palliatív és szupportív terápia orvosi és ápolói vonatkozásai

Az anamnézis és státusfelvétel folyamata, specializációi, fizikális vizsgálat, állapotfelmérő skálák

Speciális műszeres és laborvizsgálatok

A tünetek gyógyszeres kezelése, palliatív terápia A fájdalomcsillapítás alapelvei, terápiás módszerei

Dermatológiai tünetek - bőrt infiltráló tumorok, nyomás okozta tünetek - decubitus, sztómákés fisztulák, perifériás ödémák, lymphoedema, viszketés

Emésztőrendszeri elváltozások - halitosis, száraz száj szindróma, stomatitis, orális candidi- asis, ízérzés zavarok, étvágytalanság, nehezített nyelés, csuklás, hányás, hányinger, székrekedés, hasmenés, bélelzáródás, ascites

Vizeletürítési zavarok - vizelet inkontinencia és vizeletretenció, haematuria

Idegrendszeri tünetek - agyi metastasisok, epilepsziás és epileptiform rohamok terminális állapotban, gerincvelői kompresszió, zavartság

Folyadék-, elektrolit zavarok Láz, infekciók

Légzőrendszeri elváltozások, nehézlégzés

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.14.6.6 A fájdalomcsillapítás speciális vonatkozásai

A fájdalom kialakulásának okai, típusa - nociceptív, neuropátiás, pszichogén; áttörésszerű fájdalom

A fájdalom felmérése - fájdalomfelmérő skálák, a fájdalom jellege, életminőséget befolyásoló jellemzői

A fájdalomcsillapítás módszerei Gyógyszeres fájdalomcsillapítás lehetőségei

A fájdalomcsillapítás alapelvei, lépcsői - WHO ajánlás Gyógyszerek helyi alkalmazása- idegblokádok, epidural kanüla A major opiátokkal kapcsolatos rendelkezések

- gyógyszerfelírás/rendelés
- tárolás
- dokumentálás
- felhasználásra nem kerülő gyógyszer

A fájdalomcsillapítók mellékhatásai és a megelőzés lehetőségei - gastrointestinális tünetek, idegrendszeri tünetek

A fájdalomcsillapítás adjuváns gyógyszerei

Nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás - akupunktúra, relaxáció, masszázs, radioterápia

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.14.6.7 Utolsó órák ellátása, halottellátás

A közelgő halál tünetei, figyelmeztető jelei - élettani és lelki változások Progresszív krónikus betegségek lefolyási szakaszai

Az élet utolsó óráiban elhagyható gyógyszerek A haldokló beteg charta-ja

A haldokló beteg szükségletei, ápolói feladatok- haldokló beteg konfúziójának, delíriumá-nak kezelése

Halott körüli teendők orvosi és ápolói vonatkozásai

A halottellátás gyakorlatának különbségei aktív osztályon és hospice/palliatív osztályon Család pszichés támogatása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.14.6.8 Gyász, gyásztámogatás

A halál, halállal kapcsolatos érzések, halálfélelem A diagnózis közlésének pszichológiai problémái A pszichés stádiumok jellemzői

– elutasítás

– düh

– alku

– depresszió

– belenyugvás

Haldokló beteg charta-ja Film: Iván Iljics halála,72'

A haldokló beteg és családtagjai pszichés támogatása. A halálhoz kötődő rítusok

A gyász szakaszai és a gyászfázisok jellemzői, a gyászév

– anticipációs gyász

– sokk

– kontrolláltság

– tudatosulás

– elfogadás

– adaptáció

A normál és a szövődményes gyász- krónikus gyász, bagatellizáció, hipertrófikus gyász, tor-zult gyász

A gyermekek halálképe

A haldokló és a gyászoló gyermek A veszteség-feldolgozás segítése

A gyászolók gondozása - család, barát, lelkész, önszorgító csoportok, egyéni pszichoterápiás módszerek

Pasztorálpszichológia

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.10.14.6.9 Életvégi ellátással kapcsolatos jogi, etikai vonatkozások A betegek tájékoztatása és a tájékoztatáson alapuló beleegyezés elvei.

A gyógyíthatatlan beteg felvilágosításának dilemmái. A gyógyíthatatlan betegek ellátásának etikai kérdései. Az élet végével kapcsolatos etikai döntések.

Eutanázia. (Halál saját kérésre c. film bemutatása) A kezelés visszautasításának joga.

Élő végrendelet.

Az eutanázia és a hospice ellátás különbségei. Esetelemzések

A szervátültetés etikai és jogi elvei. Az agyhalál fogalma.

Az Egészségügyi Törvény a haldoklók gondozásáról és a hospice-ról, hospice vonatkozású miniszteri rendeletek, hospice szakmai irányelvek

Cselekvőképesség, korlátozott cselekvőképesség, cselekvőképtelenség esetei, a hozzájuk fűződő jogkövetkezmények.

Öröklési jog alapelemei, törvényes és végintézkedésen alapuló öröklés, végrendeletek a be-tegeket az egészségügyi ellátások igénybevétele kapcsán megillető jogosultságok rendszere

3.10.14.6.10 Szakmai gyakorlat

A szakmai gyakorlat a tantárgy témaköreihez kapcsolódó gyakorlati tevékenységeket tartalmazza

3.10.15 Kritikus állapotú beteg ellátása tantárgy

3.10.15.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje meg a kritikus állapotú betegek ellátásának hazai színtereit, azok diagnosztikus, terápiás és ápolási specialitásait. Legyen képes a kritikus állapotok korai felismerésre, kompetencia szintű elsődleges állapotfelmérésre és a szükséges beavatkozások haladéktalan elvégzésére. Legyen képes irányítással részt venni és segédkezni, az emelt szintű ellátásban. Kompetenciájának megfelelően végezze a kritikus állapotú / intenzív ellátást igénylő betegek ápolási folyamatának feladatait. Ismerje meg a különböző aneszteziológiai beavatkozásokat és a hozzájuk tartozó perioperatív ápolói feladatokat. A kialakított sürgősségi szemlélettel képes legyen az ellátás valamennyi területén túl, az intézeten kívüli szituációkban is a hirtelen kialakult kritikus állapotok menedzselésére, első ellátására.

3.10.15.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Oxiológus / Intenzív terápiás szakorvos / Aneszteziológus szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év sürgősségi/intenzív területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3.10.15.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, Fizika, Kémia, Biofizika és biokémia, Anatómia, Élettan, Gyógyszertan, Diagnosztikus és terápiás ismeretek, Ápolástan, Klinikumi ismeretek

3.10.15.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzemstb.) kell lebonyolítani.

3.10.15.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Kritikus állapotokat felismer, riaszt	Sürgősségi ellátást igénylő kórállapotok tünettana	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési készség, higiénés szabályok betartása	Riasztási eszközök alkalmazása
Elsődleges állapot felmérés algoritmusának alkalmazza	ABCDE algoritmus azonnali beavatkozást igénylő állapotai	Teljesen önállóan		
Légútbiztosítást végez SGAD eszközökkel	Sürgősségi beavatkozások	Teljesen önállóan		
Emeltszintű ellátásban vesz részt	Emelt szintű sürgősségi ellátások protokolljai	Irányítással		
Kritikus állapotú beteget ápol	Intenzív betegápolás	Instrukció alapján részben önállóan		
Kiterjesztett monitorozást végez	A monitorozás elmélete és gyakorlata	Instrukció alapján részben önállóan		Monitorrendszerek alkalmazása
Perioperatív ellátásban vesz részt	Aneszteziológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		
Fájdalomcsillapítást végez	Aneszteziológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		PCA pumpák alkalmazása
Speciális gyógyszerbejuttatást végez	Alkalmazott gyógyszerstan	Instrukció alapján részben önállóan		
Parenterális táplálást végez	Táplálásterápiás ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		

3.10.15.6 A tantárgy témakörei

3.10.15.6.1 Prehospitális sürgősségi ellátás

A prehospitális sürgősségi ellátás rendszerének jellemzői, szinterei, feladatkörei
A mentőszolgálat működése, a mentésirányítás feladatrendszere

Szakmai kommunikáció elemei az ellátókkal
A sürgősségi ellátás jogi, etikai specialitásai

Diagnosztikus és terápiás algoritmusok a prehospitális gyakorlatban
A sérült, súlyos sérült ellátási algoritmus

A mentésben alkalmazott mentéstechnikai eszközök és alkalmazási algoritmusai
Szekunder transzportok szervezési, betegátadási szempontjai

3.10.15.6.2 Intrahospitális sürgősségi ellátás

Az intrahospitális sürgősségi ellátás szinterei, jellemzői
A betegfogadás, osztályozás rendszere, szabályai

Az ABCDE algoritmus és azonnali beavatkozások intrahospitális specialitásai
Légútbiztosítás ápolói kompetenciái (SGAD- OPA, NPA, LMA)

Emeltszintű légútbiztosítás ápolói feladatai (ET intubáció, sebészi légút)
Az oxigén és inhalációs terápia sürgősségi specialitásai

Emelt szintű újraélesztés algoritmusai, reverzibilis okok és ellátásuk A légzési elégtelenség és ellátási stratégiái

Hemodinamikai instabilitást okozó ritmuszavarok és ellátásuk, elektromos terápia Shock folyamatok csoportosítása, jellemzői, ellátási stratégiák

A mellkasi fájdalom sürgősségi vonatkozásai Az akut hasi fájdalom sürgősségi vonatkozásai A masszív vérző beteg ellátási stratégiái Sürgősségi ellátást igénylő neurológiai állapotok Alsó végtagi fájdalom sürgősségi vonatkozása

Sürgősségi ellátást igénylő sérülések, súlyos sérült ellátási algoritmusok

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.15.6.3 Intenzív betegellátás Az intenzív ellátás szintjei, jellemzői, Intenzív ellátást igénylő állapotok,

Az intenzív ellátás pszichés vonatkozásai

A homeosztázis zavarai, azok követésének módszerei

A kiterjesztett betegmegfigyelés specialitásai, invazív monitorozás Postresuscitációs ellátás és ápolás specialitásai

Tartós gépilegeztetett beteg monitorozása, ápolása, a leszoktatás ápolói feladata A sedáció vezetése, altatott, sedált beteg megfigyelési és ápolási specialitásai Septicus beteg ellátásának, ápolásának specialitásai

Speciális gyógyszer bejuttatások az intenzív ellátásban Klinikai táplálás specialitásai- parenterális táplálás

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.10.15.6.4 Aneszteziológia beavatkozások Az aneszteziológia fogalma, célja, feladatköre, Az aneszteziológiai kivizsgálás és rizikó becslés

Az aneszteziológiai beavatkozások formái, jellemzői Az aneszteziológiai fázisai

Az egyes aneszteziológiai beavatkozások perioperatív ápolási vonatkozásai Postoperatív megfigyelés, ellátás és ápolás,

Fájdalom menedzsment, postoperatív fájdalomcsillapítás

3.10.15.6.5 Kritikus állapotú betegek ápolási gyakorlata A klinikai területi gyakorlat során a tanuló ismerje meg:

A sürgősségi osztály működésének jellemzőit, a betegfogadás és osztályozás rendszerét, annak fontosabb lépéseit

Figyelje meg az elsődleges állapotfelmérés algoritmus gyakorlatban történő alkalmazását Figyelje meg az egyes sürgősségi állapotok differenciáldiagnosztikai vizsgálatát Irányítással vegyen részt a betegek/sérültek vizsgálatában és ellátásában

Ismerje meg a sürgősségi laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok ápolói kompetenciájú tevékenységeit

Az intenzív osztályos gyakorló területen figyelje meg az intenzív osztály működésének jellemzőit, a beteg felvétel rendjét.

Ismerje meg a kiterjesztett monitorozás, invazív monitorozás rendszerét, irányítással vegyen részt a betegek monitorozásában

Ismerje meg és irányítással vegyen részt a lélegeztetett betegek ellátásában, ápolásában Vegyen részt az intenzív ápolást igénylő betegek ápolási folyamatában

Ismerje meg a kritikus állapotú betegek intézeten belüli transzportjának szervezési és kivitelezési ápolói feladatait

3.10.16 Klinikai gyakorlat II tantárgy

3.10.16.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló az elméleti ismeretei mellett megfelelő területi gyakorlatot szerezzen, illetve részletesebben megismerhesse az érdeklődésének megfelelő ápolási területet.

3.10.16.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Az adott területen jelenleg munkaviszonyban tevékenykedő BSc ápoló egészségügyi gyakorlatvezető végzettséggel és legalább 3 éves gyakorlattal

3.10.16.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Általános ápolástan II; Belgyógyászat és szakápolástan; Sebészet és határterületeinek ápolástan; Pszichiátriai betegek ápolása; Neurológia és szakápolástan; Infektológia és szakápolástan, infekciókontroll; Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan; Gyermekbelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő és gyermekkorban; Csecsemő és gyermekápolási ismeretek; Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástan; Speciális ápolói feladatok a gyermekellátásban; Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása; Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástan; Gerontológia és szakápolástan; Onkológia és szakápolástan; Hospice ellátás és szakápolástan, otthonápolás; Kritikus állapotú beteg ellátása

3.10.16.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.16.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elhelyezi a beteget az osztályon, a gyógykezelést követően részt vesz az elbocsátás feladataiban	Ismeri a betegfelvétel, betegelhelyezés, betegátadás, elbocsátás feladatait, dokumentációját	Teljesen önállóan	Segítőképz, türelmes és empátikus abeteg irányában. Fontosnak tartja a beteg megfelelő tájékoztatását. Etikus viselkedés jellemzi.	
Laboratóriumi mintát vesz a betegtől. Egyszerű, betegágy mellett végezhető labor diagnosztikai módszereket alkalmaz.	Ismeri a vénás vérvétel, a testvadászok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait. Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.	Teljesen önállóan	Tájékoztatót ad a betegnek és a hozzátartozóknak az ápoló és/vagy orvos utasítása alapján. Munkáját körültekintően, a megbízottsági, munka- és egészségvédelmi	

<p>Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.</p>	<p>Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogát, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>szabályok betartásával végzi.</p> <p>Tevékenységet az orvos utasításának megfelelően, önállóan végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja.</p> <p>A tanulókkal türelmes, segítőkész, etikus magatartást tanúsít.</p>	
<p>Részt vesz az osztályon tartózkodó tanuló ápolók gyakorlati oktatásában.</p>	<p>Ismeri a szakmai gyakorlatokra vonatkozó fontosabb szabályokat, az oktatási módszerek fajtáit.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>Felelősséget érez az utánpótlás nevelésében és betartja a biztonságos munkavégzés szabályait.</p>	
<p>Részt vesz az infékciónkontroll feladataiban. Izolált beteget ápol.</p>	<p>Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét. Ismeri a nosocomialis infékción fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomialis infékciónkat. Ismeri az infékciónkontroll feladatát, tevékenységeit, a fertözöz beteg elkülönítését és ápolását.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>Felelősséget érez a fertözözések kialakulásának és terjedésének megelőzésében. Betartja és betartatja a higiénés, betegbiztonsági és munkavédelmi szabályokat.</p> <p>Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve,</p>	

<p>Asszisztál invazív beavatkozásoknál.</p>	<p>Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit. (perifériás és centrális vénakanülök, artéria punkció, artéria kanülálás, EDA kanül, Port-a-cath, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék), vizeletkatéterek és behelyezésük, hólyag-kondicionálás, betegmegfigyelő monitor invazív mérési lehetőségei, eszközös légútbiztosítás, dialízis, punkciók, biopsziák). Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>vagy utasítás alapján önállóan (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttatás eszközeinek használata) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért. Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat.</p> <p>Orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve vesz részt a hatóanyagot tartalmazó infúzió beadásánál. A hatóanyag nélküli infúziót orvosi utasításra önállóan beadja.</p>	
<p>Invazív beavatkozásokat végez (vé-nakanül behelyezés, véna punkció, hólyag katéter bevezetése, női és férfi páciensnek).</p>	<p>Ismeri a perifériás véna kanül behelyezésének protokollját, a vénapunctió menetét, a transzuzethrális katéter bevezetésének protokollját. Ismeri a beavatkozás indikációit, kontraindikációit és a lehetséges szövődményeket. Ismeri a beavatkozás dokumentálásának menetét, és ápolói vonatkozásait.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>	<p>Megfelelő indikáció esetén önállóan végez fájdalomcsillapítást non-szteroid gyulladáscsökkentő, vagy minor analgetikum adásával. Megfelelő indikáció esetén önállóan végez lázcsillapítást. Gyógyszerelő tevékenységét pontosan dokumentálja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz, és</p>	

<p>Hatóanyag nélküli infúziót előkészít bead. Előkészít, és segít a hatóanyagot tartalmazó infúziós oldat beadásánál.</p>	<p>Ismeri a krisztalloid oldatok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásokat. Részletesen ismeri a gyógyszeres és hatóanyag nélküli infúzió előkészítésével, beadásával kapcsolatos ápolói feladatokat, az infúzió beadásának eszközeit, a lehetséges szövődményeket, teendőket szövődmény esetén, a dokumentálás szabályait.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>	<p>egészségvédelmi szabályokat.</p>	
<p>Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis, vagy intramuscularis injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát, közreműködik speciális fájdalomcsillapító eljárásokban (EDA, PCA).</p>	<p>Ismeri a non-szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásokat. Ismeri a speciális fájdalomcsillapító eljárásokat (EDA, PCA) Ismeri a lázcsillapítók jellemzőit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásaikat.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		

<p>Az ápolási folyamat alkalmazásával megtervezi és a terv alapján megvalósítja az életkorok szerinti beteg ápolását. Tevékenységeit és a betegmegfigyelés eredményeit dokumentálja.</p>	<p>Ismeri a főbb ápolási modelleket. Ismeri az ápolási folyamat szakaszait, az ápolási terv elkészítésének szempontjait. Ápolástani, kórtani, klinikumi ismereteinek segítségével felismeri a felmérés során kapott adatok összefüggéseit az ápolási diagnózisok pontos megfogalmazása érdekében. Ismeri az elektronikus és papír alapú egészségügyi és ápolási dokumentáció részeit, EESZT-t, a dokumentálás szabályait.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		
--	---	--------------------------	--	--

3.10.16.6 A tantárgy témakörei

3.10.16.6.1

Irányított gyakorlat

A gyakorlatot úgy szükséges megszervezni, hogy a tanulónak legyen lehetősége az alábbi feladatokat elvégezni:

Vitális paraméterek megfigyelése

Betegmegfigyelő monitorok alkalmazása Üvegampullából történő gyógyszerfelszívás

Gumidugós ampullából történő gyógyszerfelszívás

Két ampulla tartalmának összekeverése egy fecskendőben Porampulla oldása, mulageon

Perfuzor használata Beöntés

Tisztítóbeöntés kivitelezése mulageon

Az oxigén adagolás eszközei (reduktor, párástó tartály, flow-meter, áramlás szabályozó) Az oxigén

bejuttatás eszköze (orrkanül, egyszerű arcmaszk, reservoáros arcmaszk

Venturi maszk, aeroszol maszk, T-szár, Hi-flow rendszerek), az egyes bejuttatási eszközök

alkalmazásának javallatai, ellenjavallata

Az oxigénterápia gyakorlata, algoritmus

Az perifériás vénakanülálás és az infúziós terápia kivitelezésének algoritmus, gyakorlata Enterális gyógyszerelés

Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmus, életkori sajátosságai

A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmus, higiénés szabályai

A nasalis adagolás alkalmazásának javallatai, eszköze (MAD), a bejuttatás algoritmus, szabályai

A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmus, higiénés szabályai

Injekciózás előkészítés; injekció felszívása; injekciózás kivitelezése mulageon Vértétel

Perifériás kanül felvezetése, mulageon Szárnyas tű felvezetése

Perifériás és centrális vénakanülok gondozása, artéria punkció ápolói feladatai, artéria kanüláláshoz asszisztálás, EDA kanül, Port-a-cath

Skybalum eltávolítás - Előkészítés és kivitelezés szimulátoron Nasogastrikus szonda levezetése -

Előkészítés és kivitelezés mulageon Gyomormosás - Előkészítés és kivitelezés mulageon

Ágymelletti vércsoport meghatározás Serafol teszttel - Előkészítés infúziós terápiahoz és kivitelezés mulageon (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerialék).

Dialízis, punctiók, biopsziák ápolói feladatai Ápolási diagnózisok felállítása

Katéterezés Sebkezelés

Sztómagondozás

Életkoroknak megfelelő ápolási beavatkozások kivitelezése klinikai környezetben Vizitekre történő kórtermi előkészítés, hulladékkezelés

3.10.16.6.2

Orientációs gyakorlat

A tanuló érdeklődésének és az infrastruktúrális lehetőségeknek megfelelő gyakorlat.

Ágazati alapvizsga útmutató

1. Jogszályi hivatkozások:

- A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény
- A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet

2. Az ágazati alapvizsga célja, megszervezésének általános szabályai:

Az ágazati alapvizsga állami vizsga, amely a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit országosan egységes eljárás keretében méri. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehet ágazati alapvizsgát.

Az ágazati alapvizsga az adott ágazatba tartozó valamennyi szakma tekintetében azonos szakmai tartalmát a képzési és kimeneti követelmények határozzák meg.

Az intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát az intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét az intézmény székhelye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja (illetve az Egészségügy ágazat vonatkozásában a MESZK). A vizsgabizottság elnöke a Kormány rendeletében meghatározott díjazásra jogosult (12/2020. (II.7.) Korm. rendelet 257. §).

Az ágazati alapvizsga teljesítését az év végén adott bizonyítványba kell bejegyezni. Az ágazati alapvizsga bizonyítványba bejegyzett teljesítése a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol.

3. A vizsgabizottság

Az ágazati alapvizsga vizsgabizottsága három főből áll:

- 1 fő vizsgabizottsági elnök és
- 2 fő vizsgabizottsági tag.

A vizsgabizottság elnökét a kamara, tagjait az intézmény igazgatója delegálja az intézmény oktatói közül. A vizsgáról az illetékes kamarát az igazgató vagy az általa megbízott vezető értesíti írásban. A vizsgabizottság elnökét és tagjait az intézmény igazgatója bízza meg.

A vizsgabizottság akkor határozatképes, ha a vizsgabizottság minden tagja jelen van. A vizsgabizottság a vizsga megkezdése előtt értekezletet tart, mely során ellenőrzi az elkészített vizsgafeladatokat. Az értekezlet akkor határozatképes, ha a teljes ágazati alapvizsgabizottság jelen van. Az ágazati alapvizsgabizottság határozatait nyílt szavazással hozza. A vizsgabizottság valamennyi tagját a vizsgabizottság határozatai tekintetében (azok kihirdetéséig) titoktartási kötelezettség terheli.

4. Az ágazati alapvizsga szervezésének általános szabályai

Az ágazati alapvizsga lebonyolítására az intézmény Szakmai Programjának tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályait kell alkalmazni. Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: Az első 2 év teljesítése. Érettségire épülő képzés esetén az első fél év teljesítése.

A tanuló nem léphet magasabb évfolyamra, ha sikertelen ágazati alapvizsgát tett (tehát a javítóvizsgája sem sikerült). Az érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben, ha a tanuló/képzésben részt vevő személy sikertelen ágazati alapvizsgát tett, a javítóvizsgát a tanév második félévében teheti le. A javítóvizsgán is sikertelen ágazati alapvizsgát tett képzésben részt vevő személy a tanév végén nem minősíthető, és a tanulmányait az ágazati alapoktatás megismétlésével folytatja.

Nem kell ágazati alapvizsgát tennie és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulóknak, illetve képzésben részt vevő személynek, aki korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit. Ebben az esetben a szakmai vizsga eredményét – az ágazati alapvizsga eredményének figyelmen kívül hagyásával – a szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek egymáshoz viszonyított súlyozásának megfelelően kell megállapítani. A vizsgamentesség megállapítása és határozatba foglalása a vizsgaszervező intézmény igazgatójának a feladata.

Az ágazati alapvizsga az adott szakmára vonatkozóan a képzési és kimeneti követelményekben (KKK) meghatározott vizsgarészekből áll. A KKK-k, mint kimeneti szabályozási dokumentumok minden egyes ágazatra vonatkozóan a vizsga tartalmi szabályainak összes elemét kötelező módon meghatározzák, melytől eltérés nem lehetséges.

5. Sajátos nevelési igény (SNI) kérelem esetén alkalmazandó szabályok

A sajátos nevelési igény alapján, a sajátos nevelési igényű vizsgázót kérelmére – a gyakorlati vizsgatevékenység kivételével – mentesíteni kell egyes ágazati alapvizsga feladatrészek beszámolási kötelezettsége alól. Ha azt a sajátos nevelési igény indokolja, a vizsgázót mentesíteni kell vizsgarész idegennyelvi része alól. A mentesítésről a sajátos nevelési igény megállapítására felhatalmazott szakértői és rehabilitációs bizottság véleménye alapján a vizsgabizottság dönt.

6. Az ágazati alapvizsga előkészítése

Ágazati alapozó vizsga szervezhető minden vizsgacsoport számára miután a tanuló vagy a képzésben résztvevő személy az intézmény Szakmai programjában meghatározott, az ágazati alapvizsga letételéhez szükséges tantárgyakat és tananyagtartalmakat teljesítette, az erről szóló osztályozó vizsga vagy értekezlet megtörtént.

A javító és pótló ágazati alapvizsgát az adott tanévben egy alkalommal kell megszervezni.

Az előkészítés során ki kell térni az alábbi feladatokra:

- vizsgacsoportok kialakítása
- a vizsgáztatáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása
- a vizsgafeladatok előkészítése

7. A vizsgabizottság tagjainak feladatai

Az elnök felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért. Ennek keretében:

- meggyőződik arról, hogy a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását;
- vezeti a szóbeli vizsgát és a vizsgabizottság értekezleteit;
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait;
- feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja;
- ellenőrzi a vizsgázó személyazonosságát, a vizsgaletételére való jogosultság feltételeinek meglétét, a vizsgával kapcsolatos egyéb iratokat
- az ágazati alapvizsga megkezdése előtt tájékoztatja a vizsgázókat az őket érintő döntésekről, tudnivalókról
- gondoskodik a többi tag bevonásával a vizsga értékeléséről, az eredmények dokumentálásáról
- aláírja a vizsgadokumentumokat

A vizsgabizottsági tag feladatai:

- részt vesz a vizsga tárgyi és személyi feltételeinek, az egészséges és biztonságos vizsgakörülmények meglétének előkészítésében, ellenőrzésében
- közreműködik a vizsgázó személyazonosságának, valamint a vizsgával kapcsolatos egyéb iratoknak az ellenőrzésében
- gondoskodik az elnökkel együttműködve a vizsga értékeléséről
- aláírja a vizsgadokumentumokat

8. Az ágazati vizsga értékelése

Írásbeli vizsga

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 45 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes vizsgán belül: 50%

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

Gyakorlati vizsga

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 50%

A vizsgatevékenység három részből áll:

A: Kardinális tünetek mérése imitátor segítségével és dokumentálása lázlapon. 30%

B: BLS +AED végrehajtása újraélesztő fantomon. 30%

C: Szituációs feladat végrehajtása az alapápolási-gondozási, elsősegélynyújtási, gyógyszerelési, munkavédelem és higiéné tevékenységek köréből 40 %

A tanulónak mindegyik feladat esetében legalább 51%-ot el kell érnie.

1. számú melléklet

ÁGAZATI ALAPVIZSGA JEGYZŐKÖNYVE

Ágazati alapvizsga adatai

A vizsgaszervező megnevezése:	Szolnoki SZC Klapka György Technikum és Szakképző Iskola
A vizsgaszervező székhelye:	5100 Jászberény, Hatvani út 2.
Vizsgaszervezésre feljogosító engedély, vagy jogszabály:	Alapító Okirat szerint
A képző intézmény megnevezése:	Szolnoki SZC Klapka György Technikum és Szakképző Iskola
A képző intézmény székhelye:	5100 Jászberény, Hatvani út 2.
Ágazat azonosítószáma:	03.
Ágazat megnevezése	Egészségügy (5 0913 03 01 Általános ápoló)
A vizsgára jelentkezők száma:	..... fő

Nyitó értekezlet

Helyszíne:	Szolnoki SZC Klapka György Technikum és Szakképző Iskola 5100 Jászberény, Hatvani út 2.
Időpontja:	2026.....
<i>Jelen vannak</i>	
vizsgabizottság elnöke:	.....
vizsgabizottsági tag:	.....
vizsgabizottsági tag:	.....
vizsgabizottság munkáját segítő oktató(k):	.....
jegyző:	.....

A vizsgabizottság:

- elfogadta a Lebonyolítási rendet,
- ellenőrizte az előírt személyi és tárgyi feltételek megfelelőségét
- elfogadta a javasolt gyakorlati feladatsorokat
- ellenőrizte az előírt vizsgára bocsátás feltételeit
- ellenőrizte a vizsgázók személyazonosságát
- tudomásul vette a technikai feltételekért felelős személy nyilatkozatát.

A képző intézmény képviselője bemutatja a vizsgabizottság tagjait.

A vizsgabizottság elnöke köszönti a jelen levőket, tájékoztatja a vizsgázókat az ágazati alapvizsga menetéről és megnyitja a vizsgát. A vizsgára lejelentett létszám .... fő. A vizsgán megjelent ..... fő.

Írásbeli vizsgatevékenység(ek) (5 0913 03 01 Általános ápoló)

Vizsgatevékenység megnevezése:	Egészségügyi alapismeretek
Helyszíne:	Szolnoki SZC Klapka György Technikum és Szakképző Iskola 5100 Jászberény, Hatvani út 2.
Időpontja:	2026.....
Megjelent vizsgázók száma:	... fő
Igazoltan távol:	... fő
Igazolatlanul távol:	... fő
<i>Jelen vannak</i>	
Vizsgabizottság elnöke:	.....
Vizsgabizottság tagja:	.....

A vizsgatevékenység megkezdése előtt

1. A vizsgabizottság megállapította, hogy a vizsgán megjelent .... fő vizsgázó.
2. A vizsgabizottság meggyőződött az írásbeli vizsgatevékenység megkezdéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.
3. Az írásbeli vizsgatevékenység előkészítése a szabályoknak megfelelően került lebonyolításra.

Az írásbeli vizsga kezdési időpontja: .....

Az írásbeli vizsga feladat megoldására rendelkezésre álló időtartam: 45 perc

Az írásbeli vizsgarészen utolsóként leadott dolgozat időpontja: ..... óra

.....
vizsgabizottság elnöke

.....
vizsgabizottság tagja

A vizsgabizottság határozata

A vizsgán ..... fő vizsgázó jelent meg.

A vizsgafeladatot..... fő megjelent vizsgázó teljesítette.

Az írásbeli vizsgatevékenység a szabályoknak megfelelően került lebonyolításra.

A szakértő által javasolt értékelést a vizsgabizottság elfogadta.

Gyakorlati vizsgatevékenység(ek) (5 0913 03 01 Általános ápoló) 1. csoport

A vizsgatevékenység megkezdése előtt

A vizsgabizottság jelen levő tagjai tájékoztatják a vizsgázókat a gyakorlati vizsgatevékenység menetéről. A vizsgabizottság kijelölt tagja munka- tűz- és balesetvédelmi oktatásban részesíti a vizsgázókat, akik részvételüket a Nyilatkozat aláírásával igazolják. A tájékoztató és az oktatás időpontja: ..... óra.

Melléklet: Nyilatkozat a munka- tűz- és balesetvédelmi oktatáson való részvételről

Vizsgatevékenység megnevezése:	Egészségügyi alapismeretek a gyakorlatban
Helyszíne:	Szolnoki SZC Klapka György Technikum és Szakképző Iskola 5100 Jászberény, Hatvani út 2. ..... óra
Időpontja:	..... óra
Megjelent vizsgázók száma:	... fő
Igazoltan távol:	... fő
Igazolatlanul távol:	... fő

Jelen vannak

a vizsgabizottság elnöke:	Bekéné Pócs Gabriella
vizsgabizottsági tag:	Kolozsváriné Dr. Pásztor Anikó
vizsgabizottsági tag:	Borsi Eszter
a vizsgabizottság munkáját segítő oktató(k):	Simon Lászlóné
jegyző:	Esztrenga-Horváthné Kun Kinga

A vizsgatevékenység megkezdése előtt

A vizsgabizottság jelen levő tagjai tájékoztatják a vizsgázókat a gyakorlati vizsgatevékenység menetéről. A vizsgabizottság kijelölt tagja munka- tűz- és balesetvédelmi oktatásban részesíti a vizsgázókat, akik részvételüket a Nyilatkozat aláírásával igazolják. A tájékoztató és az oktatás időpontja: 2026. április 2. .... óra.

Melléklet: Nyilatkozat a munka- tűz- és balesetvédelmi oktatáson való részvételről

Vizsgatevékenység megnevezése: Egészségügyi alapismeretek a gyakorlatban

Helyszíne: Szolnoki SZC Klapka György
Technikum és Szakképző Iskola
5100 Jászberény, Hatvani út 2..

Időpontja: ..... óra

Megjelent vizsgázók száma: ... fő

Igazoltan távol: ... fő

Igazolatlanul távol: ... fő

Jelen vannak

a vizsgabizottság elnöke: .....

vizsgabizottsági tag: .....

vizsgabizottsági tag: .....

a vizsgabizottság munkáját segítő oktató(k): .....

jegyző: .....

A vizsgabizottság határozata:

A vizsgán ..... fő vizsgázó jelent meg.

A vizsgafeladatot ..... fő megjelent vizsgázó teljesítette.

A gyakorlati vizsgatevékenység a szabályoknak megfelelően került lebonyolításra.

A javasolt értékelést a vizsgabizottság elfogadta.

Záró értekezlet

Helyszíne: Szolnoki SZC Klapka György
Technikum és Szakképző Iskola
5100 Jászberény, Hatvani út 2.

Időpontja: ..... óra

Jelen vannak:

Vizsgabizottság elnöke: .....

Vizsgabizottság tagja: .....

A vizsgabizottság határozatai:

A vizsgára bejelentett: .... fő

Nem jelent meg (igazolatlanul): ... fő

Nem jelent meg (igazoltan): ... fő

Sikeres ágazati alapvizsgát tett: ... fő

Az ágazati alapvizsga szervezése, valamint lebonyolítása a jogszabályi előírásoknak megfelelően, nyugodt, barátságos légkörben zajlott.

..... fő vizsgázó teljesítette az ágazati alapvizsga követelményeit.

A vizsgabizottság elnöke értékelte a vizsgát, megköszönte a vizsgabizottság, a felkészítő oktatók, valamint a képző intézmény munkáját.

A jegyzőkönyv elfogadásának hitelül

Jászberény, ...

.....

vizsgabizottság elnöke

.....

vizsgabizottsági tag

.....

vizsgabizottsági tag

.....

vizsgabizottság munkáját segítő oktató

.....

jegyző

IGAZOLÁS

Ágazati alapvizsga követelményeinek teljesítéséről

03. Egészségügy

Vizsgáló neve:.....

Születési neve: .....

Születési helye és ideje:.....

Anyja leánykori neve:.....

Vizsgaszervező: Szolnoki SZC Klapka György Technikum és Szakképző Iskola

Ágazati alapvizsga időpontja: .....

Az ágazati alapvizsgán elért eredménye: ..... %.....(éremjegy)

Jászberény, 2026.....

P.H.

.....

vizsgabizottság elnöke

3. sz. melléklet

Ágazati alapvizsga
03. Egészségügy (5 0913 03 01 Általános ápoló)
eredményösszesítő

Pontozás: 0-50 pont elégtelen (1) 51-61 pont elégséges (2) 62-74 pont közepes (3) 75-87 pont jó (4) 88-100 pont jeles (5)		Írásbeli vizsga %	Gyakorlati vizsga %	Értékelés	
				Összes %	Érdemjegy
S.sz.:	Név	Ágazati alapvizsgán belüli arány 50 %	Ágazati alapvizsgán belüli arány 50%		
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					

Jászberény, 2026.....

.....
vizsgabizottság elnöke

.....
vizsgabizottsági tag

.....

.....

jegyző

vizsgabizottsági tag

4. sz. melléklet

NYILATKOZAT
A MUNKA-, TŰZ- ÉS EGÉSZSÉGVÉDELMI OKTATÁSON VALÓ RÉSZVÉTELÉRŐL

Ágazati alapvizsgálathoz

Ágazati alapvizsga adatai

A vizsgaszervező megnevezése: **Szolnoki SZC Klapka György Technikum és Szakképző Iskola**

A vizsgaszervező székhelye: **5100 Jászberény, Hatvani út 2.**

Vizsgaszervezésre feljogosító engedély, vagy jogszabály:
Alapító Okirat szerint

A képző intézmény megnevezése: **Szolnoki SZC Klapka György Technikum és Szakképző Iskola**

A képző intézmény székhelye: **5100 Jászberény, Hatvani út 2.**

Ágazat azonosítószám: **03.**

Ágazat megnevezése: **Egészségügy
(5 0913 03 01 Általános ápoló)**

Összesen: .....fő

Ágazati alapvizsgára jelentkezők száma: .... fő

Az oktatáson részt vettek száma: ... fő

Igazoltan távol: ... fő

Igazolatlanul távol: ... fő

Az oktatás formája: gyakorlati

Helyszíne: **Szolnoki SZC Klapka György Technikum és Szakképző Iskola
5100 Jászberény, Hatvani út 2..**

Időpontja: .....

Az oktatást tartó vizsgabizottsági tag: .....

Az oktatás rövid tartalmi összefoglalása

Munkavédelmi, egészségvédelmi szabályok; Gépek, berendezések, eszközök szabályszerű használata; Balesetek lehetséges típusai a vizsga helyszínén; Teendők baleset esetén; Tűzesetek elkerülése, megakadályozása; Teendők tűz esetén; Tűzoltó készülékek elhelyezkedése, használata.

Aláírással igazolom, hogy a gyakorlati vizsgafeladat(ok) megkezdése előtt a fentiek szerinti tűz-, munka-, és egészségvédelmi oktatásban részesültem.

Sorszám	Név	Aláírás
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		

Az oktatás megtörténtét a vizsgabizottság tagjai és a jelenlevők aláírásukkal igazolják.

Jászberény, ...

.....

vizsgabizottság elnöke

.....

vizsgabizottsági tag

.....

vizsgabizottsági tag

.....

vizsgabizottság munkáját segítő oktató

.....

jegyző

LEBONYOLÍTÁSI REND

Ágazati alapvizsgálathoz

Ágazati alapvizsga adatai

A vizsgaszervező megnevezése:	Szolnoki SZC Klapka György Technikum és Szakképző Iskola
A vizsgaszervező székhelye:	5100 Jászberény, Hatvani út 2.
Vizsgaszervezésre feljogosító engedély, vagy jogszabály:	Alapító Okirat szerint
A képző intézmény megnevezése:	Szolnoki SZC Klapka György Technikum és Szakképző Iskola
A képző intézmény székhelye:	5100 Jászberény, Hatvani út 2.
Ágazat azonosítószáma:	03.
Ágazat megnevezése:	Egészségügy (5 0913 03 01 Általános ápoló)
Ágazati alapvizsgára jelentkezők száma:	..... fő

Vizsgaprogram

Vizsganap: ..... (írásbeli, gyakorlat) (5 0913 03 01 Általános ápoló)

Sor-szám	Vizsgafeladat megnevezése	Vizsga-feladat jellege	Helyszín	Idő-tartama	Idő-pont (-tól-ig)	A vizsgabizottság elnöke, tagjai	Vizga-bizottság munkáját segítő oktató	Vizsgálók létszáma
1.	írásbeli	Egészségügyi alapismeretek	Szolnoki SZC Klapka György Technikum és Szakképző Iskola	45 perc	.....-..... ..... óráig			
2.	gyakorlat	Egészségügyi alapismeretek a gyakorlatban	5100 Jászberény, Hatvani út 2.	60 perc	..... -..... ..... óráig			..... fő

A lebonyolítási rend elfogadásának hiteléül:

Jászberény,.....

.....

vizsgabizottság elnöke

.....

vizsgabizottsági tag

.....

jegyző

.....

vizsgabizottsági tag

.....

vizsgabizottság munkáját segítő oktató

Írásbeli feladat Értékelő lap

Az írásbeli vizsga időpontja:.....

Témakör	Sor- szám	Feladat- banki kódja	Feladat	Pont
Emberi test működése 20%	1.			1
	2.			1
	3.			1
	4.			1
	5.			1
	6.			1
Betegmegfigyelés és vitális paraméterek 20%	7.			1
	8.			1
	9.			1
	10.			1
	11.			1
	12.			1
Gyógyszerelési ismeretek 10%	13.			1
	14.			1
	15.			1
Ápolástani ismeretek 30%	16.			1
	17.			1
	18.			1
	19.			1
	20.			1
	21.			1
	22.			1
	23.			1
	24.			1
Társadalomtudományi ismeretek 10%	25.			1
	26.			1
	27.			1
Elsősegélynyújtás 10%	28.			1
	29.			1
	30.			1
Összpontszám:				30

Az interaktív vizsgafeladat készítő:.....

Az interaktív vizsgafeladat összeállításának dátuma:.....

.....
Vizsgaszervező aláírása.....
Vizsgaelnök aláírás.....
Vizsgabizottság tag aláírás

7. számú melléklet

Gyakorlati vizsga Értékelő lap

„A” feladat -Vitális paraméterek mérése és dokumentálása

A vizsgázó végezze el az alábbi feladatokat:

- vérnyomás
- pulzus
- légzésszám
- testhőmérséklet
- oxigénszaturáció

A kapott értékeket lázlapon és / vagy ápolási dokumentációban rögzítse!

Értékelési arány a vizsgatevékenységen belül: (30%):

Demons körülmények között zajló vizsga	Elérhető	Elért
Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése	20	
Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal	20	
A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága	10	
A munkavégzés ütemezése, határozottság	10	
Helyzetfelismerés/problémamegoldás	20	
A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége	10	
Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása	10	
Összesen:	100	

„B” feladat – BLS + AED végrehajtása újraélesztő fantomon

A vizsgázó végezze el az alábbi feladatokat:

- helyszínbiztonság ellenőrzése
- reakcióvizsgálat
- segítségkérés
- légútbiztosítás
- légzésvizsgálat
- mentőhívás
- mellkaskompresszió
- AED használata

Értékelési arány a vizsgatevékenységen belül: (30%)

Demons körülmények között zajló vizsga	Elérhető	Elért
Biztonságos környezet megítésése	10	
Reakcióképesség vizsgálat kivitelezése	10	
Helyszíni segítségkérés megvalósítása	10	
Átjárható légutak biztosítása	10	
Légzésvizsgálat kivitelezése	20	
Segítségkérés, mentőhívás	10	
Mellkaskompresszió kivitelezése	10	
AED használata	20	
Összesen:	100	

„C” feladat –Situációs feladat végrehajtása az alapápolási-gondozási, elsősegélynyújtási, gyógyszerelési, munkavédelem és higiéné tevékenységek köréből.

Gondozási feladatok

- Ismertesse a gyermekosztályon lévő 4 hónapos csecsemő ellátása során a napi alapápolási feladatokat!
- Készítse elő a csecsemő alapápolásához szükséges eszközöket!

Ápolási alapfeladatok

- Készítsen elő női beteg katéterezéséhez!
- Ismertesse a katéterezés indikációit és a katéterezés lehetséges szövődményeit!

Gyógyszerelelési feladatok

- Műtéten átesett beteg részére az orvos alacsony molekulatömegű Heparint
- Clexane 0,4 ml injekció – rendelt subcutan.
- Készítse elő és adja be a subcutan injekciót!
- Mondja el a nyomási fekély kezelésnek lehetőségeit!

Elsősegélynyújtás

- Étkezéskor az egyik beteg hirtelen a torkához kap és fuldokolni kezd.
- Végezze el az elsősegélynyújtást!

Munkavédelem és higiénés feladatok

- A betegellátás során kiemelten fontos a fertőzések megelőzése, mondja el miért!
- Mutassa be a higiénés kézfertőtlenítés szabályos kivitelezését!

Értékelési arány a vizsgatevékenységen belül: (40%)

Demons körülmények között zajló vizsga	Elérhető	Elért
A feladat megértése	10	
Eszközismeret, eszköz és munkaterület előkészítése	20	
Kommunikáció megfelelősége a pácienssel/munkatárssal	10	
A feladat kivitelezésének pontossága, szabályossága, dokumentál	20	
A munkavégzés ütemezése, határozottság	20	
Helyzetfelismerés/problémamegoldás	10	
Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása	10	
Összesen:	100	